

UNI-V avtomobilidan
foydalanish bo'yicha
qo'llanma.

UNI-V

Hurmatli xaridor! **CHANGAN UNI-V** avtomobilini tanlaganingiz bilan tabriklaymiz.

CHANGAN Automobile kompaniyasi mijozlarning ehtiyojlarini qondirish maqsadida uzluksiz ravishda o'z mahsulotlarini rivojlantirish va yaxshilash, shuningdek, foydalanuvchi qo'llanmasini yaxshilash jarayonini amalga oshiradi. Biz har bir ishlab chiqarilayotgan CHANGAN avtomobilining ilg'or texnologiyalari va yuqori sifatli konstruksiyasi bilan faxrlanamiz.

Ushbu qo'llanma sizni yangi CHANGAN avtomobilingizdan foydalanish va unga xizmat ko'rsatish xususiyatlari bilan tanishtiradi. Qo'llanmani diqqat bilan o'qish tavsiya etiladi, chunki undagi ma'lumotlar yangi avtomobilingizdan foydalanish zavqini sezilarli darajada oshirishi mumkin.

Biz foydalanuvchi qo'llanmasi va avtomobil konfiguratsiyasini zaruratga qarab va oldindan ogohlantirmasdan qayta ko'rib chiqish huquqini o'zimizda saqlab qolamiz. Avtomobilingiz konfiguratsiyasi va xususiyatlarini boshqa qo'llanmalar bilan solishtirmang va ular o'rtasidagi farq asosida kompensatsiya talab qilmang. Agar mahsulot yoki foydalanuvchi qo'llanmasining mazmuni haqida savollaringiz bo'lsa, CHANGAN Automobile kompaniyasining vakolatli dileriga murojaat qiling.

CHANGAN Automobile Co., Ltd. foydalanuvchi qo'llanmasiga mualliflik huquqiga ega va ushbu qo'llanmani izohlash huquqini o'zida saqlab qoladi. Kompaniyaning yozma ruxsatisiz foydalanuvchi qo'llanmasining hech qanday qismi har qanday matnda, shu jumladan qisman iqtiboslar yoki boshqa adabiy maqolalar yoki materiallardagi iqtiboslar sifatida foydalanilishi yoki aks ettirilishi mumkin emas.

Avtomobilingizga texnik xizmat ko'rsatish CHANGAN Automobile kompaniyasining vakolatli dileri tomonidan amalga oshirilishi qat'iy tavsiya etiladi. Agar avtomobildan foydalanishda savol yoki takliflaringiz bo'lsa, CHANGAN Automobile rasmiy dilerining qo'llab-quvvatlash xizmatiga murojaat qiling.

Chongqing CHANGAN Automobile Co., Ltd.

Mar 2022

© CHANGAN Automobile Co., Ltd., All Rights Reserved.

AVTOMOBIL TASHQI ELEMENTLARI

① Kombinatsiyalangan faralar;	② Dvigatel kapoti;	③ Old oyna tozalagichlar;
④ Tashqi orqa ko'rish oynasi;	⑤ Elektr uzatmali oynalar;	⑥ Eshik qulfi;
⑦ Kameronasiz shinali g'ildiraklar;	⑧ Kombinatsiyalangan orqa chiroqlar;	⑨ Elektr uzatmali spoyler ✕.

✕ Ushbu belgi tavsifda ko'rsatilgan funksiya yoki uskuna avtomobilning standart komplektatsiyasiga kiritilmasligi va ma'lumotnoma sifatida taqdim etilishini anglatadi. Aniq konfiguratsiya avtomobilingizga qarab belgilanadi.

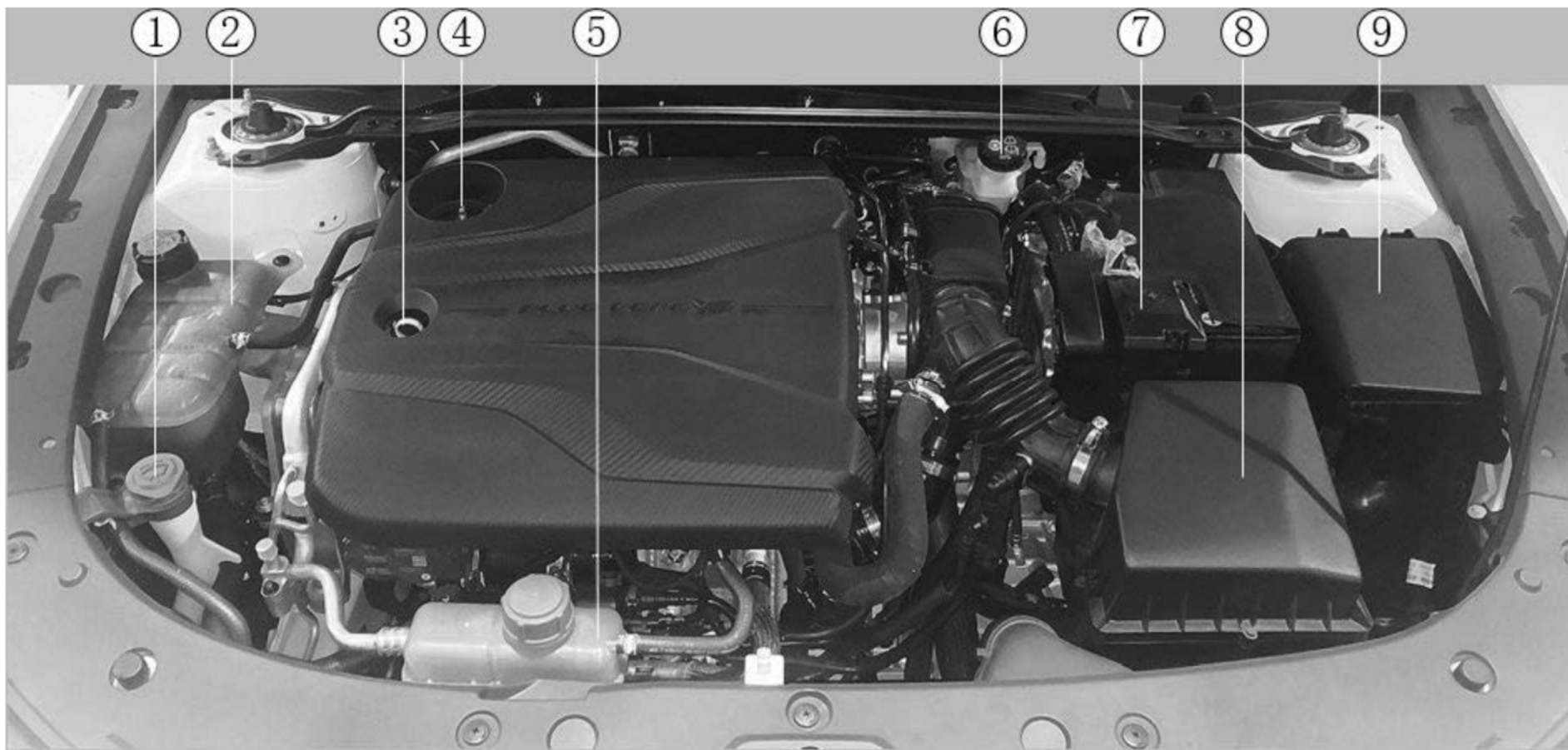
AVTOMOBIL SALONI ELEMENTLARI

① Multimedia tizimi;	② Asboblarni majmuasi;	③ Rul g'ildiragi;
④ Konditsionerni boshqarish paneli;	⑤ AUO'Q selektori;	⑥ Harakat rejimi selektori;
⑦ Elektromexanik to'xtash tormozi (EPB) tugmasi;	⑧ Oyna tozalagichni boshqarish rul osti tugmasi;	

✳ Ushbu belgi tavsifda ko'rsatilgan funktsiya yoki uskuna avtomobilning standart komplektatsiyasiga kiritilmasligi va ma'lumotnoma sifatida taqdim etilishini anglatadi. Aniq konfiguratsiya avtomobilingizga qarab belgilanadi.

MOTOR BO'LINMASI ELEMENTLARI

① Yuvgich suyuqligi;	② Yuqori bosimli sovitish suyuqligining kengaytiruvchi baki;	③ Moy o'lchash asbobi;
④ Dvigatel moyi quyish bo'yni qopqog'i;	⑤ Past bosimli sovitish suyuqligining kengaytiruvchi baki;	⑥ Tormoz suyuqligi;
⑦ Akkumulyator batareyasi;	⑧ Havo filtri;	⑨ Saqlagichlar bloki

" " belgisiga e'tibor bering. Bu ushbu funksiya bilan barcha modellar jihozlanmaganligini va u avtomobilingiz komplektatsiyasida bo'lmashligi mumkinligini anglatadi.

FOYDALANUVCHI QO'LLANMASI HAQIDA

- **Foydalanish**
- **Ta'mirlash va xizmat ko'rsatish**
- **Texnik xususiyatlari**

Ushbu Foydalanuvchi qo'llanmasidagi ma'lumotlar chop etilgan vaqt uchun amal qiladi. Biroq, mahsulot sifatining doimiy ravishda yaxshilanishi sababli, CHANGAN Automobile avtomobil dizayniga o'zgartirishlar kiritish huquqini o'zida saqlab qoladi.

Ushbu qo'llanma seriyadagi barcha modellarga tegishli bo'lib, standart va qo'shimcha uskunalarining tavsiflari va talqinlarini o'z ichiga oladi.

Ushbu qo'llanmada siz o'z avtomobilingizga tegishli bo'lmagan materiallarni topishingiz mumkin.

QO'LLANMADAN FOYDALANISH

Foydalanishdan oldin avtomobil haqida batafsil ma'lumot olish uchun foydalanuvchi qo'llanmasi bilan tanishib chiqing. Ushbu qo'llanma avtomobildan to'g'ri foydalanish va unga xizmat ko'rsatishda hamda xavfsiz haydashdan maksimal darajada zavqlanishda yordam beradi.

Shikastlanish, jarohatlanish va o'lim xavfini minimallashtirish uchun **"DIQQAT"**, **"OGOHLANTIRISH"** va **"ESLATMA"** bo'limlaridagi ma'lumotlarga alohida e'tibor bering.

Avtomobildan foydalanishni yaxshiroq tavsiflash uchun qo'llanmadagi matn rasmlar bilan to'ldirilgan. Qo'llanma bilan tanishib, avtomobilning o'ziga xos xususiyatlari haqida bilib olishingiz, shuningdek, xavfsizlik texnikasi va turli yo'l sharoitlarida haydash bo'yicha muhim ma'lumotlarga ega bo'lishingiz mumkin. Qo'llanmaning umumiy tarkibi mundarijada keltirilgan.

Kerakli ma'lumot yoki funktsiyani qidirishda alifbo ko'rsatkichidan foydalaning. Unda qo'llanmada keltirilgan barcha ma'lumotlarning ro'yxati alifbo tartibida keltirilgan.

Bo'limlar: qo'llanma sakkiz bob va alifbo ko'rsatkichidan iborat. Har bir bo'lim qisqacha mazmun bilan boshlanib, unda kerakli ma'lumotlar berilganligini darhol ko'rish mumkin.

Qo'llanmada sizning xavfsizligingizni va atrofdagilarning xavfsizligini ta'minlash uchun ehtiyot choralari va foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar keltirilgan.

Bu ma'lumotlar sizga yoki atrofdagilarga zarar yetkazishi mumkin bo'lgan ehtimoliy xavflar, shuningdek, avtomobilning shikastlanishi haqida ogohlantiradi. Avtomobil yorlig'ida va ushbu qo'llanmada mavjud bo'lgan xavfsizlik texnikasi bo'yicha ko'rsatmalar yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xavflarni va ularni oldini olish yoki kamaytirish uchun zarur harakatlarni tavsiflaydi.

Ushbu qo'llanmadagi ogohlantirishlar va tavsiyalar sizning xavfsizligingiz uchun mo'ljallangan.

Xavfsizlik texnikasi bo'yicha ogohlantirishlar va ko'rsatmalarga rioya qilmaslik jiddiy jarohatlar yoki o'limga olib kelishi mumkin.

Qo'llanmada **"DIQQAT"**, **"OGOHLANTIRISH"**, **"ESLATMA"** so'zlari va **XAVFSIZLIK HAQIDAGI OGOHLANTIRISH BELGISI** qo'llanilgan.

DIQQAT! Bu belgi ehtimoliy xavf haqida ogohlantiradi.

U ehtimoliy xavf va mumkin bo'lgan jismoniy jarohatlar haqida ogohlantirishda qo'llaniladi. Ehtimoliy jarohatlar yoki o'limning oldini olish uchun ushbu belgi ortidan keladigan barcha xavfsizlik texnikasi ko'rsatmalariga rioya qiling. Xavf haqida ogohlantirish belgisi XAVF, OGOHLANTIRISH va EHTIYOT CHORALARI signal so'zlaridan oldin keladi.

DIQQAT: CHANGAN AVTOMOBILLARI GA KONSTRUKTIV O'ZGARISHLAR KIRITISH VA MODIFIKATSIYALASH

Avtomobil konstruksiyasiga biror o'zgartirish kiritishga yo'l qo'yilmaydi. Bu avtomobilning ekspluatatsion xususiyatlarining yomonlashishiga, uning xavfsizligi, ishonchliligi va chidamliligining yomonlashishiga olib kelishi mumkin. Ayrim hollarda avtomobil konstruksiyasining o'zgartirilishi amaldagi davlat standartlari va qoidalarini buzilishiga va avtomobilga kafolat shartlarining buzilishiga sabab bo'lishi mumkin. Ayrim o'zgartirishlar Transport vazirligi va mintaqadagi boshqa hukumat idoralari tomonidan o'rnatilgan avtomobillardan foydalanish qoidalarini buzishi mumkin.

Changan Automobile Co. kompaniyasining kafolat majburiyatlari avtomobilning konstruksiyasiga mustaqil ravishda o'zgartirishlar kiritish natijasida yuzaga keladigan har qanday nosozliklar, shikastlanishlar yoki foydalanish xususiyatlarining yomonlashishiga taalluqli emas.

IKKI TOMONLAMA RADIOALOQA YOKI MOBIL ALOQA TIZIMLARINI O'RNATISH

Avtomobil elektron yonilg'i purkash tizimi va boshqa yuqori sezgir elektron komponentlar bilan jihozlangan. Ikki tomonlama radioaloqa yoki mobil aloqa uskunalarining noto'g'ri o'rnatilganligi yoki sozlanmaganligi elektron tizimlarning ishlashiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Qurilma ishlab chiqaruvchisining ko'rsatmalariga diqqat bilan amal qiling hamda tavsiya va ehtiyot choralari rioya qiling. Mobil yoki ikki tomonlama simsiz aloqa tizimlarini o'rnatishdan oldin CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

XAVFSIZLIK VA AVTOMOBILNING SHIKASTLANISHI TO'G'RISIDA OGOHLANTIRISH

Foydalanuvchi qo'llanmasini diqqat bilan o'qing. Jarohatlanish, shikastlanish va o'lim xavfini kamaytirish uchun **"DIQQAT"**, **"OGOHLANTIRISH"** va **"ESLATMA"** bo'limlaridagi ma'lumotlarga alohida e'tibor bering. Bu nomlar quyidagilarni anglatadi:

IKKI TOMONLAMA RADIOALOQA YOKI MOBIL ALOQA TIZIMLARINI O'RNATISH

Avtomobil elektron yonilg'i purkash tizimi va boshqa yuqori sezgir elektron komponentlar bilan jihozlangan. Ikki tomonlama radioaloqa yoki mobil aloqa uskunalarning noto'g'ri o'rnatilganligi yoki sozlanmaganligi elektron tizimlarning ishlashiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Qurilma ishlab chiqaruvchisining ko'rsatmalariga diqqat bilan amal qiling hamda tavsiya va ehtiyot choralarga rioya qiling. Mobil yoki ikki tomonlama simsiz aloqa tizimlarini o'rnatishdan oldin CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

XAVFSIZLIK VA AVTOMOBILNING SHIKASTLANISHI TO'G'RISIDA OGOHLANTIRISH

Foydalanuvchi qo'llanmasini diqqat bilan o'qing. Jarohatlanish, shikastlanish va o'lim xavfini kamaytirish uchun "DIQQAT", "OGOHLANTIRISH" va "ESLATMA" bo'limlaridagi ma'lumotlarga alohida e'tibor bering. Bu nomlar quyidagilarni anglatadi:

DIQQAT

DIQQAT! - Bu belgi inson salomatligiga ziyon yetkazish yoki avtomobilga shikast yetkazish ehtimoli bo'lgan holatlar haqida ogohlantiradi. Jarohatlanish yoki insonlarning o'limi xavfini oldini olish yoki kamaytirish uchun keltirilgan ko'rsatmalarga qat'iy rioya qilish kerak.

OGOHLANTIRISH

Agar ushbu "OGOHLANTIRISH" bo'limining ma'lumotlari e'tiborsiz qoldirilsa, avtomobil va/yoki uning jihozlari shikastlanishi mumkin. Avtomobil va/yoki uning jihozlariga zarar yetkazish xavfini oldini olish uchun "OGOHLANTIRISH"

bo'limidagi ko'rsatmalarga amal qiling.

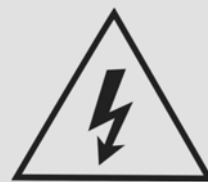
ESLATMA

Ushbu bo'limda avtomobildan foydalanish va unga texnik xizmat ko'rsatishni osonlashtirish uchun zarur bo'lgan qo'shimcha foydali ma'lumotlar ko'rsatilgan.

Quyidagi rasmdagi ogohlantirish belgisi biror harakatni taqiqlashni bildiradi.

Quyidagi rasmdagi ogohlantirish belgisi "XAVFLI, yuqori kuchlanish" degan ma'noni anglatadi. Ehtiyot bo'ling, elektr toki bilan shikastlanish ehtimoli yuqori. Maxsus ruxsatsiz uskunalariga tegmang va ularni demontaj qilmang.

Aksessuarlar, ehtiyot qismlar va avtomobil konstruksiyasiga o'zgartirishlar kiritish

Haydovchi va yo'lovchilar xavfsizligi avtomobil detallarining sifatiga bog'liq. Asl ehtiyot qismlar va aksessuarlar Changan Automobile Co. tomonidan yoki uning nazorati ostida ishlab chiqariladi. Xavfsizlik nuqtayi nazaridan faqat asl ehtiyot qismlardan foydalanish majburiy hisoblanadi.

Changan Automobile Co. kompaniyasining kafolat majburiyatlari faqat asl ehtiyot qismlar va aksessuarlarga taalluqlidir.

Avtomobil konstruksiyasiga biror o'zgartirish kiritishga yo'l qo'yilmaydi. Bu avtomobilning foydalanish xususiyatlarining yomonlashishiga, uning xavfsizligi, ishonchiligi va chidamliligining yomonlashishiga olib kelishi mumkin. Ayrim hollarda avtomobil konstruksiyasini o'zgartirish amaldagi davlat standartlari va qoidalari buzilishiga sabab bo'lishi mumkin.

Avtomobilning istalgan qismini almashtirish kerak bo'lsa, faqat kompaniya yetkazib beruvchilari tomonidan ishlab chiqarilgan asl ehtiyot qismlar va aksessuarlardan foydalaning. Aks holda, asl bo'lmagan ehtiyot qismlardan foydalanish natijasida yuzaga kelgan nosozliklar kafolat majburiyatlari bilan qoplanmaydi.

Mobil aloqa tizimlarini o'rnatish

Avtomobilga ikki tomonlama simsiz mobil aloqa tizimlarini o'rnatish avtomobilning elektron tizimlari, masalan, ABS, barqarorlashtirish tizimi, yuqoriga ko'tarilishda harakatlanishni boshlashda yordam tizimi, yordamchi xavfsizlik tizimi va xavfsizlik kamarlarini tortish tizimiga ta'sir qilishi mumkin. O'rnatishdan oldin tegishli ehtiyot choralari va tavsiyalar uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Kalitsiz kirish tizimi (PEPS)

Elektron tibbiy qurilmalar (masalan, kardiostimulyator) bo'lgan foydalanuvchilar bunday tibbiy qurilmalarga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan elektromagnit nurlanish yoki radioto'lqinlarning ta'siri haqida ishonchli ma'lumot olish uchun qurilma ishlab chiqaruvchisi bilan maslahatlashishlari kerak.

Belgilar

Ushbu qo'llanma CHANGAN UNI-V avtomobillari uchun mo'ljallangan.

Foydalanuvchi qo'llanmasida keltirilgan qisqartmalar va harfli belgilar quyidagi jadvalda keltirilgan:

Belgi	O'lchov birligi
l	Litr
ml	Millilitr
km	Kilometr
m	Metr
sm	Santimetr
mm	Millimetr
daq	Daqiga
s	Soniya
kg	Kilogramm
A	Amper
V	Volt
km/soat	Kilometr/soat
kGs	Kilogers
kPa	Kilopaskal
ayl/daq	Aylanish / daqiga
Vt	Vatt
kVt/ayl/daq	Kilovatt / aylanish/daq
°C	Selsiy gradusi
%	Foiz
N·m	Nyuton-metr
(°)	Gradus
(')	Burchak daqiqasi
Gbayt	Gigabayt
Mbayt	Megabayt

Belgi	O'lchov birligi
MUQ	Mexanik uzatmalar qutisi
AUQ	Avtomatik uzatmalar qutisi
EBB	Elektron boshqaruv bloki
YMM	Yonilgi-moylash materiallari
GLONASS	Global navigatsiya sputnik tizimi
GPS	Global pozitsiyalash tizimi
GSM	Vaqt (TDMA) va chastota (FDMA) bo'yicha kanallarni ajratgan holda raqamli mobil aloqa global standarti
GPRS	Ma'lumotlarni paketli uzatishni amalga oshiradigan GSM mobil aloqa texnologiyasiga qo'shimcha tuzilma
UMTS	Universal Mobil Telekommunikatsiya tizimi
TV	Transport vositasi
MMT	Minimal ma'lumotlar to'plami
FTX	Favqulodda tezkor xizmat
ERA-GLONASS	Rossiya avariya holatlarida favqulodda harakat qilish davlat tizimi
DT	Dasturiy ta'minot
FIB	Foydalanuvchi interfeysi bloki
YTH	Yo'l-transport hodisasi
XHYT BB	Xavfsizlik havo yostiqchalari tizimini boshqarish bloki
FTXChT	Favqulodda tezkor xizmatlarni chaqirish tizimi
ICCID	SIM-chipning maxsus seriya raqami
YHQ	Yo'l harakati qoidolari

Avtomobildan foydalanish bo'yicha tavsiyalar

Avtomobildan uzoq va ishonchli foydalanish uchun uning texnik holatini diqqat bilan kuzatib borish va ekologik toza texnologiya va materiallardan foydalangan holda tavsiyalarga muvofiq avtomobildan foydalanish kerak. Quyidagi ehtiyot choralariga amal qiling:

Yuqori tezlikda uzluksiz yoki takroriy tormozlash shinalar, tormoz diskleri va tormoz kolodkalari haroratining keskin ko'tarilishiga olib kelishi mumkin, bu esa o'z navbatida tormoz nakladkalarining ortiqcha eskirishiga va ularning xizmat qilish muddatining qisqarishiga olib kelishi mumkin.

Shinalar eskirish nuqtasiga yetganda yoki tormozlash paytida begona metall tovush (metall prujinali datchikning tormoz diskiga tegishi) eshitilsa, darhol diagnostika o'tkazish yoki tormoz kolodkalarini almashtirish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

MUNDARIJA

I. AVTOMOBIL KO'RINISHI	10	TO'XTASHDA YORDAM TIZIMI	83
YOQILG'I VA QAYTA ISHLANGAN GAZLAR		KRUIZ NAZORATI	88
AJRALMALARI DARAJASI	11	XAVFSIZLIK TIZIMLARI	94
ZAVOD JADVALLARI VA AVTOMOBILNING IDENTIFIKATSIYA RAQAMI (VIN).....	12	CHIQUINDI GAZLAR AJRALISHINI NAZORAT QILISH TIZIMI	98
MIKROTO'LQIN UCHUN OYNA.....	13	BOSHQA USKUNALAR.....	99
HODISALAR TO'G'RISIDAGI MA'LUMOTLARNI RO'YXATGA OLISH TIZIMI (EDR)✖.....	13	IV. AVTOMOBILNI BOSHQARISH.....	103
DVIGATEL MODEL VA RAQAMI	13	HARAKATNI BOSHLASHDAN OLDINGI EHTIYOT CHORALARI.....	104
TURBONNAGNETATELLI DVIGATEL	14	DVIGATELNI ISHGA TUSHIRISH VA TO'XTATISH	104
AVTOMOBIL TUZILMASIGA O'ZGARTIRISHLAR KIRITISH	14	TRANSMISSIYA.....	105
II. AVTOMOBIL XAVFSIZLIK TIZIMLARI.....	15	TORMOZ TIZIMI VA ASSISTENTLAR	107
O'RINDIQ.....	16	FOYDALANISH BO'YICHA TAVSIYALAR	112
XAVFSIZLIK KAMARLARI	19	V. AVARIYA VAZIYATLARIDA HARAKATLAR.....	116
BOLALAR XAVFSIZLIGI.....	23	AVTOMOBIL NOSOZLIGI TO'G'RISIDAGI OGOHLANTIRISHLAR VA BORT ASBOBLARI	117
AIRBAG XAVFSIZLIK YOSTIQLARI	28	AVTOMOBIL NOSOZLIGI TO'G'RISIDAGI OGOHLANTIRISHLAR.....	123
III. AVTOMOBIL FUNKSIYALARI	37	VI. TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH VA TA'MIRLASH	127
MASOFADAN BOSHQARISH FUNKSIYASIGA EGA KALIT	38	TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH VA TEXNIK XIZMAT KO'RSATISHDA EHTIYOTKORLIK CHORALARI	128
KALITSIZ KIRISH TIZIMI (PEPS) ✖	40	MAJBURIY TEKSHIRISHLAR RO'YXATI	128
IMMOBILAYZER.....	43	XIZMAT KO'RSATISH.....	129
ESHIKLAR QULFI	44	SHINALAR VA DISKLAR.....	133
ELEKTR OYNA KO'TARGICHLAR	46	KUZOVNI TOZALASH VA LAK-BO'YOQ QOPLAMASINI PARVARISH QILISH	138
ORQA KO'RISH OYNASI	47	VII. AVTOMOBILNING TEXNIK XUSUSIYATLARI.....	144
TOMDAGI LYUK ✖	49	AVTOMOBIL O'LCHAMLARI	145
BAGAJ BO'LIMI ESHIGI ✖	51	DVIGATEL.....	146
ELEKTR UZATMALI SPOYLER ✖	55	AVTOMOBIL XUSUSIYATLARI	147
AVTOMOBIL KAPOTI	56	AVTOMOBIL MASSASI	147
YOQILG'I QUYISH O'G'ZI LYUKI.....	57	G'ILDIRAK VA SHINALARNING XUSUSIYATLARI, SHINALARDAGI SOVUQ HOLATDAGI TAVSIYA ETILGAN BOSIM	148
RUL G'ILDIRAGI.....	58	G'ILDIRAKLARNI O'RNATISH BURCHAKLARI (YUKLAMASDAN)	148
ASBOBLAR PANELINING KO'P FUNKSIYALI DISPLAYSI	60	TO'LDIRISH SUYUQLIKLARI VA HAJMLARI.....	149
YORITISHNI BOSHQARISH	69	QISQARTMALAR RO'YXATI.....	150
OYNA TOZALAGICH VA YUVGICH.....	72	VIII. MUNTAZAM TEXNIK XIZMAT	152
IQLIM NAZORATI TIZIMI ✖.....	73		
MULTIMEDIA TIZIMI ✖	77		

I. AVTOMOBIL KO'RINISHI

YOQILG'I VA QAYTA ISHLANGAN GAZLAR AJRALMALARI DARAJASI

Rossiya bozori uchun CHANGAN UNI-V modellarida chiqindi gazlar emissiyasi darajasi standart talablariga javob beradi va Euro VI talablariga mos keladi.

Oktan soni 92 dan kam bo'lmagan yuqori oktanli etillanmagan benzindan foydalanish tavsiya etiladi.

Faqat tavsiya etilgan yoqilg'i avtomobilingiz quvvati, dinamikasi, tejamlorligi va toksikligining nominal qiymatlariga erishishiga imkon beradi va o't oldirish svechalarida chiqindi gaz va qurum miqdorini minimallashtiradi.

OGOHLANTIRISH

Faqat etillanmagan benzindan foydalaning. Sifatsiz yoqilg'idan foydalanish dvigatel tizimlarining shikastlanishiga va/yoki yoqilg'ining oqishiga olib kelishi mumkin. Bu dvigatelning shikastlanishiga va hatto buzilishiga, shuningdek, katalitik o'zgartirgichda alangalanishga olib keladi, bu esa dvigatelning chiqindi gazlarini tozalash jarayoni samaradorligini pasaytiradi va uning buzilishiga sabab bo'lishi mumkin. Etillangan benzin tarkibidagi qo'rg'oshin kislorod konsentratsiyasi datchiklari va chiqindi gazlarning uch komponentli neytrallagini ishdan chiqaradi.

Yoqilg'i tizimining tozalagichi va boshqa qo'shimchalardan foydalanish taqiqlanadi. Yonilg'i tozalagichdan foydalanish dvigatelning shikastlanishiga olib kelishi mumkin, bu esa kafolat majburiyatlari tomonidan qoplanmaydi.

OGOHLANTIRISH

Har qanday tozalovchi vositani tasodifan ichib yuborganingizdan keyin darhol shifokorga tibbiy yordam so'rab murojaat qiling.

Yoqilg'i tozalagichning tarkibiy qismlaridan biri benzin hisoblanadi. Yonilg'i tozalagichdan foydalanilganda chekish va ochiq olov yoqish taqiqlanadi.

Yoqilg'i tozalagichni bolalar qo'li yetmaydigan joyda, to'g'ridan to'g'ri quyosh nurlaridan uzoqda saqlang.

ESLATMA

Agar yoqilg'i quyish vaqtida yonilg'i pistoleti avtomatik o'chsa, yonilg'i baki to'lgan bo'ladi. To'ldirishni davom ettirmang. Bu yoqilg'i to'kilishiga yoki yoqilg'i tizimining shikastlanishiga olib kelishi mumkin.

Avariya yuz berganda yonilg'i sizib chiqmasligi uchun doimo yonilg'i quyish og'zi qopqog'ining zichligini tekshiring.

Tarkibida spirt va metanol bo'lgan benzin

Gazoxol - benzin va etanol (don spirti deb ataladi), shuningdek tarkibida metanol bo'lgan benzin yoki gazxol (yog'och spirti deb ataladi) aralashmasi bo'lib, etillangan yoki etillanmagan benzin bilan birga yoki uning turi sifatida sotilishi mumkin.

Tarkibida 10% dan ortiq etanol bo'lgan gazoxoldan va tarkibida metanol bo'lgan benzin yoki gazoldan foydalanmang. Ushbu yoqilg'i turlarining har biri avtomobilning ishlash qobiliyati bilan bog'liq muammolarni keltirib chiqarishi va yoqilg'i tizimi, dvigatelni boshqarish tizimi va chiqindi gazlarni nazorat qilish tizimining shikastlanishiga olib kelishi mumkin.

Avtomobilning ishlashi bilan bog'liq muammolar paydo bo'lsa, har qanday turdagi gazoxoldan foydalanishni to'xtating. Avtomobilning shikastlanishi yoki u bilan bog'liq nosozliklar, agar ular quyidagilardan foydalanish natijasi bo'lsa, ishlab chiqaruvchining kafolati bilan qoplanmaydi:

1. Tarkibida 10% dan ortiq etanol bo'lgan gazoxol;
2. Tarkibida metanol bo'lgan benzin yoki gazoxol;
3. Etillangan yoqilg'i yoki etilgan gazoxol.

OGOHLANTIRISH

Avtomobilga yonilg'i quyishda tarkibida metanol bo'lgan gazoxoldan, shuningdek, IYoD ishlashiga ta'sir qiladigan va/yoki avtomobil qobiliyatini pasaytiradigan har qanday benzospirtidan foydalanmang.

Yoqilg'i va qo'shimchalar muqobil turlari

Yonilg'iga quyidagi qo'shimchalardan foydalanish:

- Yoqilg'i silikon qo'shimchasi;
- MMT yoqilg'i qo'shimchasi (tarkibida marganes, Mn bo'lgan);
- Ferrotsen (temir) asosidagi yoqilg'i qo'shimchasi;
- Metall asosli boshqa yonilg'i qo'shimchalari dvigatel silindrlarida alangalanish o'tishiga, yomon dinamikada harakatlanishga, dvigatelning to'xtab qolishiga, katalizatorning shikastlanishiga yoki korroziyaning kuchayishiga olib kelishi mumkin, bu esa o'z navbatida dvigatelning buzilishiga va/yoki kuch agregatining xizmat qilish muddatini qisqarishiga olib kelishi mumkin.

OGOHLANTIRISH

Ushbu turdagi yoqilg'idan foydalanish natijasida kelib chiqqan yoqilg'i tizimining shikastlanishi yoki ish unumdorligi va dvigatelning ishlashi bilan bog'liq muammolar avtomobil kafolati bilan qoplanmaydi.

MTBE metil-tret-butil efiri

CHANGAN Automobile kompaniyasi avtomobil uchun tarkibida 15,0% (hajm bo'yicha) MTBE - metil-tret-butil efiri (kislorod miqdori 2,7% massa bo'yicha) bo'lgan yoqilg'idan foydalanishni tavsiya etmaydi. Tarkibida 15,0% dan ortiq (hajm bo'yicha) MTBE bo'lgan yoqilg'i avtomobil unumdorligini pasaytirishi, to'yingan bug'larning yuqori bosimi esa dvigatelni blokirovka qilishga yoki qiyin ishga tushirishga olib kelishi mumkin.

ESLATMA

Changan Automobile Co. kompaniyasining kafolat majburiyatlari yoqilg'i tizimining shikastlanishi va tegishli sifatga ega bo'lmagan yoqilg'idan - tarkibida metanol bo'lgan yoki tarkibida 15,0% dan ortiq (hajm bo'yicha) MTBE - Metil-uchlamchi butil efiri (kislorod miqdori 2,7%) bo'lgan yoqilg'idan foydalanish bilan bog'liq har qanday buzilish, shikastlanish yoki avtomobilning ekspluatatsion xususiyatlarining yomonlashishiga nisbatan amal qilmaydi.

Metanoldan foydalanmang

Tarkibida metanol (yog'och spirti) bo'lgan yoqilg'idan foydalanmang. Ushbu turdagi yoqilg'i avtomobil quvvatini pasaytirishi va yoqilg'i tizimining tarkibiy qismlariga, dvigatelni boshqarish tizimiga va chiqindi gazlarni nazorat qilish tizimiga zarar yetkazishi mumkin.

Xorijiy mamlakatlarda foydalanish

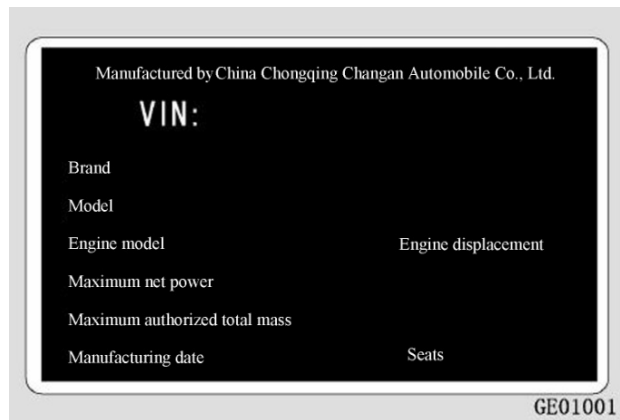
Avtomobildan boshqa mamlakatda foydalanganda:

- Ushbu hudud uchun barcha qoidalar, yo'l harakati, ro'yxatga olish, hayotni sug'urta qilish va javobgarlikka rioya qilish;
- Avtomobil uchun tavsiya etilgan tegishli yoqilg'i mavjudligini aniqlang.

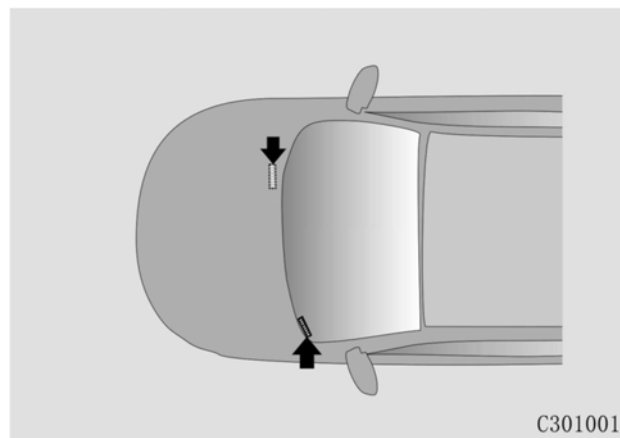
ZAVOD JADVALLARI VA AVTOMOBILNING IDENTIFIKATSIYA RAQAMI (VIN)

Jadvallar

Avtomobilning VIN (identifikatsiya raqami) va maksimal ruxsat etilgan umumiy og'irligi ko'rsatilgan zavod taxtasi chap old eshik bo'shlig'ida qulf ostida joylashgan.

Avtomobil identifikatsiya raqami (VIN)

Atomobil VIN kodi (VEHICLE IDENTIFICATION NUMBER) quyidagi o'rinlarda yozilgan:

- Dvigatel orqasidagi motor bo'limidagi plastinkada shtamplangan;
- Asboblari paneli va oyna tutashgan joyda, pastki chap burchakda;
- Old (haydovchi) eshikning chap tomonidagi bo'shlig'ida zavod ma'lumot taxtasida.

Elektron boshqaruv blokidan EHB (ECU) avtomobilning VIN ma'lumotlarini o'qish:

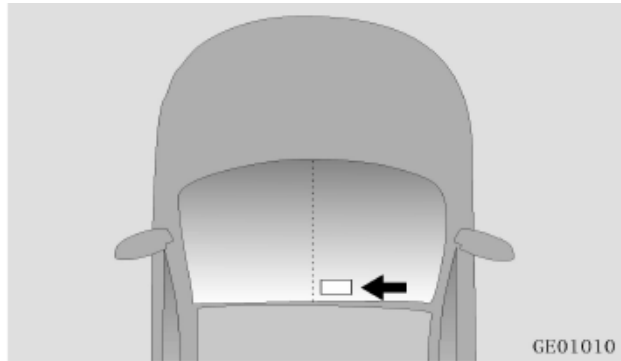
1. Diagnostika skanerini haydovchi tomonidagi konsolning pastki chap qismida joylashgan OBD diagnostika interfeysiga ulang;
2. Diagnostik skaner interfeysida avtomobil modelini tanlang va dvigatelni boshqarish EMS tizimiga kiring;
3. "Read Version Information" (Versiya haqidagi ma'lumotni o'qish) bandini EMS interfeysida tanlang va avtomobilning VIN raqamini solishtiring.

OBD interfeysi bozorda taqdim etilgan ko'plab avtomobil diagnostika skanerlarini qo'llab-quvvatlaydi. CHANGAN Automobile kompaniyasi tomonidan avtomobil dilerlari foydalanishi uchun Changan Bosch diagnostika skaneri tasdiqlangan va avtorizatsiya qilingan.

ESLATMA

- OBD CHANGAN diagnostik interfeysi CAN yoki K-line orqali ma'lumot uzatishni qo'llab-quvvatlaydi. Dastlab diagnostika skanerini CAN shina bo'yicha ma'lumot almashish imkoniyatini tekshiring. Agar u EMS bilan o'zaro aloqaga kirishmasa, K-line aloqasini qo'llab-quvvatlaydigan boshqa usulni sinab ko'ring;
- Agar skaner EMS bilan aloqa o'rnatilmasa yoki VIN raqamini hisoblay olmasa, CHANGAN Automobile vakolatli dileriga murojaat qiling.

MIKROTO'LQIN UCHUN OYNA

Mikroto'lqinlar uchun deraza tashqarida, old oynaning yuqori o'ng qismida joylashgan. Uni yomg'ir datchigi yoki harakat yo'lagidan og'ishni kuzatish datchigi tayanchlari to'sib qo'yimasligi kerak.

HODISALAR TO'G'RISIDAGI MA'LUMOTLARNI RO'YXATGA OLISH TIZIMI (EDR)✖

Avtomobil voqea va hodisalar to'g'risidagi ma'lumotlarni video qayd etish tizimi (EDR) bilan jihozlangan bo'lib, u avtomobilning tezligini va to'qnashuv paytida tormozlanish ma'lumotlarini qayd etishi mumkin. Biroq, to'qnashuv kuchi va turiga qarab, bu ma'lumotlar saqlanmasligi mumkin.

EDR ro'yxatga olish tizimi tomonidan saqlangan ma'lumotlar to'qnashuv paytida vaziyatni yaxshiroq tushunishga, shikastlanishlar va ehtimoliy jarohatlarni baholashga yordam beradi.

CHANGAN Automobile kompaniyasi EDR tizimida qayd etilgan axborot va ma'lumotlarni uchinchi shaxslarga oshkor qilmaydi, quyidagi holatlar bundan mustasno:

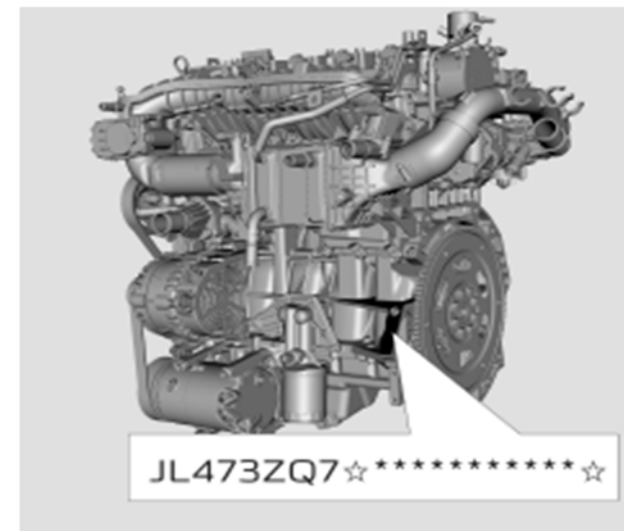
- Transport vositasining mulkdori yoki ijarachisining roziligi bilan;
- Ijtimoiy xavfsizlik byurosi, sud yoki boshqa davlat departamentining rasmiy so'roviga ko'ra;
- CHANGAN Automobile kompaniyasi sud majlislariga jalb etilgan hollarda.

EDR tizimida qayd etilgan ma'lumotlardan, zarurat bo'lganda, quyidagi maqsadlarda foydalanilishi mumkin:

- Transport vositalari xavfsizligi ko'rsatkichlarini tadqiq qilish va tizimlarini ishlab chiqish;
- Ma'lumotlarni uchinchi shaxslarga taqdim etish, lekin avtomobil egalari va ularning transport vositalari to'g'risidagi ma'lumotlarni to'plash va oshkor qilish maqsadida emas.

EDR tizimi tomonidan qayd etilgan ma'lumotlar CHANGAN Automobile vakolatli servis markazidagi OBD diagnostika porti orqali maxsus diagnostika skaneri yordamida o'qilishi mumkin.

DVIGATEL MODELI VA RAQAMI

Dvigatel modeli raqami (JL473ZQ7) va dvigatelning zavod raqami dvigatel silindrlari blokiga yozilgan.

TURBONNAGNETATELLI DVGATEL

1. Dvigateldan uzoq vaqt davomida (1 soat va undan ortiq) neytral rejimda foydalanish tavsiya etilmaydi, bu turbokompressordan moy oqishining oldini oladi;

Harorat 20°C dan past bo'lganda uzoq vaqt to'xtab turgandan so'ng, dvigatel ishga tushgandan keyin 6 soniya davomida akselerator pedalini to'liq bosmang.

2. "Texnik xizmat ko'rsatish" bo'limidagi tavsiyalar va talablar bilan diqqat bilan tanishib chiqing: turbokompressorning normal ishlashini ta'minlash uchun muntazam texnik xizmat ko'rsating.

DIQQAT

Yuqorida ko'rsatilgan ehtiyot choralariga rioya qilmaslik turbokompressorning shikastlanishiga yoki moyning oqishiga olib kelishi mumkin, bu esa kafolat majburiyatlari bilan qoplanmaydi.

AVTOMOBILLAR TUZILMASIGA O'ZGARTIRISHLAR KIRITISH

Avtomobil konstruksiyasiga qandaydir o'zgartirishlar kiritish mumkin emas. Bu avtomobilning ekspluatatsion xossalari yomonlashishiga, uning xavfsizligi, ishonchliligi va chidamliligining kamayishiga olib kelishi mumkin. Qator hollarda avtomobil konstruksiyasining o'zgarishi amaldagi xavfsizlik va chiqindilar bo'yicha davlat standartlarining buzilishiga sabab bo'lishi mumkin.

Changan Automobile Co. kompaniyasining kafolat majburiyatlari avtomobilning konstruksiyasiga mustaqil ravishda o'zgartirishlar kiritish tufayli yuzaga kelgan har qanday nosozliklar, shikastlanishlar yoki ekspluatatsion tavsiflarining yomonlashuviga nisbatan amal qilmaydi.

Qo'shimcha elektron qurilmalarni mustaqil o'rnatish avtomobilning nosoz ishlashiga, o'tkazgichlar shikastlanishiga, akkumulyator zaryadsizlanishiga va/yoki yong'inga olib kelishi mumkin. Avtomobilingiz xavfsizligini ta'minlash maqsadida qo'shimcha elektron qurilmalar va aksessuarlarni o'rnatmang va ulardan foydalanmang.

AVTOMOBILNI CHINIQTIRISH

Avtomobilning dastlabki 1000 km ekspluatatsiyasi davomida (obkatka davrida) avtomobil xususiyatlarini yaxshilash, yoqilg'ini tejash va xizmat muddatini uzaytirish uchun quyidagi ehtiyot choralariga rioya qilish tavsiya etiladi

- Dvigatelni ishga tushirilgandan so'ng darhol yuqori tezlikda ishlatish tavsiya etilmaydi. Harakatni boshlashdan oldin dvigatelni sekin va ehtiyotkorlik bilan qizdiring. Keskin tezlikni oshirish qat'iyan man etiladi.

- Avtomobil harakatlanayotganda dvigatelning aylanish tezligini 2000 - 4000 rpm oralig'ida ushlab turing.

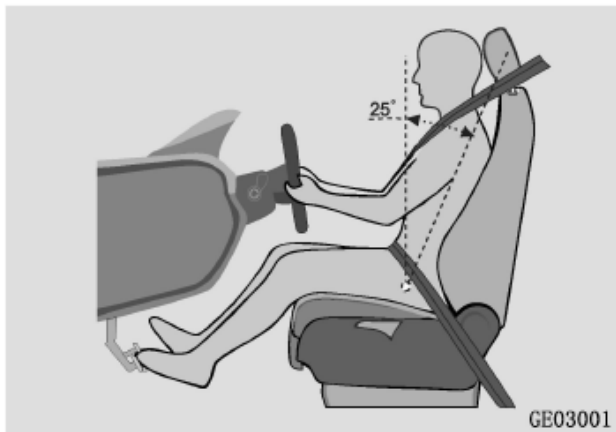
- Avtomobil tezligidan qat'i nazar, dvigatelning doimiy aylanishini uzoq vaqt ushlab turmang. Avtomobil obkatka davrida, dvigatelni to'liq ishga tushirish uchun dvigatelning turli xil tezlikda ishlashi tavsiya etiladi.

- Tormoz diskleri va tormoz kolodkalari dastlabki 500 km masofa davomida ishqalanadi. Eng yaxshi natija uchun keskin favqulodda to'xtashlardan saqlaning, ayniqsa birinchi 300 km ichida.

II. AVTOMOBİL XAVFSIZLIK TIZIMLARI

O'RINDIQ

O'rindiq holatini sozlash

Old o'rindiqlarning holati va suyanchig'i burchagi (o'rindiq yostig'ining qalinligini hisobga olgan holda) ushbu model uchun mo'ljallangan:

- **Old o'rindiqlarning holati:** o'rindiqlarning chekka holati uchun oldinga uzunasiga rostdash 20 mm ga kattalashtirilgan.
- **Suyanchiq burchagi:** (vertikal chiziq va tana chizig'i orasidagi burchak): ushbu model uchun 25° ni tashkil qiladi.

O'rindiq holatini sozlash

To'qnashuv holatida maksimal himoyaga faqat o'rindiq, bosh tagligi, xavfsizlik kamari va xavfsizlik yostiqchasidan to'g'ri foydalanilganda erishish mumkin.

Harakatni boshlashdan oldin, dvigatelni ishga tushirgandan so'ng, o'rindiq holatini sozlang:

- O'rindiq holatini sozlang. O'rindiq va suyanchiq to'g'ri holatda ekaniga ishonch hosil qiling. Suyanchiqni haddan tashqari egmang;
- Haydovchi o'rindig'ini shunday sozlangki, u rul g'ildiragidan yetarlicha xavfsiz masofada bo'lsin. Rul g'ildiragining qiyaligini shunday sozlangki, xavfsizlik yostig'i bevosita haydovchining ko'krak qismi qarshisida bo'lsin;
- Suyanchiq holatini sozlang: o'tirish to'g'ri, tana bel qismi suyanchiqqa to'liq tiralib turishi kerak;
- Xavfsizlik kamarini mahkamlang. ("Xavfsizlik kamarlari" bo'limiga qarang).

DIQQAT

- Tashish qoidalariga muvofiq, barcha yo'lovchilar o'z joylarini egallamaganlaricha harakatni boshlamang.
- Yo'lovchilarni taxlangan o'rindiq suyanchig'ida, yukxonada yoki bagajda tashimang.
- Transport vositasining avariyaaviy tormozlanishi yoki to'qnashuvi natijasida yuzaga keladigan jarohatlanish yoki o'limning oldini olish uchun harakat vaqtida avtomobil o'rindiqlari orasida turish yoki harakatlanish taqiqlanadi.
- Og'ir yoki o'tkir narsalarni (masalan, ignalar yoki mixlarni) o'rindiqqa qo'ymang.

DIQQAT

- Yon xavfsizlik yostiqchalari bilan jihozlangan o'rindiqlarga g'ilof o'rnatmang, ularni ta'mirlamang. O'rindiqlarni va o'rindiq qoplamalarini mustaqil ravishda almashtirmang. Aks holda yon xavfsizlik yostiqchalarining faoliyati buziladi yoki tasodifan ularning ishga tushishi kuzatiladi, bu esa jarohatlarga olib kelishi mumkin.
- Favqulodda to'xtatish yoki to'qnashuv sodir bo'lganda, noto'g'ri o'tirgan yoki xavfsizlik kamarini taqmagani yo'lovchilar jarohat olishi mumkin.
- Avtomobil harakatlanayotgan vaqtda o'rindiq holatini sozlashga yo'l qo'yilmaydi. Bu avtomobilni boshqarish nazoratining yo'qolishiga yoki o'rindiqlarning tasodifiy harakati tufayli jarohatlarga olib kelishi mumkin.
- O'rindiqni sozlash paytida qo'llarni o'rindiq ostiga yoki boshqa harakatlanuvchi qismlarga joylashtirmang, aks holda siz qisilib qolishingiz va jarohat olishingiz mumkin.
- O'rindiq suyanchig'ini juda qattiq bukming. Noto'g'ri o'rnatilganda, xavfsizlik kamarining bel segmenti qoringa bosim ko'rsatishi mumkin va/yoki kamarining yelka segmenti bo'yiga tegadi. To'qnashuv holatida - bu jiddiy jarohatlar yoki hatto o'limga olib kelishi mumkin.
- Xavfsizlik yostig'i katta kuch bilan ochiladi. Xavfsizlik kamarlarini noto'g'ri joylashtirish yoki noto'g'ri foydalanish haydovchi va/yoki avtomobil yo'lovchilari bosh, bo'yin va tanasining boshqa zaif qismlariga shikast yetkazishi mumkin. Bunday jarohat, ayniqsa, bolalar uchun o'limga olib kelishi mumkin.

⚠️ DIQQAT

- O'rindiq ostiga begona buyumlarni joylashtirmang. Ular o'rindiqni mahkamlash mexanizmiga zarar yetkazishi va/yoki o'rindiq holatini sozlash richagini tasodifan bosishga sabab bo'lishi, natijada o'rindiq surilib, avtomobil boshqaruvini yo'qolishiga sabab bo'lishi mumkin. Bundan tashqari, bu o'rindiqni sozlash mexanizmiga zarar yetkazadi.
- O'rindiq yostiqchasiga qo'shimcha g'iloflar yoki astarlarni joylashtirmang. O'rindiq yuzasida joylashgan taglikning noto'g'ri o'lchami va shakli old o'rindiqlarning SBR nosozligiga olib kelishi mumkin (xavfsizlik kamarini taqmaslik haqida eslatma).

Old o'rindiqni mexanik sozlash ✖

1. O'rindiq holatini bo'ylama sozlash

O'rindiq ostida joylashgan sozlash richagi ① o'rta qismini yuqoriga torting va uni ushlab turib, o'rindiqni kerakli holatga suring. Sozlash richagini qo'yib yuboring

2. Suyanchiq burchagini sozlash

Orqa suyanchiq ② qiyalik burchagini sozlash dastasini yuqoriga torting va uni kerakli burchak ostida sozlash uchun orqaga sal eging, so'ngra dastani qo'yib yuboring.

Old o'rindiqni elektromexanik mexanik sozlash ✖

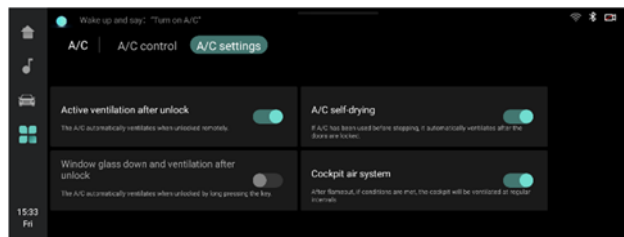
1. O'rindiqlarning holati va balandligi bo'yicha sozlanishi

Boshqaruv kalitini ① kerakli yo'nalishda (holat va balandlikda) siljiting va qo'yib yuboring. O'rindiq to'xtab, mahkamlanadi. Faqat haydovchi o'rindig'i balandlikni rostlash funksiyasi bilan jihozlangan.

2. Old o'rindiq suyanchig'ining qiyaligini sozlash

Boshqaruv kalitini ② kerakli yo'nalishga buring va kerakli qiyalik burchagiga yetganda qo'yib yuboring. O'rindiqlarning suyanchig'i to'xtaydi va mahkamlanadi.

O'rindiqlarni shamollatish ✖

Haydovchi va old yo'lovchi o'rindig'ini shamollatish funksiyasini multimedia displeyi interfeysi orqali iqlim nazorati bo'limi tugmalaridan foydalangan holda boshqarish mumkin.

Ventilyatsiya tugmasi bir marta bosilganda - indikatori yonadi va haydovchi o'rindig'i ventilyatsiya funksiyasi faollashadi;

Ventilyatsiya tugmasi qayta bosilsa, indikator o'chadi va shamollatish funksiyasi o'chiriladi.

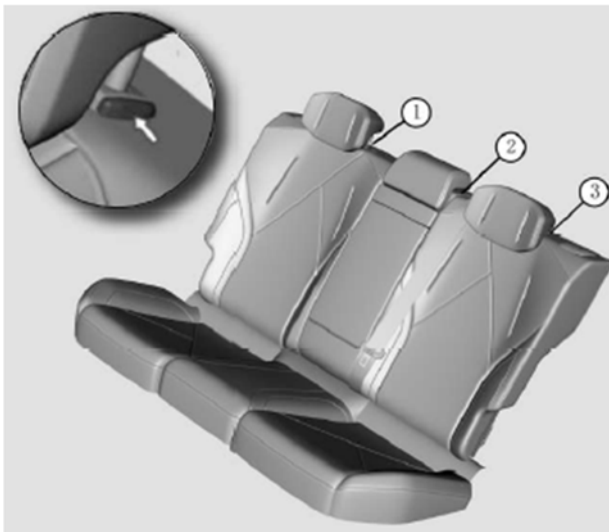
Ventilyatsiya tugmasi bir marta bosilganda - indikatori yonadi va haydovchi o'rindig'i ventilyatsiya funksiyasi faollashadi;
Ventilyatsiya tugmasi qayta bosilsa, indikator o'chadi va shamollatish funksiyasi o'chiriladi.

OGOHLANTIRISH

O'rindiqlarni ventilyatsiya qilish yoki isitish funksiyasi yoqilganda, o'rindiqni adyol, yostiq yoki boshqa issiqlik izolyatsiyasi buyumlari bilan yopmang.

Bosh tagliklarini sozlash

Bosh tagliklarini ko'tarish: bosh tagligini kerakli holatgacha yuqoriga torting.

Bosh tagliklarini tushirish: mos tugmani bosib ①/②/③ va uni ushlab turgan holda, bosh tagligini kerakli holatgacha pasga tushiring.

Bosh tagliklarini chiqarib olish: mos tugmani ①/②/③ bosib, va uni ushlab turgan holda, bir vaqtning o'zida bosh tagligini yuqoriga ko'taring va uni chiqarib oling.

DIQQAT

- Avtomobil harakatlanayotganda hech qachon bosh tagligini sozlamang.
- Bosh tagligining himoya funksiyalari boshga maksimal yaqin bo'lganda samaraliroq hisoblanadi. Yostiqlarni o'rindiq suyanchig'iga qo'ymang.
- Avtomobilning harakatlanishiga faqat tagligi kerakli holatda o'rnatilgandagina ruxsat beriladi.
- Orqa o'rindiqda yo'lovchi bo'lmaganda, ko'rishni cheklashdan saqlanish uchun ikkinchi qator o'rindig'ining bosh tagligini eng past holatga o'rning.
- Bolalar xavfsizlik moslamasini avtomobilning ikkinchi qator o'rindig'iga ishonchli mahkamlash uchun, agar bu tizimning normal ishlashiga xalaqit bersa, bosh tagligini ko'tarish yoki chiqarib olish talab qilinishi mumkin.

Orqa o'rindiqlarni sozlash

Bagaj bo'limini kengaytirish

Orqa o'rindiq fiksatorini ochish uchun yuqoriga ko'taring va ikkinchi qator o'rindiqlarining orqa o'rindig'ini yig'ish va bagaj bo'limini kengaytirish uchun orqa o'rindiqni oldinga eging.

Orqa o'rindiq tirsakqo'ygichlari ✖

Tirsakqo'ygichni chiqarib olish uchun orqa o'rindiq suyanchig'ining o'rta qismini pastga torting.

DIQQAT

Agar avtomobil harakatlanayotganda tirsakqo'ygichdan foydalanishga hojat bo'lmasa, keskin tormozlanish yoki avariya paytida jarohatlanish xavfini kamaytirish uchun tirsakqo'ygichni yopiq holatda saqlang.

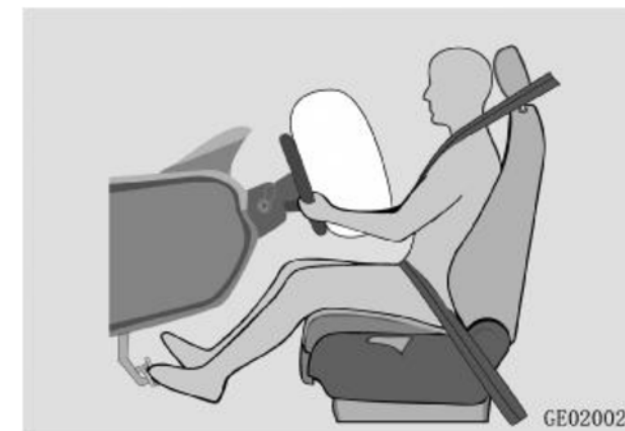
XAVFSIZLIK KAMARLARI

Xavfsizlik kamarlari - yo'l-transport hodisalarida haydovchi va yo'lovchilarni og'ir jarohatlardan himoya qilishning samarali vositasidir.

Avtomobil to'qnashganda yoki keskin tormozlanganda katta inersiya kuchi vujudga keladi. Bunday vaziyatda xavfsizlik kamarlari haydovchi va yo'lovchilarni o'rindiqlarda ushlab turishi mumkin, bu esa avtomobil salonining ichki elementlariga urilishning oldini oladi va katta miqdordagi kinetik energiyani yutadi, haydovchi va yo'lovchilarning jarohat olish xavfini kamaytiradi.

Xavfsizlik kamarlaridan to'g'ri foydalanish xavfsizlik yostiqchalarining to'g'ri ishlashi uchun muhim shartdir.

Xavfsizlik kamarlaridan noto'g'ri foydalanish va noto'g'ri to'xtash haydovchi va yo'lovchining favqulodda vaziyatda favqulodda tormozlanishi va/yoki xavfsizlik yostiqchasi bir zumda ochilishi natijasida bosh, bo'yin va tananing boshqa himoyalangan qismlarida jarohatlanishga olib kelishi mumkin.

GE02002

Xavfsizlik darajasini oshirish uchun harakatlanishdan oldin xavfsizlik kamarlaridan foydalanishda quyidagilar amalga oshirilishi zarur:

- Xavfsizlik kamarini to'g'ri va ishonchli mahkamlash;
- O'rindiqli to'g'ri holatda sozlash.

⚠️ DIQQAT

Xavfsizlik kamarlari va uning qismlarining holatini muntazam tekshirib turing. Xavfsizlik kamarlarining shikastlangan yoki nosoz elementlarini darhol almashtiring. Har bir o'rindiqdagi xavfsizlik kamaridan faqat bitta odam foydalanishi mumkin. Yo'l-transport hodisasi natijasida kritik yuklanishdan keyin ham yedirilishlar, shikastlanishlar paydo bo'lsa, kamarlar almashtirilishi shart. Xavfsizlik kamarlarini o'zingiz yechmang va/yoki almashtirmang! Ta'mirlash yoki almashtirish kerak bo'lsa - CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

ESLATMA

Taqilgan xavfsizlik kamarlarini qismang, deformatsiyalanmang, buramang yoki o'tkir jismlar ta'siriga duchor qilmang; Kamarni shikastlamaslik uchun, o'tkir yoki mo'rt buyumlarni mahkamlash uchun xavfsizlik kamaridan foydalanmang; Juda katta hajmli kiyim xavfsizlik kamarining to'g'ri ishlashini buzishi mumkin; Xavfsizlik kamarlarini toza saqlang. Ifloslangan kamarlar avtomatik tortish qurilmasining ishini qiyinlashtiradi; Xavfsizlik kamarining qulfiga qog'oz, kiyim yoki boshqa begona buyumlarning tushmaganligiga ishonch hosil qiling. Aks holda, kamarni to'g'ri bog'lash va mahkamlash mumkin emas.

Xavfsizlik kamarini taqmaganlik haqida eslatma

Asboblari panelidagi xavfsizlik kamarining indikator haydovchi va old yo'lovchiga xavfsizlik kamarlarini taqish zarurligini eslatib turadi.

Agar haydovchi va/yoki oldingi yo'lovchi harakatlanish paytida xavfsizlik kamarlari bilan mahkamlangan bo'lsa, xavfsizlik kamari indikator ogohlantiruvchi tovush signali bilan yonishda davom etadi.

Agar haydovchi yoki oldingi yo'lovchi 5 daqiqa davomida xavfsizlik kamarini taqmasa, ogohlantiruvchi tovush signali o'chiriladi.

ESLATMA

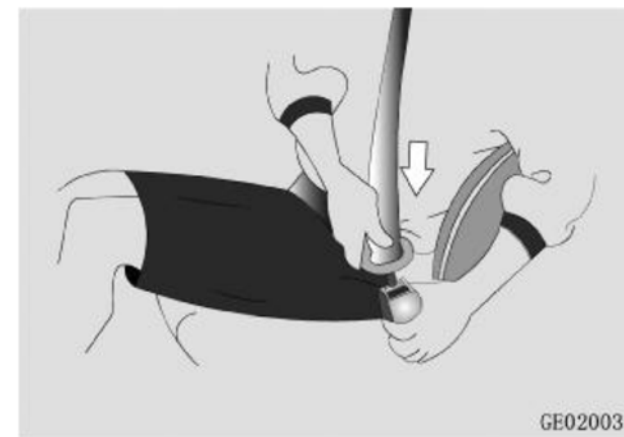
Agar xavfsizlik kamari taqilmaganligi haqidagi eslatma yuqoridagi mantiqqa muvofiq ishlamasa, bu uning nosozligini ko'rsatadi. CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Xavfsizlik kamarining joylashishi

Uch nuqtali kamarning bel qismini imkon qadar belga emas, balki sonlarga pastroqda joylashtiring; kamarning yelka qismini gavdaning ustidan, ko'krak bo'limi orqali joylashtiring. Xavfsizlik kamarini qo'ltig'ingiz yoki tana orqasidan o'tkazmang.

Xavfsizlik kamarini mahkamlash

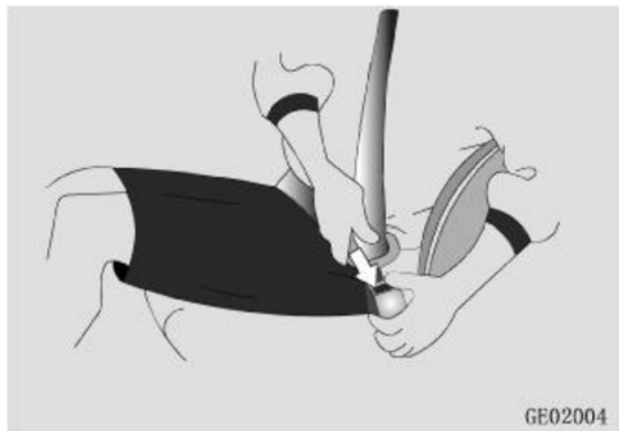
1. Kamarni qisqichdan bir tekisda torting;
2. Kamarning yelka qismini yelkadan, bel qismini esa sonlardan o'tkazing;
3. Xavfsizlik kamarining to'qasidagi ilgakni kamar mahkamlanganini tasdiqlovchi chertkigacha kiriting. Kamarning buralishiga yo'l qo'ymang.

GE02003

Kamarni yechib olish

Xavfsizlik kamarini yechib olish uchun qizil gulf tugmasini bosing. Bunda kamar tili prujina bilan gulf uyasidan itariladi. Kamarning to'liq tortilishini ta'minlash uchun uni tilchasidan ushlab, yo'naltiring.

Bolalar uchun xavfsizlik kamaridan foydalanish

Ushbu avtomobilning xavfsizlik kamarlari kattalar uchun mo'ljallangan. 12 yoshgacha bo'lgan bolalar uchun 12 yoshgacha bo'lgan bolalar uchun milliy xavfsizlik standartlariga muvofiq bo'lgan maxsus bolalar xavfsizlik moslamalardan foydalanish tavsiya etiladi ("Bolalar xavfsizligi" - "Bolalar xavfsizlik moslamasi" bo'limiga qarang).

Agar bola xavfsizlik moslamasi uchun katta bo'lsa, uni xavfsizlik kamarini taqqan holda orqa o'rindiqa olib yuring.

Homilador ayollar uchun xavfsizlik kamaridan foydalanish

Homilador ayollar xavfsizlik kamarlaridan foydalanishlari kerak, kamarning bel qismini iloji boricha qulayroq va sonlarga pastroqda joylashtiring.

Kamarning yelka qismini yelkadan o'tkazing va kamar tasmasini qorindan suring.

DIQQAT

Xavfsizlik kamarlaridan foydalanishdan oldin ehtiyotkorlik choralari haqida shifokor bilan maslahatlashing. Homilador ayol va uning bolasi xavfsizligi uchun - xavfsizlik kamarlaridan foydalanishda ehtiyot choralariga rioya qilish bo'yicha shifokor tavsiyalariga qat'iy rioya qiling.

Jarohatlanganlar va nogironlar uchun xavfsizlik kamaridan foydalanish

Shifokor tavsiyalariga amal qiling. Haqiqiy vaziyatga mos ravishda xavfsizlik kamaridan foydalaning.

Haydovchi va old yo'lovchining xavfsizlik kamari

Xavfsizlik kamarining yuqori mahkamlash nuqtasini sozlash

Xavfsizlik kamarini mahkamlashning yuqori nuqtasini balandligi bo'yicha (balandlikni sozlash tugmasini bosish orqali) ikkita mavjud holatda sozlash mumkin. Balandlik, o'rindiqli holati va fiziologik xususiyatlarga qarab eng qulay holatni sozlang.

DIQQAT

Avtomobil harakatlanayotganda kamar holatini sozlamang.

Xavfsizlik kamarining tortilishini cheklash

Old o'rindiqlar xavfsizlik kamarlarining taranglagichlari kuchni boshqarish qobiliyatiga ega.

Agar kuchli old to'qnashuvda kamarning ko'krakdagi bosimi belgilangan qiymatdan oshsa, xavfsizlik kamarini taranglash mexanizmi kamarning ko'krakdagi bosimini kamaytirish uchun kamar lentasining ma'lum uzunligini bo'shatadi.

Xavfsizlik kamarlari taranglagichlari ✖

Old o'rindiqlarning xavfsizlik kamarlari old o'rindiqda yo'lovchilar bo'lmaganda ham ishlaydigan oldindan taranglash qurilmasi bilan jihozlangan.

Old tomondan kuchli to'qnashuv sodir bo'lganda taranglagich ishga tushadi va xavfsizlik kamarining erkin tasmasi avtomatik ravishda chiqadi.

Xavfsizlik kamari ol yo'lovchining tanasini ishonchli mahkamlab, uning maksimal himoyasini ta'minlashiga ishonch hosil qiling.

Xavfsizlik kamarlari taranglagichlarining ishga tushishi paytida kuchli ovoz eshutiladi va biroz tutun va chang ajralib chiqadi, bu normal va zararsiz. Biroq, bu moddalar terida allergik reaksiyani keltirib chiqarishi yoki nafas olishni qiyinlashtirishi mumkin. Old taranglagichlar ishlagandan keyin terini yaxshilab tozalash va salonni shamollatish tavsiya etiladi.

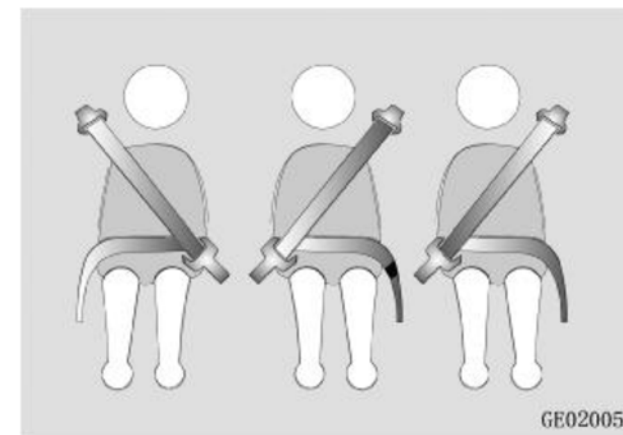
DIQQAT

Xavfsizlik kamarlari taranglagichlari tizimi ishga tushgandan so'ng yoki 10 yildan keyingi foydalanish natijasida ularni almashtirish kerak bo'lsa, CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling. Taranglagichlar tizimini tekshirish va ularga xizmat ko'rsatishni bevosita CHANGAN Automobile vakolatli servis stansiyasida amalga oshirish tavsiya etiladi. SRS tizimini qayta jihozlash yoki demontaj qilish, kontroller va xavfsizlik yostig'i datchiklariga zarba berish, SRS boshqarish sxemasiga mustaqil ravishda o'zgartirishlar kiritish qat'iy man etiladi. Aks holda bu taranglagichning o'zboshimchalik bilan ishga tushishiga yoki ishdan chiqishiga olib kelishi mumkin. Quyidagilar taqiqlanadi: taranglagichning tarkibiy qismlarini qayta jihozlash, yechish, urish yoki ochish, shuningdek, ulanishni uzish yoki tizimga ta'sir qilish. Aks holda bu taranglagichning o'zboshimchalik bilan ishga tushishiga yoki ishdan chiqishiga olib kelishi mumkin.

Orqa o'rindiqlarning xavfsizlik kamarlari

Orqa o'rindiqlar qatori uch nuqtali xavfsizlik kamarlari bilan jihozlangan. Xavfsizlik kamarining to'qasi o'rindiq yostig'ida, suyanchiq yonida joylashgan. Orqa qator yo'lovchilari xavfsizlik kamarlarini to'g'ri taqishlari kerak. Avtomobil to'xtagach, xavfsizlik kamarini yechib, qo'yib yuboring va xavfsizlik kamari to'qasini saqlash joyiga olib qo'ying. Taqadan foydalanishda uni yostiqdan olib, taxminan 30° ga burish kerak.

Ba'zi modellardagi o'rindiqlarning orqa qatoridagi xavfsizlik kamarlari kuchlanishlarni cheklash funksiyasi va xavfsizlik kamarlari taranglagichlari bilan jihozlangan. Batafsil ma'lumot uchun "Xavfsizlik kamarlari" bo'limiga murojaat qiling.

Orqa o'rindiq xavfsizlik kamarlari kuchlanishini cheklash funksiyasi ✖

Chap va o'ng tomonlardagi orqa qator o'rindiqlarining xavfsizlik kamarlari taranglagichlari kuchlanishni sozlash funksiyasi bilan jihozlangan.

Agar kuchli old to'qnashuvda kamarning ko'krakdagi bosimi belgilangan qiymatdan oshsa, xavfsizlik kamarini taranglash mexanizmi kamarning ko'krakdagi bosimini kamaytirish uchun kamar lentasining ma'lum uzunligini bo'shatadi.

Orqa o'rindiq xavfsizlik kamarlari taranglagichlari ✖

Orqa chap xavfsizlik kamari orqa o'rindiqda yo'lovchi bo'lmaganda ham ishlaydigan xavfsizlik kamarlarini taranglash qurilmasi bilan jihozlangan.

Old tomondan kuchli to'qnashuv sodir bo'lganda taranglagich ishga tushadi va xavfsizlik kamarining erkin tasmasi avtomatik ravishda chiqadi.

Xavfsizlik kamarlari taranglagichlarining ishga tushishi paytida kuchli ovoz eshitiladi va biroz tutun va chang ajralib chiqadi, bu normal va zararsiz. Biroq, bu moddalar terida allergik reaksiyani keltirib chiqarishi yoki nafas olishni qiyinlashtirishi mumkin. Old taranglagichlar ishlagandan keyin terini yaxshilab tozalash va salonni shamollatish tavsiya etiladi.

DIQQAT

Xavfsizlik kamarlari taranglagichlari tizimi ishga tushgandan so'ng yoki 10 yildan keyingi foydalanish natijasida ularni almashtirish kerak bo'lsa, CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling. Taranglagichlar tizimini tekshirish va ularga xizmat ko'rsatishni bevosita CHANGAN Automobile vakolatli servis stansiyasida amalga oshirish tavsiya etiladi.

SRS tizimini qayta jihozlash yoki demontaj qilish, kontroller va xavfsizlik yostig'i datchiklariga zarba berish, SRS boshqarish sxemasiga mustaqil ravishda o'zgartirishlar kiritish qat'iyan man etiladi. Aks holda bu taranglagichning o'zboshimchalik bilan ishga tushishiga yoki ishdan chiqishiga olib kelishi mumkin.

Quyidagilar taqiqlanadi: taranglagichning tarkibiy qismlarini qayta jihozlash, yechish, urish yoki ochish, shuningdek, ulanishni uzish yoki tizimga ta'sir qilish. Aks holda bu taranglagichning o'zboshimchalik bilan ishga tushishiga yoki ishdan chiqishiga olib kelishi mumkin.

BOLALAR XAVFSIZLIGI

Bolalarni tashish qoidalari

12 yoshgacha bo'lgan yoki bo'yi 150 sm gacha bo'lgan bolalarni orqa o'rindiqda bolalar xavfsizlik qurilmasi yordamida olib yurish tavsiya etiladi. Agar bola ushlab turuvchi moslama uchun katta bo'lsa, xavfsizlik kamaridan foydalaning.

Bolalarni avtomobilda yolg'iz qoldirmang, chunki ular:

- Boshqa odamlar yoki yo'l harakati qatnashchilariga xavf tug'dirib eshikni ochishi;
- Avtomobil harakatlanishiga to'sqinlik qilib yoki o'ziga zarar yetkazgan holda avtomobilni tark etishi;
- Baxtsiz hodisalar va jarohatlar xavfini keltirib chiqarib, avtomobilni harakatlantirishi mumkin.

Yopiq avtomobil qizishi va jiddiy jarohatlarga olib kelishi yoki hatto avtomobilni tark eta olmasa, bolalar o'limiga sabab bo'lishi mumkin. Bola avtomobilga begona odamlar kirishi ehtimoli tufayli boshqa jarohatlarga ham duch kelishi mumkin.

⚠️ DIQQAT

Bolalarni avtomobilda, hatto juda qisqa vaqtga ham yolg'iz qoldirmang.

Avtomobil harakatlanayotganda bolani tizzada yoki qo'lda olib o'tirish taqiqlanadi.

Quyidagilar taqiqlanadi:

- Bitta xavfsizlik kamaridan bola bilan birgalikda foydalanish.
- Ikki va undan ortiq yo'lovchi uchun bitta kamardan bir vaqtda foydalanish.

Vaqtı-vaqtı bilan xavfsizlik kamarining holatini tekshiring, chunki bola harakatlanganda kamar to'g'ri holatdan siljishi mumkin.

Bolalar xavfsizlik tizimi

Milliy xavfsizlik standartlariga javob beradigan bolalar xavfsizlik qurilmasidan foydalanishni qat'iy tavsiya qilamiz.

Tegishli bolalar xavfsizlik qurilmasini tanlash va sotib olish uchun bolaning bo'yi, yoshi va vazni hisobga olinishi kerak.

Bolalar xavfsizlik qurilmasini o'rnatish va undan foydalanishni qurilma ishlab chiqaruvchisining ko'rsatmalariga qat'iy rioya qilgan holda bajaring.

Agar bolalar xavfsizlik moslamasi noto'g'ri o'rnatilgan va/yoki foydalanilayotgan bo'lsa, bola hayot bilan mos kelmaydigan jiddiy jarohatlarga uchrashi mumkin.

Hech qachon old yo'lovchi o'rindig'iga harakat yo'nalishiga qarama-qarshi yo'nalgan bolalar xavfsizlik moslamani faollashtirilgan holatda old xavfsizlik yostig'i bilan jihozlamang. Oldindagi yo'lovchining xavfsizlik yostig'i ochilsa, bu jiddiy jarohatlar yoki bolaning o'limiga olib kelishi mumkin.

⚠️ DIQQAT

Bolalar xavfsizlik qurilmasini faqat ikkinchi qatordagi o'rindiqlarning chetlariga o'rnatish mumkin.

Bolalar xavfsizlik qurilmasini o'rnatishdan oldin orqa o'rindiqning suyanchig'ini mahkamlang.

ISOFIX tizimiga ega xavfsizlik qurilmasini o'rnatishdan oldin ikkinchi qator o'rindiq suyanchig'ining mahkamlanishini tekshiring.

Bolalar xavfsizlik qurilmasi o'rnatilgach, uning mahkamlanganligiga ishonch hosil qilish uchun uni oldinga va orqaga, chapga va o'ngga tebrating. Yo'l qo'yiladigan lyuft 25 mm dan oshmasligi kerak.

Har safar foydalanishdan oldin bolalar xavfsizlik qurilmasi ishonchli mahkamlanganligiga ishonch hosil qiling.

Uch nuqtali xavfsizlik kamari yordamida mahkamlanadigan qurilmalar uchun xavfsizlik kamari buralmasdan qurilmadan o'tishiga, xavfsizlik kamarining qisqichi esa kamar to'qasida mahkamlanganligiga ishonch hosil qiling.

Bolalar xavfsizlik qurilmasi ostiga yoki uning orqasiga yostiq yoki boshqa narsalarni qo'yish taqiqlanadi.

Agar bolalar xavfsizlik qurilmasi to'g'ridan to'g'ri quyosh nurlari ta'siriga uchrasa, xavfsizlik kamari va qurilmaning o'zi qizib ketishi va kuyishga olib kelishi mumkin. Foydalanishdan oldin o'rindiq g'ilofi va to'qasining haroratini tekshiring.

Agar siz bolalar xavfsizlik qurilmasidan foydalanishni rejalashtirmayotgan bo'lsangiz, uni avtomobilga mahkamlash tizimlari yordamida mahkamlang yoki uni chiqarib oling.

Agar xavfsizlik tizimi yoki mahkamlash tizimi avariya natijasida shikastlangan yoki nosoz bo'lsa, diagnostika va/yoki ta'mirlash/almashtirish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

DIQQAT

Bolaning qomati va vazniga mos keladigan xavfsizlik moslamasidan foydalaning.

ISOFIX mahkamlash tizimidan faqat ISOFIX tizimi bilan jihozlangan bolalar xavfsizlik qurilmalari uchun foydalaning.

ISOFIX mahkamlash tizimiga xavfsizlik kamarlarini, ISOFIX tizimi bilan jihozlanmagan bolalar o'rindig'ini yoki boshqa biror qurilmani mahkamlamang.

Bolalar o'rindig'ining joylashuvi va uni mahkamlash usulini A.1 va A.2 jadvallarda ko'rsatilgan ma'lumotlarga muvofiq hisobga olish kerak.

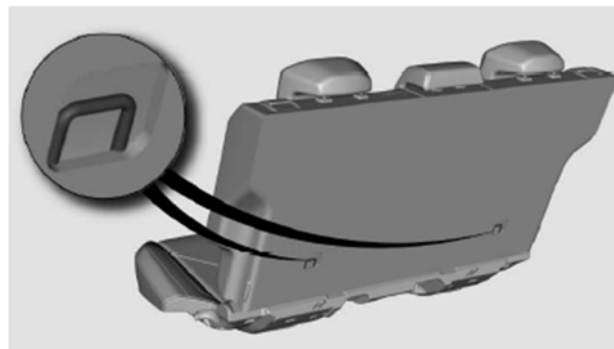
ISOFIX tizimi

ISOFIX - bu bolalar xavfsizlik qurilmasini ikkinchi qator o'rindig'iga mahkamlash uchun standart tizim.

Bolalar xavfsizlik tizimining ISOFIX standartlariga mos keladigan mahkamlash nuqtalari orqa o'rindiq suyanchig'iga o'rnatilgan. "ISOFIX" belgisi bolalar xavfsizlik tizimining mahkamlanish nuqtalarini tezroq topishga yordam beradi.

ISOFIX mahkamlagichlarining joylashuvi**ISOFIX yuqori mahkamlash nuqtalari**

Yuqori mahkamlash nuqtalari orqa o'rindiq suyanchig'ining orqa tomonida joylashgan va "ISOFIX" logotipi bilan belgilangan.

ISOFIX pastki mahkamlash nuqtalari

Pastki mahkamlash nuqtalari ikkinchi qatordagi yostiq va o'rindiq suyanchig'ining tutashgan joyida va o'rindiq karkasida mahkamlangan.

DIQQAT

Bitta ISOFIX mahkamlagichiga bittadan ortiq bolalar xavfsizlik qurilmasini mahkamlamang. Noto'g'ri taqsimlangan bosim mahkamlagichlarning sinishiga va natijada bolaning jiddiy jarohatlanishiga yoki hatto o'limiga olib kelishi mumkin.

OGOHLANTIRISH

Bolalar xavfsizlik qurilmasini avtomobil o'rindig'iga ishonchli mahkamlash uchun bosh tagligini ko'tarish yoki olib tashlash talab qilinishi mumkin.

Agar bolalar xavfsizlik qurilmasi yuqorigi mahkamlash nuqtasida kamar bilan mahkamlansa, u holda kamarni bosh tagligi ikkita yo'naltiruvchilari orasidan o'tkazish kerak.

Bolalar xavfsizlik qurilmasini o'rnatishdan oldin ISOFIX mahkamlagichlaridan erkin foydalana olishingizga ishonch hosil qiling. ISOFIX mahkamlagichlari to'g'ri o'rnatilgan bolalar xavfsizlik qurilmasining yuklanishiga bardosh beradi. Xavfsizlik kamarlari mahkamlagichlariga arqon va boshqa buyumlar yoki qurilmalarni mahkamlash taqiqlanadi.

Bolalar xavfsizlik qurilmalarining turli holatlarda qo'llanilishi

A.1 jadval Bolalar xavfsizlik qurilmasining qo'llanilishi

Vazn toifasi	O'rindiq holati (yoki boshqa holatlar)			
	Old yo'lovchi o'rindig'i	Ikkinchi qator o'rindig'ining yon qismlari	Ikkinchi qator o'rindig'ining yon qismlari	Uchinchi qator o'rindiqlari ※
Toifa o (10 kg dan kam)	X	U/L	X	X
Toifa o+ (13 kg dan kam)	X	U/L	X	X
Toifa I (9 kg dan 18 kg gacha)	X	U/L	X	X
Toifa II (15 kg dan 25 kg gacha)	X	U/L	X	X
Toifa III (22 kg dan 36 kg gacha)	X	U/L	X	X
Jadvaldagi harfiy belgilar ma'nosi: U: og'irlik toifasiga muvofiq universal sinfdagi bolalar xavfsizlik tizimi uchun foydalaniladi; oUF: vazn toifasiga muvofiq oldinga qaragan universal sinfdagi bolalar xavfsizlik tizimi uchun foydalaniladi; L: ro'yxatdagi maxsus bolalar xavfsizlik tizimi uchun foydalaniladi. Bunday xavfsizlik moslamalari maxsus, cheklangan yoki yarim universal bo'lishi mumkin; B: vazn toifasiga muvofiq integratsiyalashgan bolalar xavfsizlik tizimi uchun foydalaniladi; X: o'rindiq ommaviy guruhga mo'ljallangan bolalar xavfsizlik tizimi uchun foydalanilmaydi.				

A.2 jadval ISOFIX mahkamlagichli bolalar xavfsizlik qurilmalarini o'rnatish

Vazn toifasi	O'lcham toifasi (*)	Qisish moslamasi (mahkamlash)	ISOFIXning avtomobilda joylashishi		
			Old yo'lovchi o'rindig'i	Orqa o'rindiqning yon o'rinlari	Orqa o'rindiqning markaziy o'rni
Ko'chma karavotcha	F	ISO/L ₁	X	IL	X
	G	ISO/L ₂	X	IL	X
		(1)	X	X	X
Toifa o (10 kg dan kam)	E	ISO/R ₁	X	IL	X
		(1)	X	X	X
Toifa o+ (13 kg dan kam)	E	ISO/R ₁	X	IL	X
	D	ISO/R ₂	X	IL	X
	C	ISO/R ₃	X	IL	X
		(1)	X	X	X
I toifa (9 kg dan 18 kg gacha)	D	ISO/R ₂	X	IL	X
	C	ISO/R ₃	X	IL	X
	B	ISO/F ₂	X	X	X
	B ₁	ISO/F ₂ X	X	X	X
	A	ISO/F ₃	X	X	X
		(1)	X	X	X
II toifa (15 kg dan 25 kg gacha)		(1)	X	X	X
III toifa (22 dan 36 kg gacha)		(1)	X	X	X

(1): ISO/XX o'lchamlar toifasiga muvofiq markirovkalanmagan (A~G) bolalar xavfsizlik tizimi uchun avtomobil ishlab chiqaruvchisi tegishli og'irlik guruhi asosida har bir og'irlik toifasiga muvofiq har bir o'rindiq uchun tavsiya etilgan ISOFIX maxsus bolalar xavfsizlik tizimini ko'rsatishi kerak.

Jadvaldagi harfiy belgilar ma'nosi:

IUF – mazkur o'lcham sinfining oldinga qaratilgan umumiy ISOFIX bolalar xavfsizlik tizimiga nisbatan qo'llaniladi.

IL – ro'yxatdagi bolalar himoyasi uchun maxsus ISOFIX bolalar xavfsizlik tizimiga tegishli. Bunday xavfsizlik tizimlari maxsus, cheklangan yoki ushbu o'lcham sinfining yarim universal ISOFIX tizimlari bo'lishi mumkin.

X – ISOFIX holati ushbu og'irlik sinfi va/yoki o'lchamlar toifasidagi ISOFIX qurilmalari/bolalar xavfsizlik tizimlariga nisbatan qo'llanilmaydi.

(*) – ISOFIX o'lcham sinfi ISOFIX bolalar o'rindiqlarida ko'rsatilgan "A" dan "G" gacha bo'lgan katta harflar bilan belgilanadi.

Orqa yon eshiklarni bolalardan qulflash

Orqa yon eshiklardagi bolalar xavfsizlik qulfi orqa yon eshiklarni mustaqil ravishda qulflashi mumkin.

Qulf faollashtirilganda orqa yon eshikni ichkaridan ochish imkonsiz. Ularni faqat tashqaridan ochish mumkin.

Faollashtirish: orqa yon eshik chekkasidagi bolalar xavfsizlik qulfini qulflash holatiga o'tkazing . Faollashtirilgandan keyin qulfning to'g'ri ishlayotganini tekshiring.

Faolsizlantirish: orqa yon eshik chekkasidagi bolalar xavfsizlik qulfini blokdan chiqarish holatiga o'tkazing.

DIQQAT

Agar bola avtomobilda bo'lsa, doimo xavfsizlik qulfini faollashtiring. Aks holda, bola eshikni ochib, o'ziga va/yoki boshqa odamlarga/yo'l harakati qatnashchilariga Zarar yetkazishi mumkin.

AIRBAG XAVFSIZLIK YOSTIQLARI

Xavfsizlik yostig'i - qo'shimcha saqlash tizimining (SRS) elementi.

SRS tizimi xavfsizlik kamarlariga qo'shimcha bo'lib, ularni to'liq almashtirmaydi. Avtomobil harakatlanayotganda doimo xavfsizlik kamarini taqing va mahkamlang. Harakatni boshlashdan oldin o'rindiqli holatini sozlang ("O'rindiqli" bo'limiga qarang).

Jiddiy to'qnashuv sodir bo'lganda xavfsizlik yostig'i haydovchi va yo'lovchilar jarohatlanishini kamaytirish uchun yo'lovchi va avtomobil salonining ichki qoplamasi o'rtasida bufer hosil qiladi.

DIQQAT

Xavfsizlik yostiqlarining joylashuvi AIRBAG belgisi bilan belgilangan. Yostiqlarni to'sib qo'ymang va bu sohaga biror buyumni joylashtirmang.

Yo'lovchi va xavfsizlik yostig'i orasida odamlar, hayvonlar yoki boshqa buyumlarni joylashtirish taqiqlanadi.

Xavfsizlik yostiqlari ishga tushganda kuyish yoki alanganlash xavfini oldini olish uchun harakatlanish paytida chekmang.

12 yoshgacha bo'lgan bolalarni maxsus bolalar moslamalari yordamida ikkinchi qator o'rindiqlarda olib yuring.

DIQQAT

Xavfsizlik yostiqlari avtomobilning ushbu modeli uchun maxsus konfiguratsiyalangan. Boshqa versiya yoki modelga almashtirishga yo'l qo'yilmaydi, aks holda bu xavfsizlik tizimining buzilishiga va shikastlanishlarga olib keladi.

Xavfsizlik yostiqlari ishga tushgandan so'ng yoki avtomobil 10 yil davomida ekspluatatsiya qilgandan

so'ng, uning to'g'ri ishlashini ta'minlash uchun xavfsizlik yostiqlarining butun tizimini almashtirish kerak. CHANGAN Automobile avtorizatsiya qilingan servis markaziga murojaat qiling.

SRS tizimi elementlari, xavfsizlik yostiqlari va tegishli komponentlarni yechish, qismlarga ajratish, almashtirish, ta'mirlash yoki shikastlash (urish, kesish yoki yoqish) taqiqlanadi, chunki bu tizimning ishdan chiqishiga yoki SRS nosozligiga olib kelishi mumkin va natijada haydovchi va yo'lovchilarning zarur xavfsizligi ta'minlanmaydi. Avariya holatida - bu nosozlik yoki tasodifiy ochilishga olib kelishi, jiddiy yo'qotish yoki jarohatlarga sabab bo'lishi mumkin!

Agar SRS tizimida biror nosozlik aniqlansa, diagnostika va/yoki ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Jarohat olmaslik uchun xavfsizlik yostig'ini o'zingiz tekshirmang va ta'mirlamang!

SRS tizimining ishlash tavsifi

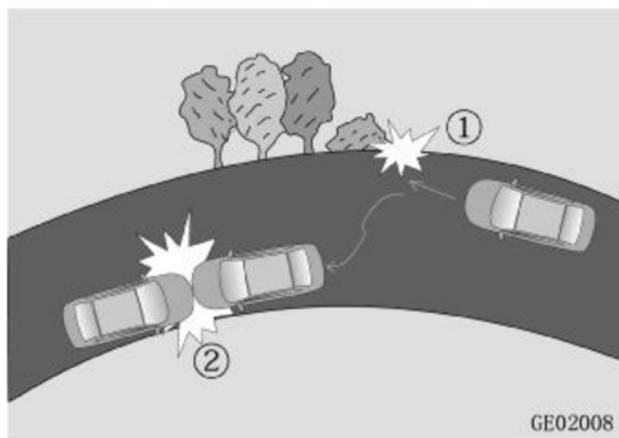
SRS tizimi faqat avtomobil elektr ta'minoti yoqilganda ("ON" holati) faol bo'ladi. Zaruriyat bo'lganda xavfsizlik yostig'i ochiladi. SRS tizimining nazorat lampasi soz bo'lishi kerak ("Asboblarni majmuasi" - "Signal lampalari va indikatorlar" bo'limiga qarang).

Avtomobil kuzovining shikastlanish darajasi xavfsizlik yostiqlarining ochilishiga ta'sir qilmaydi. Avtomobilning to'qnashuvi ularning ishga tushishi uchun dastlabki shart hisoblanmaydi. Xavfsizlik yostiqlari har qanday to'qnashuvda ochilmasligi kerak. Ular bir qator omillar yig'indisida ochiladi, jumladan, lekin bular bilan cheklanmaydi: avtomobilning to'qnashuv paytidagi harakat tezligi, to'qnashuv burchagi va to'qnashuv paytidagi sekinlashish tezligi.

Avtomobil harakatlanuvchi yoki deformatsiyalanuvchi obyektlar (himoya to'sig'i yoki yog'och kabi) bilan to'qnashganda, ular zarba kuchini yutadi, xavfsizlik yostig'ining ochilish tezligi qattiq va deformatsiyalanmaydigan obyektlar bilan to'qnashishga qaraganda yuqori bo'ladi.

Agar to'qnashuv favqulodda tormozlash paytida sodir bo'lgan bo'lsa, to'qnashuv paytida zarba kuchi xavfsizlik yostig'ining ishlashi uchun zarur bo'lganidan kamroq bo'lishi mumkin, shuning uchun xavfsizlik yostig'i ochilmasligi mumkin.

Avtomobil bir necha marta to'qnashgan taqdirda, xavfsizlik yostiqlari ishga tushirish shartlariga rioya qilingan holda faqat bir marta ochiladi. Kichik zarb kuchi bilan bir necha marta to'qnashuvda xavfsizlik yostiqlari ochilmasligi mumkin (1), ammo keyingi jiddiy to'qnashuvda ular ochilish uchun zarur bo'lgan zarb kuchiga yetganda ishga tushishi mumkin (2).

⚠️ DIQQAT

SRS tizimining sozligiga ishonch hosil qiling. Agar tizim indikator chirog'i nosoz bo'lsa, diagnostika va/yoki ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling. Aks holda, to'qnashuvda xavfsizlik yostig'i ishga tushmasligi mumkin, bu esa jiddiy shikastlanish va/yoki jarohatlarga olib kelishi mumkin.

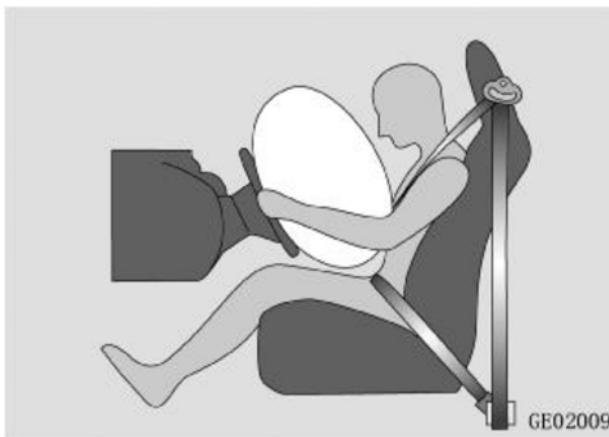
Agar avtomobil suv to'sig'idan o'tgan va/yoki avtomobilning saloni suvga to'lgan bo'lsa, xavfsizlik

kontrollerining nosoz ishlashi oldini olish uchun uni diagnostika qilish va/yoki ta'mirlash uchun darhol CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling. Aks holda, bu xavfsizlik yostiqlarining tasodifiy ishga tushishi yoki ochilish algoritmining buzilishi tufayli avariya va/yoki jarohatlarga olib kelishi mumkin.

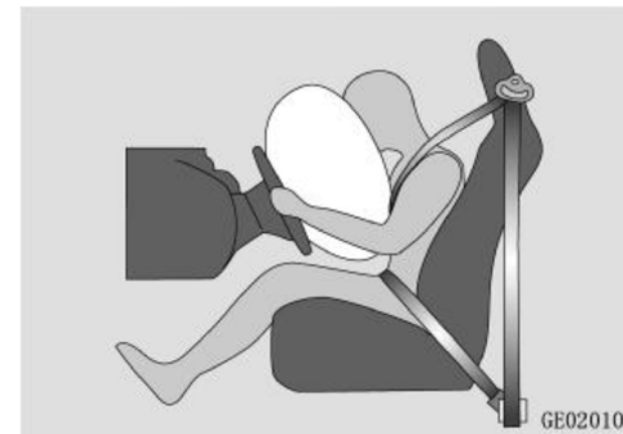
SRS tizimining ishlash tamoyili

Har qanday avtomobil xavfsizlik tizimining maqsadi - to'qnashuv yuz berganda yo'lovchilarning harakatini sekinlashtirish va ularga minimal shikast yetkazishdir.

1. Avtomobil to'qnashuvda SRS tizimi datchigi zarba kuchini aniqlaydi. Agar u belgilangan qiymatdan ohsa, xavfsizlik yostig'i kontrolleriga yostiqlarni ochish uchun signal uzatadi;
2. Kontrollerdan signal olinganidan so'ng, xavfsizlik yostig'i shishiriladi va ochilib, inson tanasi va salonning bezak elementlari o'rtasida himoya bo'shlig'ini hosil qiladi;

3. Xavfsizlik kamarlari, yostiqlar bilan birga xavfsizlikni ta'minlaydi, zarba kuchini yutadi, bosh va tananing yuqori qismini ehtimoliy shikastlanish va/yoki jarohatlardan himoya qiladi.

4. Xavfsizlik yostig'i ochilgandan keyin insonga ta'sirini kamaytirish uchun tez asl holiga qaytadi.

⚠️ DIQQAT

Xavfsizlik yostiqlarini ochish qattiq shovqin va tutun bilan birga sodir bo'ladi - bu piropatron (gazogenerator) faollashtirilganda sodir bo'ladigan odatiy jarayon hisoblanadi.

Ochiqilganda ajralib chiqadigan tutun va kukun zaharli emas, lekin u nafas olishni qiyinlashtirishi va/yoki terining qichishishiga olib kelishi mumkin. Saloni shamollatish uchun derazalarni darhol oching. Ko'zlarni, barcha jarohat va/yoki chandiqlarni yaxshilab yuving.

Xavfsizlik yostiqlari ochilgandan so'ng, SRS tizimining ba'zi tarkibiy qismlari yuqori haroratda bo'lishi mumkin. To sovimagunlaricha ularga tegmang. Agar tasodifan tekkan bo'lsangiz, zararlanish yoki allergiyaning oldini olish uchun darhol ko'p miqdorda suv bilan yuving.

Xavfsizlik yostig'i ochilishi bir zumda, katta kuch bilan amalga oshiriladi, bu esa jarohatlar, shu jumladan tiralish, jarohatlar va suyaklarning sinishiga olib kelishi mumkin.

Xavfsizlik yostig'i - bu bir marta ishlatiladigan element. Agar yostiq ochilgan bo'lsa, uni yangisiga almashtirish kerak.

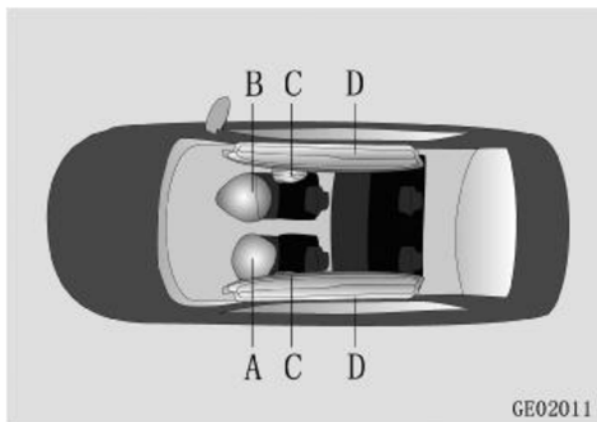
SRS tizimidagi nosozlik ko'rsatkichi

Qizil rangdagi SRS tizimining nosozlik indikator.

O't oldirish yoqilganda (ON holati), SRS tizimi indikator va xavfsizlik yostiqchalari taxminan 3~6 soniya davomida yonadi, keyin esa o'chadi. Tizim to'g'ri ishlaganda indikator o'chiriladi.

Xavfsizlik yostiqlari komponentlari

- A: Haydovchi xavfsizlik yostig'i;
- B: Old yo'lovchi xavfsizlik yostig'i;
- C: Yon xavfsizlik yostiqlari ☒;
- D: Xavfsizlik pardalari ☒.

Old xavfsizlik yostiqlari

Old xavfsizlik yostig'i haqidagi ma'lumot old yo'lovchining quyosh soyabonida joylashtirilgan. U bilan yaxshilab tanishib chiqing.

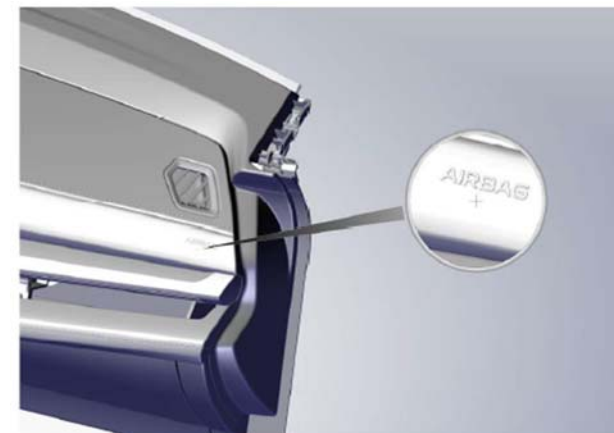
Haydovchi xavfsizlik yostig'i

Haydovchining xavfsizlik yostig'i rul g'ildiragi "AIRBAG" yozuvi tushirilgan nakladka ostiga o'rnatilgan. U old to'qnashuv holatida, ishga tushish uchun barcha shartlarga rioya qilingan holda ochiladi.

Oldindagi yo'lovchi xavfsizlik yostig'i

Old yo'lovchi xavfsizlik yostig'i avtomobilning old panelida o'ng tomonda "AIRBAG" yozuvi tushirilgan qo'lqop qutisi ustiga o'rnatilgan. U old to'qnashuv holatida, ishga tushish uchun barcha shartlarga rioya qilingan holda ochiladi.

⚠️ DIQQAT

Oldingi o'rindiqqa harakat yo'nalishiga qarama-qarshi yo'naltirilgan bolalar xavfsizlik moslamasini o'rnatish, shuningdek, 12 yoshdan kichik va/yoki bo'yi 150 sm dan past bo'lgan bolani olib yurish taqiqlanadi.

Avtomobil harakatlanayotganda to'g'ri o'tirishni ta'minlang. Asboblar paneliga oyoq qo'ymang.

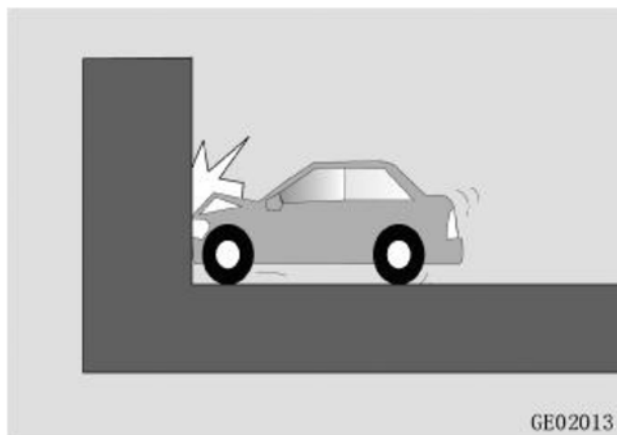
Saqlash tizimi sifatida old yo'lovchi xavfsizlik yostig'ining dekorativ qoplamasidan foydalanmang. Buyumlarni asboblar paneli va old yo'lovchi tomonidagi oyna ustiga qo'ymang.

Old yo'lovchi tomonida yostiqlarning ochilish zonasida navigatsiya uskunalari yoki uyali telefon uchun kronshteynlar yoki fiksatorlar, shuningdek, boshqa qurilmalarni o'rnatmang (shu jumladan yopishqoq lenta yordamida).

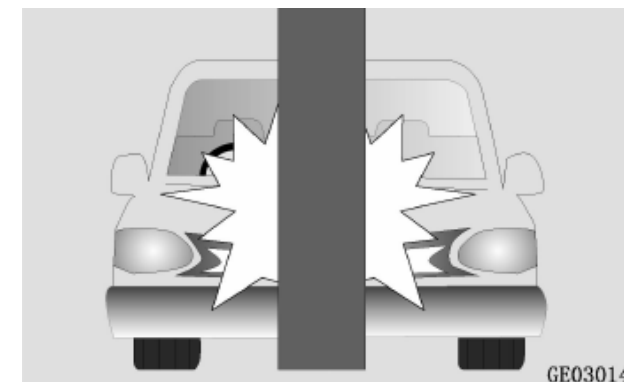
Old xavfsizlik yostig'ining ochilish shartlari

Quyida keltirilgan shartlar old xavfsizlik yostig'i ochilishi mumkin bo'lgan to'qnashuvni tekshirishda standart laboratoriya sharoitlari hisoblanadi. Biroq, haqiqiy to'qnashuvda xavfsizlik yostig'ining ishga tushirilishi to'qnashuvda hosil bo'lgan sekinlashish ochilish shartiga mos kelishiga bog'liq.

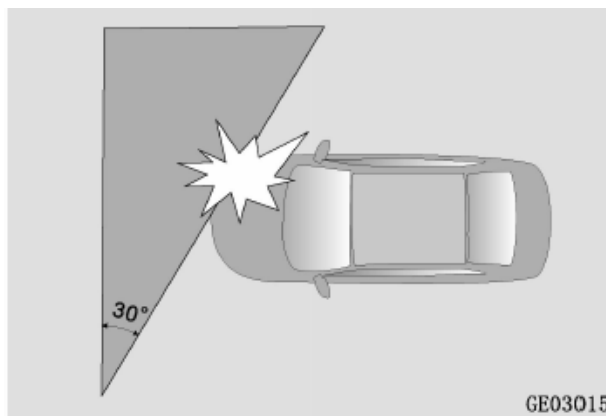
1. Qo'zg'almas va deformatsiyalanmaydigan beton devor bilan 30 km/soatdan ortiq tezlikda old to'qnashuvda:

2. 35 km/soatdan ortiq tezlikda harakatsiz va deformatsiyalanmaydigan beton ustun bilan old to'qnashuvda:

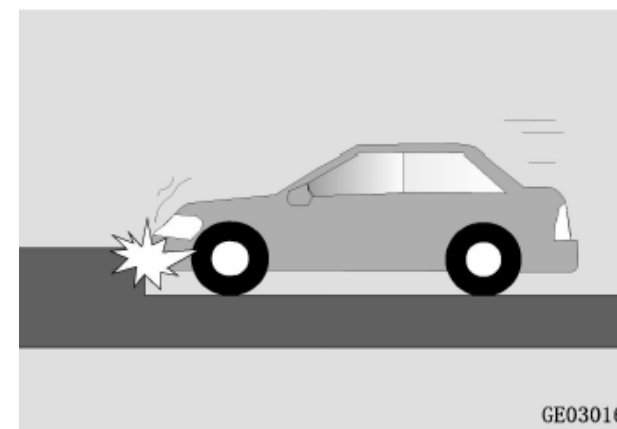

3. Avtomobilning harakat yo'nalishiga perpendikulyar yo'nalishda 30 gradusdan ortiq bo'lmagan burchak ostida joylashgan qo'zg'almas deformatsiyalanmaydigan beton devor bilan old tomondan to'qnashuvda, to'qnashuv nuqtasida harakat tezligi soatiga 35 km dan ortiq bo'lganda:

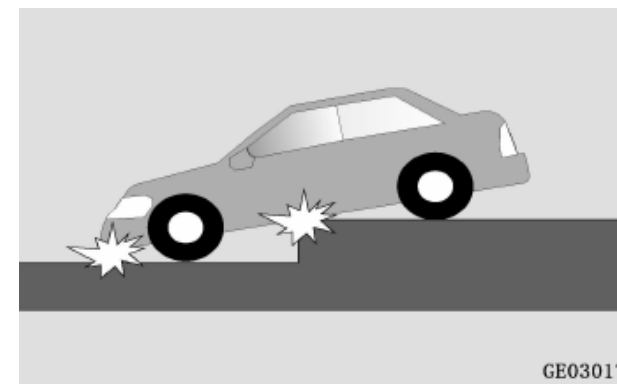

Old xavfsizlik yostig'i boshqa favqulodda vaziyatlarda, agar avtomobil old yoki yon tomondan kuchli to'qnashuv kabi ta'sirlarga duch kelsa, shuningdek, quyidagi ekspluatatsiya sharoitlarida ham ishga tushishi mumkin:

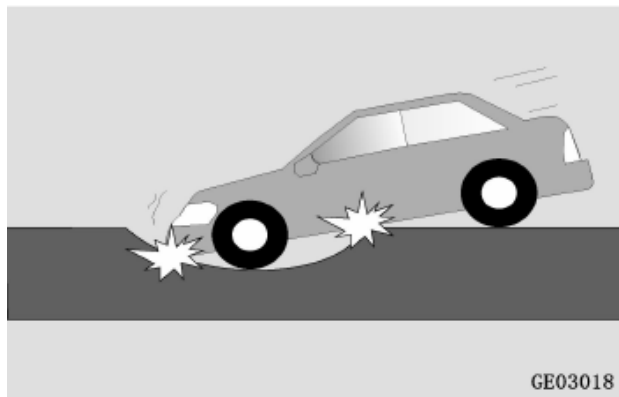
1. Avtomobil zinalar, bordyurlar, trotuar chetlari yoki boshqa shunga o'xshash ko'tariluvchi to'siqlar bilan to'qnashganda;

2. Avtomobilning old qismi pastga tushish paytida, qiyalik bo'ylab harakatlanayotganda, yuqori bordyur yoki zinadan pastga tushganda yuzaga urilganda;

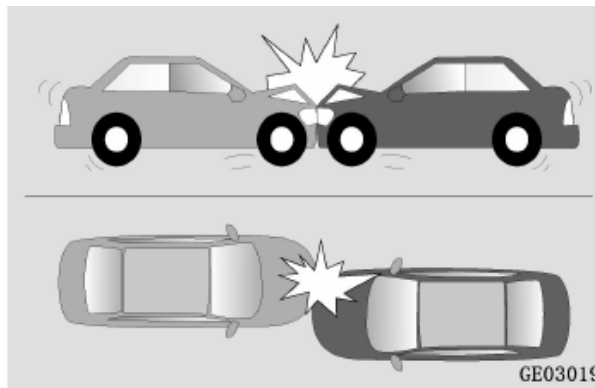

3. Chuqur o'raga yoki ariqqa tushganda yoki shassining asosiy qismiga shikast yetganda;

Old xavfsizlik yostig'ining ishga tushish ehtimoli avtomobilning to'qnashuv paytida ma'lum bir nisbiy tezlik olishiga erishilganiga, ochilish shartiga bog'liq. Biroq, old xavfsizlik yostig'i quyidagi sharoitlarda zarba tezligi nisbatan yuqori bo'lganda ham ochilmasligi mumkin:

1. Avtomobillarning old to'qnashuvida yoki ma'lum burchak ostida to'qnashganda;

Ikkala transport vositasida ham deformatsiyaning katta energiya yutuvchi zonolari mavjudligi sababli harakat davomida avtomobilga ta'sir kamayadi.

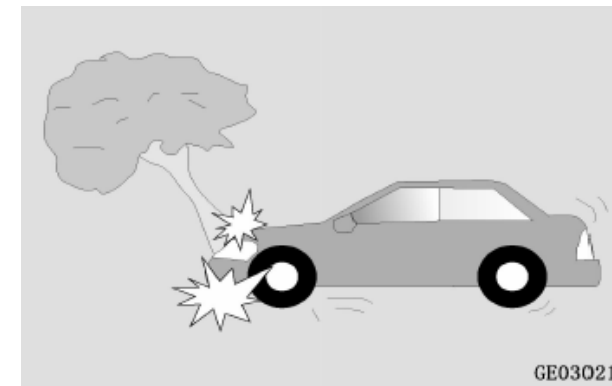
2. Avtomobil yuk mashinasining yon yoki orqa qismiga urilganda;

- ① Yuk mashinasining himoya qurilmasi deformatsiyalanuvchan, mustahkamligi past.

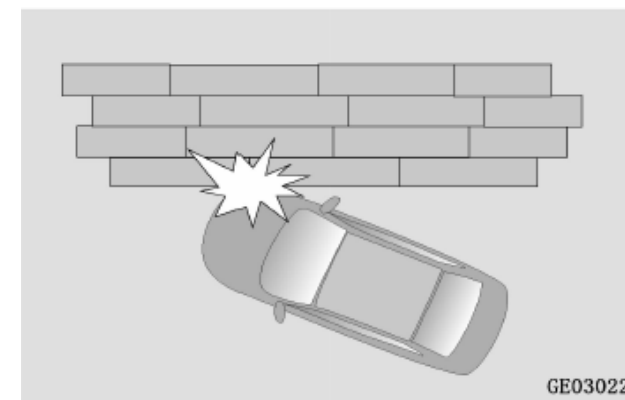
- ② Agar to'qnashuv nuqtasi avtomobil kapoti sohasiga yoki undan yuqoriga to'g'ri kelsa, u holda avtomobilning salbiy tezlanishi yoki urilish kuchi zarur bo'lganidan sezilarli darajada past bo'lishi mumkin va xavfsizlik yostig'ini ochish shartlariga mos kelmaydi.

3. Avtomobil yog'och yoki kichik deformatsiyalanuvchi ustun bilan to'qnashganda;

To'qnashuvda shikastlangan obyektlar sinishi yoki qulashi mumkinligi sababli old xavfsizlik yostig'i ochilmasligi mumkin.

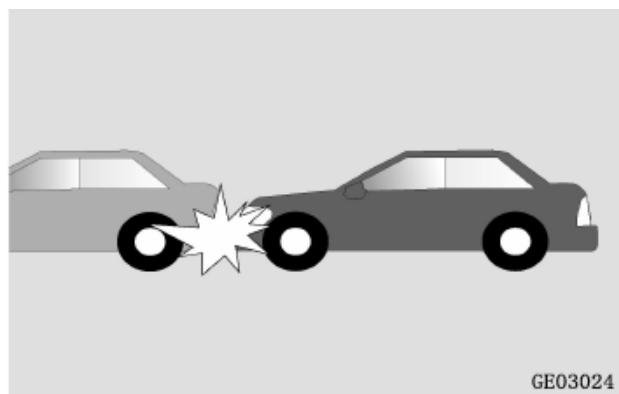
4. Avtomobil beton devor yoki tezyurar avtomagistral to'sig'i bilan to'qnashganda;

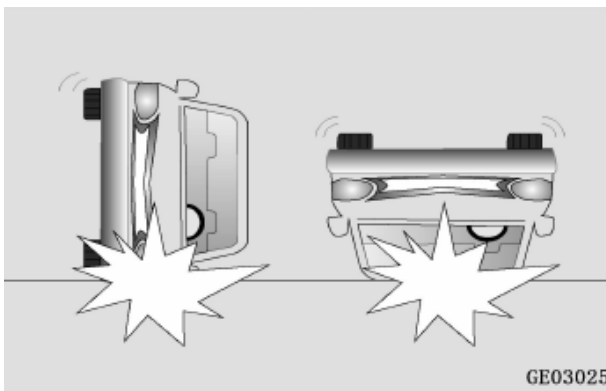
5. Agar avtomobilingizga boshqa avtomobil orqa tomondan kelib urilgan bo'lsa, bunda avtomobilingizning old va yon qismlari mexanik ta'sirga (zarbaga) uchramagan bo'lsa;

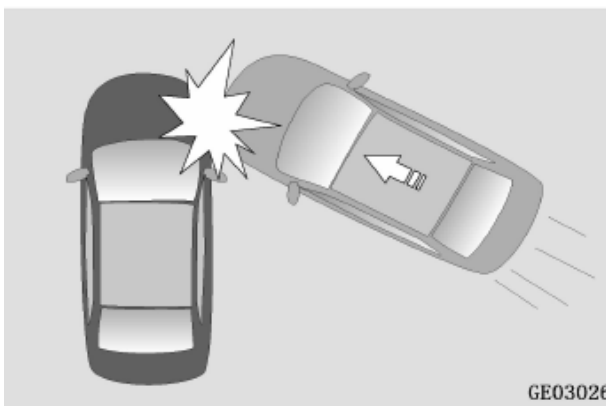
6. Avtomobil yo'l-yo'lakay harakatlanayotgan boshqa avtomobilning orqa qismiga urilganda, agar avtomobilning old qismi va yon tomonlari mexanik ta'sirga (zarbaga) uchramasa;

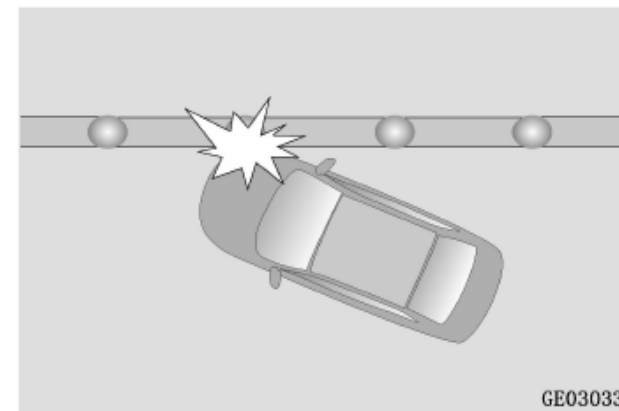
7. Avtomobil ag'darilganda;

8. Yon tomondan to'qnashuvda, agar zarba motor bo'lmasiga yoki orqa eshiklar/ bagaj bo'limining eshigiga to'g'ri kelsa;

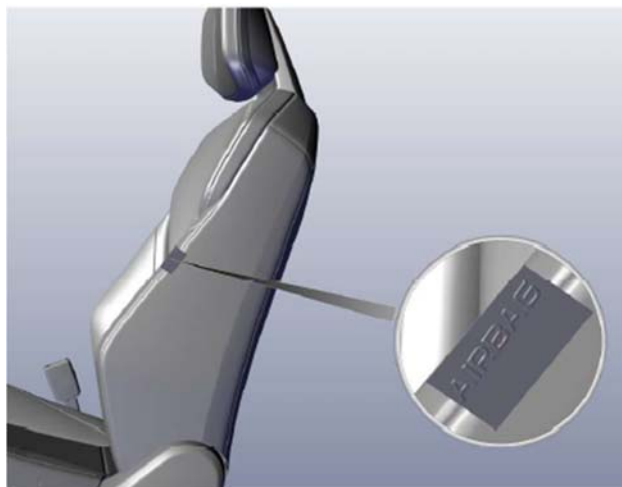
9. Avtomobil panjara yoki to'siq kabi egiluvchan va deformatsiyalanuvchan obyektlar bilan to'qnashganda.

Yon xavfsizlik yostig'i ✖

Old eshiklar bo'shlig'ida yon xavfsizlik yostiqlari haqida ogohlantiruvchi ma'lumot joylashgan. Unda keltirilgan axborot bilan diqqat bilan tanishib chiqing.

Yon xavfsizlik yostig'i o'rindiqlik suyanchig'iga o'rnatilgan va "AIRBAG" yozuvi bilan ifodalangan. Yon xavfsizlik yostig'i yon tomondan to'qnashuv sodir bo'lganda, ishga tushirish shartlariga rioya qilingan holda, yo'lovchi va salonning elementlarini o'rtasida bufer hosil qilib, tananing ko'krak qismini yon tomondan himoya qilishni ta'minlagan holda ochiladi.

Yon xavfsizlik pardalari ※

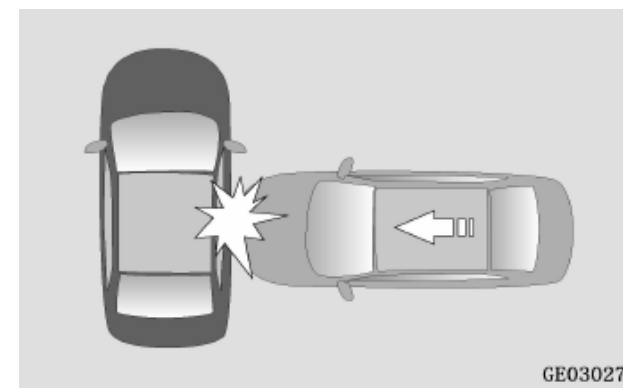
Himoyalovchi puflanadigan yon xavfsizlik pardalari salon ustunlarida qoplama ostida, tom qoplamasida oldingi va orqa eshiklarning eshik tirqishlaridan yuqorida joylashgan. "B" ustunida "AIRBAG" yozuvi bo'lgan belgi bor. Yon tomondan to'qnashuv sodir bo'lganda yon tomondan xavfsizlik pardalari barcha ishlash shartlariga rioya qilgan holda ochiladi, yo'lovchilar va avtomobil salonining ichki elementlari o'rtasida himoya to'sig'ini hosil qilib, yo'lovchilar boshini himoya qiladi.

Yon xavfsizlik yostiqchalarining ochilish shartlari

Quyida keltirilgan shartlar yon xavfsizlik yostig'i ochilishi mumkin bo'lgan to'qnashuvni tekshirishda standart laboratoriya sharoitlari hisoblanadi. Biroq, haqiqiy to'qnashuvda xavfsizlik yostig'ining ishga tushirilishi to'qnashuvda hosil bo'lgan sekinlashish ochilish shartiga mos kelishiga bog'liq.

1. Avtomobil og'irligi 980 kg dan ortiq bo'lgan boshqa transport vositasi bilan perpendikulyar yo'nalishda to'qnashganda, to'qnashish paytidagi harakat tezligi soatiga 25 km dan ortiq bo'lganda;

DIQQAT

Xavfsizlik yostig'i bilan jihozlangan o'rindiqlarga qo'shimcha g'iloqlar yoki yumshoq yostiqlarni o'rnatmang. Bunday g'iloqlardan foydalanish tizimning samaradorligini pasaytirishi va hatto uni butunlay neytrallashtirishi mumkin.

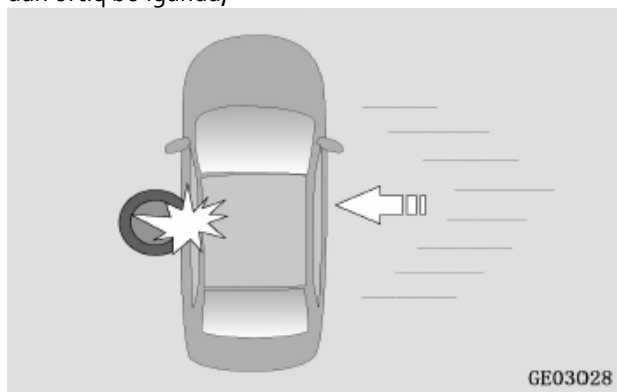
O'rindiq qoplamalarini mustaqil ravishda almashtirmang. Bu xavfsizlik yostig'ining noto'g'ri ishga tushishiga yoki ishga tushish paytida tasodifiy jarohatlarga olib kelishi mumkin!

Kiyimlarni o'rindiq suyanchig'iga ilib qo'ymang.

DIQQAT

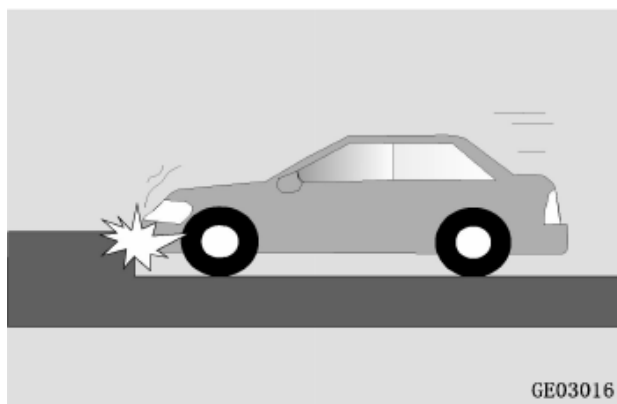
Boshingiz yoki tanangizni xavfsizlik pardasi joylashgan joyga suyamang. Pardalarning ochilish sohasi - avtomobil yon oynalarining bo'shliqlari. O'rindiq suyanchig'i va yon eshiklar orasiga hech qanday buyumlarni joylashtirmang.

2. Yon tomondan sirpanish natijasida diametri 254 mm dan ortiq bo'lgan qo'zg'almas va deformatsiyalanmaydigan beton ustun bilan to'qnashganda va to'qnashuv paytida tezlik 35 km/soat dan ortiq bo'lganda;

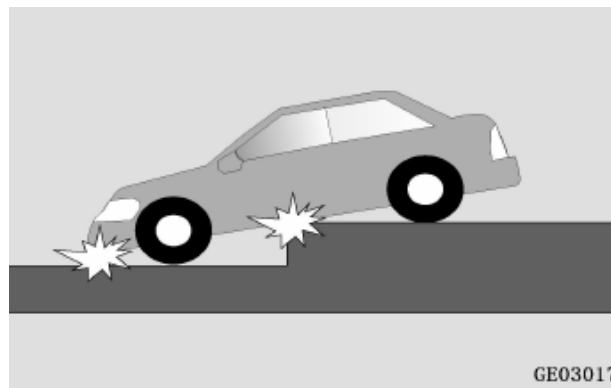

Haqiqiy avariya paytida xavfsizlik yostig'ining ishlash ehtimoli ma'lum bir nisbiy tezlik olinganligiga bog'liq. Biroq, yon xavfsizlik yostig'i quyidagi foydalanish sharoitlarida ochilishi mumkin:

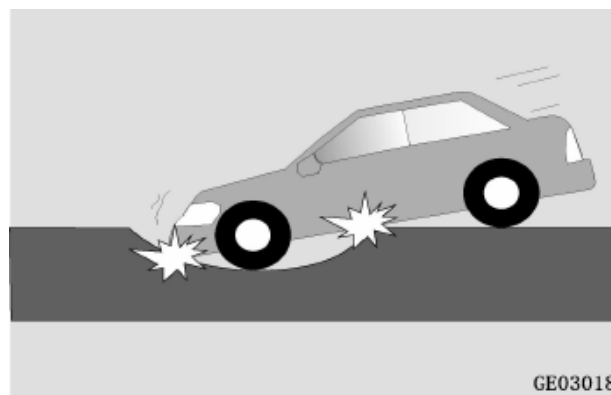
1. Avtomobil zinalar, bordyurlar yoki boshqa shunga o'xshash bo'rtib chiquvchi to'siqlar bilan to'qnashganda;

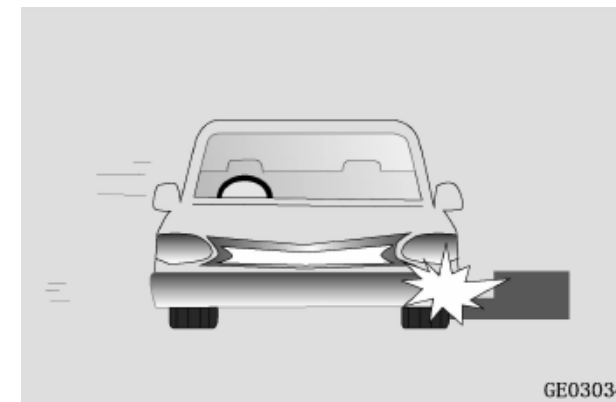
2. Avtomobil qiyalik bo'ylab pastga tushib ketayotganda old qismi bilan yuzaga urilganda;

3. Chuqur o'raga yoki chuqurlikka tushganda va/yoki shassining asosiy qismiga shikast yetganda;

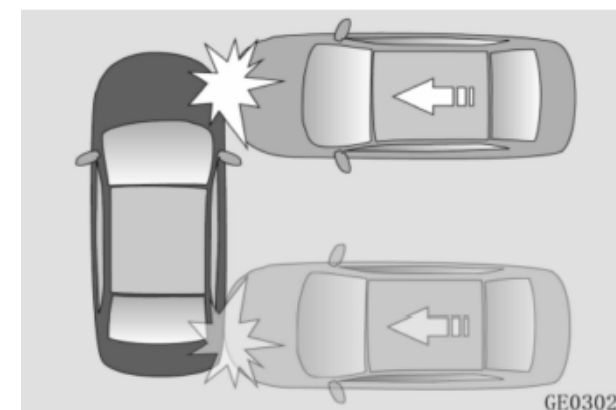

4. Zinalar bo'ylab harakatlanganda yoki ular bilan to'qnashganda.

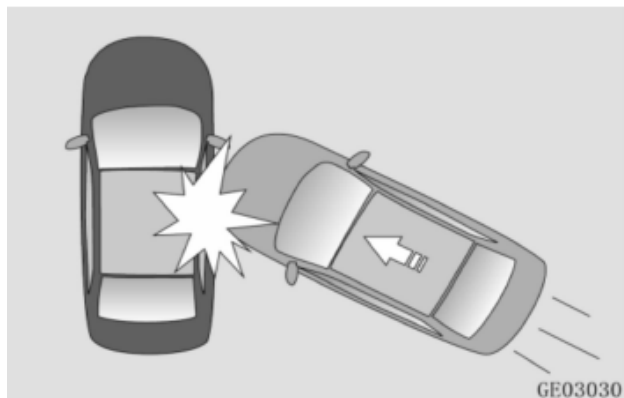

Yon xavfsizlik yostig'ining ishga tushish ehtimoli avtomobilning to'qnashuv paytida ma'lum bir nisbiy tezlik olishiga erishilganiga, ochilish shartiga bog'liq. Biroq, yon xavfsizlik yostig'i quyidagi sharoitlarda zarba tezligi nisbatan yuqori bo'lganda ham ochilmasligi mumkin:

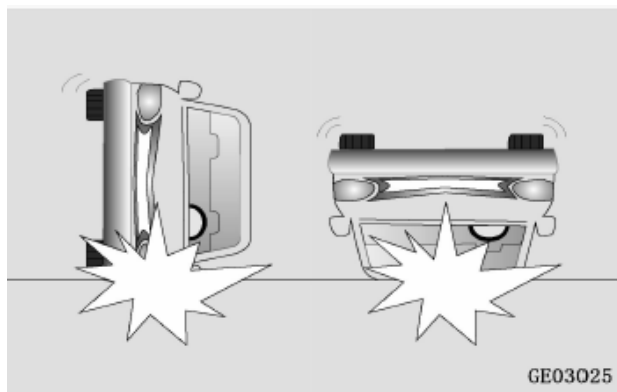
1. Avtomobilning harakat yo'nalishiga perpendikulyar bo'lgan yon tomondan boshqa transport vositasi tomonidan avtomobilning old (old oyna) yoki orqa qismiga zarba berilganda;

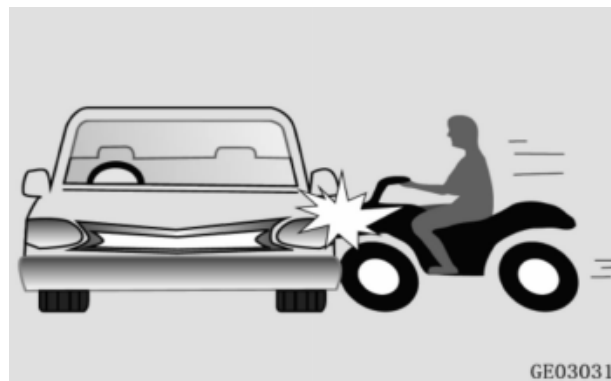
2. Avtomobil boshqa transport vositasi bilan yon tomondan, ma'lum burchak ostida va kichik tezlikda to'qnashganda;

3. Avtomobil ag'darilganda;

4. Avtomobilning kichik massali obyekt (velosiped, mototsikl) bilan yon tomondan to'qnashuvida. Bunday to'qnashuvda zarbaning energiyasi katta bo'lmaydi. Bunday holda zarba cheklangan yuzaga to'g'ri keladi va uning to'liq kuchi datchiklar tomonidan qabul qilinmaydi;

5. Kichik ko'ndalang kesimli kolonnaga yon tomondan to'qnashganda.

III. AVTOMOBIL FUNKSIYALARI

MASOFADAN BOSHQARISH FUNKSIYASIGA EGA KALIT

Simsiz masofadan boshqarish funksiyalari

Simsiz masofadan boshqarish pulti yordamida avtomobildan 30 metrgacha bo'lgan masofada barcha eshiklarni, shu jumladan orqa eshiklarni ochish yoki qulflash mumkin. Eshik oynalarini ham masofadan boshqarish mumkin.

ESLATMA

Kalitni deformatsiya qilmang va tushirib yubormang. Undan boshqa obyektlarga ta'sir qilish uchun foydalanmang. Kalitni uzoq vaqt davomida yuqori harorat ta'sirida qoldirmang (masalan, quyosh nurlari ostida asboblar paneli yoki dvigatel kapotida). Kalitning suv yoki boshqa suyuqliklarga tegishiga yo'l qo'ymang. Aks holda tizim ishdan chiqishi mumkin. Kalitni boshqa elektromagnit qurilmalar (uyali telefonlar, kompyuterlar, planshetlar, navigatorlar va boshqalar) bilan birga saqlamang.

Mudofaadan boshqarish pulti quyidagi holatlarda ishlamasligi mumkin:

- Avtomobilning elektr ta'minoti "OFF" holatida bo'lmasa (O'ch.);
- Masofadan boshqarish pulti ishlashi uchun masofa ortsa;
- Masofadan boshqarish pultidagi quvvat elementi zaryadining kamligi;
- Signallar boshqa transport vositalari yoki obyektlar tomonidan bloklenganda;

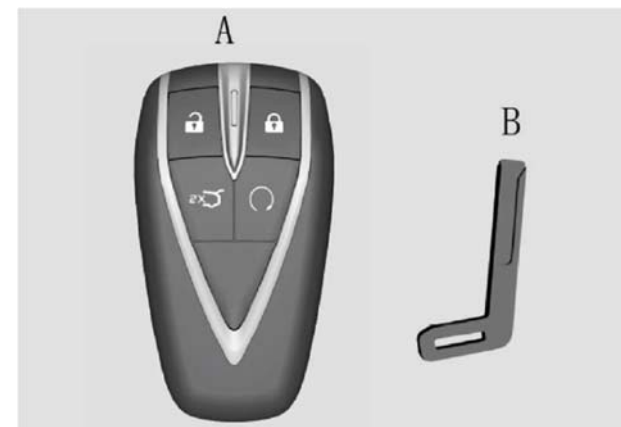
- Atrofdagi havoning juda past yoki juda yuqori harorati;
- Masofadan boshqarish pulti radiosignal manbai (masalan, radiostansiya, harbiy texnika, aeroport yoki radio minora va boshqalar) yonida joylashgan. Agar masofadan boshqarish pulti ishlamasa, eshikni ochish va yopish uchun mexanik kalitdan foydalaning. Kalitsiz kirish tizimi (PEPS) bilan jihozlangan avtomobillar uchun "Dvigatelni favqulodda ishga tushirish" bo'limida tavsiflangan tavsiyalarga muvofiq dvigatelni ishga tushiring. Masofadan boshqarish tizimining ishlashi bilan bog'liq barcha savollar bo'yicha CHANGAN Automobile vakolatli servis markazlariga murojaat qiling.

ESLATMA

Uzatkich quvvatini o'zgartirmang (jumladan, dasturiy sozlamalar yoki quvvat kuchaytirgichlardan foydalangan holda), tashqi antennalar yoki yoritgichlardan foydalanmang. Turli simsiz aloqa qurilmalarining ishlashiga masofadan boshqarish pulti tomonidan chetdan to'siqlar paydo qilmang. Agar halaqitlar paydo bo'lsa, masofadan boshqarish pultidan foydalanishni darhol to'xtating va undan qayta foydalanishdan oldin bunday to'siqlarni bartaraf etish choralari ko'ring. Avtomobil pult zonasidan chiqqandan keyin kalit tugmalarini bosmang. Tugmalar 2000 martadan ortiq bosilganda (jami), kalit deaktivatsiyalanadi va endi avtomobil tizimlarini boshqarmaydi. Bunday holda kalitni qayta kodlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Kalitlar

SMART kalit

A: SMART kalit;

B: Mexanik kalit.

Mexanik kalit SMART kalitda joylashgan. Chiqarib olish uchun "SMART kalitning quvvat elementini almashtirish" bo'limi bilan tanishing.

Kalitning individual raqami

Kalitning individual raqami kalitlar to'plami bilan birga yetkazib beriladigan shtrix-kodli jadvalda joylashgan. Uni saqlab qo'ying.

ESLATMA

Agar kalitlarni yo'qotsangiz, kalit raqami bilan CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Kalit tugmalari

Blokdan chiqarish

"Blokdan chiqarish" tugmasini bosib avtomobilning barcha eshiklarini qulfdan chiqariladi. Burilish ko'rsatkichlari bir marta miltillaydi.

Bloklash

"Blokash" tugmasini bosib avtomobilning barcha eshiklarini qulflanadi. Burilish ko'rsatkichlari bir marta miltillaydi.

Agar avtomobilning birorta eshigi (shu jumladan, orqa eshik) yoki kapot yopilmagan bo'lsa yoki avtomobilning quvvati o'chirilmagan bo'lsa ("OFF" holati), eshiklar blokash tugmasi yordamida qulflanmaydi.

Yukxona eshigini masofadan boshqariladigan kalit yordamida ochish

Avtomobil ta'minoti o'chirilganda ("OFF" holati) bagaj xonasi eshigini ochish uchun kalitdagi bagaj bo'limi eshigini ochish tugmasini ikki marta bosib .

DIQQAT

Masofadan boshqarish tugmasi tugmasini bosishdan oldin bagaj bo'limi eshigi oldida odamlar va/yoki to'siqlar yo'qligiga ishonch hosil qiling.

Eshiklarni blokdan chiqarish rejimlarini almashtirish

Blokash va blokdan chiqarish tugmalarini 4 soniyadan ortiq vaqt davomida bir vaqtda bosib, ushlab turing. Blokash rejimi o'zgarganligi haqida xabar beruvchi bitta signal yangraydi. Shu paytda blokdan chiqarish tugmasini bosib. Faqat haydovchining eshigi ochiladi. Qayta bosilsa, qolgan barcha eshiklar ochiladi.

Bir vaqtning o'zida blokrovka va blokdan chiqarish tugmalarini 4 soniyadan ortiq vaqt davomida qayta bosish va ushlab turishda tizim bir vaqtning o'zida to'rtta eshikni blokdan chiqarish rejimiga qaytadi.

Avtomobilning joylashuvini aniqlash

Avtomobilning barcha eshiklari (shu jumladan, bagaj xonasi) yopiq bo'lganda, avtomobilning joylashuvini aniqlash funksiyasini faollashtirish uchun 2 soniya davomida blokash tugmasini ikki marta bosib. Tovush signali ikki marta yangraydi va burilish signallari lampalari taxminan 10 soniya miltillab, avtomobilning turgan joyini bildiradi. Lampalar miltillayotgan paytda blokdan chiqarish tugmasi bosilsa, avtomobil eshiklari darhol ochiladi.

Oynalarni masofadan boshqarish

Avtomobil elektr quvvati o'chirilganda ("OFF" holati) va eshiklar yopiq bo'lganda:

1. Blokash tugmasini bosib turing va barcha oynalar yopila boshlaydi. Tugmani qo'yib yuboring va oynalar yopilishdan to'xtaydi.
2. Blokdan chiqarish tugmasini bosib turing va barcha oynalar ochila boshlaydi. Tugmani qo'yib yuborsangiz, oynalar ochilishdan to'xtaydi.

Agar avtomobil qisilib qolishdan himoya qilish funksiyasiga ega oyna ko'targichlar bilan jihozlangan bo'lsa, blokrovka tugmasini 2 soniyadan ortiq (oyna yopila boshlanganda - tugmani qo'yib yuboring) bosib turing. Deraza oynasi avtomatik ravishda yopiq holatga qadar ko'tariladi; blokdan chiqarish tugmasini 2 soniyadan ortiq vaqt bosib turing, oyna avtomatik ravishda to'liq ochiq holatga o'tadi.

Dvigatelni masofadan ishga tushirish funksiyasi

Avtomobil bloklangan, barcha eshiklar, jumladan, bagaj xonasi eshigi ham yopiq, yonilg'i sathi minimal qiymatdan yuqori (yonilg'i sathi lampasi yonmaydi) va o'g'irlashga qarshi tizim faollashtirilgan (o'g'irlashga qarshi indikator miltillaydi), dvigatelni ishga tushirish uchun masofadan boshqarish pultidagi ishga tushirish tugmasini bosib turing va ≥ 2 soniya ushlab turing.

Agar dvigatelni masofadan boshqarish pultidan o'chirish zarur bo'lsa, ishga tushirish tugmasini taxminan 2 soniya bosib turing.

Lyukni masofadan boshqarish ✖

Agar elektr ta'minoti o'chirilganda ("OFF" holati) va avtomobilidan o't oldirish kaliti chiqarilganda (SMART kalit avtomobilda bo'lmasa), avtomobilning barcha eshiklari yopiq bo'lganda lyuk yopiq bo'lmasa, blokrovka tugmasini 2 soniyadan ortiq bosib turing va lyuk avtomatik ravishda yopiladi.

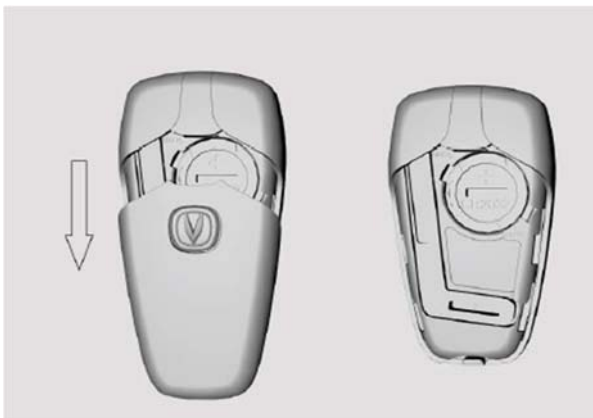
Oyna/lyukni masofadan boshqarish ✖

Avtomobil elektr quvvati o'chirilgan ("OFF" holati) va eshiklar yopiq holda avtomatik oyna ko'targich va lyuk/lyuk pardasi bilan jihozlangan modellar uchun:

1. Bloklash tugmasini bosib turing. Qisilishdan himoya funksiyasiga ega barcha oynalar va lyuk/lyuk pardasi yopila boshlaydi. Bloklash tugmasini qo'yib yuboring va qisilib qolishdan himoya funksiyasi bilan jihozlanmagan oynalarning yopilishi darhol to'xtaydi; qisilib qolishdan himoya funksiyasiga ega bo'lgan oynalar avtomatik yopilishini davom ettiradi;

2. Qulfni ochish tugmasini bosib turing. Qisilishdan himoya funksiyasiga ega barcha oynalar va lyuk/lyuk pardasi ochiladi. Qulfni ochish tugmasini qo'yib yuboring va qisilishdan himoya funksiyasi bilan jihozlanmagan oynalarni ochish to'xtatiladi; qisilishdan himoya funksiyasiga ega oynalar va lyuk/lyuk pardasi avtomatik ravishda ochilishini davom ettiradi.

SMART kalit quvvat elementini almashtirish

1. Orqa qopqoqni bosib, uni rasmda ko'rsatilgandek yo'nalishda siljiting.
2. Otvortka yoki ingichka asbob yordamida quvvat elementi qopqog'ini oching va quvvat elementi chiqarib oling
3. Yangi quvvat elementini o'rnatish va kalit korpusini qarama-qarshi ketma-ketlikda yig'ing.

OGOHLANTIRISH

Pultga va masofadan boshqarish pultli kalitning ichki elementlariga tegib ketishdan saqlanib, aks holda statik elektr bosimi bosma plataga zarar yetkazishi mumkin.

Quvvat elementini almashtirayotganda belgilarga (musbat va manfiy qutblarga) muvofiq qutbiylikka rioya qiling. Aks holda bosma plata shikastlanishi mumkin. Batareyaning musbat qutbi quvvatlash elementining mahkamlash plastinasidagi musbat "+"ga mos kelishi kerak.

Yangi quvvat elementi masofadan boshqarish pulti original batareyasi (3V, CR2032) bilan bir xil texnik tavsiflarga ega bo'lishi kerak.

Noto'g'ri foydalanilganda yoki akkumulyatorni almashtirish vaqtida bosma plataga zarar yetishi mumkin. Almashtirish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

KALITSIZ KIRISH TIZIMI (PEPS) ✖

PEPS tizimi quyidagi funksiyalarga ega:

- Simsiz masofadan boshqarish funksiyasi;
- "Kalitsiz kirish" funksiyasi;
- "Push-to-start" (Dvigatelni knopkadan kalitsiz ishga tushirish) funksiyasi;
- Rul boshqaruvini bloklash funksiyasi ✖.

PEPS kalitsiz kirish tizimining ishlashiga ta'sir qiluvchi shartlar

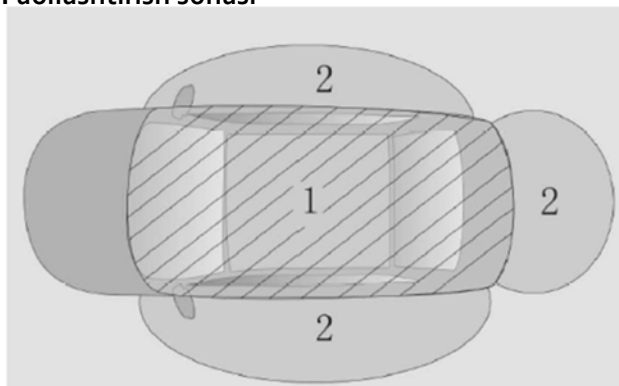
PEPS tizimi quyida keltirilgan holatlarda ishlamasligi mumkin. Bunday hollarda bloklash/blokdan chiqarish uchun mexanik kalitdan foydalaning.

- SMART-kalit faollashtirish sohasida aniqlanmagan;
- Avtomobil kuchli elektromagnit to'lqinlar tarqatuvchi obyektlar (televizion minoralar, elektr stansiyalari, benzin kolonkalari, radiostansiyalar, keng ekranli displeylar, aeroportlar yoki boshqa obyektlar) yaqinida joylashgan bo'lsa;
- Avtomobil yonida radioto'lqinlarni tarqatuvchi elektron uskunalarning (uyali aloqa operatorlari/telefonlar minoralari, shaxsiy kompyuter, quvvat adapteri) mavjudligi;
- SMART-kalit metall buyumga (folga yoki tarkibida metallar bo'lgan plyonka) tegib turadi va/yoki u bilan qoplangan;
- Yaqin atrofda bir vaqtning o'zida ishlayotgan ko'plab SMART kalitlar mavjud;
- SMART kalitda quvvat elementi zaryadining past darajasi.

ESLATMA

Har qanday elektron tibbiy qurilmalardan (masalan, kardiostimulyatorlardan) foydalanuvchilar bunday tibbiy qurilmalarga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan elektromagnit nurlanishning ta'siri haqida ishonchli ma'lumot olish uchun qurilma ishlab chiqaruvchisi bilan maslahatlashishlari kerak.

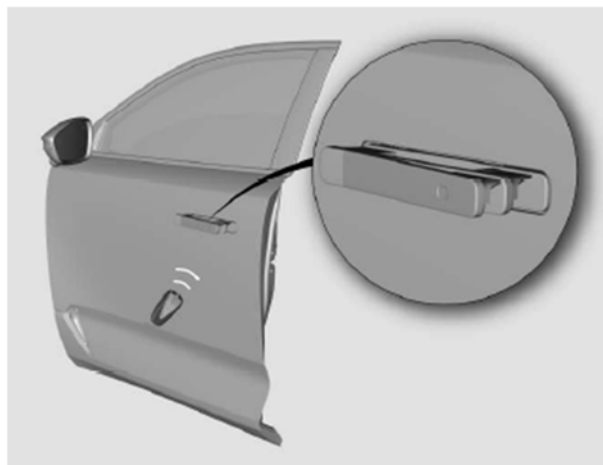
Radioto'lqinlar bunday tibbiy qurilmalardan foydalanish jarayonida kutilmagan ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Faollashtirish sohasi

1. Dvigatelni ishga tushirish/to'xtatish funksiyasini faollashtirish sohasi (ENGINE START STOP) - avtomobil salonida (avtomobil salonida faol). Agar SMART kalit asboblari panelida, polda yoki bardachokda bo'lsa, ENGINE START STOP funksiyasi ishlamasligi mumkin.
2. PEPS kalitsiz kirish tizimining faollashuv sohasi - haydovchi yoki bagaj bo'limi eshigi tutqichida joylashgan PEPS tugmasidan 1 m masofada; Agar SMART kalit eshik tutqichiga, derazaga yoki orqa bampor markaziga juda yaqin bo'lsa, PEPS funksiyasi ishlamasligi mumkin.

Kalitsiz kirish tizimi

Kalitsiz kirish funksiyasi faqat SMART-kalit tizimining ishlash sohasida joylashgan bo'lsa, faollashtirilishi mumkin.

PEPS yordamida blokdan chiqarish

Barcha eshiklar yopiq va qulflangan holatda bo'lsa, old eshikning tashqi dastasiga teging. Barcha eshiklar bir vaqtda ochiladi, burilish ko'rsatkichlari esa bir marta miltillaydi.

PEPS yordamida bloklash

Avtomobilning qulflanmagan eshiklari yopiq bo'lsa, haydovchi eshigining tashqi dastasiga tegining. Hamma eshiklar bir vaqtda qulflanadi, burilish ko'rsatkichlari esa ikki marta miltillaydi.

Quyidagi holatlarda avtomobil eshiklarini kalitsiz kirish tugmasi (PEPS) bilan qulflash mumkin emas:

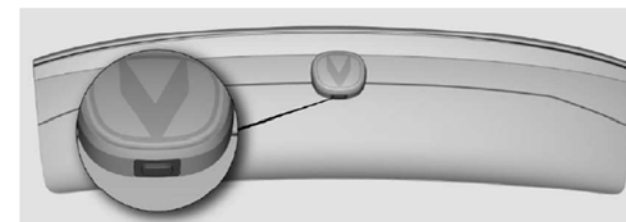
- Hamma eshiklar, shu jumladan, bagaj bo'limining eshigi yopiq bo'lmasa;
- Avtomobil quvvati o'chirilmagan ("OFF" holatida emas) bo'lsa;
- SMART kalit avtomobilida bo'lsa;
- SMART kaliti eshik dastasidan 5 sm dan kam masofada yoki bevosita eshikning o'zida joylashgan bo'lsa.

PEPS tizimining ishlashiga ta'sir qiluvchi, avtomobil eshiklarini qulflash mumkin bo'lmagan boshqa shartlar

sharoitlar "III. Avtomobil funksiyalari - Kalitsiz kirish tizimi (PEPS) - Kalitsiz kirish tizimining (PEPS) ishlashiga ta'sir qiluvchi shartlar" bo'limiga qarang.

Bagaj bo'limi eshigini ochish

Yukxona eshigi yopiq bo'lsa, agar SMART kalit orqa eshikning faollashuv sohasida bo'lsa, uni ochish uchun orqa eshik logotipining pastki qismidagi PEPS tugmasini bosing.

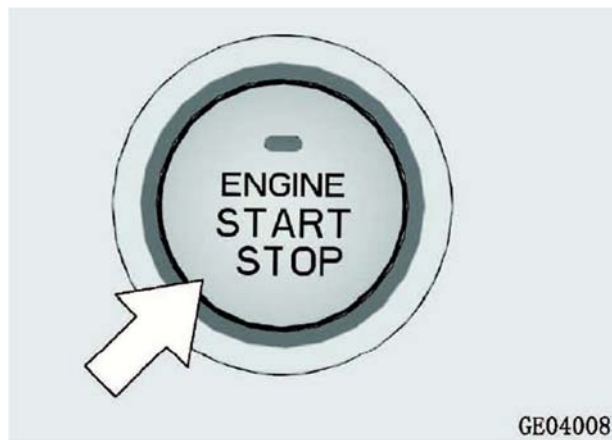

Agar yon eshiklar yopiq bo'lsa, SMART kaliti orqa eshikning faollashuv sohasida qolsa, u yopilganda barcha yon eshiklar avtomatik ravishda ochiladi. Ma'lumot berish uchun tovush signali eshutiladi.

Agar 30 soniya ichida birorta eshik ochilmasa, yon eshiklar avtomatik ravishda qulflanadi.

Shu vaqt ichida eshiklarni qulfdan chiqarishga harakat qiling.

ENGINE START STOP tugmasi yordamida dvigatelni ishga tushirish

SMART kalit avtomobil salonida (dvigatelni ishga tushirish tugmasi faollashtiriladigan joyda) bo'lganda, dvigatelni ishga tushirish/to'xtatish yoki avtomobilning elektr quvvat rejimlarini ("ACC," "ON" va "OFF") almashtirish uchun "ENGINE START STOP" tugmasini bosib.

ACC/ON rejimi: "ENGINE START STOP" qo'shimcha yoritgichining rangi sariq rangda yonadi.

«OFF» rejimi: "ENGINE START STOP" tugmasi indikator yonmaydi (o'chadi).

Avtomobil elektr ta'minoti rejimini o'zgartirish (AVT)

1. Tormoz pedali bosilmagan va uzatmalar almashish selektori "P" holatida bo'lsa, "ENGINE START STOP" tugmasi bosilsa, elektr quvvat rejimi "ACC - ON - OFF" ketma-ketligida almashadi.

ESLATMA

Akkumulyator batareyasi zaryadsizlanishining oldini olish uchun, "ACC" rejimida 1 soatdan ortiq ishlagandan so'ng, avtomobilning quvvati avtomatik ravishda o'chiriladi ("OFF" holati).

2. Tormoz pedali bosilmagan va uzatmani almashtirish selektori "P" dan boshqa istalgan holatda bo'lsa, "ENGINE START STOP" tugmasini bosish "ACC - ON" ketma-ketligida quvvatlash rejimini almashtiradi.

Dvigatelni avariyaiv ishga tushirish

Ushbu jarayon SMART kalitni aniqlash imkoni bo'lmaganda yoki quvvat elementi past quvvatga ega bo'lganda dvigatelni ishga tushirish yoki elektr ta'minoti rejimini o'zgartirish uchun qo'llanilishi mumkin.

Dvigatelni ishga tushirish: tormoz pedalini bosib va SMART-kalitni stakan tagiga joylashtiring. "ENGINE START STOP" indikator yashil rangda yongach, "ENGINE START STOP" tugmasini bosib va dvigatel ishga tushadi.

Quvvat rejimlarini almashtirish: mobil telefonni simsiz zaryadlash uchun SMART kalitni konsolga joylang (yuqori chap burchak). "ENGINE START STOP" tugmasi bosilganda, quvvatlash rejimlari "ACC - ON - OFF" ketma-ketligida almashtiriladi.

IMMOBILAYZER

Avtomobil xavfsizlikni ta'minlash uchun PEPS tizimi va dvigatel immobilayzeriga ega zamonaviy o'g'irlashga qarshi tizim bilan jihozlangan. Tizim quyidagilarni o'z ichiga oladi: SMART kalit, intellektual kontroller va dvigatelni boshqarish bloki.

Avtomobil dvigatelini faqat immobilayzer to'liq identifikatsiyalash jarayonidan o'tgandan so'ng ishga tushirish mumkin.

Qo'riqlash tizimini yoqish

Agar eshiklardan birortasi yoki orqa eshik yopilgan bo'lsa, avtomobilni qo'riqlash mumkin emas.

PEPS tizimi bilan jihozlangan avtomobillarda qo'riqlash tizimini quyidagi tarzda faollashtirish mumkin:

1. Avtomobilni to'xtatib, dvigatelni o'chirish. "ENGINE START STOP" tugmasi yordamida avtomobilning quvvat rejimini "OFF" holatiga o'tkazing. "ENGINE START STOP" indikator o'chadi;
2. Avtomobildan kalitni chiqarib oling;
3. Kapot, bagaj bo'limi eshigi va avtomobilning barcha eshiklari yopiqligiga ishonch hosil qiling;
4. Eshik tashqi tutqichidagi PEPS tugmasi yoki masofadan boshqarish funksiyasiga ega kalitdagi qulflash tugmasi yordamida eshiklarni qulflang. Buriish ko'rsatkichlari ikki marta miltillaydi.

Yuqorida tavsiflangan amallar bajarilgach,

immobilayzer ko'rsatkichi

yoqiladi va 1 s oralig'ida bir marta miltillaydi. Biroz vaqt o'tgach, dvigatel immobilayzeri faollashadi va avtomobil qo'riqlash rejimiga o'tadi.

Avtomobilni qo'riqlashdan chiqarish

Kalitsiz kirish tizimi bilan jihozlangan avtomobillar uchun SMART-kalitdagi "Unlock" blokdan chiqarish tugmasini yoki haydovchining eshik dastasidagi PEPS tugmasini bosib, avtomobilni qo'riqlash tizimidan chiqaring va avtomobil eshigini oching. Shundan so'ng avtomobil qo'riqlashdan chiqariladi. Quvvatni "ON" holatiga o'zgartiring va immobayzerni identifikatsiyalash muvaffaqiyatli yakunlanadi. Asboblar panelidagi indikator o'chadi.

Agar avtomobil blokdan chiqarilgandan keyin 30 soniya davomida avtomobilning biror eshigi, shu jumladan, orqa eshik ochilmasa yoki o't oldirish yoqilmasa, eshiklar avtomatik tarzda qulflanadi va tizim yana himoya rejimiga o'tadi.

Xavf-xatar rejimi

Avtomobil qo'riqlanayotganda quyidagi vaziyatlardan biri sodir bo'lsa, xavf rejimi faollashtiriladi:

- Avtomobilning istalgan eshigi PEPS tugmasi yoki masofaviy kalitdan foydalanmasdan ochilgan bo'lsa (jumladan, himoya rejimida eshikni mexanik kalit bilan ochish);
- Orqa eshik ochiq bo'lsa;
- Avtomobilning elektr ta'minoti holati o'zgargan.

Xavf-xatar rejimiga o'tgandan so'ng asboblar panelidagi immobilayzer indikator yuqori chastota bilan miltillaydi; ovoqli signal eshitaladi, buriish ko'rsatkichlari uzluksiz miltillaydi.

Ogohlantirish rejimini olish

Avtomobilni ogohlantirish rejimidan chiqarish va eshikni ochish uchun eshik tutqichidagi PEPS tugmalari/masofadan boshqarish kaliti yordamida eshikni oching. Asboblar panelidagi immobilayzer indikator o'chiriladi; tovush signali eshitaladi; buriish ko'rsatkichlari 4 marta miltillaydi.

DIQQAT

Avtomobilni qayta jihozlamang va o'g'irlashga qarshi qo'shimcha tizimlarni o'rnatmang, chunki bu markaziy boshqaruv blokiga zarar yetkazishi va boshqa elektr qurilmalariga ta'sir qilishi mumkin. Mulkdor tashqi elektr tizimlarini qayta jihozlash yoki o'rnatish natijasida yetkazilgan zararlar uchun to'liq javobgar hisoblanadi. Shu sababdan yetkazilgan har qanday zarar kafolat bilan qoplanmaydi.

ESLATMA

Agar yo'lovchi transport vositasini tark etsa, tizim favqulodda holatga o'tishining oldini olish maqsadida avtomobilda yo'lovchilar bo'lmagandagina immobilayzerni faollashtiring. Xavf rejimida dvigatelni ishga tushirmang. U barqaror ishlay olmaydi.

ESHIKLAR QULFI

Eshik qulfini tashqi tomondan ochish

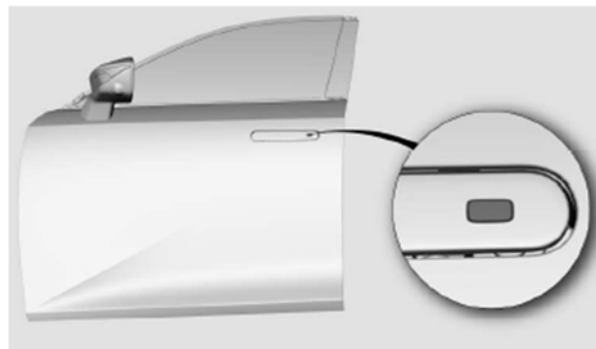
Eshikni mexanik kalit bilan ochish/ qulflash

Ochish: SMART kalitning orqa qopqog'ini suring va mexanik kalitni chiqaring. Eshik tashqi tutqichining old qismini bosing. Tutqichni ma'lum burchakka chiqargandan so'ng, tashqi tutqichni torting va uni maksimal holatgacha chiqaring. Mexanik kalitni rasmda ko'rsatilgan yo'nalishda joylashtiring. Eshikni ochish uchun kalitni soat miliga teskari buring. Mexanik kalitni chiqarib, tutqichni qo'yib yuboring va eshikni ochish uchun yana eshikning tashqi tutqichini torting.

Yopish: SMART kalitning orqa qopqog'ini suring va mexanik kalitni chiqaring. Eshik tashqi tutqichining old qismini bosing. Tutqichni ma'lum burchakka chiqargandan so'ng, tashqi tutqichni torting va uni maksimal holatgacha chiqaring. Mexanik kalitni rasmda ko'rsatilgan yo'nalishda joylashtiring. Eshikni yopish uchun kalitni soat miliga teskari buring. Mexanik kalitni chiqarib, tutqichni qo'yib yuboring va eshikni ochish uchun yana eshikning tashqi tutqichini torting.

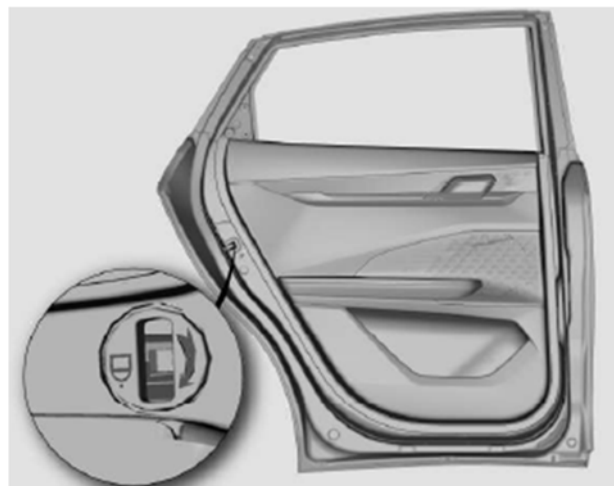
Eshikni kalitsiz ochish/ qulflash

Ochish: barcha eshiklar yopiq va qulflangan holatda bo'lsa, old eshik tashqi tutqichining kalitsiz kirish sezgir yuzasiga teging. Barcha eshiklar bir vaqtda ochiladi, eshiklarning tashqi tutqichlari oldinga suriladi, burilish ko'rsatgichlari esa bir marta miltillaydi.

Yopish: barcha eshiklar yopiq va qulflanmagan holatda bo'lsa, old eshik tashqi tutqichining kalitsiz kirish sezgir qismiga teging. Barcha eshiklar bir vaqtning o'zida qulflanadi, eshiklarning tashqi tutqichlari tortiladi, burilish ko'rsatkichlari esa ikki marta miltillaydi.

Elektr quvvati bo'lmaganda eshiklarni qulflash

Avariya holatida qulflash

Avtomobilda elektr ta'minoti bo'lmasa, mexanik kalit bilan faqat haydovchining eshigini ochish yoki qulflash mumkin.

Qolgan uchta eshikni mexanik usulda qulflash kerak. Eshikning yon tomonidagi avariya qulfi lichinkasini kalit bilan aylantiring. Mexanik qulfnig ishga tushish tovushini eshitib, eshikni yoping.

ESLATMA

Sovuq va nam muhitda eshik qulfi va mexanik uzatmalar muzlashi mumkin. Bunday holda, avtomobil eshiklarining qulay ishlash darajasi pasayishi mumkin.

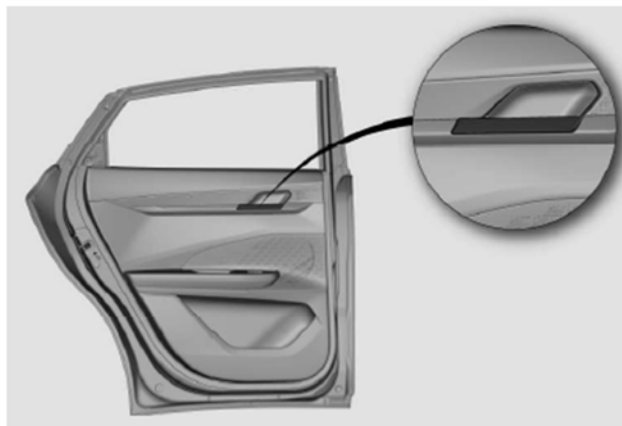
OGOHLANTIRISH

Zaxira kalitni avtomobilda qoldirmang. Avtomobil qarovsiz qoldirilsa, doim kalitni o'zingiz bilan oling. Dastlab barcha derazalarni yoping va barcha eshiklarni qulflang.

ESLATMA

Eshikni ochish uchun tashqi tutqich SMART kalitdan foydalanilganda yoki kalitsiz kirish tugmasi yordamida avtomobilni ochganda suriladi va tortiladi. Kalitsiz kirish tugmasi 20 soniya davomida 14 martadan ortiq uzluksiz bosilganda, tugma funksiyasi o'chiriladi va 10 soniyadan keyin normal holatga qaytariladi.

Eshik qulfini ichkaridan ochish

Ochish: eshiklar yopiq va qulflangan holatda bo'lsa, eshik dastasini bir marta torting va eshik ochiladi, eshik dastasini ketma-ket ikki marta torting va eshikni oching.

Agar eshik yopiq, lekin qulflanmagan bo'lsa, eshikni ochish uchun dastani bir marta torting. Haydovchi eshigini qulfdan chiqarishda to'rtta eshik bir vaqtning o'zida ochiladi.

xavfsizlik qulfi bilan qulflanmagan bo'lsagina ochish mumkin. ("Bolalar xavfsizligi" - "Orqa yon eshiklarni bolalardan bloklash" bo'limiga qarang).

Markaziy qulf yordamida eshiklarni bloklash

Barcha eshiklarni qulflash uchun eshikdagi markaziy qulf tugmasini bosing ①;

Barcha eshiklarni ochish uchun eshikdagi markaziy qulf tugmasini bosing ②.

ESLATMA

Markaziy qulf tugmachasi eshiklar yopiq bo'lgandagina ishlaydi.

DIQQAT

- Avtomobil harakatlanayotgan vaqtda barcha eshiklar qulflangan bo'lishi kerak. Harakat paytida eshiklarning kutilmaganda ochilishiga yo'l qo'ymaslik uchun barcha eshiklar qulflanganligiga ishonch hosil qiling.
- Eshiklarni ochishdan oldin yaqin atrofda transport vositalari va/yoki piyodalar yo'qligiga ishonch hosil qiling.

To'qnashuvda eshik qulfini ochish

To'qnashuvda avtomobilning elektr quvvati yoqilgan bo'lsa ("ON" holati), avtomobilning barcha eshiklari avtomatik ravishda ochiladi (akkumulyator va eshik qulflari ishlay oladigan bo'lsa).

ESLATMA

Agar qulflar 10 soniyada 10 martadan ortiq uzluksiz qulfdan chiqarilsa/bloklansa, qulflar elektromotori ortiqcha qizib ketishdan himoya qilinadi. Eshik qulfining ishlashi to'xtatiladi va faqat mexanik ochish/blokirovka qilish mumkin. Eshik qulfi 1 daqiqadan keyin ishga tushadi. Har qanday to'qnashuvda qulflarni ochish, to'qnashuvda qulflar avtomatik ravishda ochiladi.

Harakat vaqtida eshik qulfini avtomatik bloklash

Avtomobil tezligi soatiga 20 km ga yetganda, avtomobilning barcha eshiklari avtomatik ravishda qulflanadi.

ESLATMA

Tezlik olganda eshiklarni avtomatik qulflash funksiyasi zavod sozlamalarida o'chirilgan. Ushbu funktsiyani multimediali display interfeysi orqali faollashtirish/o'chirish mumkin.

ELEKTR OYNA KO'TARGICHLAR

Oyna ko'targichlarni boshqarish avtomobil elektr ta'minoti ulanganda ("ON" holatida) yoki "ON" holatidan "ACC/OFF" rejimiga o'tkazilgandan keyin 1 min davomida amalga oshiriladi.

Elektr oyna ko'targichlarni boshqarish tugmalari har bir eshikda joylashgan. Haydovchining eshigida barcha oynalarni blokirovka qilish imkoniyati bo'lgan markaziy boshqarish bloki joylashgan.

Elektr oyna ko'targichlarni boshqarish tugmalari:

- ① Old chap eshikning oyna ko'targichi;
- ② Orqa chap eshikning oyna ko'targichi;
- ③ Orqa o'ng eshikning oyna ko'targichi;
- ④ Old o'ng eshikning oyna ko'targichi;
- ⑤ Oyna ko'targichlarni bloklash tugmasi.

Oynalarni bloklash

Yo'lovchilarni oyna ko'targichlarni boshqarishni bloklash uchun bloklash ⑤ tugmasini bosing. Takroriy bosish yo'lovchilar uchun oyna ko'targichlarni boshqarishni blokdan chiqaradi.

Oynalarni ochish va yopish

Ochish: tugmani bosing;

Yopish: tugmani yuqoriga torting.

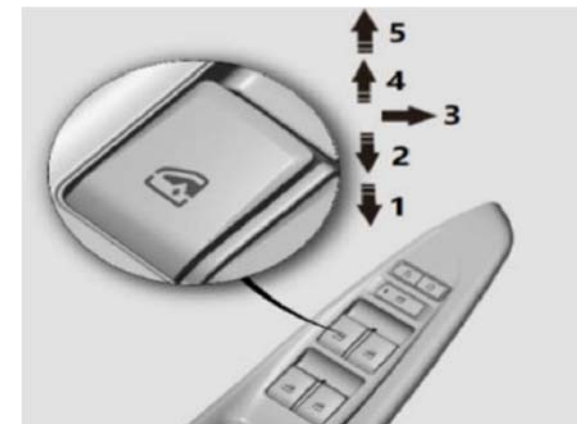
Oynalarni boshqarishning ikkita usuli mavjud: oynalarni avtomatik boshqarish bitta tugmani bosish orqali oynalarni ochish/yopish imkonini beradi va oynalarni qo'lda boshqarish.

Bir marta bosish orqali ochish/ yopish tugmasi

Oyna ko'targichni avtomatik boshqarish tugmasi 5 ta rejimga ega:

1. Bir marta bosish bilan ochish;
2. Qo'lda ochish;
3. O'rta holat;
4. Qo'lda yopish;
5. Bir marta bosish bilan yopish.

Oynani ochish yoki yopish uchun tegishli tugmaning old qirrasini kerakli holatgacha yuqoriga suring yoki bosing.

ESLATMA

Sovuq va nam muhitda eshik elektr oyna ko'targichlarining ishlashi muzlash tufayli qiyinlashishi mumkin.

Saqlagichning xizmat muddatini uzaytirish va oyna ko'tarish tizimining shikastlanishini oldini olish uchun bir vaqtning o'zida ikki yoki undan ortiq oynalarni boshqarmang.

Bir oynani bir vaqtning o'zida ochishga va yopishga urinmang, aks holda u ishdan chiqadi.

ESLATMA

Avtomatik rejimda oynani ochish/yopishni darhol to'xtatish uchun oyna harakatlanayotganda unga qarama-qarshi yo'nalishdagi tugmani bosing/torting va oyna harakati to'xtaydi.

Qisishdan himoya ✖

Oyna avtomatik ravishda ochilgan/yopilganda qisib qolishdan himoya funksiyasi bilan ta'minlangan. Agar oyna yopilayotganda qarshilikka duch kelsa, u avtomatik ravishda to'xtaydi va ma'lum masofagacha pastga tushadi. Qisilishdan himoya funksiyasining faollashtirish zonasi oyna romidan 4 ~ 200 mm pastda.

OGOHLANTIRISH

Qisilishdan himoya funksiyasi oynaning noto'g'ri yopilishi tufayli o'chishi, bu esa jarohat olish xavfini keltirib chiqarishi mumkin.

Qisishdan himoya funksiyasini cheklash:

Agar qisilishdan himoya qilish funksiyasi bir xil holatda ikki marta ishlasa, u faolsizlantiriladi. Oynani bir marta bosish bilan yopish mumkin emas. Bunday vaziyatda oyna ko'targichlarni ochish yoki yopish uchun faqat qo'l bilan boshqarish mumkin. Funksiya 1o soniyadan keyin to'liq tiklanadi.

ESLATMA

Agar oyna avtomatik rejimda ikki marta yopilganda har qanday to'siq aniqlansa, qisilishdan himoya qilish funksiyasi vaqtincha o'chiriladi. Keyingi safar derazani yopishga uringaningizda to'siq olib tashlanganini tekshiring.

Quyida tavsiflangan holatlar qisilishdan himoya funksiyasining qayta initsializatsiya qilinishiga olib kelishi mumkin:

1. Qisilishdan himoya qilish funksiyasi bir xil holatda uch marta faollashtirilgan va qayta tiklanmagan;
2. Avtomobil akkumulyator batareyasi uzilgan yoki akkumulyator kuchlanishi 6V dan kam;
3. Tashqi ta'sir tufayli deraza romlari deformatsiyalangan, deraza oynasi esa qisilib qolishdan himoya qilish funksiyasining ish sohasidan allaqachon chiqib ketgan.

4. Oyna ko'targichning ishlashida qarshilik kuchi 5% ga oshganda.

Qisilishdan himoya funksiyasini qayta initsializatsiya qilish:

1. Tugmani oyna to'liq yopilgunicha ko'taring;
2. Tugmani qo'yib yuboring;
3. Tugmani yana 2 soniyadan ko'proq vaqtga ko'taring va ushbu amalni ikki marta takrorlang;
4. Oyna to'liq ochilguncha tugmani bosib turing;
5. Oyna avtomatik ravishda yopilmaguncha tugmani yuqoriga ko'taring.
6. Oynani avtomatik ravishda ko'tarishga urinib ko'ring.

Agar deraza oynasi avtomatik ravishda ko'tarilmasa yoki tushirilmasa, yuqorida tavsiflangan sozlash amalini takrorlang;

DIQQAT

Qisilishdan himoya funksiyasi mavjudligiga qaramay, qisilib qolish xavfi mavjud. Oynaning harakat trayektoriyasi bloklanmaganligiga ishonch hosil qiling. Qisilishdan himoya funksiyasi quyidagi obyektlar va sharoitlarga qarshilik ko'rsatmaydi:

- Egiluvchan, yengil va nozik predmetlar (masalan, barmoqlar);
- Tirqishi 4 mm dan kam bo'lganda;
- Qo'l bilan yopilganda, darhol avtomatik qarama-qarshi harakatdan keyin.

Qisilishdan himoya funksiyasi ushbu sharoitlarda himoyani ta'minlamaydi. Oynani yopayotganingizda tananing hech qanday qismi oynaning harakat zonasida emasligiga ishonch hosil qiling.

Yog'ingarchilik paytida oynalarni avtomatik yopish funksiyasi ✖

To'rt eshikli avtomobillar uchun yomg'ir (yog'ingarchilik) datchigi, yorug'lik datchigi va to'rt eshikning barchasida qisilib qolishdan himoya qilish funksiyasi mavjud. Agar avtomobil oynalari ochiq bo'lsa, yog'ingarchilik aniqlanganda ular avtomatik ravishda yopiladi.

ORQA KO'RISH OYNASI

Tashqi orqa ko'rish oynasi

Tashqi orqa ko'rish oynasi kengroq ko'rinishni ta'minlaydigan qabariq ko'zgudan iborat. Harakatni boshlashdan oldin tashqi orqa ko'rish oynalarni to'g'ri sozlang.

Avtomobilning elektr ta'minoti yoqilganda ("ACC / ON" holati) tashqi orqa ko'rish oynalarini sozlash mumkin.

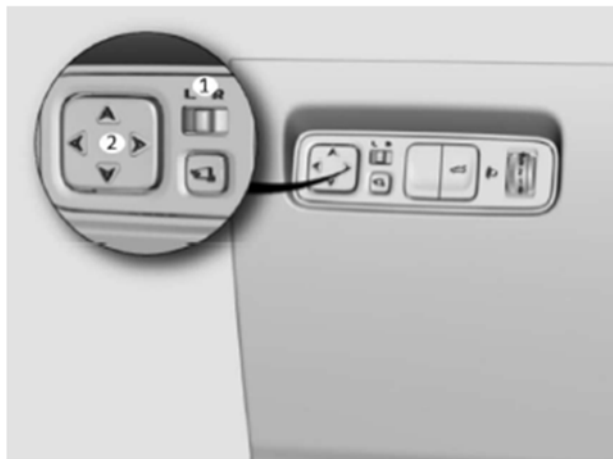
DIQQAT

Tashqi orqa ko'rish oynalarda aks ettirilgan obyektlar va bu obyektlargacha bo'lgan masofa ularning haqiqiy o'lchami va ulargacha bo'lgan masofaga nisbatan farq qiladi. Orqadagi avtomobilgacha bo'lgan masofani ko'zgudagi tasvirga qarab baholamang.

Avtomobilni kuzatib, ungacha bo'lgan haqiqiy masofani doimo tekshiring. Aks holda, bu halokatga olib kelishi mumkin.

Avtomobil harakatlanayotganda tashqi orqa ko'rish oynalarini sozlamang. Bu avtomobil boshqaruvini yo'qolishiga va natijada avariya olib kelishi mumkin.

Tashqi orqa ko'rish oynalarini sozlash

- 1. Sozlash uchun orqa ko'rish oynasini tanlang:** ko'zgu tanlash kalitini ① chapga (L - chap) yoki o'ngga (R - o'ng) suring.
- 2. Orqa ko'rish oynasi holatini sozlang:** kalitdagi ② tegishli tugmalarini (yuqoriga, pastga, chapga va/yoki o'ngga) bosib.

ESLATMA

Agar tashqi orqa ko'rish oynalari muzlagan bo'lsa, oyna yuzasini shikastlamaslik uchun ularni qirmang va sozlamang.

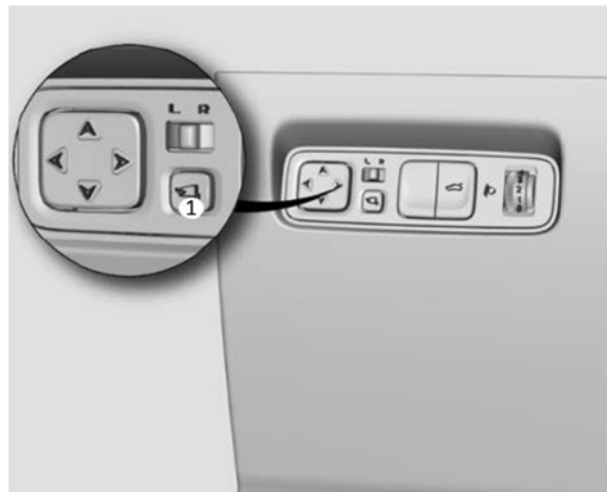
Tashqi orqa ko'rish oynasi mumkin bo'lgan maksimal sozlash burchagiga yetganda, ko'zgu elektrodvigatelini shikastlamaslik uchun sozlashni to'xtating.

Tashqi orqa ko'rish oynasini kuch bilan qo'lda sozlamang. Aks holda oynaning tarkibiy qismlari shikastlanishi mumkin.

Qo'lda sozlash

Ko'zgularni sozlash uzatmasi shikastlangan yoki boshqa elektr nosozligi yuz bergan taqdirda, tashqi orqa ko'rish ko'zgusining tashqi elementining qirralarini yengil bosish bilan ko'zguning holatini ehtiyotkorlik bilan sozlang.

Elektr uzatmali tashqi orqa ko'rish oynalarini bukish

Tashqi orqa ko'rish oynalarini bukish tugmasini bosib ①, va tashqi orqa oynalar avtomatik ravishda bukiladi yoki ochiladi.

ESLATMA

Oynaning mexanizmi va tarkibiy qismlariga zarar yetkazmaslik yoki uning fiksatsiyasini susaytirmaslik uchun qo'llaringiz bilan tashqi mexanik aralashuvdan saqlaning va elektr uzatmali orqa ko'rish oynalarini bukish jarayonida tashqi ta'sir ko'rsatmang.

Agar orqa ko'rish oynasi tiklanmasa yoki mahkamlanmasa, ularning ishlashini tiklash uchun elektr bukish funksiyasini bajarishga harakat qiling.

DIQQAT

Bulangan orqa ko'rish oynalari bilan harakatni boshlamang.

Tashqi orqa ko'rish tashqi oynalarini avtomatik bukish ✖

Avtomobilning elektr quvvati o'chirilganda ("OFF" holati), avtomobil masofadan boshqarish funksiyasiga ega SMART-kaliti yoki "PEPS" tugmasi yordamida bloklanganidan keyin tashqi orqa ko'rish oynasi chap va o'ng ko'zgulari bir vaqtning o'zida avtomatik tarzda yig'iladi.

Avtomobilni masofadan boshqarish funksiyasiga ega SMART kalit yoki PEPS tugmasi yordamida blokdan chiqarishda ikkala tashqi oyna ham avtomatik ravishda ochiladi.

Tashqi orqa ko'rish oynalarini isitish ✖

Avtomobil elektr quvvati bilan ta'minlanganda ("ON" holati) isitish tugmasini bosib ("III. Avtomobilning

funksiyalari - "Iqlim nazorati tizimi") va tashqi orqa ko'rish oynalarini isitish elementlari avtomatik ravishda oyna elementini isitadi.

DIQQAT

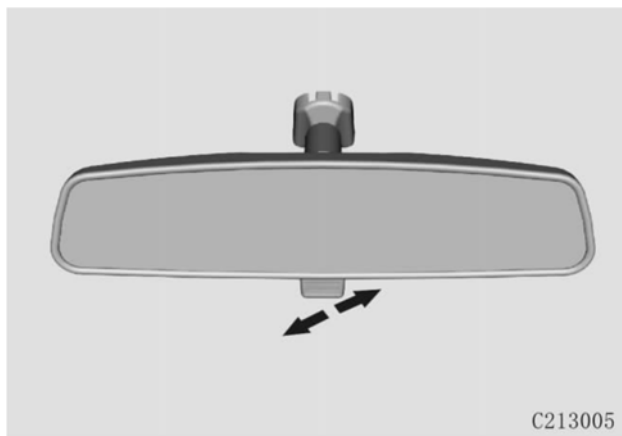
Oynalarni muzdan eritish funksiyasi ishlayotganda oynalarga tegmang, chunki tashqi orqa oynalar isitiladi.

Salondagi orqa ko'rish oynasi

Harakatni boshlashdan oldin orqa ko'rishning maksimal ko'rinishiga erishish uchun salon ichidagi orqa ko'rish oynasini sozlang. Orqa o'rindiqlik yoki yuk bo'lmasiga ko'rishga xalaqit beradigan buyumlarni joylashtirmang.

Ko'zni qamashtirishning mexanik oldini oluvchi salon ichidagi orqa ko'rish himoya oynasi ✖

Qorong'i vaqtda haydovchi ko'zini qamashtirmaslik uchun salon ichidagi orqa ko'rish oynasi ostidagi dastakni rasmda ko'rsatilgan yo'nalishda suring.

C213005

LYUK ✖

Lyukni faqat elektr quvvati ulanganda ("ON" holati) yoki elektr ta'minoti "ON" rejimidan "ACC/OFF" rejimiga o'tkazilgandan keyin 1 daqiqa davomida boshqarish mumkin.

DIQQAT

Agar lyuk harakatlanayotganda tananing bir qismi unga yaqin joylashgan bo'lsa, jarohatlanish xavfi yoki siqilish ehtimoli mavjud. Lyuk harakatlanayotganda e'tiborli va ehtiyot bo'ling. Yopilayotganda uning yo'nalishidan begona jismlarni olib tashlang. Bolalarni avtomobilda yolg'iz qoldirmang. Bolalarga lyukni boshqarishga ruxsat bermang, chunki jarohatlanish va qisilib qolish xavfi bor.

Lyuk konstruksiyasida ochishning ikki usuli mavjud: lyukni orqaga surish yoki lyukning orqa qismini ko'tarish.

Lyuk ochilganda/siljiganda ichki bosimning o'zgarishi shovqinni keltirib chiqarishi mumkin. Bunday holda, shovqinni kamaytirish yoki yo'qotish uchun lyukning holatini o'zgartirish yoki oynani biroz oching.

ESLATMA

Lyukni faqat unda muz, qor yoki boshqa begona buyumlar va axlat yo'qligiga ishonch hosil qilgandan keyingina oching, aks holda, xatolik yoki nosozlik paydo bo'lishi mumkin.

Lyukning quyoshdan himoyalovchi pardasi shunday tuzilganki, u dastlab lyuk ochilganda ochiladi. Lyukni ochishda quyoshdan himoyalovchi pardaning ochilishiga to'sqinlik qilmang.

Lyukni boshqarish tugmasini uzoq vaqt (5s dan ortiq) ushlab turmang, chunki elektr dvigatel yoki uzatma tizimining elementlariga zarar yetishi mumkin.

Avtomobilni yuvishdan oldin lyukning yopiqligiga ishonch hosil qiling. Lyuk oynasi zichlagichini yoki uning atrofini yuvish uchun bosim ostidagi suv bosimidan foydalanmang.

Lyukka muntazam texnik xizmat ko'rsating (har uch oyda). Lyuklarning zichlagichlar va yo'naltiruvchi yuzalaridagi chang va iflosliklarni o'z vaqtida artib tashlang. Tomdagi lyuk to'liq germetik konstruksiya emas. Bosim ostida kuchli suv oqimlaridan saqlaning.

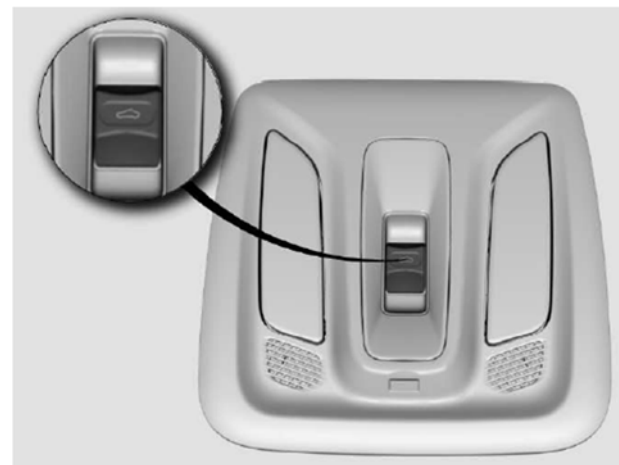
Quyida tavsiflanganlar asosan avtomatik ish rejimi uchun taqdim etilgan.

Standart lyuk

Lyukning ishlash rejimlari:

1. Qo'lda: lyukni boshqarish tugmasi qisqa bosilsa - lyuk harakatga keladi;
2. Avtomatik: uzoq vaqt bosilgandan so'ng, lyukni boshqarish tugmasini qo'yib yuboring - lyuk avtomatik harakatni boshlaydi. Avtomatik rejimda lyuk harakatlanayotganda, lyukdagi istalgan to'xtash tugmasini bosing.

Lyukni siljitish

Siljitish bilan lyukni ochish uchun:

tugmani avtomobilning orqa qismi yo'nalishida bosing.

Siljitish bilan ochilgan lyukni yopish uchun:

tugmani

avtomobilning

old qismi yo'nalishida bosib.

Lyuk ochilganda, quyoshdan saqllovchi parda lyuk oynasi bilan bir vaqtda avtomatik ochiladi. Lyuk yopilgandan so'ng, quyoshdan saqllovchi pardani qo'lda ochish yoki yopish mumkin.

ESLATMA

- Avtomobil harakatlanayotganda yoki manfiy haroratda uzoq vaqt to'xtab turganda, lyukni faqat to'liq muzdan tozalagandan keyin oching. Hech qachon lyukni kuch bilan ochmang.
- Avtomobil notekis yo'lda yoki tog'li joylarda harakatlanayotganda lyukni uzoq vaqt davomida to'liq ochib qo'ymang.
- Agar avtomobilning tezligi soatiga 120 km dan oshsa, lyukni ochmang.

Lyukni ko'tarish (shamollatish rejimi)

Lyukni ochish (ko'tarish): yopiq holatda kalitni

avtomobilning old qismi yo'nalishida

suring. Lyukning orqa qismi shamollatish rejimiga ochiladi.

Lyukni yopish: lyuk ochiq bo'lganda, shamollatish

rejimida kalitni avtomobilning orqa qismi tomonga suring.

Qisilishdan himoya funksiyasi

Agar lyukni yopish vaqtida haroratning -20°C dan 80°C gacha bo'lgan oralig'ida panoramali tom lyukining shishasi qarshilik yoki to'siqqa duch kelsa, u holda yopilish jarayoni to'xtaydi va lyuk to'la ochilguncha qarama-qarshi yo'nalishda harakatlana boshlaydi.

Lyuk qisilib qolishdan himoya qilish funksiyasini faqat lyuk oynasining avtomatik harakat rejimida faollashtirish mumkin.

DIQQAT

Xavfsizlikni ta'minlash, shikastlanish va/yoki jarohatlanishning oldini olish uchun bosh yoki tananing bir qismini lyukdan chiqarmang. Harakat vaqtida lyuk yopilganda lyuk mexanizmi o'zina qarshilik yoki to'siqni aniqlasa, u holda qisilib qolishdan himoya rejimi faollashadi va lyukning harakati to'xtaydi. Lyukning harakatida to'siqlar yo'qligiga ishonch hosil qiling.

DIQQAT

Qisilishdan himoya funksiyasi mavjudligiga qaramay, qisilish xavfi mavjud. Lyuk oynasining harakatlanish sohasi blokdan chiqarilganligiga ishonch hosil qiling. Qisilishdan himoya funksiyasi quyidagi obyektlar va sharoitlarga qarshi ishga tushmaydi:

- Egiluvchan, yengil va nozik predmetlar (masalan, barmoqlar);
- 4 mm dan kam tirqish bo'lganda;
- Avtomatik qarama-qarshi harakatdan so'ng darhol qo'l bilan yopilganda.

Qisilishdan himoya funksiyasi ushbu sharoitlarda himoyani ta'minlamaydi. Lyukni yopayotganda, tananing hech qanday qismi oynaning harakat zonasida emasligiga ishonch hosil qiling.

Lyuk initsializatsiyasi

Akkumulyator batareyasi klemmlarining uzilishi yoki uning zaryadlanish darajasining pastligi lyukning ishlash algoritmining buzilishiga olib kelishi va lyuk noto'g'ri ishlashi mumkin. Akkumulyator batareyasi to'liq zaryadlangan va soz ishlayotgan bo'lsa va avtomobil elektr ta'minoti ("ON" holati) yoniq bo'lsa, quyidagi usulda initsializatsiyani amalga oshiring:

1. Avtomobilning old qismi yo'nalishida tugmani

lyuk eng oxirgi holatga ko'tarilguncha bosib turing, keyin tugmani qo'yib yuboring;

2. Tugmani 10 soniya qayta bosib ushlab turing.

lyuk oynasi to'xtashdan oldin yuqoriga/pastga harakatlanishning bitta siklini yakunlaguncha. Tugmani qo'yib yuboring.

3. Avtomobil old qismi yo'nalishida tugmani

bosib turing. Lyuk "Ko'tarilish → to'liq yopish → to'liq ochish → to'liq yopish" harakatini amalga oshiradi.

Lyukning panoramali oynasi va quyoshdan himoyalovchi parda to'liq yopilgach, initsializatsiya tugallandi. Klavishni qo'yib yuboring.

Panoramali lyuk ✖

Tom panorama lyukini boshqarish rejimlari:

1. Qo'lda: lyukni boshqarish tugmasi qisqa bosilsa - lyuk harakatga keladi;
2. Avtomatik: uzoq vaqt bosilgandan so'ng, lyukni boshqarish tugmasini qo'yib yuboring - lyuk avtomatik harakatni boshlaydi. Avtomatik rejimda lyuk harakatlanayotganda, lyukdagi istalgan to'xtash tugmasini bosib.

Panoramali tom lyukining quyoshdan himoyalovchi pardasini avtomatik rejimda to'xtatish uchun istalgan lyukni boshqarish tugmasini bosib.

Tom panorama lyukining pardasini boshqarish rejimlari:

Panoramali lyukning quyoshdan himoyalovchi pardasini ochish: pereklyuchatelni avtomobilning

orqa qismi yo'nalishida suring.

Panoramali lyukning quyoshdan himoyalovchi pardasini ochish: pereklyuchatelni avtomobilning

old qismi yo'nalishida suring.

Panoramali tom lyukini initsializatsiya qilish ✖

1. Almashtirgichni avtomobilning old qismi

yo'nalishida suring va ushlab turing.

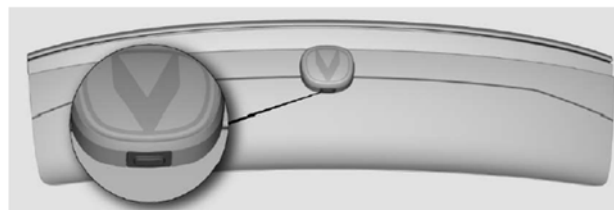
Lyukning panoramali oynasi va quyoshdan himoyalovchi soyabon avtomatik ravishda to'liq ochiladi va to'xtaydi. Taxminan 6 soniyadan keyin panorama lyuk va lyuk pardasi mexanik harakat tovushi bilan birga yengil tebranadi.

2. Almashtirgichni avtomobilning old qismi

yo'nalishida suring va ushlab turing. Lyukning panoramali oynasi va quyoshdan himoyalovchi parda harakatni boshlaydi: "Avtomatik to'liq ochish → to'liq yopish → to'liq ochish." Lyukning panoramali oynasi va quyoshdan himoyalovchi parda to'liq ochilgach, initsializatsiya tugallandi. Tugmani qo'yib yuboring

BAGAJ BO'LIMI ESHIGI ✖

Bagaj bo'limi eshigini ochish

Bagaj xonasi eshigini ochish uchun emblemaning pastki qismida joylashgan tugmani bosib va avtomobil blokdan chiqarilgandan keyin 30 soniya davomida bagaj xonasi eshigini yuqoriga ko'taring. Orqa eshik avtomatik ravishda ochiladi. Muvozanat holatiga kelganda - bagaj bo'limining yoritish chirog'i yonadi.

Bagaj bo'limi eshigini yopish

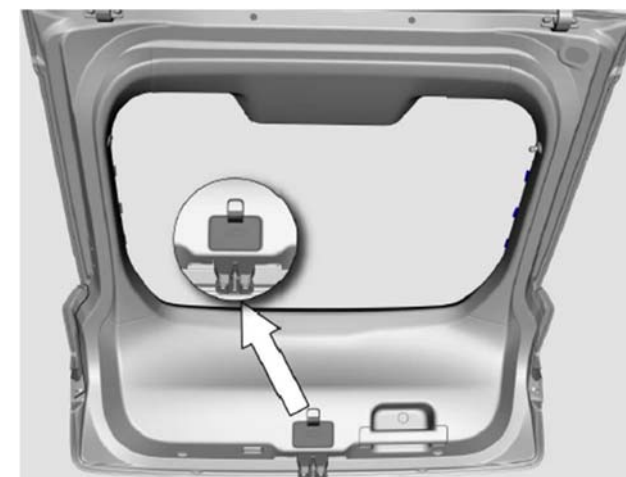
Yukxona eshigini muvozanat holatigacha pastga torting, keyin uni yopish va mahkamlash uchun uni bosib.

⚠ DIQQAT

- Bagaj eshigini yopish uchun uni tashqaridan bosib. Qisilishiga yo'l qo'ymaslik uchun eshikni to'g'ridan to'g'ri yopish uchun yordamchi dastakdan foydalanmang.
- Bolalarga orqa eshik qulfi tugmasidan foydalanishga ruxsat bermang, chunki qisilib qolish xavfi mavjud.
- Bagaj bo'limidan faqat orqa eshik to'liq ochiq bo'lgandagina foydalanish mumkin. Orqa eshik yarim ochiq bo'lganda yukxonadan foydalanish, agar eshik tushib ketsa, jarohatlanishga olib kelishi mumkin.

Bagaj bo'limi eshigini avariya holatida ochish

Agar bagaj xonasi eshigi bloklangan bo'lsa va bagaj xonasi eshigini ochish tugmasi ishlamasa, orqa eshikni ichkaridan oching: orqa o'rindiqni pastga tushiring, rasmda ko'rsatilgandek, bagaj xonasi eshigining ichki qoplamasini olib tashlang. Orqa eshik qulfining sariq tutqichi nakladka orqasidagi teshikda joylashgan. Dastani soat millari bo'yicha (yo'nalishi rasmdagi millar orqali ko'rsatilgan) qo'l yoki asbob yordamida eng chekka holatga buring, keyin bagaj bo'limi eshigini yuqoriga bosib va uni oching.

ESLATMA

Agar bagaj bo'limi eshigini ochish va blokdan chiqarishning favqulodda rejimi talab qilingan bo'lsa, u holda orqa eshik nosoz. Diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigi ✖**Elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigini initsiallashtirish**

Akkumulyatorni qayta o'rnatishda, agar bagaj bo'limi eshigi ochiq bo'lsa, ba'zi funksiyalar yo'qolishi mumkin. Elektr uzatmali bagaj xonasi eshigining normal ishlashini tiklash va initsializatsiya jarayonini yakunlash uchun bagaj xonasi eshigini to'liq yopish kerak. Agar orqa eshik yopiq bo'lsa, initsializatsiya talab qilinmaydi.

ECU elektr bloki almashtirilgandan so'ng, elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigini ochishni sozlash kerak.

Yukxona eshigini ishga tushirish va to'g'ri ishlashini tiklash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigini ochish

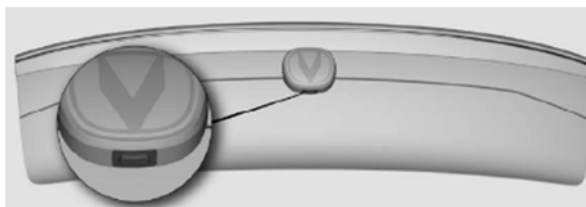
Bagaj bo'limi eshigi ochilganda - asboblar panelida ochilgan eshik haqida ma'lumot paydo bo'ladi, bagaj bo'limi chirog'i yonadi, avariya signalizatsiyasi chiroqlari bir marta miltillaydi, bagaj bo'limi eshigi maksimal holatga to'liq ochilgunga qadar ogohlantiruvchi tovush signali eshitiladi.

Bagaj bo'limi eshigi maksimal ochiq holatda yer yuzasidan taxminan 2,3 m balandlikda joylashgan. E'tiborli bo'ling. Atrofdagi begona jismlarga urilish natijasida bagaj bo'limi eshigining shikastlanmasligi uchun uni ochishdan oldin to'siqlarning yo'qligiga

ishonch hosil qiling.

ESLATMA

Bagaj bo'limi eshigi ochilganda uning harakat trayektoriyasi - orqaga, keyin yuqoriga amalga oshiriladi. E'tiborli va ehtiyotkor bo'ling. Yetarlicha joy borligiga ishonch hosil qiling, aks holda bu shikastlanish va/yoki jarohatlarga olib kelishi mumkin.

Avtomobil tashqarisidan bagaj bo'limi eshigini ochish

- Emblemaning pastki qismida joylashgan bagaj bo'limi eshigi tugmasini bosib va elektr uzatmali eshik avtomatik ravishda ochiladi.
- Elektr uzatmali bagaj xonasi eshigini ochish jarayonida, bagaj xonasi eshigining tashqi tugmasini yoki asboblar panelidagi bagaj xonasi eshigini ochish/yopish tugmasini bosib va elektr uzatmali bagaj xonasi eshigi to'xtaydi. To'xtatgandan so'ng, bagaj xonasi eshigining tashqi tugmasini yoki asboblar panelidagi bagaj xonasi eshigini ochish/yopish tugmasini qayta bosib va elektr uzatmali orqa eshik to'liq yopilgunga qadar teskari yo'nalishda harakatlana boshlaydi.
- Agar avtomobil bloklangan bo'lsa va masofadan boshqarish kaliti bagaj bo'limi eshigining faollashuv sohasida (bagaj bo'limi eshigidan 0,8 m oraliqda) bo'lsa, elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigini bagaj bo'limi eshigining tashqi tugmasini bosib orqali ochish mumkin;
- Avtomobil elektr ta'minoti yoqilganda ("ON" holatida) elektr uzatmali bagaj bo'limining eshigini AUO'Q selektori "P" yoki "N" holatida va to'xtash

tormozi faollashtirilgan holatda bo'lganda, bagaj bo'limi eshigining tashqi tugmasi yordamida ochish mumkin.

Haydovchi tomonidan bagaj bo'limi eshigini boshqarish tugmasi

- Haydovchi o'rindig'i tomonidan bagaj bo'limi eshigini boshqarish tugmasini bosib turing (taxminan 2 soniya). Elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigi avtomatik tarzda ochiladi.

- bo'limi eshigini boshqarish tugmasini takroran bosib eshikni ochish jarayonini to'xtatadi; to'xtatilgandan so'ng boshqarish tugmasini qayta bosib va elektr uzatmali eshik ochilish jarayonini davom ettiradi.
- Avtomobil ta'minoti yoqilganda ("ON" holati), haydovchi tomonidan boshqaruv tugmasini uzoq vaqt bosib orqali elektr uzatmali bagaj bo'limining eshigi ochilishi mumkin, bunda uzatmani almashtirish selektori "P" yoki "N" holatida bo'lishi va to'xtash tormozi faollashtirilishi kerak.

Masofadan boshqariladigan elektr uzatmali kalitli bagaj bo'limi eshigini ochish

- Masofadan boshqarish pultidagi orqa eshikni ochish tugmasini tezda ikki marta bosib. Elektr uzatmali bagaj xonasi eshigi avtomatik tarzda ochiladi.
- Elektr uzatmali eshikni ochish jarayonida masofadan boshqarish pultidagi bagaj bo'limi eshigini boshqarish tugmasini ikki marta bosib eshikni ochish jarayonini to'xtatadi. Eshik to'xtaydi.
- Eshik to'xtaganidan so'ng, masofadan boshqarish pultidagi blokdan chiqarish tugmasini takroran ikki marta bosib elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigini ochish jarayonini davom ettiradi.
- Avtomobilning elektr ta'minoti o'chirilganda ("OFF" holati), elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigini masofadan boshqariladigan kalit yordamida ochish mumkin.

Elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigini yopish

Elektr uzatmali bagaj bo'limining eshigini yopish va qulflashda avariya signalizatsiyasi lampalari ikki marta miltillaydi va ogohlantiruvchi tovush signali eshitaladi. Bagaj xonasi eshigi to'liq yopilgandan so'ng, bagaj xonasi chiroqlari o'chiriladi va asboblardan panelida yopiq bagaj xonasi eshigi haqida ma'lumot aks etadi.

DIQQAT

- Yukxona eshigini yopish uchun uni tashqaridan bosing. Qisilishning oldini olish uchun orqa eshikni to'g'ridan-to'g'ri yopish uchun yordamchi tutqichdan foydalanmang.
- Bolalarga orqa eshik kalitini ishlatishga ruxsat bermang, chunki bagaj bo'limi eshigini yopishda qisilib qolish xavfi mavjud.
- Yuk ortish va tushirish faqat bagaj bo'limining eshigi to'liq ochiq bo'lganda amalga oshirilishi kerak. Bagaj bo'limi eshigi to'liq ochilmagan holda undan foydalanish jarohatlarga olib kelishi mumkin.
- Bagaj eshigi avtomatik ravishda yopilganda, elektr uzatmaga yaqinlashmang va orqa eshik harakatini qo'l bilan to'xtatishga urinmang; aks holda, qisib qolishi va jarohatlanishga olib kelishi mumkin.
- Avtomobil ichkarisidan elektr uzatmali bagaj bo'limining eshigini yopishdan/ochishdan oldin ushbu operatsiyani amalga oshirish uchun yetarli bo'sh joy mavjudligiga, baxtsiz hodisaning yoki bagaj bo'limi eshigi va/yoki elektr uzatmali eshik mexanizmining mexanik buzilishining oldini olish uchun yo'l harakatining boshqa ishtirokchilari va piyodalar uchun hech qanday to'siq yo'qligiga ishonch hosil qiling.
- Bagaj bo'limining elektr tirgagini qismlarga ajratmang. Aks holda, tirgak ichidagi yuqori bosim prujinasi jarohatlanishga olib kelishi mumkin.

Bagaj bo'limi eshigining yon tomonidagi boshqaruv tugmasi

- Avtomobil eshigining yon tomonida joylashgan bagaj bo'limi eshigini boshqarish tugmasi qisqa bosilsa, elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigining avtomatik yopilishiga olib keladi.
- Avtomobil eshigining chetida joylashgan bagaj bo'limi eshigini boshqarish tugmasini tezda ikki marta bosib, bagaj bo'limi eshigini yopgandan so'ng, avtomobilning barcha eshiklarini blokirovka qilishga olib keladi. Avtomobilning barcha eshiklari qulflanadi. Agar bloklash sharti bajarilmasa, ogohlantirish signali eshitaladi.

- Elektr uzatmali eshikni yopish jarayonida bagaj bo'limi eshigini boshqarish tugmasini yoki bagaj bo'limi eshigining tashqi tugmasini qayta bosib eshikni yopish jarayonini to'xtatadi. To'xtatilgandan so'ng yana boshqaruv tugmasi yoki eshikdagi tugmani bosib va elektr uzatmali eshik harakat yo'nalishini o'zgartirib, ochilish jarayonini boshlaydi.
- Avtomobil ta'minoti ulanganda ("ON" holati), elektr uzatmali bagaj bo'limining eshigi ichki boshqaruv tugmasi yordamida, uzatmani almashtirish

selektori "P" yoki "N" holatida va to'xtash tormozi faollashtirilganda yopilishi mumkin.

Haydovchi tomonidan bagaj bo'limi eshigini boshqarish tugmasi

- Asboblar panelidagi bagaj bo'limi eshigini boshqarish tugmasini bosib turing. Elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigi avtomatik ravishda yopiladi. Agar yopilish paytida bagaj bo'limi eshigini boshqarish tugmasi qo'yib yuborilsa, eshik to'xtaydi. Boshqaruv tugmasi qayta bosilganda va ushlab turilganda, bagaj bo'limi eshigi yopilish jarayonini davom ettiradi.
- Elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigini yopish jarayonida bagaj bo'limi eshigini boshqarish tugmasi qo'yib yuborilsa va to'xtatilgandan keyin yana qisqa vaqtga boshqarish tugmasi bosilsa, eshik harakat yo'nalishini o'zgartiradi va ochilish jarayoni boshlanadi.
- Avtomobil ta'minoti ulanganda ("ON" holati), elektr uzatmali bagaj bo'limining eshigi haydovchi tomonidan boshqaruv tugmasi yordamida, uzatmalarni almashtirish selektori "P" yoki "N" holatida va to'xtash tormozi faollashtirilganda yopilishi mumkin.

Elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigini qisib qolishdan himoyalash funksiyasi

Elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigi jarohatlanish yoki baxtsiz hodisalarning oldini olish uchun qisib qolishdan himoya qilish funksiyasi bilan jihozlangan.

Agar ochish/yopish jarayonida bagaj bo'limi eshigi to'siqqa va/yoki katta qarshilikka duch kelsa - qisib qolishdan himoya funksiyasi faollashadi va eshik ma'lum masofaga qarama-qarshi yo'nalishda harakatni boshlaydi, keyin esa to'xtaydi.

Agar elektr uzatmali bagaj xonasi eshigini ochish yoki yopish jarayonida asbob panelidagi, SMART-kalitning masofadan boshqarish pultidagi yoki bagaj xonasi eshigining yon tomonidagi tugmani bosish orqali bagaj xonasi eshigini ochish/yopish tugmasi bosilsa, qisib qolishdan himoya funksiyasi ham faollashadi va bosilgandan so'ng eshik harakati to'xtaydi.

Qisilishdan himoya funksiyasi yordamchi funksiya bo'lib, bagaj bo'limi eshigini ochish/yopishda xavfsizlik choralari rioya qilish talab etiladi.

DIQQAT

Qisilishdan himoya funksiyasi mavjudligiga qaramasdan, shikastlanish xavfi va qisilish ehtimoli mavjud. Yukxona eshigining yopilish sohasi bo'shligiga ishonch hosil qiling.

Qisilishdan himoya funksiyasi quyidagi jismlar va to'siqlarga qarshilik ko'rsatmaydi:

- Yumshoq, egiluvchan, yengil va nozik predmetlar (masalan, barmoqlar);
- So'nggi 15 mm harakat chegarasida yopilganda;
- Yumshoq, yengil va nozik predmetlarning (masalan, sochlarning) mavjudligi.

Bunday hollarda qisilib qolish xavfi yuqori bo'ladi. Bagaj xonasi eshigini yopayotganingizda tananing barcha qismlari bagaj xonasi eshigining yopilish sohasidan tashqarida ekaniga ishonch hosil qiling.

Elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigining maksimal ochilish balandligini cheklash funksiyasi ✖

Elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigi elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigining maksimal ochilish balandligini cheklash uchun foydalaniladigan ochilish balandligini eslab qolish funksiyasi bilan jihozlangan.

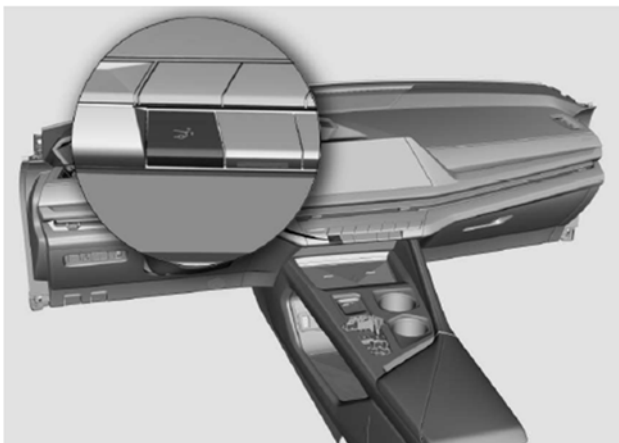
Elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigining maksimal ochilish balandligining chegarasi quyidagicha belgilanadi:

1. Elektr uzatmali bagaj bo'limi eshigini kerakli balandlikda qo'lda mahkamlang va tutib turing, bagaj bo'limi eshigining chekkasidagi tugmani 3 soniyadan ortiq bosib turing. Burilish signallari 3 marta miltillab, tovush signali yangraganda, bagaj bo'limi eshigining maksimal ochilish balandligini cheklash funksiyasi muvaffaqiyatli o'rnatiladi.
2. Bagaj bo'limi eshigi yopiq bo'lganda, displaydagi "Avtomobil sozlamalari" bandini tanlang, bagaj bo'limi eshigining ochilish darajasini bosing va indikatorni kerakli balandlikka o'rning.

ELEKTR UZATMALI SPOYLER ✖

Elektr uzatmali spoylerni boshqarish tugmasi ✖

Elektr uzatmali spoylerni boshqarish tugmasi iqlim nazorati tizimi yonida, boshqaruv panelida joylashgan. Bu tugma yordamida spoylerning ochilishi va yopilishini boshqarish, inisiallashtirish va spoyler bilan boshqa amallarni bajarish mumkin.

Elektr uzatmali spoylerni ochish

Spoiler yopiq holatda bagaj bo'limi eshigidagi boshqaruv tugmasini bosib va u avtomatik ravishda ochiladi. Avtomobil quvvati ulanganda ("ON" holati) spoiler boshqaruv tugmasining fon yoritgichi oqdan ko'kga o'zgaradi.

Elektr uzatmali spoylerni yopish

Spoiler ko'tarilganda boshqaruv tugmasi bosiladi va u avtomatik ravishda yopiladi. Avtomobil ta'minoti ulanganda ("ON" holati) spoiler bilan boshqarish tugmasining fon yoritgichi ko'kdan oqga o'zgaradi.

Avtomobil ta'minoti o'chirilganda ("OFF" holatida) avariya signalizatsiyasi chiroqlari bir marta miltillaydi.

Elektr uzatmali spoylerni initsializatsiya qilish

Spoylerni boshqarish tugmasini taxminan 20 soniya bosib turing va elektr uzatmali spoyler avtomatik ravishda ishga tushadi. Initsializatsiyadan so'ng tovush signali uch marta eshitaladi.

OGOHLANTIRISH

Elektr uzatmali spoylerni yopayotganda, spoylerni yopish yo'lida odamlar va/yoki to'siqlar (shu jumladan, begona narsalar) yo'qligiga ishonch hosil qiling, aks holda qisilib qolish xavfi mavjud.

DIQQAT

Elektr uzatmali spoyler - bu avtomobilning harakatlanuvchi elementi. Spoiler ustiga chiqish va/yoki unga boshqa mexanik ta'sir ko'rsatish, unga og'ir predmetlarni joylashtirish hamda dekorativ detallar va boshqa begona elementlarni o'rnatish taqiqlanadi.

Transport vositasini spoyler va uning mexanizmlari orqali tortish taqiqlanadi. Aks holda unga zarar yetishi mumkin.

Spaylerdan noto'g'ri foydalanish uning shikastlanishiga va avtomobil harakati paytida xavfsizlikka ta'sir qiluvchi boshqa potensial xavfga olib kelishi mumkin.

Elektr uzatmali spoylerni masofadan boshqarish tugmasi ✖

Elektr uzatmali spoylerni masofadan boshqarish va bagaj bo'limi eshigini masofadan boshqarish funksiyasi

bitta tugmaga ega. Bu tugmani bosish orqali elektr uzatmali spoylerni ochish va yopish mumkin.

Elektr uzatmali spoylerni ko'tarish

Spoiler yopiq holatda va avtomobil ta'minoti o'chirilganda ("OFF" holati), masofadan boshqarish pultidagi tugmani bosib turing va spoyler avtomatik ravishda ko'tariladi.

Elektr uzatmali spoylerni yopish

Spoiler yopiq holatda va avtomobil ta'minoti o'chirilganda ("OFF" holati), masofadan boshqarish pultidagi tugmani bosib turing va spoyler avtomatik ravishda yopiladi, avariya signalizatsiyasi chiroqlari bir marta miltillaydi.

Avtomobil harakat tezligiga ko'ra spoylerni avtomatik boshqarish ✖

Avtomobil harakatlanayotganda, elektr uzatmali spoyler tezlikka qarab avtomatik ravishda ko'tariladi (ochiladi) va yopiladi.

Elektr uzatmali spoylerni ochish

Spoiler yopiq holatda bo'lsa, agar avtomobilning harakat tezligi soatiga 90 km dan oshsa, elektr uzatmali orqa spoyler avtomatik ravishda ko'tariladi.

OGOHLANTIRISH

Avtomobil tezligi soatiga 90 km dan oshganda, elektr uzatmali spoyler avtomatik ravishda ochiladi. Xavfsizlikni ta'minlash uchun u spoylerni boshqarish tugmasi bosilganda javob bermaydi.

Elektr uzatmali spoylerni yopish

Spoylerning holati avtomobilning harakat tezligiga bog'liq bo'lib, ko'tarilgandan keyin ochiq qoladi. Agar avtomobilning tezligi 50 km/soatdan kam bo'lsa va taxminan 3 soniya ushlab turilsa, spoyler avtomatik ravishda yopiladi.

Avtomobilni bloklash va elektr ta'minoti o'chirilganda spoylerni avtomatik yopish ✖

Avtomobilning elektr ta'minoti "ON" holatidan "OFF" holatiga o'chirilganda, agar spoyler ko'tarilsa, u avtomatik ravishda yopiladi.

Avtomobil bloklanganda, agar spoyler ko'tarilgan bo'lsa, u avtomatik ravishda yopiladi.

OGOHLANTIRISH

Avtomobilni portal usulda yuvilayotganda yoki yuvish vaqtida yuqori bosimli apparatdan foydalanganda spoyler yopiq holatda ekaniga ishonch hosil qiling.

Elektr uzatmali spoylerni ochish va yopishning boshqa rejimlari✖

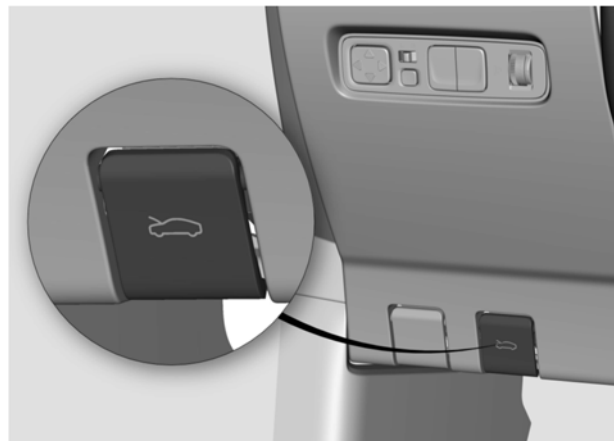
Yuqorida tavsiflangan boshqarish usullariga qo'shimcha ravishda, elektr uzatmali spoylerni multimedia va ovoz yordamida ko'tarish va yopish mumkin.

Avtomobilni yuvish rejimi va yorug'lik-musika rejimi elektr uzatmali spoylerni ochish va yopishni ham boshqarishi mumkin.

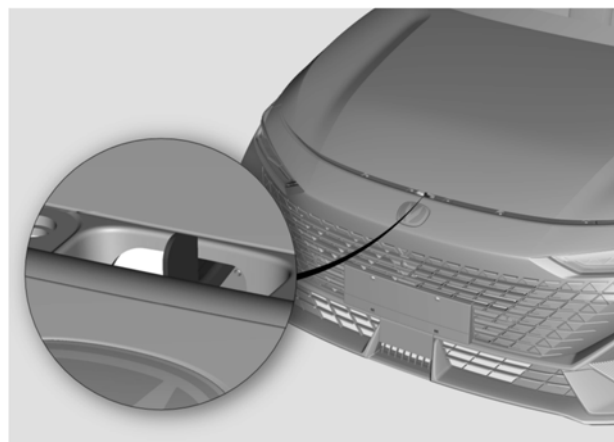
AVTOMOBIL KAPOTI

Motor bo'limi kapotini ochish

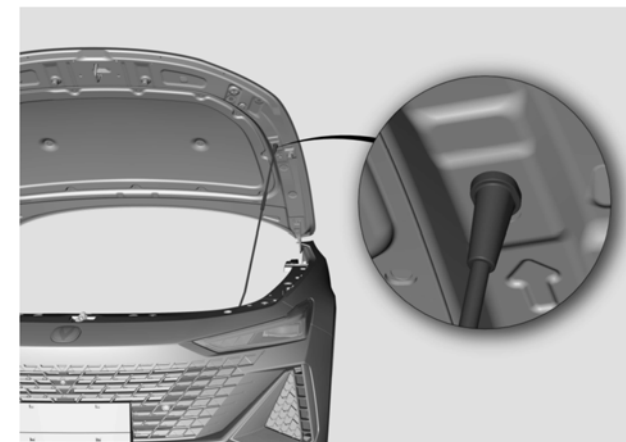
1. Chap tomonda, avtomobil salonining old qoplamasida, asboblari paneli ostida joylashgan motor bo'limi kapotini ochish dastasini yuqoriga torting.

2. Old qism markazida joylashgan kapotni qulflash tilini o'ngga suring va kapotni ko'taring.

3. Kapotni ochiq holatda mahkamlash uchun tayanch sterjenni unga mo'ljallangan teshikka o'rnatib.

OGOHLANTIRISH

Kapotni faqat avtomobilning elektr ta'minoti o'chirilganda ("OFF" holati) va to'xtash tormozi faollashtirilganda oching.

Kapotni ochishdan oldin old oyna tozalagichlar oynaga tegib turganiga ishonch hosil qiling. Aks holda, oyna tozalagichlar yoki dvigatel kapotlari shikastlanishi mumkin.

DIQQAT

Kapotning to'satdan tushishini oldini olish uchun tayanch sterjenning teshiklarga to'liq o'rnatilganligiga ishonch hosil qiling.

Kapot ochiq holda harakatlanmang va avtomobilni siljitmang.

Agar motor bo'limidan bug' chiqayotgan bo'lsa, jarohatlanish yoki kuyish xavfi tufayli hech qachon dvigatel kapotini ochmang.

Kuyishning oldini olish uchun tayanch sterjenning plastik qismini ushlab turing.

Motor bo'linmasi kapotini yopish

1. Dvigatel kapotini ko'tarib, sterjenni chiqaring. Uni tutqichga mahkamlang.
2. Kapotni pastga tushiring va uni taxminan 30 sm balandlikdan erkin tushishiga imkon bering. Dvigatel kapotining old chekkasini yuqoriga torting va uning yopiq ekaniga ishonch hosil qiling.

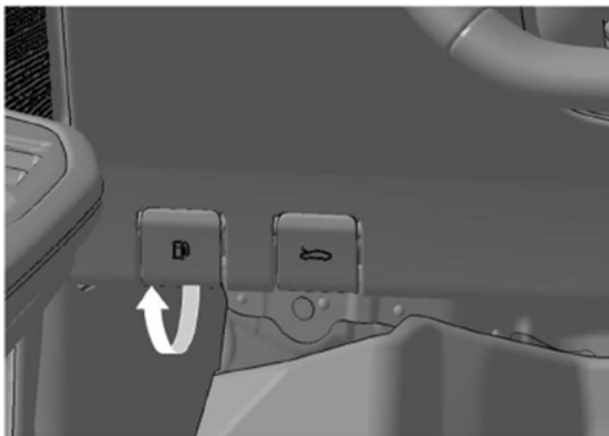
DIQQAT

Harakatni boshlashdan oldin, dvigatel kapotini to'satdan ochilishi natijasida yuz berishi mumkin bo'lgan avariylarning oldini olish uchun dvigatel kapotini yopiq va qulflanganligiga ishonch hosil qiling. Avtomobil harakatlanayotganda dvigatel kapotini ochish dastagini tortmang.

YOQILG'I QUYISH OG'ZI LYUKI

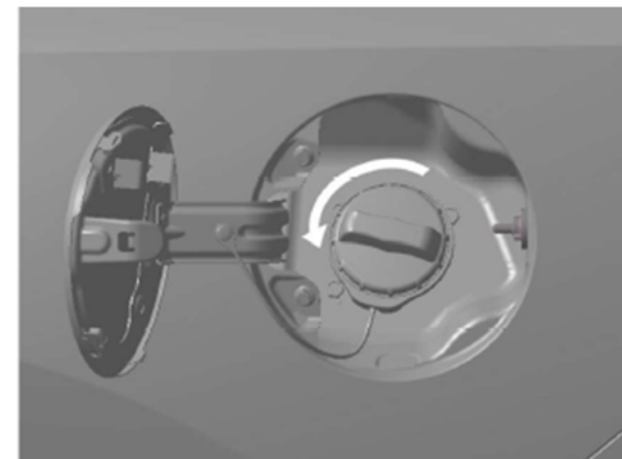
Yonilg'i quyish teshigi avtomobilning chap orqa qismida joylashgan.

Yonilg'i quyish og'zi lyukini ochish dastagi asboblar paneli pastida chap tomonda joylashgan.

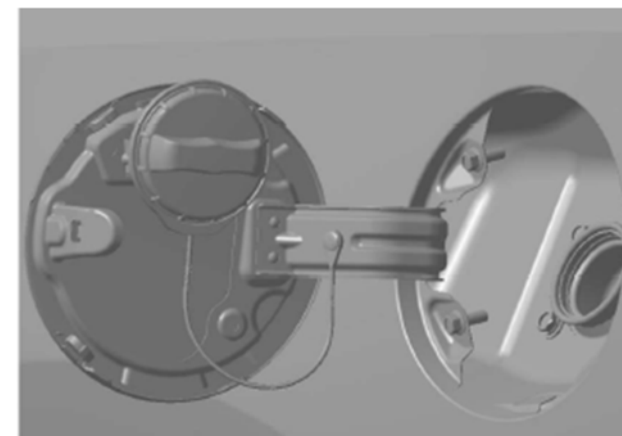

Avtomobilga yoqilg'i quyish

1. Avtomobilning elektr ta'minotini o'chiring ("OFF" holati) va barcha eshik va derazalarni yoping;
2. Yoqilg'i quyish og'zi lyukini ochish dastagini yuqoriga torting va u sal qiya ochiladi;
3. Yoqilg'i quyish og'zi lyukini oching;
4. Yonilg'i quyish o'g'zining qopqog'ini soat miliga teskari buring va uni chiqarib oling;

5. Yoqilg'i quyish og'zining qopqog'ini yonilg'i quyish og'zining ichki tomoniga mahkamlang.

6. Yoqilg'i pistoletining uchini yoqilg'i bakiga to'liq joylashtiring, uni mahkamlang va to'ldirishni boshlang;

DIQQAT

Yoqilg'i oson alanganadi. Alanganishning oldini olish uchun uchqun, ochiq olov yoki tutundan saqlaning.

Yonilg'i quyishdan oldin dvigatelni o'chiring.

DIQQAT

- Bakdagi ortiqcha bosim tufayli yoqilg'i sachrab chiqmasligi uchun yoqilg'i quyish teshigining qopqog'ini sekin oching.
- Yoqilg'i pistoletining uchini iloji boricha chuqurroq joylashtiring. Aks holda, yoqilg'i bakdan to'kilishi mumkin, bu esa yong'inga va/yoki portlashga olib kelishi mumkin.
- Agar yoqilg'i pistoleti avtomatik o'chsa, u holda yoqilg'i baki to'lgan bo'ladi. To'ldirishni davom ettirmang. Bu yoqilg'i to'kilishiga yoki yoqilg'i tizimining shikastlanishiga olib kelishi mumkin.
- Yoqilg'i quyish o'g'zi qopqog'ini ochish yoki yoqilg'i pistoletiga tegishdan oldin statik elektr tokini olish uchun avtomobil korpusiga teging. Statik elektr zaryadining oldini olish maqsadida yonilg'i quyish paytida avtomobilga o'tirmang.

ESLATMA

- Faqat sifatli etillanmagan avtomobil benzinidan foydalaning. Agar yoqilg'i tizimiga sifatsiz yoqilg'i tushsa, yoqilg'i tizimi va dvigatel shikastlanishi mumkin.
- Tarkibida metil yoki etil spirti bo'lgan benzin ishlatmang.
- Yoqilg'ining bo'yalgan yuzaga tushishiga yo'l qo'ymang. Lak-bo'yoq qoplamasi zararlanishi mumkin.

- Agar yoqilg'i quyish lyuki muzlab qolsa va muzlash tufayli uni ochishning iloji bo'lmasa, uni biroz bosing va muzni olib tashlash uchun lyukni artning, keyin lyukni oching.

Past sifatli yoqilg'idan foydalanish dvigatelning yoqilg'i ta'minoti tizimining shikastlanishiga va/yoki yoqilg'i sizib chiqishiga olib kelishi mumkin. Bu dvigatelning shikastlanishiga va hatto buzilishiga, shuningdek katalitik o'zgartirgichda alanganishga olib keladi, bu esa dvigatelning chiqindi gazlarini fizik va kimyoviy tozalash jarayoni samaradorligini pasaytiradi va uning buzilishiga sabab bo'lishi mumkin.

Yoqilg'i quyish o'g'zini yopish

1. Qopqog'ni qaytarib o'rnatg va uni soat mili bo'ylab aniq chiqillashgacha burib yoping.
2. Yoqilg'i quyish lyukini yoping.

OGOHLANTIRISH

Yoqilg'i quyish moslamasining qopqog'i zich yopilganligiga ishonch hosil qiling. Yopiq bo'lmasa, bu dvigatelning nosozlik indikatorini ishga tushishiga olib kelishi mumkin.

RUL G'ILDIRAGI
Rul g'ildiragi holatini sozlash

DIQQAT

Rulda to'g'ri o'tirishni ta'minlang. Avtomobil harakatlanayotgan vaqtda rul g'ildiragining holatini sozlash taqiqlanadi. Rul kolonkasini mahkamlashning to'satdan ishdan chiqishi tufayli avariya sodir bo'lishi mumkin.

1. Rul kolonkasi sozlash mexanizmini ochish uchun rul g'ildiragining sozlash dastagini pastga torting;

2. Rul g'ildiragini (yuqoriga/pastga/oldinga/orqaga) kerakli holatga o'rnatg;
3. Rul g'ildiragini mahkamlash dastagini dastlabki holatga o'tkazg va rul g'ildiragini mahkamlang.

ESLATMA

Harakatni boshlashdan oldin rul g'ildiragining ishonchli mahkamlanganligiga ishonch hosil qilish uchun uni yuqoriga va pastga silkiting.

Rul g'ildiragidagi boshqaruv tugmalari ✖

Model 1: Kruiz nazorati (CC) funksiyasi bilan jihozlangan avtomobillar uchun rul g'ildiragi ✖

Model 2: Adaptiv kruiz-nazorat funksiyasi bilan jihozlangan avtomobillar uchun rul g'ildiragi (ACC) ✖

Model 3: Intellektual adaptiv kruiz-nazorat funksiyasi bilan jihozlangan avtomobillar uchun rul g'ildiragi (IACC) ✖

Tugmalar tavsifi:

1. menyu tugmasi:

- Qisqa bosish: asboblar paneli menyusini tanlash/chiqish; birinchi darajali menyuga qaytish.
- Uzoq bosish: dastlabki interfeysga qaytish.

2. oldingi radiostansiyani qidirish va ijro etish/oldingi qo'shiqni ijro etish; qo'ng'iroqni yakunlash.

- Qisqa bosish: qo'ng'iroqni yakunlash/oldingi radiostansiyani qidirish va ijro etish/oldingi qo'shiqni ijro etish.
- Uzoq bosib turish: avval saqlangan radiostansiyani tanlash/orqaga qayta qaytish.

3. keyingi radiostansiyani qidirish va ijro etish/ keyingi qo'shiqni ijro etish; qo'ng'iroqqa javob berish;

- Qisqa bosish: qo'ng'iroqqa javob berish/ keyingi radiostansiyani qidirish va ijro etish/ keyingi qo'shiqni ijro etish.
- Uzoq bosish: keyingi oldindan saqlangan radiostansiyani tanlash/oldinga tez aylantirish.

4. Besh pozitsiyali ko'paytirish tugmasi:

- Ovozni ko'tarish;
- Asboblar paneli menyusini oldinga o'tkazish.

5. Besh pozitsiyali kamaytirish tugmasi:

- Ovozni pasaytirish;
- Uzoq bosib turish (1 soniyadan ortiq): ovozni o'chirish.

- 8 soniyadan ortiq bosib ushlab turish: qurilmani qayta ishga tushirish.
- Asboblar paneli menyusini orqaga o'tkazish.

6. OK

- Qisqa bosish: Menyuni tanlashni tasdiqlash; ijroni pauza qilish/takrorlash; safar haqidagi axborotni bekor qilish.
- Длительное нажатие: захват и сохранение экрана приборной панели (конфигурация с USB).

7. Ovozli boshqaruvni yoqish ✖:

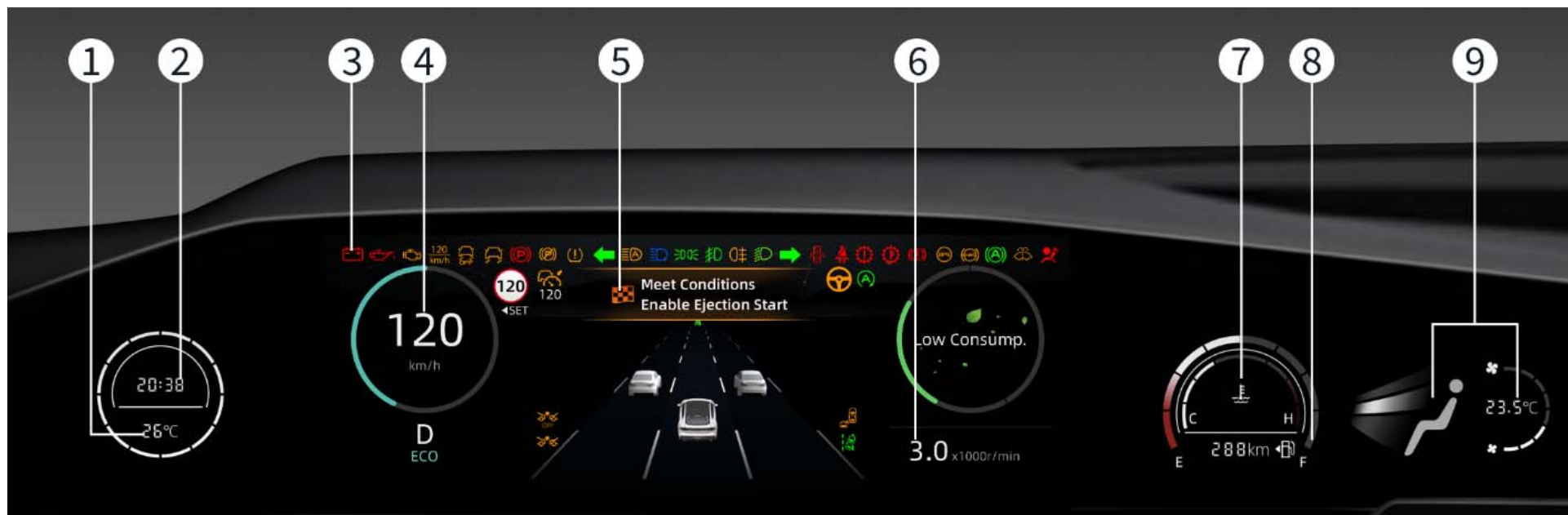
- Qisqa bosish: ovozli yordamchini faollashtirish.

8. Foydalanuvchi funksiyalarini faollashtirish:

- Qisqa bosish: foydalanuvchi tomonidan sozlangan funksiyalarni yoqish.

ASBOBLAR PANELINING KO'P FUNKSIYALI DISPLAYI

ASBOBLAR MAJMUASI

① Atrof-muhit harorati;	② Joriy vaqt;	③ Yoritish indikatorlari;
④ Spidometr;	⑤ Axborot displeyi;	⑥ Dvigatel taxometri;
⑦ Sovitish suyuqligining harorat ko'rsatkichi;	⑧ Yoqilg'i darajasi ko'rsatkichi;	⑨ Iqlim nazorati tizimining ish rejimi va o'rnatilgan harorat.

Spidometr

Avtomobilning tezligini km/soat da ko'rsatadi.

Dvigatelning maksimal tezligi/maksimal aylanishlarida uzoq davom etadigan harakat dvigatelning shikastlanishiga olib kelishi mumkin.

Dvigatel taxometri

Dvigatel tirsakli valining joriy aylanish tezligini ko'rsatadi (ayl/min). Ko'rsatilgan qiymat $\times 1000$ ayl/min ga teng. Dvigatelning maksimal aylanish tezligida uzoq vaqt harakat qilish dvigatelning shikastlanishiga olib kelishi mumkin.

Yoqilg'i sathi datchigi

Yonilg'i bakidagi yonilg'ining taxminiy qolgan hajmini ko'rsatadi. Agar yonilg'ining past darajasi indikator yiqilsa yoki yonilg'ining darajasi juda past bo'lsa, iloji boricha tezroq avtomobilga yonilg'i quying.

Agar shkalaning segmenti F (full) sektor yaqinida bo'lsa, yonilg'i baki to'la bo'ladi. Agar shkala segmenti E sektorga yaqin bo'lsa (empty), yonilg'i baki bo'sh bo'ladi.

Dvigatel sovutish suyuqligi harorat datchigi

Dvigatelning sovutish suyuqligi haroratini ko'rsatadi. Agar sovutish suyuqligining harorati me'yor chegarasida bo'lsa, ko'rsatkich shkalaning o'rtasida turadi. Agar ko'rsatkich qizil diapazonda bo'lsa, bu dvigatel qizib ketganini bildiradi.

Dvigatelni darhol o'chiring, sovigandan keyin qizish sababini aniqlang va bartaraf eting.

DIQQAT

Dvigatelni qizib ketishiga sabab bo'lgan nosozlik sabablari bartaraf etilgunga qadar qayta ishga tushirish taqiqlanadi.

Signal lampalari va indikatorlari

Uzoqni yoritish faralarini yoqish indikator

Indikator yoniq bo'lgan uzoqni yoritish faralarini ko'rsatadi.

Yaqinni yoritish faralarini yoqish indikator

Indikator yoniq bo'lgan yaqinni yoritish faralarini ko'rsatadi.

Bosh chiroqni avtomatik boshqarish tizimining nazorat lampasi

- Oq: kutish rejimi;
- Yashil: faollashtirilgan;
- To'q sariq: tizim nosozligi.

Agar bosh chiroqni avtomatik boshqarish tizimining sariq nosozlik indikator yongan bo'lsa, diagnostika yoki ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Tumanga qarshi orqa chiroqlar

Indikator orqa tumanga qarshi chiroqlar yoqilganligini ko'rsatadi.

Gabarit chiroqlari

Indikator yoqilgan gabarit chiroqlarni ko'rsatadi.

Burilish signallari ko'rsatkichlari indikator

Chap/o'ng burilish signali yoqilgan;

- Bir tomonda burilish ko'rsatkichining yashil indikator miltillaydi: tegishli burilish signali yoqilgan;
- Har ikki tomondan yashil indikatorlar miltillaydi: avariya signalizatsiyasi chiroqlari yonib turibdi.

Moy bosimi indikator

- Avtomobil ta'minoti ulanganda ("ON" holati) moy bosimi indikator yonadi va dvigatel ishga tushirilgandan 3 soniya o'tgach o'chadi. Sinovdan o'tkazildi, bosim me'yorda.

- Ko'rsatkich qizil rangda yonishda davom etmoqda: dvigatel moy bosimi past yoki dvigatelning moylash tizimi nosoz. Dvigatelni o'chiring va dvigateldagi moy darajasini tekshiring!

Agar motor moyi darajasi me'yorda bo'lsa va indikator miltillashda davom etsa, avtomobilni xavfsiz joyda to'xtating va diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Akkumulyator batareyasining zaryad indikator

Avtomobil ta'minoti ulanganda ("ON" holati) akkumulyator batareyasining zaryad indikator yonadi va dvigatel ishga tushirilgandan keyin o'chadi. Agar indikator qizil yonishda davom etsa yoki avtomobil harakatlanayotganda nazorat lampasi yoqilsa, bu avtomobilni zaryadlash tizimining nosozligini ko'rsatadi.

Ortiqcha elektr iste'molchilarini o'chirib qo'ying va diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

E'tibor bering, bu holatda avtomobil ishlayotganda generator avtomobil akkumulyator batareyasini zaryadlamaydi.

Ochiq eshik indikator

Indikator ochiq eshik haqida xabar beradi.

Xavfsizlik yostig'i indikator

Avtomobil ta'minoti yoqilganda ("ON" holati) xavfsizlik yostig'i indikator yonadi va 3 soniya davomida yonishda davom etadi. Bu tizim o'z-o'zini diagnostika qilayotganini va u sozligini ko'rsatadi. Agar indikator lampa yonishda davom etsa yoki harakat vaqtida yoqilsa, u holda tizim nosoz hisoblanadi. Diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Mahkamlanmagan xavfsizlik kamari indikator

Avtomobil quvvatini ulashda ("ON" holati) xavfsizlik kamari mahkamlanmaganlik indikator darhol yonadi. U haydovchi va oldingi yo'lovchi xavfsizlik kamarlarini taqib olganidan keyin o'chadi. Agar old yo'lovchi o'rindig'ida ma'lum og'irlikdagi qandaydir buyumlar bo'lsa, bog'lanmagan kamarning yorug'lik indikator yonadi. Buyumlarni boshqa xavfsiz joyga oling.

Dvigatel nosozligi indikator

Avtomobil ta'minoti yoqilganda ("ON" holati) dvigatelning nosozlik indikator 3 soniyaga yonadi va o'chadi: dvigatelning o'z-o'zini diagnostika qilishi yakunlandi.

Agar dvigatel ishga tushirilgandan keyin dvigatelning nosozligini nazorat qiluvchi lampa yonishda davom etsa, bu dvigatelni boshqarish moduli yoki chiqindi gazlarni nazorat qilish tizimining nosozligini ko'rsatadi. Dvigatelga tushadigan yukni kamaytirish va xavfsizlik maqsadida uni imkon qadar tezroq o'chirish. Diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Immobilayzer indikator

Immobilayzer faollashtirilgandan so'ng, indikator avtomobil muhofazada ekanligini ko'rsatib, uzaytirilgan interval bilan miltillaydi.

Tizim ogohlantirish (xavf-xatar) rejimiga o'tganda indikatorning miltillash chastotasi ortadi.

Immobilayzer indikator yopilgan: u 15 soniyadan keyin o'chganda oldindan ogohlantirish holatida bo'ladi va ogohlantirish holati o'chiriladi.

Avtomobilida o'g'irlashga qarshi himoyani faolsizlantirish uchun avtomobilning elektr ta'minotini yoqish va dvigatelni ishga tushirish kerak; o'g'irlashga qarshi himoyani avtomobilning

tashqi tomonidan masofadan boshqarish pulti yordamida ochish mumkin.

Past yonilg'i darajasi indikator

Indikator sariq rangda yonsa: bakda qolgan yonilg'i umumiy hajmining 1/8 qismidan kam.

Indikator sariq rangda miltillaydi: yonilg'i bakida yonilg'i deyarli qolmagan. Iloji boricha tezroq avtomobilga yoqilg'i quyung.

Dvigatelning sovutish suyuqligi harorati indikator

Indikator qizil rangda yonadi: sovutish suyuqligining yuqori harorati.

Agar indikator uzluksiz yonib tursa, dvigatel ishga tushirilgandan keyin yoki avtomobil harakatlanayotganda yonsa, bu dvigatelning sovutish suyuqligining yuqori haroratini ko'rsatadi. Imkon qadar tezroq diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Kruiz nazorati indikator (CC) ✖

Kruiz-nazorat funksiyasini faollashtirish tugmasini bosish, indikator yoqiladi.

Indikator yonganda, haydovchi tomonidan doimiy harakat tezligini o'rnatish imkoniyati bilan kruiz-nazorat funksiyasi faollashtiriladi.

Adaptiv kruiz nazorati indikator (ACC) ✖

Agar adaptiv kruiz-nazorat tizimi indikator yonsa:

- Oq rang - tizim kutish rejimida;
- Yashil rang - tizim yoqilgan;
- To'q sariq rang: tizim nosoz.

Shinalardagi bosim indikator

Indikator harakat vaqtida sariq rangda miltillaydi yoki dvigatelni ishga tushirishda yoqilmaydi: bu shinalardagi bosim yetarli emasligini yoki tizimning nosozligini ko'rsatadi. Past bosimli shina holatini aniqlash uchun asboblari panelidagi

matnli ko'rsatmalarga murojaat qiling.

Xavfsizlikni ta'minlash uchun harakatni davom ettirishdan oldin shinalardagi bosimni tekshirish va tavsiya etilgan bosimga mos kelishiga ishonch hosil qiling. Tekshirish, diagnostika qilish yoki ta'mirlash uchun eng yaqin vakolatli CHANGAN Automobile servis markaziga murojaat qiling.

Tormoz tizimining nosozligi indikator

Agar tormoz tizimining nosozlik indikator yoniq bo'lsa, bu quyidagi sabablarni anglatadi:

1. Tormoz suyuqligining past darajasi.

Agar tormoz tizimi rezervuarida tormoz suyuqligi past bo'lsa yoki bo'lmasa, quyidagi amallarni bajaring:

- Avtomobilni eng yaqin xavfsiz joyda ehtiyotlik bilan to'xtatish;
- Dvigatel o'chirilgandan so'ng darhol rezervuardagi tormoz suyuqligi darajasini tekshirish va kerak bo'lsa, tormoz suyuqligini qo'shing. Tormoz tizimining barcha elementlarida tormoz suyuqligining sizib chiqishini tekshirish. Oqish mavjud bo'lganda, tormoz tizimining nosozlik indikator doimiy ravishda yonib turadi va tormoz tizimi samarali ishlamaydi. Avtomobildan foydalanish taqiqlanadi. Tekshirish, diagnostika qilish yoki ta'mirlash uchun eng yaqin vakolatli CHANGAN Automobile servis markaziga murojaat qiling.

2. HBB tizimining nosozligi. Tekshirish, diagnostika qilish yoki ta'mirlash uchun eng yaqin vakolatli CHANGAN Automobile servis markaziga murojaat qiling.

3. Boshqa nosozliklar aniqlansa, tekshirish, diagnostika qilish yoki tuzatish uchun eng yaqin vakolatli CHANGAN Automobile servis markaziga murojaat qiling.

Elektromexanik to'xtash tormozining indikator (EPB)

Agar indikator doimiy yonayotgan bo'lsa, avtomobil to'xtash tormoziga qo'yilgan bo'ladi. To'xtash tormozi qo'yib yuborilganda nazorat lampasi o'chadi. Agar elektromexanik to'xtash tormozining indikator to'xtash tormozining holatini aks ettirmasa, darhol diagnostika yoki ta'mirlash uchun eng yaqin vakolatli CHANGAN Automobile servis markaziga murojaat qiling.

DIQQAT

Avtomobil harakatlanayotgan vaqtda to'xtash tormozini faollashtirish taqiqlanadi. Aks holda, avtomobil nazorati yo'qolishi, avtomobil harakati qiyinlashishi va to'xtash tormozi tizimiga zarar yetishi mumkin.

Elektromexanik to'xtash tormozining nosozlik indikator (EPB)

Agar indikator doimiy yonayotgan bo'lsa, bu elektromexanik to'xtash tormozi tizimining nosozligini bildiradi. Imkon qadar tezroq diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Avtomatik ushlab turish tizimi indikator AUTO HOLD

- Ko'rsatkich oq rangda yonadi: funksiya faollashtirilgan;
- Ko'rsatkich yashil rangda yonadi: funksiya faol

Transmissiya nosozligi indikator

Agar transmissiyaning nosozlik indikator tekshiruv paytida yonmasa va/yoki avtomobil harakatlanayotganda yonishda davom etsa, bu transmissiyaning nosozligini ko'rsatadi. Xizmat ko'rsatish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Kurs barqarorligi tizimi indikator (ESC)

- Ko'rsatkich sariq rangda miltillaydi: tizim ishlab turibdi;
- Indikator doim sariq rangda yonadi: ESC tizimi nosoz. Diagnostika va ta'mirlash uchun vakolatli CHANGAN Automobile servis markaziga murojaat qiling.

Kurs barqarorligi elektron tizimini o'chirish indikator (ESC_OFF)

Kurs barqarorligi elektron tizimi (ESC) o'chirish indikator ESC tizimi o'chirilganda yonadi. Tizim qayta ishga tushirilsa yoki o't oldirish yoqilsa, indikator o'chadi va tizim standart ravishda faollashadi.

EPS rul boshqaruvi elektr kuchaytirgichi indikator

Agar rul boshqaruvi elektr kuchaytirgichi (EPS) indikator avtomobil harakatlanayotganda yonsa yoki doimiy ravishda yonib tursa, bu rul boshqaruvi tizimining nosozligini ko'rsatadi. Diagnostika yoki texnik xizmat ko'rsatish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

ABS tizimi indikator (ABS)

Agar avtomobil harakatlanayotganda tizim indikator yoqilsa, bu ABS tizimining nosozligini ko'rsatadi. Bu holda tormoz tizimi ABSsiz ishlaydi. Iloji boricha tezroq diagnostika va xizmat ko'rsatish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Shoshilinch tormozlashda avtomatik yordam ko'rsatish tizimi indikator (AEB) ✖

Indikator doimo yashil rangda yonib turadigan bo'lsa, AEB tizimi faollashadi.

Indikator sariq rangda yonganda (o'chirilgan holatda) AEB funksiyasi o'chirilgan bo'ladi.

Agar indikator doimiy ravishda sariq rangda yonsa, AEB funksiyasi nosoz bo'ladi. Imkon qadar tezroq diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Harakatlanish yo'lagidan chiqish to'g'risida ogohlantirish tizimi indikator (LDW) ✖

Agar tizim indikator oq rangda yongan bo'lsa, bu harakat yo'lagidan chiqish haqida ogohlantirish tizimi kutish rejimida ekanligini bildiradi.

Agar indikatorning rangi yashil bo'lsa, u holda harakat yo'lagidan chiqish haqida ogohlantirish tizimi faol holatda bo'ladi.

Agar indikatorning rangi to'q sariq bo'lsa, u holda harakat yo'lagidan chiqish haqida ogohlantirish tizimi nosoz bo'ladi. Imkon qadar tezroq diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Yopiq bo'lmagan eshik

Agar avtomobil eshiklaridan birortasi yopiq bo'lmasa, ikki marta tovush signali eshitaladi.

Mahkamlanmagan xavfsizlik kamari eslatmasi

Agar haydovchi va/yoki yo'lovchilar (avtomobil komplektatsiyasiga qarab) xavfsizlik kamarini mahkamlamagan bo'lsa, avtomobil "ON" holatida bo'lsa va avtomobil tezligi belgilangan qiymatdan (7 km/soat) yuqori bo'lsa, tovush signali eshitaladi. Ushbu signal 5 soniyadan 20 sikl davomida 9 soniya tanaffus bilan yoki xavfsizlik kamarlari mahkamlangunga qadar eshitaladi. Agar haydovchi va/yoki yo'lovchi avvalgidек kamarni taqmasa, 5 daqiqadan keyin tovush signali to'xtaydi.

O'chirilmagan chiroq haqida ogohlantirish

Agar elektr quvvati o'chirilgandan ("OFF" holati) va haydovchining eshigi ochilgandan so'ng fara yoki avtomobilning gabarit chiroqlari o'chirilmagan bo'lsa, ogohlantiruvchi tovush signali eshitaladi.

Avtomobildagi kalit haqida ogohlantirish

Agar elektr quvvati o'chirilgandan ("OFF" holati), haydovchi eshigi ochilib, avtomobilni tark etgandan so'ng kalit avtomobil ichida qolsa, tovushli ogohlantirish signali uch marta eshitaladi.

Past yonilg'i darajasi haqida ogohlantirish

Yonilg'i sathi minimal darajaga yetganda va past yonilg'i sathi ko'rsatkichi yonganda, tovush signali eshitaladi.

Avtomobilning o'chirilmagan elektr quvvati haqida eslatma

Agar avtomobilning elektr quvvati o'chirilmagan bo'lsa, masofadan boshqarish pultini qulflash tugmasi yoki eshik tutqichidagi PEPS tugmasi bosilsa, avtomobil qulflanmaydi va 5 marta ogohlantiruvchi ovozli signal eshitaladi.

Yopiq bo'lmagan eshik haqida ogohlantirish

Agar avtomobil elektr ta'minoti o'chirilgandan so'ng ("OFF" holati) eshiklarning istalgani, kapot va bagaj bo'limining eshigi yopilgan bo'lsa, masofadan boshqariladigan kalitdagi blokirovka ("Lock") tugmasi bosilganda uch marta tovush signali eshitaladi va eshiklar qulflanmaydi.

"Follow Me Home" (Uygacha kuzatib borish) funksiyasini yoqish

"Uygacha kuzatib borish" funksiyasi faollashtirilsa, ovozli signal eshitaladi.

Masofaviy boshqaruv kaliti quvvat elementi zaryadining past darajasi haqida ogohlantirish

Elektr quvvat rejimi "ACC" holatiga o'tkazilganda yoki "OFF" o'chirilganda, kalitdagi blokdan chiqarish ("Unlock") tugmasini bosib va haydovchining avtomobil eshigini oching. Masofadan boshqarish funksiyasiga ega bo'lgan kalitning quvvat elementi zaryadi past bo'lganda 9 marta tovush signali eshitaladi.

Kalit aniqlanmadi

Agar elektr ta'minoti "ON/ACC" holatiga o'tkazilganda avtomobilda kalit bo'lmasa yoki topilmasa, ogohlantiruvchi tovush signali 3 marta eshitaladi.

AUO'Q selektorini "P" holatiga o'tkazish haqida ogohlantirish ✖

Agar dvigatelni ishga tushirishda uzatmalar almashtirish selektori "P" holatida bo'lmasa, ovozli signal eshitaladi.

Ochiq lyuk haqida ogohlantirish

Agar elektr quvvati o'chirilgandan so'ng ("OFF" holatida) tom lyuki yopilmasa, uzoq davom etadigan ovozli signal eshitaladi.

Qo'riqlash tizimini faollashtirish haqida ogohlantirish

Elektr ta'minoti almashtirilganda ("ACC/OFF" holati) va himoya tizimi faollashtirilganda ogohlantiruvchi tovush signali 4 marta eshitaladi.

Orqaga yurib to'xtash datchiklari nosozligi haqida ogohlantirish

Agar avtomobil elektr ta'minoti ulanganda ("ON" holati) tizim to'xtash joyidagi datchiklar nosozligini aniqlasa, ogohlantiruvchi ovozli signal 3 marta eshitaladi.

Radar yordamida to'siqlarni aniqlash haqida ogohlantirish

Avtomobilning elektr ta'minoti ("ON" holati) va avtoturargoh datchiklari tomonidan obyektlar va/yoki to'siqlar aniqlanganda "R" holatidagi AUO'Q selektori yoqilganda, avtomobil va to'siq orasidagi masofaga qarab ogohlantiruvchi signal turli chastotalarda eshitaladi.

Burilish signali yoqilgani haqida ogohlantirish

O'ng/chap burilish signali yoqilganda tovushli signal - ogohlantirish ovozi yangraydi.

Akkumulyator batareyasining past zaryad darajasi haqida ogohlantirish

Akkumulyator batareyasining zaryad darajasi past bo'lganda tovush signali bir marta eshitaladi.

Rul g'ildiragining holati haqida ogohlantirish

Agar elektr ta'minoti almashtirilgandan so'ng ("ON" holatidan "OFF" holatiga) rul g'ildiragining burilish burchagi to'g'ri chiziqli holatdan (istalgan tomonga) 40° dan oshsa yoki o'ng yoki chap burilish ko'rsatkichlari yoqilganda tovush signali bir marta eshitaladi.

Ko'p funksiyali axborot displeyi

Rul g'ildiragidagi asboblar paneli rejimlarini almashtirish tugmalari

1. Menyu tugmasi:
  - Qisqa bosish: asboblar paneli menyusini tanlash/chiqish; oldingi menyuga qaytish.
  - Uzoq bosish: dastlabki interfeysga qaytish.
2. Oldinga almashtirish:
asboblar paneli menyusini oldinga o'tkazish.
3. Orqaga almashtirish: asboblar paneli menyusini orqaga o'tkazish.

4. «OK» tugmasi:
  - Qisqa bosish: Menyu tanlanishini tasdiqlash; ijroni to'xtatish/ijro etish; safar haqidagi ma'lumotni o'chirish.
  - Uzoq bosib turish: asboblar paneli ekranini tutish va saqlash (USB konfiguratsiyasi).

5. oldingi radiostansiyani qidirish va ijro etish/oldingi kompozitsiyani ijro etish; qo'ng'iroqni yakunlash.
  - Qisqa bosish: qo'ng'iroqni yakunlash/qidirish va avvalgi radiostansiyani ijro etish/oldingi kompozitsiyani ijro etish.
  - Uzoq bosish: avval saqlangan radiostansiyani tanlash/orqaga aylantirish.

6. keyingi radiostansiyani izlash va ijro etish/ keyingi kompozitsiyani ijro etish; qo'ng'iroqqa javob berish;
  - Qisqa bosish: qo'ng'iroqqa javob berish/ keyingi radiostansiyani qidirish va ijro etish/ keyingi kompozitsiyani ijro etish.
  - Uzoq bosish: oldindan saqlangan keyingi radiostansiyani tanlash/ oldinga tez aylantirish.

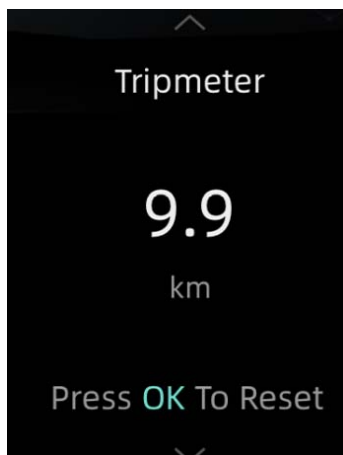

7. Foydalanuvchi funksiyalarini faollashtirish:
  - Qisqa bosish: foydalanuvchi tomonidan sozlangan funksiyalarni yoqish.

Axborot displeyi

Safar haqida ma'lumot

Masofa

0,0 km dan 9999,9 km gacha oraliqda bitta safar davomida bosib o'tilgan masofani aks ettiradi. Qiymat 9999,9 km dan oshganda odometr ko'rsatkichlari avtomatik ravishda nolga tushadi.

Agar masofa 9999,9 km dan oshsa, buni hisobga oling.

OK tugmasi qisqa bosilsa, safar ma'lumotlari o'chiriladi. Tegishli ko'rsatmalarga amal qiling.

Umumiy masofa (ODO)

Umumiy masofani ko'rsatadi. Diapazon: 0 - 999999 km.

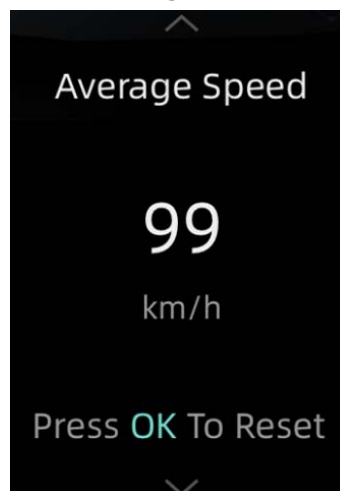
Umumiy masofa 999999 km ga yetganda ko'rsatkichlar qayd etiladi va keyinchalik o'zgarmaydi.

Yonilg'i quyishdan oldingi zaxira (DTE)

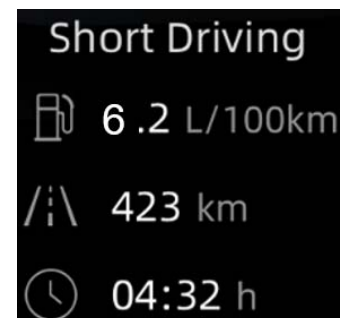
Qolgan yonilg'ida avtomobil bosib o'tishi mumkin bo'lgan taxminiy masofa ko'rsatiladi. Yonilg'i quyishgacha bo'lgan masofa yonilg'ining qoldiq hajmi va oxirgi o'rtacha yonilg'i sarfi bo'yicha hisoblanadi. Agar ko'rsatkich yoqilg'ining past darajasini ko'rsatsa va ogohlantiruvchi chiroq yonib qolsa, avtomobilga yoqilg'i quyish uchun displeyda ko'rsatilgan masofadan qat'i nazar, iloji boricha tezroq yoqilg'i quyding.

Avtomobil harakatining o'rtacha tezligi

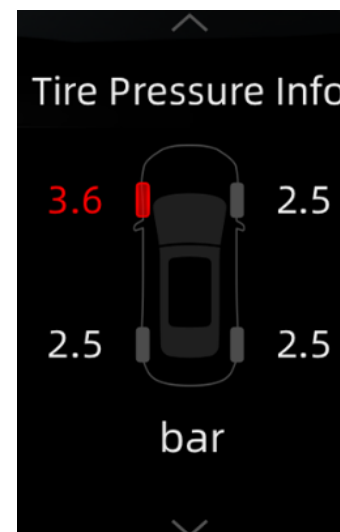
Oxirgi marta yuklangan vaqtdan boshlab ma'lum vaqt oraliqidagi o'rtacha sayohat tezligini aks ettiradi.

Safar haqida ma'lumot

Avtomobilning o'rtacha yonilg'i sarfi, bosib o'tgan masofasi va safar vaqti, oxirgi yonilg'i quyilgandan keyingi safar davomiyligini ko'rsatadi. Dvigatel neytral ishlaganda yonilg'i sarfining qiymati real vaqtda, avtomobil harakatlanganda esa yonilg'i sarfining o'rtacha qiymati bilan ifodalanadi. Dvigatel bir muncha vaqt o'chirilgandan so'ng, qisqa muddatli safar haqidagi ma'lumotlar o'chirib tashlanadi.

Shinalardagi bosim to'g'risida ma'lumot

Shinalardagi bosim qiymatini aks ettiradi va shinalardagi bosim pastligi haqida ogohlantiradi.

Harakatlanish yo'lagidan chiqish haqida ogohlantirish (LAS) ✖

Harakat yo'lagining belgilash chiziqlari aniqlanganligi to'g'risidagi axborotni aks ettiradi va avtomobilning yo'l chizig'ini kesib o'tganligi to'g'risida xabar beradi. Batafsil ma'lumot uchun "Harakat yo'lagidan chiqish haqida ogohlantirish tizimi" bo'limiga qarang (LDW) ✖».

Kruiz-nazorat tizimi haqida ma'lumot ✖

Quyidagi ma'lumotlarni aks ettiradi:

- Oldinda harakatlanayotgan transport vositasigacha bo'lgan masofa (vaqt oralig'i);
- Kruiz tezligi;
- Kruiz nazorati tizimining tegishli eslatmalari va avariya ogohlantirishlari va boshqa axborotlar. Tizimning ishlashi haqida batafsil ma'lumot olish uchun kruiz-nazorat bo'limida keltirilgan ma'lumotlar bilan tanishing ✖.

Ortga harakatlanayotganda to'xtash datchiklarining ogohlantirishlari

To'siq aniqlanganda, avtomobildan to'siqgacha bo'lgan masofa tovushli ogohlantirish signali ishga tushgunga qadar ko'rsatiladi.

Qo'shimcha ma'lumot

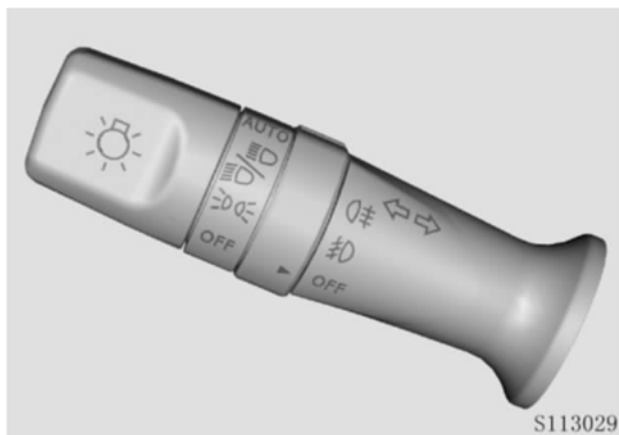
Agar axborot displeyida quyidagi bildirishnomalar ko'rsatilsa, nosozliklarni bartaraf etish uchun tegishli amallarni bajaring.

- Past manfiy haroratlarda displey ekranidagi ma'lumotlar sekinlik bilan aks etishi mumkin. Oq ekran effekti va boshqa o'zgarishlar suyuq kristalli displeyning normal ishlashi hisoblanadi. Xona harorati musbat bo'lganda axborot displeyining ishlashi tiklanadi.
- Atrof-muhitning yuqori haroratida (masalan, quyosh nuri ta'sirida) axborot displeyi ekranining yorqinligi pasayishi mumkin, bu suyuq kristalli displeyning normal ishidir. Harorat pasayganda, displey yorqinligi tiklanadi.

Xabar	Amallar	Xabar	Amallar
Low Battery of Key – Kalit quvvat elementining past Zaryad darajasi.	Kalitning quvvat elementini almashtiring.	Key in Vehicle - Kalit avtomobilda.	Yopishdan oldin avtomobildan kalitni oling.
Immobilizer authentication failed - Immobilayzer haqiqiylikni tekshirishda xatolik.	1. Kalitning to'g'riligini tekshiring; 2. Tashxis qo'yish va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.	The coolant temperature is too high – Sovutish suyuqligining yuqori harorati.	Avtomobilni xavfsiz joyda ohista va ehtiyotkorlik bilan to'xtating va sovutish suyuqligi darajasini tekshiring. Zarur bo'lsa, sovutish suyuqligini qo'shing. Agar sovutish suyuqligining sathi me'yorda bo'lsa va harorat yuqori bo'lsa, ogohlantirish yo'qolmaydi. Vakolatli CHANGAN Automobile servis markaziga murojaat qiling. Diqqat: dvigatelning sovutish tizimi qopqog'ini avtomobil sovimagan holatda ochmang. Bu kuyishga olib kelishi mumkin.
Insufficient oil pressure – Moy bosimining pastligi.	Avtomobilni xavfsiz joyda ohista to'xtating va dvigateldagi moy darajasini tekshiring. Moy miqdorini nazorat qilib, uni to'ldiring. Diagnostika va ta'mirlash uchun vakolatli CHANGAN Automobile servis markaziga murojaat qiling.	Tire pressure warning – Shinalardagi bosim pastligi haqida ogohlantirish.	Avtomobilni xavfsiz joyda ohista to'xtating va shinalardagi bosimni nazorat qilish tizimi ma'lumotlariga muvofiq shinalarni tekshiring. Xavfsizlikni ta'minlash uchun harakatni davom ettirishdan oldin shinalardagi bosimni tekshiring va tavsiya etilgan bosimga mos ekanligiga ishonch hosil qiling. Tekshirish, diagnostika qilish yoki ta'mirlash uchun eng yaqin vakolatli CHANGAN Automobile servis markaziga murojaat qiling.
Tire pressure monitoring system fault – Shinalar bosimini nazorat qilish tizimining nosozligi.	Avtomobilni xavfsiz joyda ohista to'xtating va shinalardagi bosimni nazorat qilish tizimi ma'lumotlariga muvofiq shinalarni tekshiring. Tekshirish, diagnostika qilish yoki ta'mirlash uchun eng yaqin vakolatli CHANGAN Automobile servis markaziga murojaat qiling.	Fault in Lane Assistance System - Harakat yo'lagini kuzatish tizimining nosozligi.	To'xtang va tizim elementlarini tekshiring. Tekshirish, diagnostika qilish yoki ta'mirlash uchun eng yaqin vakolatli CHANGAN Automobile servis markaziga murojaat qiling.
Fault in Lane departure System - Harakatlanish yo'lagidan chiqish haqida xabar berish tizimining nosozligi	To'xtang va tizim elementlarini tekshiring. Tekshirish, diagnostika qilish yoki ta'mirlash uchun eng yaqin vakolatli CHANGAN Automobile servis markaziga murojaat qiling.		

YORITISHNI BOSHQARISH

Yoritishni boshqarish dastagi

OFF: ruldagi kalitning "OFF" holatida va avtomobilning elektr quvvati "OFF/ACC" holatida - avtomobilning barcha yoritish chiroqlari o'chirilgan;

Avtomobil elektr quvvatiga ulanganida ("ON" holati) yoki dvigatel ishga tushirilganda barcha yoritgichlar o'chiriladi, kunduzgi gabarit chiroqlar bundan mustasno.

: gabarit chiroqlari, raqam belgisini yoritish;

: faralar, gabarit chiroqlari, raqam belgisini yoritish;

AUTO : **AVTO rejimi** ※ : avtomatik rejimga (AUTO) o'tishda faralar atrof-muhitning yoritilganligiga qarab avtomatik ravishda yonadi va o'chiriladi.

ESLATMA

Atrof-muhit yorug'ligi datchigi old panelga, old oyna reflektorlari markaziga o'rnatilgan. Datchikning ishlashiga to'sqinlik qilmaslik uchun bu sohaga biror buyumni joylashtirmang.

Kunduzgi yoritish chirog'i

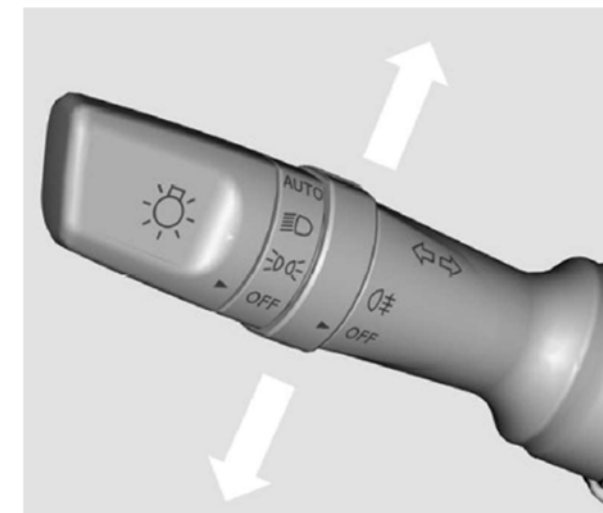
Dvigatel ishlayotganida va yorug'likni boshqarish dastagi "OFF/AUTO" (avtomatik faralarni o'chirish o'chirilgan) holatida kunduzgi yoritish chiroqlari yoqiladi.

Yaqinni yoritish faralari darajasini sozlash

Avtomobilning holati o'zgarganda, yuklanish, tezlanish, tormozlanish va boshqa holatlarda, yo'l harakatining boshqa ishtirokchilari ko'zini qamashtirmaslik uchun, daraja sozlagichi yordamida yaqinni yoritish chiroqlarining yoritish darajasini sozlash mumkin. Sozlagichni yuqoriga aylantiring va faralarning yaqinni yoritish darajasi maksimal darajaga ko'tariladi (->0, maksimal yoritish masofasi); pastga aylantiring va faralarning yoritish burchagi pasayadi (->4, minimal yoritish masofasi).

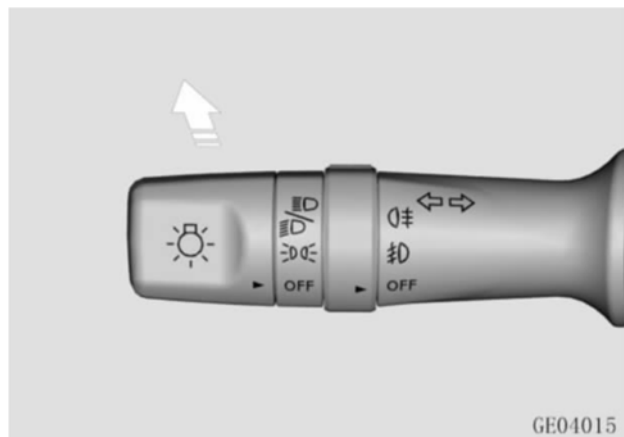
Burilish ko'rsatkichlarini almashtirish dastagi

Avtomobilning elektr quvvati yoqilganda ("ON" holatida) burilish ko'rsatkichining boshqaruv kalitini yuqoriga/pastga o'tkazing va o'ng/chapga burilish signali miltillay boshlaydi. Agar burilishni boshqarish kalitini yuqoriga/pastga almashtirib, so'ngra darhol neytral holatga qaytarilsa, burilishni ko'rsatish ko'rsatkichining tegishli signali 3 marta miltillaydi.

Agar burilish ko'rsatkichi yoqilganda signal lampasi odatdagidan ikki marta tez miltillasa, bu burilish ko'rsatkichi lampasining nosozligini ko'rsatadi.

Uzoq/yaqinni yoritish chiroqlari kalitlari

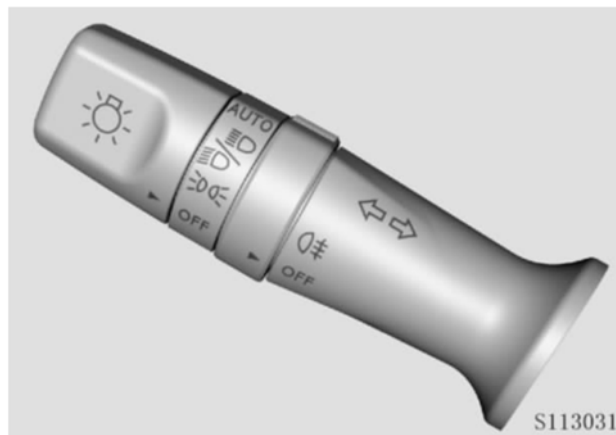

Ruldagi yoritish almashtirgichini quyidagi

holatga buring va yaqinni yoritish faralari yonadi. Uzoqni yoritish chiroqlarini yoqish uchun "O'zingizdan" yo'nalishidagi rul ostidagi kalitini bosib.

Uzoqni yoritish faralari miltillashi uchun, masalan, quvib o'tish vaqtida ruldagi kalitni o'zingizga torting. Tutqich qo'yib yuborilgach, dastlabki holatga qaytadi.

Tumanga qarshi chiroqlar kaliti

Ruldagi yoritish almashtirgichini quyidagi

holatga buring , tumanga

qarshi faralar kalitini soat yo'nalishiga teskari buring, tumanga qarshi orqa fara yoqiladi. Tumanga qarshi faralar kaliti darhol dastlabki holatiga qaytadi (old tumanga qarshi faralar yoqiladi).

Agar rul osti yoritish kalitlari AUTO holatida bo'lsa, yaqinni yoritish faralari yoqilgandan keyin tumanga qarshi faralar kalitlarini ushbu holatga otkazing:

tumanga qarshi orqa faralar yoqiladi.

Avtomobil faralari chiroqlarini kechiktirib o'chirish funksiyasi (Follow Me Home) ✖

Farani kechiktirib o'chirish funksiyasi avtomobil to'xtaganidan va dvigatel o'chirilganidan biroz vaqt o'tgach, faralarni o'chiradi, yo'lovchilar uyga qaytishda avtomobil oldidagi yo'l va atrof-muhitni yoritadi.

1. Avtomobil elektr ta'minoti o'chirilganda ("OFF" holati): 2 s davomida rul kaliti yordamida yoritishni o'chirilgan holatidan ("OFF") "yaqinni yoritish" (yoki "AUTO" → "yaqinni yoritish") holatiga, so'ngra yana "OFF" holatiga o'tkazing. Ma'lum vaqtdan keyin faralar chirog'i o'chadi. Faralarning chiroqlarini o'chirish intervalini multimedialiy displeyda o'rnatish mumkin. Standart interval 30s qilib belgilangan.

Farani kechiktirib o'chirish funksiyasi faollashtirilganda tovush signali eshitaladi.

2. Yoritish datchigi yoki yog'ingarchilik datchigi bilan jihozlangan avtomobillar uchun: kunning qorong'i vaqtida yoki yaxshi yoritilmagan to'xtash joyida, avtomobil to'liq to'xtagan taqdirda, yoritishni boshqarish rul almashtirgichini "AUTO" holatiga aylantirib va multimedia displeyi interfeysi orqali faralar yorug'ligini kechiktirib o'chirish funksiyasini - "O'chirish" holatini (standart bo'yicha 30s) faollashtiring. Ma'lum vaqt o'tgach, faralar avtomatik ravishda o'chadi.

Bosh chiroqni avtomatik boshqarish tizimi (FAB) ✖

Bosh chiroqni avtomatik boshqarish tizimi (FAB) harakat yo'lagidan chiqish haqida ogohlantirish tizimi bilan birgalikda kameradan foydalanadi. Oldinda harakatlanayotgan avtomobilning orqa fonarlari, qarama-qarshi avtomobillarning faralari yorug'ligi yoki atrofni yorituvchi yorqin chiroqlar aniqlanganda, bosh chiroqni avtomatik boshqarish tizimi avtomatik ravishda uzoqni yoritish faralarini o'chiradi (uzoqni yoritish faralari o'chiriladi). Tashqi yoritish kamayganda va oldinda avtomobil bo'lmaganda, amallar bekor qilinadi va uzoqni yoritish faol holatga qaytadi.

OGOHLANTIRISH

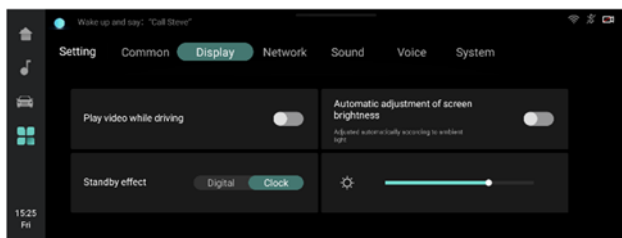
Bosh chiroqni avtomatik boshqarish tizimi (FAB) yordamchi funksiya bo'lib, barcha yo'l vaziyatlarida ishlash qobiliyatini kafolatlay olmaydi. Haydovchi

avtomobilni boshqarish uchun to'liq javobgardir. Barcha xavfsizlik qoidalariga qat'iy amal qiling. FAB tizimi chiroqlarni avtomatik ravishda o'chirib yoqishga yordam beradi, ammo quyidagi harakat sharoitlarida yoki yo'l qismlarida funktsiya chiroqlarni avtomatik ravishda o'zgartira olmaydi va qo'lda o'zgartirishni talab qiladi:

- Murakkab ob-havo sharoitida harakatlanish (kuchli yomg'ir, tuman, qor yoki loy);
- Yo'lda yoki uning yonida piyodalar yoki velosipedlar bo'lsa;
- Keskin burilishlarda.

Agar qarama-qarshi kelayotgan transport vositalarining chiroqlari (masalan, yo'l to'siqlari yoki ajratuvchi to'siqlar) to'sib qo'yilgan bo'lsa, tizim uzoqni yoritish chiroqlarini almashtira olmaydi.

Bu funktsiyani yoqish/o'chirish uchun multimedia display interfeysi orqali [Vehicle center] - [Light] ni tanlang. Avtomatik faralarni boshqarish tizimini yoqqaningizdan so'ng asboblardagi panelida oq belgi paydo bo'ladi. Rul qildiragining yorug'lik tugmachasini "AVTO" holatiga aylantiring va tizim kutish rejimiga o'tadi.

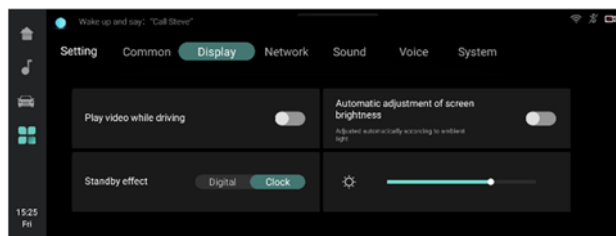

Agar kamera oldinda kelayotgan avtomobilni, ko'cha chiroqlarini yoki yorqin tashqi yoritishni aniqlasa, bosh chiroqni avtomatik boshqarish tizimi avtomatik ravishda uzoqni yoritish chiroqlarini o'chiradi. Agar oldinda ketayotgan avtomobil kameraning ko'rish zonasidan taxminan 3 soniyaga yo'qolsa, uzoqni yoritish chiroqlari yorug'ligi yana yoniq holatga o'tadi.

Agar yoritishning rul osti kaliti "AUTO"dan boshqa istalgan holatda o'rnatilgan bo'lsa, bosh chiroqni avtomatik boshqarish tizimi kutish rejimiga o'tadi va uzoqni yoritish chiroqlari avtomatik ravishda almashtirilmaydi.

Hatto bosh chiroqni avtomatik boshqarish funktsiyasi yoqilganidan keyin ham haydovchi uzoqni va yaqinni yoritish chiroqlarini mustaqil ravishda almashtirishi mumkin.

Avtomobil salonini yoritish

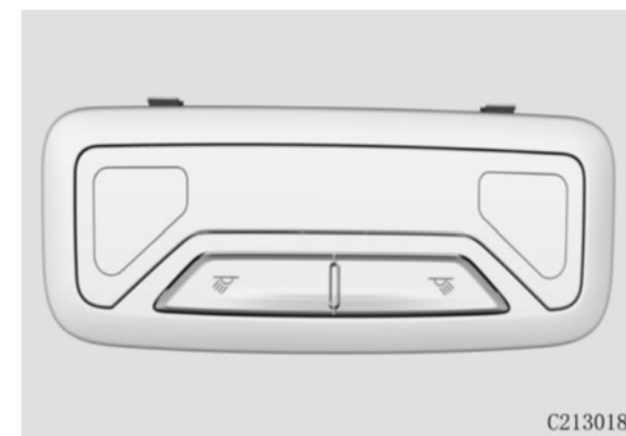
Ko'p funktsiyali multimedial displayda avtomobilning fon yoritgichini sozlash uchun [Vehicle centers (Avtomobil)] - [Light setting (Yoritish)] - [Asosiy] - fon yoritgichini sozlash uchun interfeysni tanlang.

Old yoritish plafoni

- ① Mikrofon;
  - ② Salon yoritish chiroqlari kaliti;
  - ③ Lyukni boshqarish tugmalari: ochish/yopish/ko'tarish kaliti; yoki quyoshdan himoyalovchi pardani ochish/yopish✖
  - ④ Foydalanuvchi interfeysi bloki (IFB) - Tezkor xizmatlarni favqulodda chaqirish tizimini boshqarish bloki ("Tezkor xizmatlarni favqulodda chaqirish tizimi" bo'limiga qarang) ✖.
- Favqulodda chaqiruvni amalga oshirish uchun SOS tugmasini bosing.

Salonning orqa qismini yoritish

Salonning orqa qismidagi individual yoritishni yoqish uchun tegishli kalitni bosing. Takroriy bosish individual yoritishni o'chiradi.

Atmosfera yoritgichi

Atmosfera yoritgichini yoqish: avtomobil ta'minoti o'chirilganda ("OFF" holati) avtomobil qulfdan chiqarilganidan keyin haydovchining eshigini oching va salomlashish rejimidan keyin salondagi atmosfera chiroqlari yoqiladi va o'chadi.

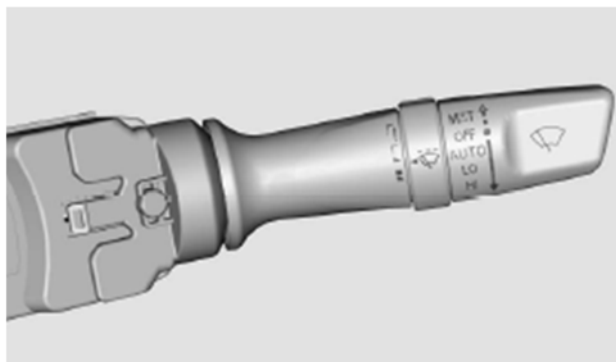
Avtomobil elektr ta'minoti ulanganda ("ON" holati) yoki oddiy rejimda harakatlanayotganda atmosfera yorug'ligi avtomobil holatiga mos ravishda belgilangan animatsiyani ijro etadi.

Atmosfera yoritgichini o'chirish: avtomobilning barcha eshiklarini yoping va qulflang.

Atmosfera yoritgichi sozlamalari: ko'p funktsiyali multimediali displeyda yorqinlik, ranglar va atmosfera yorug'ligining boshqa funktsiyalarini sozlash uchun [Vehicle center (Avtomobil sozlamalari)] - [light setting interface (Yoritish sozlamalari)] ni tanlang.

OYNATOZALAGICH VA OYNAYUVGICH Oyna tozalagichning ishga tushish intervalini sozlash ※(mavjud bo'lsa)

Oynatozalagich tul osti tugmasi

Rul osti kalitlari old oyna tozalagichning kalitlari va old oyna tozalagichning ishlash tezligi regulyatoridan iborat.

Old oyna tozalagich

MIST (Tuman va shudring): kalitni yuqoriga biroz suring va uning erkin qaytishiga imkon bering. Oyna tozalagich bir marta ishlaydi.

OFF: Old oyna tozalagichlar o'chirilgan;

INT ※: old oyna tozalagichlar tanaffusli rejimda ishlaydi;

AUTO ※: Old oyna tozalagich avtomatik rejimda ishlaydi. Uning ishlash tezligi yog'ingarchilik miqdorining o'zgarishiga qarab avtomatik ravishda o'zgaradi;

LO: Old oyna tozalagichlar barqaror past tezlikda ishlaydi;

HI: Old oyna tozalagichlar barqaror yuqori tezlikda ishlaydi;

Regulyator keng diapazon tomonga burilganda interval asta-sekin qisqaradi va oyna tozalagich oynani yuqori tezlikda artadi.

Yog'ingarchilik datchigiga ega oyna tozalagich ※

Oyna tozalagichning ishlash tezligi yog'ingarchilik miqdoriga qarab avtomatik ravishda o'zgaradi. Sozlagichni keng diapazon tomonga aylantirganda, yog'inlarni aniqlash sezgirligi pasayadi va oyna tozalagichning ishlash tezligi sekinlashadi.

ESLATMA

Yomg'ir datchigi old oyna yuqori qismida joylashgan. Uni to'sib qo'ymang.

Agar yorug'lik datchigi yuzasi ifloslangan bo'lsa, bu oyna tozalagichning uzluksiz noto'g'ri ishlashiga olib kelishi mumkin.

Agar datchik uzoq vaqt ifloslangan bo'lsa, yog'ingarchilik va yorug'likni avtomatik aniqlash tizimi datchiklarining sezgirligi kamayadi. Tuz qoldiqlari, hasharotlar va suv dog'lari datchik yuzasini ifloslantirishi mumkin. Shikastlanishdan keyin old oynani almashtirishda datchikni ham almashtirish kerak.

Old oyna yuvish moslamasi

Oyna tozalagichni yoqish uchun oyna tozalagichning rulldagi kalitini haydovchi tomonga buring va oyna tozalagich ishlay boshlaydi. Oyna tozalagichning ishlashi tugagandan so'ng, oyna tozalagichlar qisqa vaqt davomida harakatda davom etadi. Agar oyna yuvuvchi moslama ishlamayotgan bo'lsa yoki yuvuvchi moslama forsunkasi suyuqlikni purkamasa, yuvuvchi suyuqlikning sathini tekshiring va kerak bo'lsa, uni to'ldiring.

OGOHLANTIRISH

Yuvish suyuqligi past bo'lganda yuvuvchi vositadan foydalanmang, chunki bu oyna yuvish moslamasining motorini shikastlanishiga olib kelishi mumkin. Oyna tozalagichni quruq yoki muzlamagan/muzlagan oynada ishga tushirmang, chunki oyna tirnalishi, oyna tozalagich cho'tkalariga zarar yetishi yoki oyna tozalagichning elektr motori kuyishi mumkin. Atrof-muhitning manfiy haroratida muzlamaydigan oyna yuvish suyuqligidan foydalaning. Oyna tozalagichni ishga tushirishdan oldin uning oynaga yopishib qolmaganiga va oyna butunlay muzdan tozalanganligiga ishonch hosil qiling. Yuvgichdan foydalanishdan oldin oynaning yaxshi eriganligiga ishonch hosil qiling. Aks holda, yuvuvchi suyuqlik oyna yuzasida muzlashi mumkin, bu esa ko'rish va xavfsizlikka ta'sir qilishi mumkin.

IQLIM NAZORATI TIZIMI ❄

Umumiy tavsifi

Tashqi ventilyatsiya

Konditsioner tizimining normal ishlashi uchun old oyna oldidagi havo quvurlari va konditsioner tizimining deflektorlari qor va barglar kabi begona jismlardan xoli ekaniga ishonch hosil qiling.

Havoning salon ichida aylanishi

Salon ichida uzoq vaqt davomida havo aylanishi derazalarning muzlashiga olib kelishi mumkin. Havoni quritish yoki oynalarni terlashga qarshi funktsiya faollashtirilganda salon ichida havo aylanishi rejimini yoqmang.

Salondagi havo aylanish rejimi yoqilgandan so'ng, salonda chekmang, chunki sigaret tutuni va qatronlar bug'latgichda to'planib, doimiy hid manbayiga aylanadi.

Isitish

Isitish tizimi dvigatel ish haroratiga erishgandan keyingina salonni maksimal isitish rejimiga o'tishi mumkin. Havo oqimlarini oyoq bo'shlig'iga va terlash paytida old oynaga yo'naltirish tavsiya etiladi.

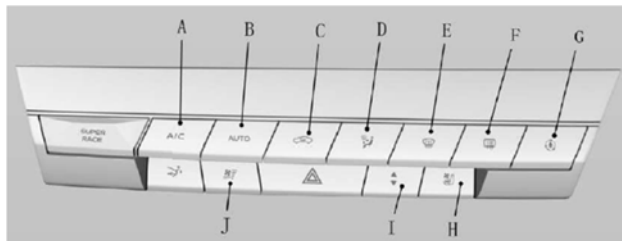
Sovutish

Havoni konditsionerlash tizimidan foydalanish yoqilg'i sarfini oshishiga ta'sir ko'rsatadi.

Havo bug'latkichdan o'tgan sari sovib boradi. Derazalar terlamasligi uchun havodagi namlik shimaladi. Natijada hosil bo'lgan kondensat tashqariga oqib chiqadi. Buning natijasida avtomobil ostida kichikroq nam dog' hosil bo'lishi mumkin.

Oldin havo oqimlarini yuzga yo'naltirish, keyin esa ichki havo aylanishi rejimini faollashtirish tavsiya

Konditsionerni avtomatik boshqarish tizimi ✖ Iqlimni boshqarish panelining umumiy ko'rinishi va funksiyalari

A. **A/C** konditsionerni yoqish tugmasi

Klavishni bosish orqali konditsioner tizimini qo'lda yoqish/o'chirish mumkin. Konditsioner faqat dvigatel va havo ventilyatori ishlaganda ishga tushadi.

B. **AUTO** Avtomatik rejim

Klavishni bosish orqali avtomatik rejim faollashtiriladi. Uning ishlashi davomida tizim avtomatik ravishda avval o'rnatilgan haroratni, havo uzatish kuchini va rejimini boshqaradi va saqlab turadi.

Avtomatik rejim (AUTO) yoqilganda, sanab o'tilgan tugmalarning istalganini bosib: sovutish, havo oqimini sozlash, puflash rejimini o'zgartirish va havo aylanishi va tizim avtomatik rejimdan chiqadi.

Qolgan funksiyalar avtomatik rejimda ishlaydi.

C. **Havoning salon ichida qayta aylanishi**

Havoning ichki va tashqi aylanishini almashtirish uchun tugmani bosib. Salon ichidagi aylanish tanlansa, tugmadagi indikator yonadi va havo salon ichida aylanadi.

* Uzoq vaqt salon ichida havoni aylantirish havoning ifloslanishiga va avtomobilda kislorod konsentratsiyasining pasayishiga olib keladi. Shamollatish uchun derazalarni oching.

D. **Rejimlarni sozlash:**

Klavishni bosish 4 ta havo uzatish rejimlaridan birini tanlash imkonini beradi, ya'ni:

- Yuz:** Havo oqimi markaziy va yon havo o'tkazgichlar orqali yo'naltiriladi;
- Yuz va oyoqlar:** Havo oqimi markaziy, yon havo o'tkazgichlar orqali oyoq sohasiga yo'naltiriladi;
- Oyoqlar:** Havo oqimi asosan havo o'tkazgichlardan oyoq sohasiga yo'naltiriladi;
- Oyoqlar va old oyna:** Havo oqimi old oynani puflash havo o'tkazgichlari, yon havo o'tkazgichlari va oyoq sohasidagi havo o'tkazgichlardan yo'naltiriladi.

E. **Old oynani isitish**

Klavishni bosib va old oynani isitish indikator yoqiladi. Old oynani muzdan tozalash va terlashga qarshi funktsiya faollashtirildi. Havo oqimi standart ravishda 5 darajaga o'rnatildi va tashqi havo aylanishi rejimi faollashtirildi. Temperaturani va havo oqimini oshirish orqali muzdan tozalash samaradorligini oshirish mumkin.

F. **Orqa oynani isitish ✖**

Tugmani bosib va orqa oyna va tashqi orqa oynalarning isitish funksiyasini faollashtirishni tasdiqlovchi indikator yoqiladi (✖). Muz erigandan yoki terlash bartaraf etilgandan keyin yoki belgilangan vaqt o'tgandan keyin (taxminan 14 daqiqa) isitish funksiyasi avtomatik ravishda o'chiriladi. Qo'lda o'chirish uchun tugmani yana bir marta bosib.

I. **Ionlar generatori ✖**

Klavish bosilgandan keyin indikator yonadi va ionli generator ishlay boshlaydi.

H. **Maksimal sovutish ✖**

Klavish bosilgandan so'ng indikator yonadi va salondagi haroratni maksimal sovutish rejimi faollashtiriladi (8 darajadagi havo oqimi, salondagi havo aylanishi, harorat va puflash rejimi). O'chirish uchun tugmani yana bir marta bosib.

I. **O'rindiqlarni isitish va shamollatish ✖**

O'rindiqlarni isitish va shamollatish interfeysining multimedialiy displeyini ko'rsatish uchun tugmani bosib. Shamollatish yoki o'rindiqlarni isitish funksiyasini faollashtirish uchun ekrandagi tegishli belgini tanlang va bosib.

J. **Haroratni sozlash**

Avtomobil salonidagi havo haroratini sozlash uchun yuqoriga yoki pastga tugmalarini bosib. Harorat qiymati oshganda/kamayganda ekranda joriy belgilangan harorat ko'rsatiladi.

K. **Havo oqimi intensivligini sozlash**

Salondagi havo oqimini sozlash uchun avtomobilning yuqoriga yoki pastga tugmasini bosib. Klavishni uzluksiz yoki ketma-ket yuqoriga bosib havo oqimining intensivligini joriy qiymatdan maksimal darajagacha (maksimal daraja 8) oshiradi.

Tugmani uzluksiz yoki ketma-ket pastga bosish - havo oqimining intensivligini joriy qiymatdan minimal darajagacha kamaytiradi (1-daraja). Havo oqimining joriy qiymati displeyda aks ettiriladi.

Havo oqimining qiymati 1 darajaga yetganda, pastki tugmani yana bir marta bosib va konditsioner va ventilyatsiya tizimi o'chiriladi.

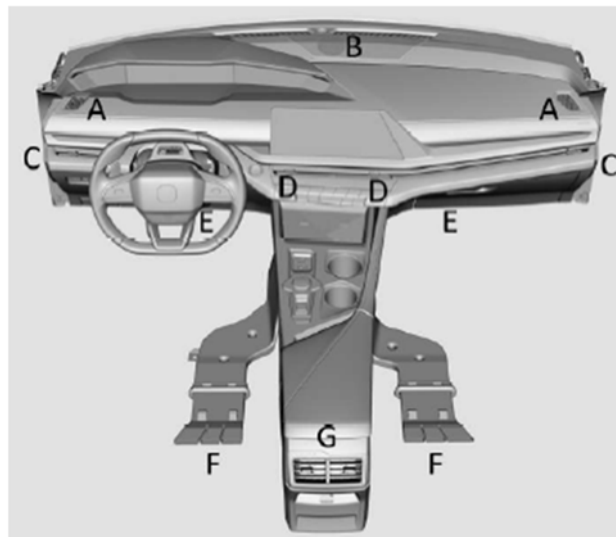
Havo oqimini uzluksiz boshqarish uchun (8 darajagacha yoki o'chirilgunga qadar) tegishli yo'nalishda tugmani bosib turing.

Konditsionerni ovozli boshqarish ✖

Ovozli yordamchini "Hi CHANGAN (Salom, CHANGAN) " iborasi bilan faollashtirgandan so'ng, foydalanuvchi ovozli buyruqlar yordamida konditsionerni boshqarishi mumkin. Masalan, "Konditsionerni yoqish", "Haroratni oshirish", "Haroratni pasaytirish", "Maksimal harorat" va h.k.

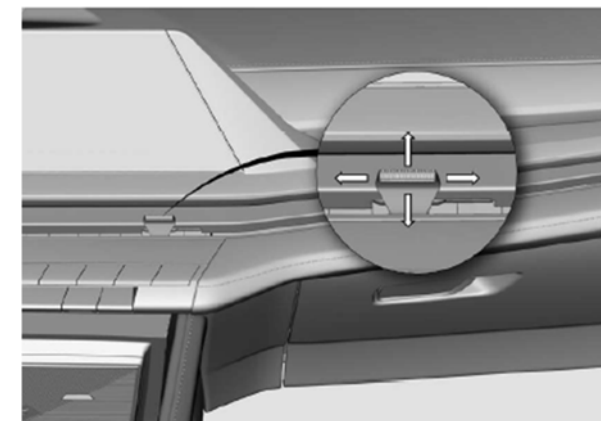
Havo oqimlarini sozlash

Havo o'tkazgichlari

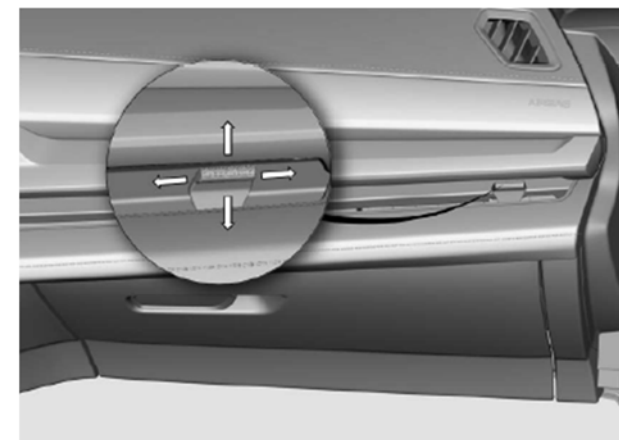
A	Shamollatish va muzdan tozalashning yon deflektorlari;
B	Old oynani puflash va eritish uchun old deflektorlar;
C	Yon puflash deflektori;
D	Markaziy havo o'tkazgich;
E	Oyoq bo'shlig'ini shamollatish uchun old deflektorlar
F	Oyoq bo'shlig'ini shamollatish uchun orqa deflektorlar
G	Orqa yo'lovchilar havo o'tkazgichlari ✖

Markaziy havo o'tkazgichlarni sozlash

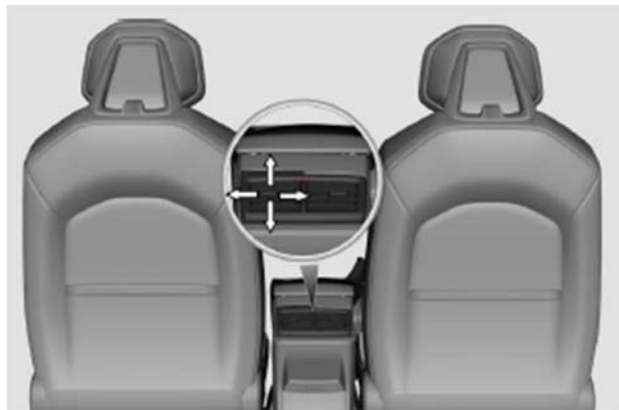
- ① havo yo'nalishini o'zgartirish uchun havo o'tkazgich qopqoqlarini yuqoriga/pastga yoki chapga/o'ngga sozlang;
- ② havo o'tkazgichni ochish/yopish uchun qopqoqni chapga/o'ngga suring.

Yon havo o'tkazgichlarni sozlash

- ① havo yo'nalishini o'zgartirish uchun havo o'tkazgich qopqoqlarini yuqoriga/pastga yoki chapga/o'ngga sozlang;
- ② havo o'tkazgichni ochish/yopish uchun qopqoqni chapga/o'ngga suring.

Ikkinchi qator yo'lovchilar havo o'tkazgichlarini sozlash

- ① havo yo'nalishini o'zgartirish uchun havo quvurlari to'siqlarini yuqoriga/pastga yoki chapga/o'ngga sozlang;
- ② havo o'tkazgichni ochish/yopish uchun qopqoqni chapga/o'ngga suring.

Iqlim nazorati tizimidan foydalanish

Konditsioner tizimi ishlayotganda hosil bo'ladigan yoqimsiz hidlarni kamaytirish uchun quyidagi amallarni bajaring:

1. Dvigatelni ishga tushiring;
2. Havoni konditsionerlash tizimini o'chirish uchun sovutish tugmasini bosing;
3. Ventilyatorni maksimal havo oqimi darajasiga qadar yoqing;
4. Haroratni maksimal yuqori qiymatga o'rnatib;
5. Tashqi havo aylanish rejimini yoqing;
6. Taxminan 3-5 daqiqa kuting, keyin dvigatelni o'chiring.

Salonni tez isitish

	Konditsionerni avtomatik boshqarish
1	"AUTO" tugmasini bosing.
2	Havo haroratini eng issiq holatga qo'ying.

Tavsiya etilgan isitish sozlamalari

	Konditsionerni avtomatik boshqarish
1	"AUTO" tugmasini bosing.

Salonni tez sovutish

	Konditsionerni avtomatik boshqarish
1	"AUTO" tugmasini bosing.
2	Havo haroratini eng sovuq holatga qo'ying.

Salonni sovutish uchun tavsiya etilgan sozlamalar

	Konditsionerni avtomatik boshqarish
1	"AUTO" tugmasini bosing.

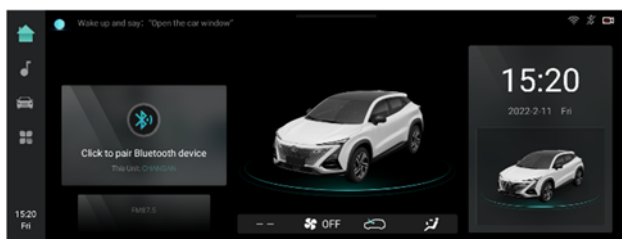
Old oynani muzdan tozalash va terlashga qarshi

	Konditsionerni avtomatik boshqarish
1	Old oynani isitish tugmasini bosing;
2	Havo oqimini kerakli darajaga o'rnatib;
3	Havoning kerakli haroratini belgilang;
3	Ichki havo aylanish rejimi o'chirilganini tekshiring.

MULTIMEDIA TIZIMI ✖

Asosiy interfeys

Bosh multimedia qurilmasining asosiy interfeysi menyusida turli funksiyalarni boshqarish mumkin: radio, multimedia, Bluetooth orqali ijro etish, navigatsiya, telefon qo'ng'iroqlarini boshqarish, fayllarni boshqarish, iqlim nazorati tizimini boshqarish, tizim sozlamalari, videoregistratorni boshqarish ✖, avtomobil sozlamalari va boshqa funksiyalar.

Avtomobilning elektr ta'minoti yoqilgach, tizim bosh sahifani standart ravishda ishga tushiradi.

Asosiy interfeysda musiqani boshqarish, iqlim nazorati tizimi va mobil telefon belgilari mavjud. Bunday belgilar ko'rsatilgan ilovalarga tezkor kirish imkonini beradi.

Tegishli funksiya belgisini bosish tanlangan funksiya interfeysiga tezkor o'tishga yordam beradi. Iqlim-nazorat tizimi funksiyasini boshqarish tugmasi

pastki chap burchakda joylashgan.

Funksiyalar menyusiga kirish uchun chap tomondagi

ushbu belgini bosish.

OGOHLANTIRISH

- Past manfiy haroratlarda displey ekranidagi ma'lumotlar sekinlik bilan aks etishi mumkin. Oq ekran effekti va boshqa o'zgarishlar suyuq kristalli displeyning normal ishlashi hisoblanadi. Xona harorati musbat bo'lganda axborot displeyining ishlashi tiklanadi.
- Atrof-muhitning yuqori haroratida (masalan, quyosh nuri ta'sirida) axborot displeyi ekranining yorqinligi pasayishi mumkin, bu suyuq kristalli displeyning normal ishidir. Harorat pasayganda, displey yorqinligi tiklanadi.

Qisqacha ma'lumot

1. Videoregistratorning DVR yozuvi eslatmasi (DVR)

DVR videoregistratorida yozib olishda qizil uchburchak ko'rsatiladi.

2. Simsiz quvvatlash holati:

Simsiz quvvatlash belgisi quyidagi ko'rinishda aks etadi: • yashil rang - yoqilgan, • oq rang - o'chirilgan.

3. Simsiz tarmoq holati:
Simsiz tarmoqqa ulanishda simsiz tarmoq holati

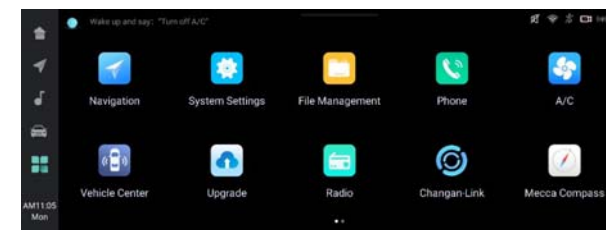

indikator oq rangga o'zgaradi.

4. Bluetooth ulanish holati:
Bluetooth ulansa, belgi oq rangda aks etadi.

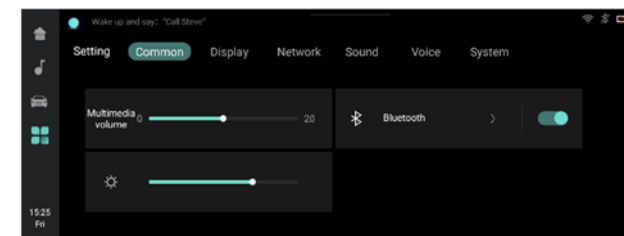
Funksional meny

Asosiy interfeysning asosiy menyusi yordamida avtomobil, navigatsiya, musiqa, radio, Carplay, salondagi iqlimni boshqarish tizimlari, telefon, taxograf, dasturiy ta'minotni yangilash, fayllarni boshqarish va boshqa amallarni tanlash mumkin.

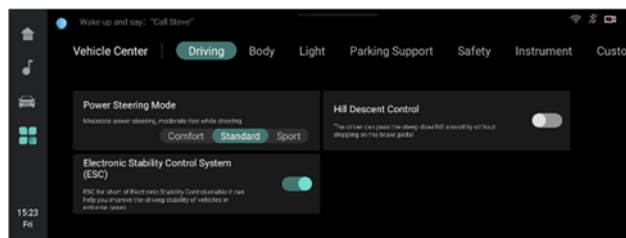
Tizimning umumiy sozlamalariga ovoz balandligi, yorqinlik va Bluetooth ulanishlarini boshqarish kiradi.

Tizim sozlamalari

Tizimni sozlash yoki displey, tarmoq sozlamalari, ovoz va ovoz sozlamalari, tizimni tiklash va zavod sozlamalariga qaytarish kabi amallarni bajarish kerak bo'lsa, ilovalar ro'yxatidan [Tizim sozlamalari] bandini tanlang.

Avtomobil sozlamalari

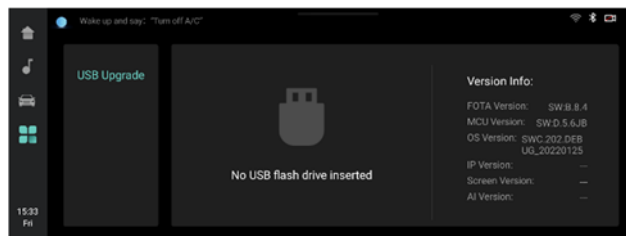
Avtomobil sozlamalari interfeysiga avtomobilning bosh sahifasi yoki [Avtomobil sozlamalari] ilovasi orqali kirish mumkin, uning yordamida avtomobilni tezkor sozlash, boshqarish sozlamalari, kuzovni sozlash, yoritishni sozlash, haydashda yordamni sozlash, to'xtashda yordamni sozlash, xavfsizlikni sozlash, asboblarni sozlash, rul g'ildiragini sozlash va avtomobil sozlamalarini tiklash kabi amallarni bajarish mumkin.

Tizimni yangilash

Tizimning dasturiy ta'minotini yangilash uchun ilovalar ro'yxatidagi [Yangilash] belgisini bosing. Tizim USB xotira orqali yangilashni qo'llab-quvvatlaydi. Yangilash jarayoni davomida tizim qayta ishga tushishi mumkin. Multimedia dasturiy ta'minotini yangilashni faqat CHANGAN Automobile vakolatli servis markazida amalga oshiring.

Tizimni tashqi bozorlarga mo'ljallangan yoki norasmiy manbalardan olingan dasturiy ta'minot orqali yangilang. Bu tizimning ishdan chiqishiga olib kelishi mumkin va CHANGAN Automobile kompaniyasining kafolat majburiyatlari bilan qoplanmaydi.

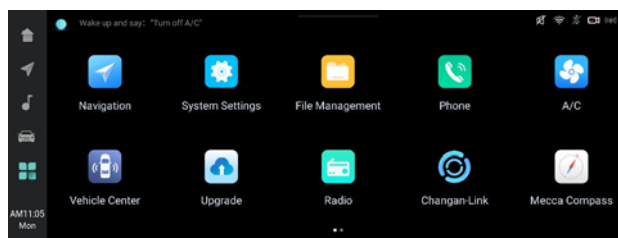
OGOHLANTIRISH

Dasturiy ta'minotni yangilash paytida avtomobil quvvatini uzming.

Dasturiy ta'minotni yangilash akkumulyator batareyasi zaryadining past darajasi tufayli o'chib qolishning oldini olish uchun dvigateli harakatsiz holatda ishlayotgan, to'xtab turgan avtomobilda amalga oshirish tavsiya etiladi.

USB xotira qurilmasi orqali yangilashda yangilash paketi faylini USB qurilmaning asosiy katalogiga joylashtiring.

Umumiy funksiyalar

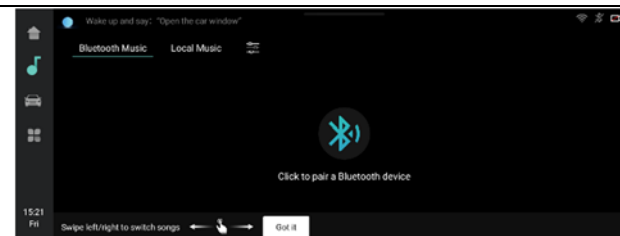
Navigatsiya ✖

Navigatsiya tizimi interfeysiga kirish uchun asosiy sahifadagi [Navigation] belgisini bosing.

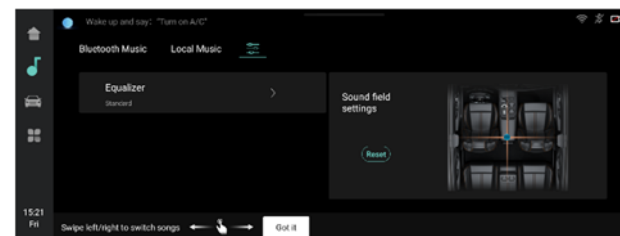
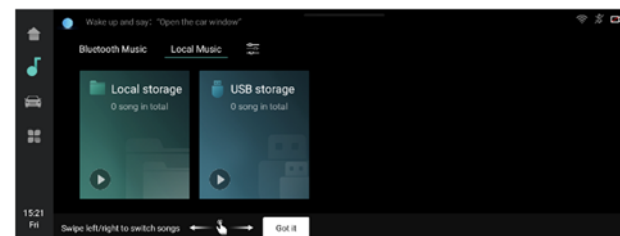

Mediani ijro etish

Musika interfeysiga kirish uchun chap tomonni bosing.

Ushbu menyudan HDD diskda saqlangan media fayllarni qurilmadan, USB tashuvchidan yoki Bluetooth orqali ijro etishni tanlash mumkin.

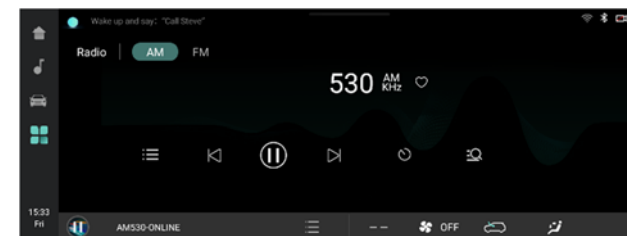

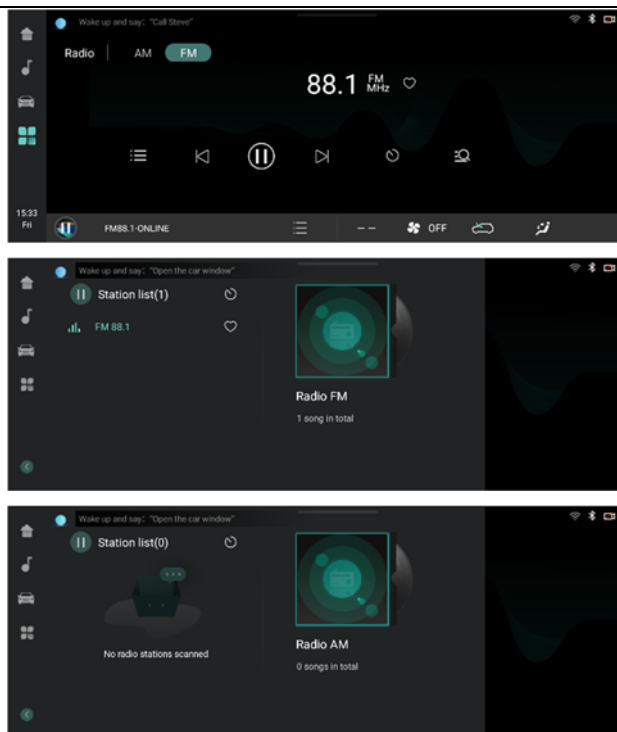
Radio

Radio interfeysiga kirish uchun bosh sahifadagi [Radio]

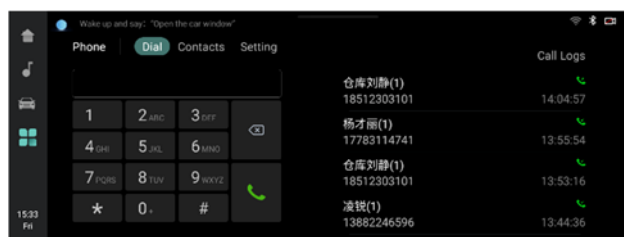
[Radio] belgisini bosing.

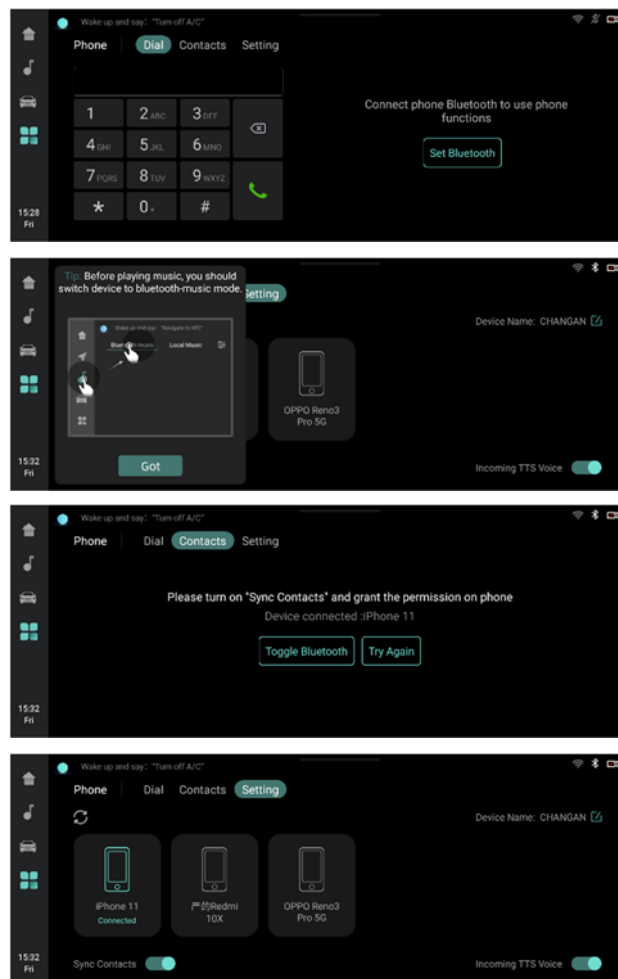
Telefon

Mobil telefon interfeysiga kirish uchun bosh sahifadagi [Telefon] belgisini bosing.

Agar Bluetooth aloqasi o'rnatilmagan bo'lsa, Bluetooth sozlama interfeysiga kirish uchun [Bluetoothni sozlash] tugmasini bosing. Agar Bluetooth ulangan bo'lsa, qo'ng'iroq interfeysi odati ravishda ochiladi.

[Dialing (Qo'ng'iroqlarni boshqarish)], [Contacts (Kontaktlar)] va [Settings (Sozlamalar)] orasida almashtirish uchun chapdagi menyu satriga bosing.

Abonent telefon raqamini ko'rish uchun qo'ng'iroq kontaktini o'ngdan bosing. Raqam avtomatik paydo bo'ladi. Qo'shimcha qo'ng'iroq yozuvlarini ko'rish uchun - barmog'ingizni tepaga va pastga yo'naltiring.

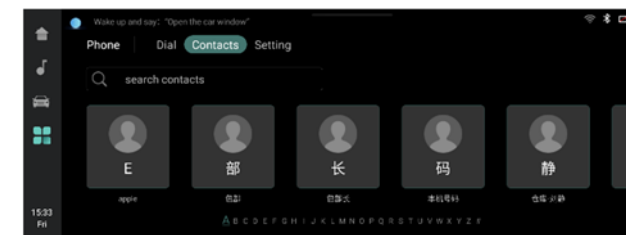
Raqamli klaviaturaning o'rtasidagi raqamni terishni boshlang va tizim avtomatik ravishda mos kontaktlarni ko'rsatadi.

Manzillar daftari interfeysiga kirish uchun [Kontaktlar] tugmasini bosing, keyin kerakli kontakt

nomini topish uchun tugmani bosing.

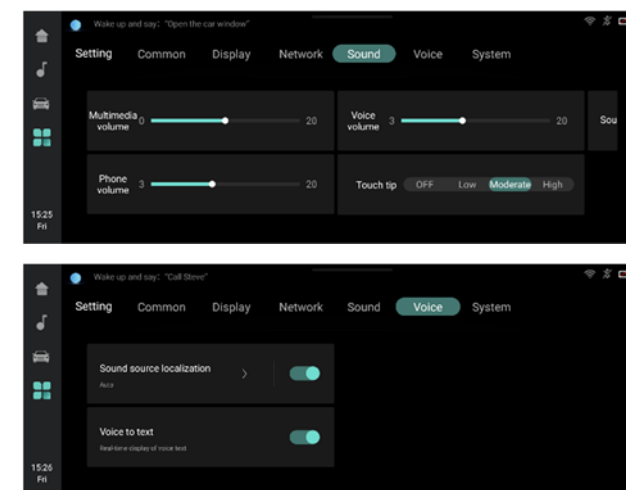
Kerakli kontaktni tezda topish uchun kontakt interfeysidagi kontaktning birinchi harfini bosing. Qo'ng'iroq interfeysiga kirish uchun kontakt ni bosing, telefon raqamini tanlang va yana bosing. Qo'shimcha kontaktlarni ko'rish uchun barmoq orqali chapga yoki o'ngga suring.

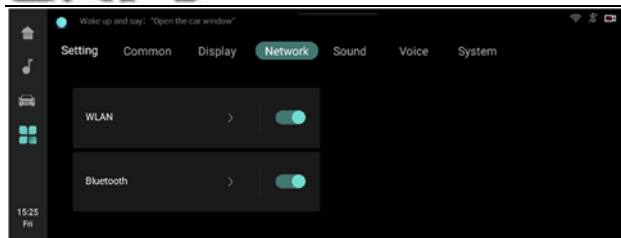

Tizim sozlamalari

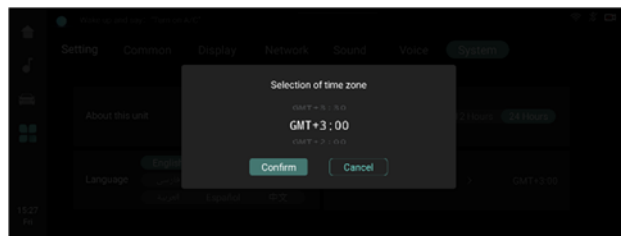
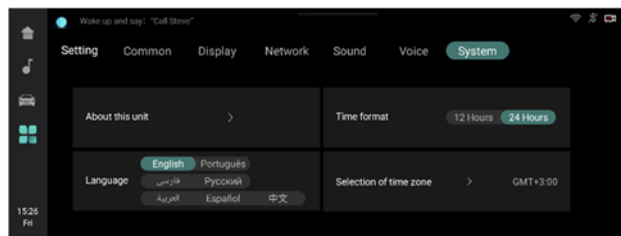
Tizim sozlamalari interfeysiga kirish uchun bosh sahifadagi [Sozlamalar] belgisini bosing.

Yuqori panelda turli xil asosiy funksiyalarni tanlash va sozlash mumkin: display, ovoz, tarmoq, ovoqli buyruqlar va tizim sozlamalari.

Tizimni sozlash interfeysida siz tizim tilini tanlashingiz, sana, vaqt, ovoz balandligi, yorqinlik, Bluetooth va boshqalarni sozlashingiz mumkin.

Avtomobil sozlamalari

Avtomobil sozlamalari interfeysiga kirish uchun

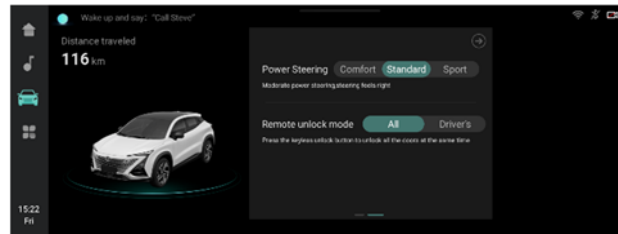
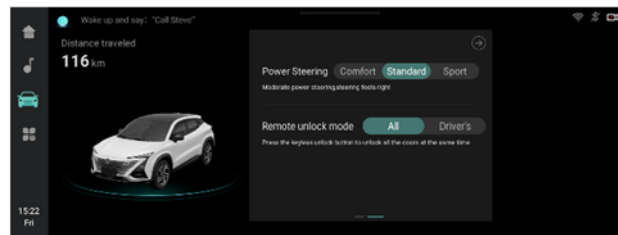
yoki

chapdagi bosh sahifadagi belgini bosing. Avtomobilning komplektatsiyasiga ko'ra, funksiyalarning sozlanishi avtomobilning haqiqiy konfiguratsiyasiga qarab farq qiladi.

Avtomobil sozlamalari interfeysiga avtomobilning bosh sahifasi yoki [Avtomobil sozlamalari] ilovasi orqali kirish mumkin, uning yordamida avtomobilni tezkor sozlash, boshqarish sozlamasi, kuzovni sozlash, yoritishni sozlash, haydashda yordam sozlamasi, to'xtashda yordam sozlamasi, xavfsizlik sozlamasi, asboblarni sozlash, rul g'ildiragini sozlash va avtomobil sozlamalarini tiklash kabi amallarni bajarish mumkin.

Diqqat! Ushbu funksiyalarni sozlash avtomobil elektr ta'minoti ulanganda ("ON" holati) amalga oshiriladi. Agar elektr ta'minoti "OFF" yoki "ACC" rejimida bo'lsa va kalit kulrang bo'lsa, sozlashni bajarish imkonsiz.

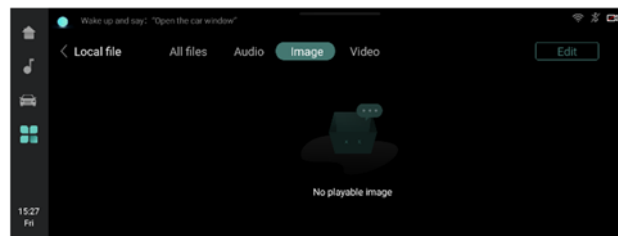

Fayllarni boshqarish

Fayllarni boshqarish menyusiga kirish uchun bosh sahifadagi [Fayl dispetcheri] belgisini bosing.

Fayllarni boshqarish menyusida mahalliy qattiq diskda (HDD) saqlangan fayllarni ko'rish va kerakli amallarni tanlash mumkin.

Zaryadlash qurilmasining USB porti orqali ulangan tashqi USB qurilmada saqlangan fayllarni ko'rish va tegishli amallarni bajarish mumkin.

Boshqaruv interfeysida fayl tanlangandan keyin u bilan kerakli amallarni bajarish mumkin: o'chirish, nusxalash yoki kesish.

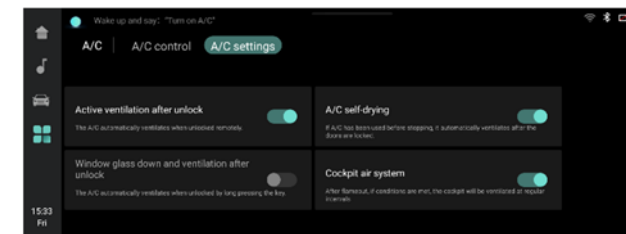
Iqlim nazorati tizimi

Iqlim nazorati tizimi interfeysiga kirish uchun

[Konditsioner] belgisini bosing

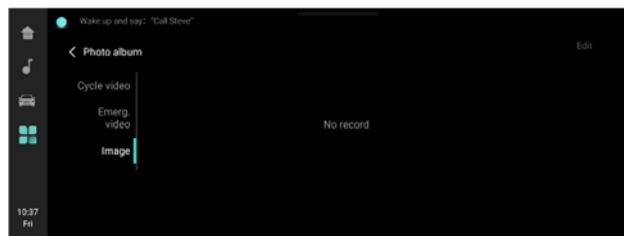
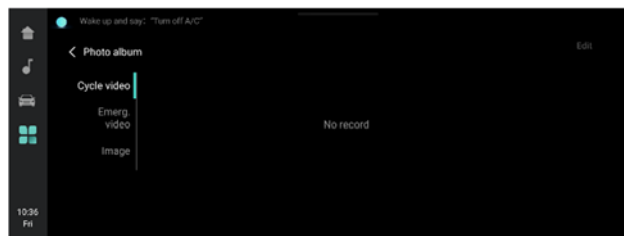
Menyuda ko'rsatilgan tugmalar iqlim - nazorat tizimi markaziy boshqaruv panelidagi tugmalarga to'liq mos keladi. Tegishli funksiyani yoqish yoki o'chirish uchun tugmani bosing.

Videoregistrator (DVR) ※

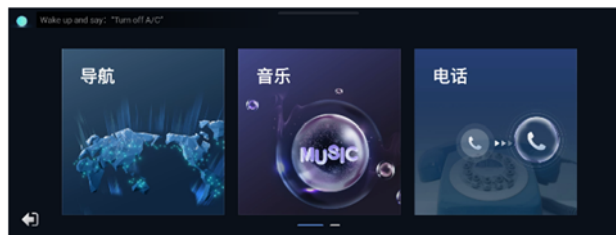

Videoregistrator interfeysiga kirish uchun bosh sahifadagi ushbu belgini bosib.

Mobil qurilmani ulash (CHANGAN- link) ※

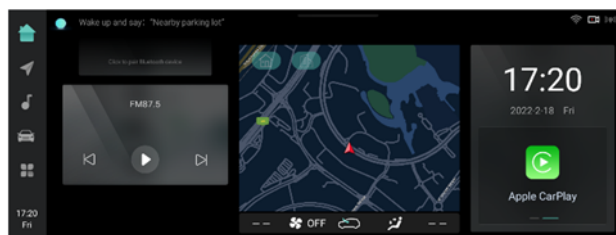
Mobil qurilmani ulash interfeysiga kirish uchun bosh sahifadagi ushbu belgini bosib:

Ilovani mobil telefon yordamida yuklab olish uchun ekranda aks etadigan QR-kodni skanerlang (mobil telefonning mos versiyasi - Android, IOS tizimi). Yuklab olingandan keyin ilovaning mobil versiyasini oching va mobil telefonda tasdiqlang. USB-kabelni ulang va tegishli ulanish sozlamalarini tanlang.

Apple CarPlay ilovasi yordamida Apple mobil qurilmasini ulash ※

Apple mobil telefonini avtomobilga ulash uchun ma'lumot uzatish kabelidan foydalaning. Muvaffaqiyatli ulangandan so'ng, multimedia-ekranidagi [Apple Carplay] belgisi faollashadi va quyida ko'rsatilgandek yoritiladi:

Muvaffaqiyatli ulangandan so'ng, quyida

ko'rsatilganidek, Carplay ilovasi interfeysiga kirish uchun [Apple Carplay] belgisini bosib:

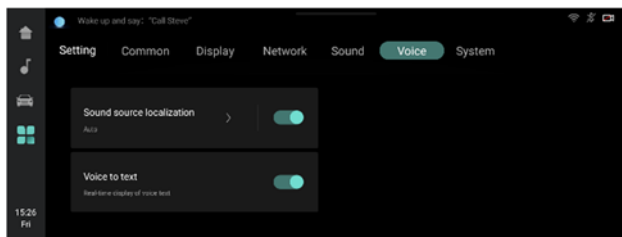
ESLATMA:

1. Apple mobil telefoni qo'shimcha yuklab olishni talab qilmaydigan oldindan o'rnatilgan Carplay ilovasi bilan ta'minlanadi;
2. [Apple Carplay] ilovasidan faqat Carplay telefon bilan muvaffaqiyatli ulanganidan keyin foydalanish mumkin.

Carplay boshqaruv interfeysidan chiqish uchun [CHANGAN] belgisini bosib.

Ovozli yordamchi ✖

Ovozli yordamchini ruldagi tugmalar yoki ovozli buyruqlar yordamida faollashtirish mumkin. Standart ovozli buyruqlar yordamida derazalarni, tomografiyuni, o'rindiqlarni isitishni, telefon qo'ng'iroqlarini, musiqani, radiodasturlarni, navigatsiyani, iqlimni nazorat qilish tizimini va boshqalarni boshqarish mumkin. Aniqlangan ovozli buyruqlar multimedia displeyining yuqori chap qismida matn ko'rinishida ko'rsatiladi.

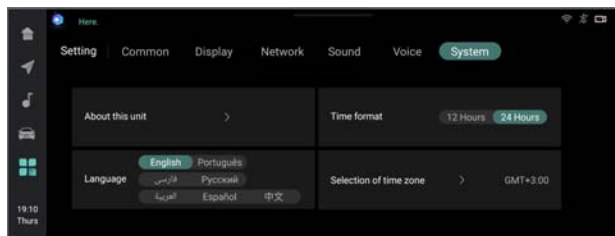
Uyg'onish

Ovozli uyg'onish

Ovozli intellektual yordamchini uyg'onish iborasi yordamida faollashtirish mumkin. Quyidagilarni ayting:

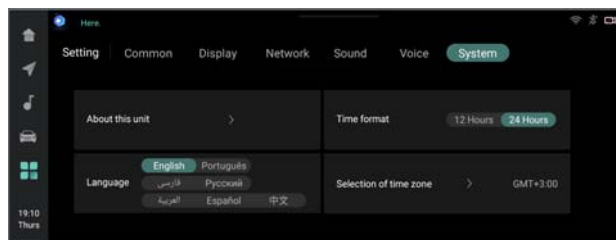
- rus tilida - "Privet, Changan";
- ingliz tilida - "Hi CHANGAN";
- ispan tilida - "Hola CHANGAN,"

Muvaffaqiyatli faollashtirilgandan so'ng, ovozli yordamchi aloqa holatiga kiradi (rasmida ko'rsatilganidek).

Ovozli yordamchini rul g'ildiragidagi tugma yordamida faollashtirish

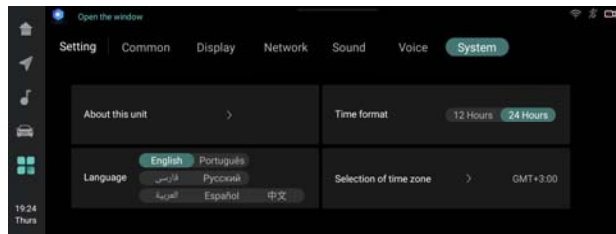
Ovozli intellektual yordamchini ruldagi boshqaruv tugmasi yordamida ham faollashtirish mumkin. Elf belgisini bosib. Muvaffaqiyatli faollashtirilgandan so'ng, ovozli yordamchi aloqa holatiga kiradi (rasmida ko'rsatilganidek).

Tanib olish

Ovozli buyruqlar

Ovozli buyruqlar to'plami yordamida ovozli intellektual yordamchi musiqa, navigatsiya, radio va boshqalar kabi turli xil ilovalarni boshqarishi mumkin. Masalan, "oynani ochish" ovozli buyrug'i oynani ochadi (rasmga qarang).

Tezkor buyruqlar

Ayrim ilovalarni ma'lum "tezkor" buyruqlar yordamida to'g'ridan to'g'ri boshqarish mumkin. Masalan, "Qo'ng'iroqni yakunlash" ovozli buyrug'i yordamida telefon qo'ng'irog'ini yakunlash mumkin.

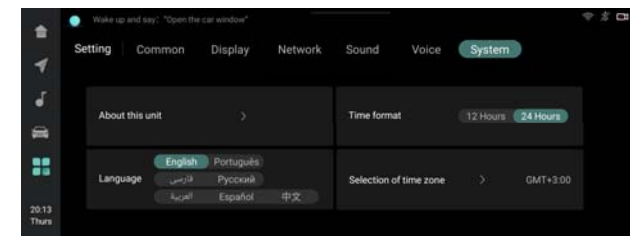
Nutq sintezi (TTS)

Intellektual ovozli yordamchi TTS algoritmlaridan foydalangan holda aytilgan ovozli buyruqlar yoki uyg'otuvchi jummalarni taniydi, mos ravishda va matn shaklida qayta ishlaydi, multimedia displeyida translyatsiya qiladi.

Til sozlamalari

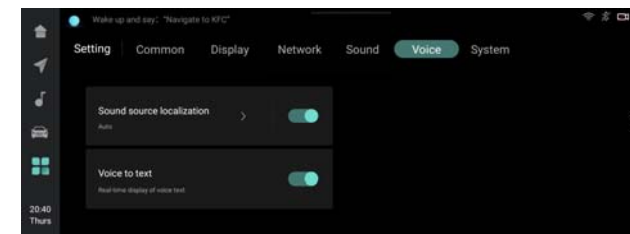
Tilni tanlash

Ko'p funksiyali multimedia tizimi menyusi yordamida ovozli yordamchini boshqarish tilini tanlash mumkin. Hozirda tanlov uchun ingliz, rus va ispan tillari mavjud.

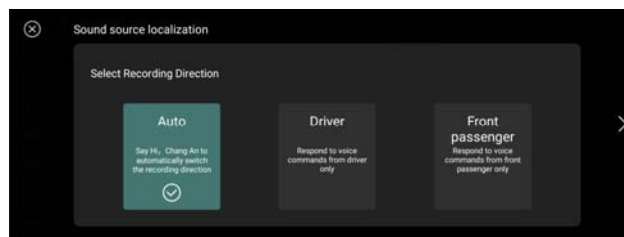

Ovozli buyruqlar manbaini sozlash

"Ovozli buyruqlar manbasi" va "Ovozli kiritish" menyulari yordamida mos ravishda ovozli buyruqlar manbasining joylashuvi va ovozli buyruqlarni tanib olishni matnga o'zgartirish mumkin.

Ovozli buyruqlar manbasini "Avto" (Auto), "Haydovchi" (Driver) va "Old yo'lovchi" (Front) tugmalari yordamida tanlash mumkin. Odatiy holatda faqat haydovchining ovozli buyruqlari ovozli yordamchini uyg'otishi mumkin.

TO'XTASHDA YORDAM TIZIMI

To'xtash radarlari ✖

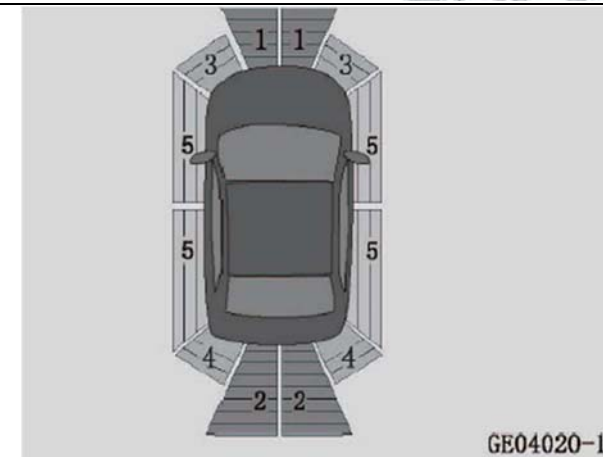

To'xtashda yordam tizimi yordamchi funksiya bo'lib, haydovchining harakatlarini to'liq o'rnini bosa olmaydi. Avtomobil xavfsiz harakatlanishi/to'xtashi uchun haydovchi e'tiborli va ehtiyotkor bo'lishi, avtomobil odamga, hayvonga yoki boshqa obyektlarga urilib ketmasligiga e'tibor berishi kerak.

Orqaga harakatlanishda ogohlantirish

Orqaga yurganda ogohlantirish tizimi - ultratovush datchiklari bilan jihozlangan avtomobilni to'xtatishda yordam beradigan elektron tizim. Datchiklar yordamida tizim transport vositasi atrofidagi vaziyatni baholaydi va vizual va tovushli xabar berish orqali haydovchiga transport vositasi va aniqlangan obyekt orasidagi masofa haqida ma'lumot beradi.

Old va/yoki orqa datchiklar tomonidan to'siq aniqlanganda, tovushli xabar berish signali turli chastotalarda eshittiriladi. Tovushlarni tanib olishda ehtiyot bo'ling.

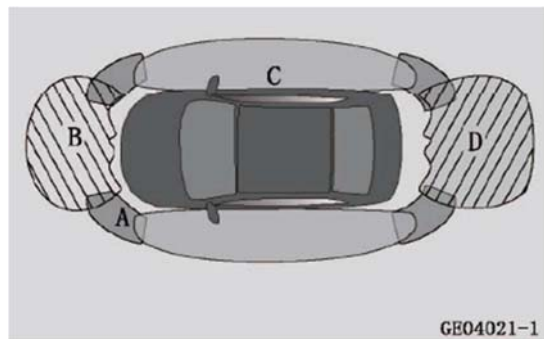

1. Old markaziy datchiklarni aniqlash sohasi ✖;
2. Orqa markaziy datchiklarni aniqlash sohasi;
3. Old yon datchiklarni aniqlash sohasi ✖;
4. Orqa yon datchiklarni aniqlash sohasi;
5. Avtomobil bosib o'tgan yo'l va ilgari foydalanilgan datchiklardan olingan ma'lumotlar asosida bo'sh joyni aniqlash va kuzatish ✖.

To'xtashda yordam tizimini o'chirish ✖

To'xtashda yordam tizimi tugmasi faqat old radar tizimini o'chirishi mumkin.

Datchiklarni aniqlash sohasi

A	Taxminan 40~60 sm
B	Taxminan 100~150 sm
C	Taxminan 60 sm
D	Taxminan 100~150 sm

Datchiklar tomonidan to'siqni topishgacha bo'lgan maksimal masofa to'siqning o'lchamiga qarab farq qiladi. Ustun va yo'l belgisi kabi kichik to'siqlar uchun datchiklar tomonidan aniqlanadigan masofa 150 sm dan kam bo'lishi mumkin.

ESLATMA

To'xtash radari quyidagi obyektlarni aniqlamasligi mumkin:

- Ingichka buyumlar (elektr simi, arqon va boshqalar);
- Tovush to'lqinlarini yutuvchi obyektlar (masalan, paxta, qor);
- O'tkir qirrali buyumlar;
- Yuqori qismi bo'rtib chiqqan baland obyektlar
- Kichik, past va kalta obyektlar.

Ba'zi obyektlar fizik tamoyillari tufayli ularni to'xtash radari tomonidan aniqlash imkonsiz, ba'zilari esa tizimning yolg'on ishga tushishiga sabab bo'lishi mumkin:

- Aniqlanish diapazonining quyi chegarasi: bolalar va hayvonlar.
- Aniqlash diapazonining yuqori chegarasi - tashqaridan mahkamlangan bagaj va farkop kabi

obyektlar.

Orqaga harakatlanayotganda to'xtash radari ogohlantirish datchiklari quyidagi holatlarda xato ishlashi mumkin:

- Bamber shikastlangan;
- Datchiklar yoki qo'shimcha uskunalar to'qnashuv natijasida shikastlangan bo'lsa;
- Datchiklarni aniqlash sohasida boshqa aksessuarlar joylashgan;
- Datchikning yuzasi begona narsalar (qor, loy, namlik, yomg'ir yoki suv tomchilari) bilan ifloslangan yoki qoplangan bo'lsa;
- Avtomobil egilgan;
- Juda issiq yoki sovuq ob-havo;
- Avtomobil notekis yo'lda harakatlanganda;
- Avtomobil atrofida ultratovush to'lqinlari manbai joylashgan, masalan, boshqa avtomobilning ishlayotgan pnevmosignal va/yoki yuk mashinasining pnevmatik tormoz tovushi;
- Avtomobil radio-antenna, himoya yoylari va farkop bilan jihozlangan;
- Avtomobil yo'lining baland chetiga yoki qiyalikka yaqinlashganda;
- To'siq datchikka juda yaqin joylashganda.

Quyidagi shartlardan istalgani yuzaga kelsa, CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling:

- Avtomobil elektr ta'minoti yoqilganda ("ON" holati) to'xtash radari 3 soniya davom etadigan signal chiqaradi, ekranda reversiv radarning xatoligi aks etadi;
  - Ekranda begona jismlar olib tashlangandan va datchiklar ifloslanishi tozalangandan keyin ham tuzatilmaydigan to'xtash radari nosozligi aks ettiriladi;
  - Tizim avtomobil atrofida to'siqlar bo'lmaganda ogohlantirish signalini beradi;
  - Tizim to'siq mavjud bo'lganda ogohlantirish signalini ko'rsatmaydi va uzatmaydi.
- Datchik shikastlanganida tizim nosozlik haqida ogohlantiradi va ogohlantiruvchi signal beriladi.

Ogohlantirish displeyi

To'siq aniqlanganda, panelda tegishli ogohlantiruvchi indikator yonadi va ogohlantiruvchi signal eshitiladi. Avtomobil to'siqqa yaqinlashgan sari signallar oralig'i qisqaradi. Transport vositasi va to'siq orasidagi masofa 40 sm gacha qisqartirilsa, ogohlantiruvchi signal uzluksiz eshitiladi.

To'siqdan qolgan masofaga qarab displeyda uch xil rangdagi indikator chiziqlar ko'rsatiladi.

Signal darajasi	Old/Orqa yon datchik (sm)	Old/Orqa burchak datchigi (sm)	Old/Orqa markaziy datchik (sm)
3 (Sariq)		--	100~150
2 (To'q sariq)	40~100	40~60	40~100
1 (Qizil)	≤ 40	≤ 40	≤ 40

To'xtashda yordam tizimining old datchiklari

Old datchiklar avtomobilning tezligi soatiga 15 km dan kam bo'lganda ishlaydi. Ular avtomobilning old qismidan to'siqqacha bo'lgan taxminiy masofani ma'lum burchak ostida aniqlaydi;

Agar uzatmalarni almashtirish selektori "P" (To'xtash) holatida bo'lsa yoki to'xtashda yordam tizimi o'chirilgan bo'lsa, old to'xtash datchiklari ishlamaydi;

Avtomobil sekinlashganda old to'xtash datchiklari tezlik 8 km/soatdan past bo'lganda o'z ishini tiklaydi.

To'xtashda yordam tizimining orqa datchiklari

To'xtashda yordam tizimining orqa datchiklari uzatmalarni "R" (Orqaga yurish) holatiga o'tkazish selektori almashtirilganda faollashtiriladi. Ular avtomobil orqa qismining to'siqqacha bo'lgan taxminiy masofasini ma'lum burchak ostida aniqlaydi.

Panoramali tasvir (HD)※

CPanorama tasvir tizimi - bu to'xtash joyidagi yordam tizimi bo'lib, u 4 ta kamera (old/orqa/o'ng/chap) yordamida avtomobil atrofidagi tasvirni qayd qiladi, olingan tasvirlarni yuqoridan 360° ko'rinishga birlashtiradi va markaziy displeyda aks ettiradi. Tizim avtomobil atrofidagi ko'rinmas hududni sezilarli darajada kamaytirish, avtomobilni bir tekisda to'xtatishga yordam berish va tor ko'chalar va kichik ko'chalarda harakatlanishni osonlashtirish imkonini beradi.

OGOHLANTIRISH

- Panoramali tasvir ekranda obyektlar konturini buzishi mumkin. Displeyda aks ettiriladigan transport vositasi va to'siq (avtomobil, piyoda va boshqalar) orasidagi masofa noaniq bo'lishi, bu esa avariya olib kelishi mumkin;
- Kameradagi tasvir ruxsatining cheklanganligi tufayli ba'zi obyektlar, masalan, ingichka to'siqlar, panjaralar va daraxtlar ko'rinmasligi yoki aniq aks etmasligi mumkin;
- Panoramali tasvir kameralarida ko'rinmaydigan maydonlar mavjud. E'tiborli bo'ling, chunki kameralar har qanday sharoitda ham odamlarni va ba'zi kichik obyektlarni, masalan, yosh bolalar va kichik hayvonlarni aniqlay olmaydi;
- Displeydagi panoramali tasvir faqat 2D formatda (ikki o'lchamli tasvir) aks ettiriladi. Fazoviy chuqurlik yo'qligi sababli, kamera tasvirlari yordamida yo'l qoplamasida do'nglik yoki chuqurlikni aniqlash qiyin yoki mumkin emas.

ESLATMA

- Harakat va manyovrlarda atrof-muhit va avtomobil harakat yo'nalishini diqqat bilan kuzatib boring;
  - Avtoturargohning kengligi yordamchi liniyalarning kengligidan katta yoki tengligiga ishonch hosil qiling;
  - Panoramali tasvir tizimidan faqat yon eshiklar to'liq yopilgan va bagaj bo'limi eshigi orqa ko'rinish ko'zgulari bilan to'g'ri ochilgan holda foydalaning;
  - Panoramali tasvir kameralari avtomobilning tashqarisida o'rnatilgan va oson ifloslanadi. Agar tasvir aniq bo'lmasa, obyektiv yuzasini yumshoq mato bilan artish tavsiya etiladi.
- 360° panoramali tasvir tizimi quyidagi sharoitlarda ishlamasligi yoki cheklangan funktsionallikka ega bo'lishi mumkin:
- Avtomobil eshiklari yopiq emas;
  - Tashqi Orqa ko'rish oynalar buklanган;
  - Yukxona eshigi yopiq emas;
  - Murakkab ob-havo sharoitlari (kuchli yomg'ir, qor yoki tuman);
  - Kunning qorong'i vaqtida (tunda) yoki kuchsiz yoritilgan sharoitda;
  - Kameralar yuqori yorug'lik ta'siriga uchragan;
  - Hudud lyuminessent lampalar yoki LED chiroqlari bilan yoritilgan (chaqirish rejimida displey miltillashi mumkin);
  - Harorat keskin o'zgarganda (masalan, sovuq vaqtda avtomobil isitiladigan xonaga kiradi).
- Agar kamera o'rnatilgan avtomobil qismlari shikastlangan bo'lsa, kameralar holatini va ularning kalibrlanishini tekshirish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Panoramali tasvir rejimini yoqish

Avtomobil elektr ta'minoti yoqilganda ("ON" holati) va avtomobil tezligi soatiga 27 km dan oshmaganda.

- Panoramali tasvirni yoqish tugmasini bosib:

va multimedia tizimining displeyi avtomatik ravishda panoramali tasvir rejimiga o'tadi;

- AUO'Q selektori "R" (Ortga yurish) holatiga o'tkazilganda displey avtomatik ravishda panoramali tasvir rejimiga o'tadi.

• Agar panoramali tasvirni burilish signallarini boshqarish kalitlari yordamida yoqish (sozlamalarda yoqish/o'chirishni faollashtirish) funksiyasi yoqilgan bo'lsa va avtomobil tezligi soatiga 15 km dan oshmasa, burilish signalini yoqing va multimedia tizimi displeyi panoramali tasvir rejimiga o'tadi.

• Panoramali tasvir rejimi faollashtirilganda, AUO'Q selektori "P" (To'xtash) yoki "R" (Ortga yurish) holatida bo'lmasa va avtomobil tezligi 15 km/soatdan oshmasa, agar old to'xtash datchigi to'siqni aniqlasa, multimedia tizimi displeyi avtomatik ravishda panoramali tasvir rejimiga o'tadi. (Faqat to'xtashda yordam tizimining old datchiklari bilan jihozlangan avtomobillar uchun).

Panoramali tasvir rejimini o'chirish

• Tugma yordamida panoramali tasvir rejimi yoqilganda, avtomobil tezligi 30 km/soatga yetganda, multimedia tizimining displeyi avtomatik ravishda o'chiriladi; avtomobil 30 km/soatdan ortiq tezlikda harakatlanganda, tugma bosilganda, panoramali tasvir rejimi ishlamaydi.

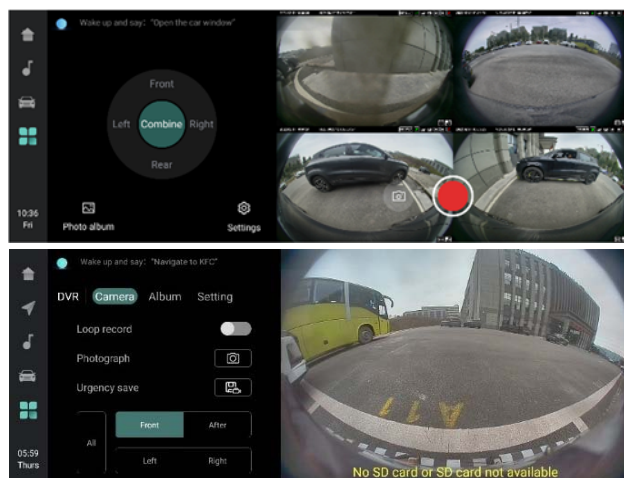
- Avtomobil elektr ta'minoti o'chirilganda ("OFF" holati), panoramali tasvir rejimi 20 soniya davomida avtomatik ravishda o'chiriladi;

- AUO'Q selektorining istalgan holatida, "R" (Ortga yurish) dan tashqari, panoramali tasvirni o'chirish va oldingi multimedia displeyini ko'rsatish interfeysiga qaytish uchun panoramali tasvir rejimi interfeysidagi [Yopish] tugmasini bosib.
- Panoramali tasvir rejimi burilish signalining boshqaruv kalitini yoqish yoki to'xtash datchigini faollashtirish yordamida yoqilganda, yoqish shartlari bartaraf etilgandan 5 soniya o'tgach, panoramali tasvir rejimi avtomatik ravishda o'chiriladi (yoqish shartlari yo'q, to'siq aniqlanmagan).

Panorama rejimini almashtirish

Panoramali tasvirni tanlash - old/orqa/chap/o'ng ko'rinishi

Panoramali tasvir rejimi yoqilganda, old/orqa/chap yoki o'ng tasvirni tanlang. Interfeys panorama tasviriga va bir vaqtning o'zida old/orqa/chap yoki o'ng tasvirga almashadi:

AUO'Q selektori "R" (Ortga yurish) holatidan istalgan boshqa holatga o'tkazilganda, tasvir avtomatik ravishda panoramali tasvirga + chap va o'ngga ko'rinishga o'tadi.

Panoramali tasvir rejimi + chap/o'ngga ko'rinish

Panoramali tasvir rejimi + ko'rinishlardan biri rejimida avtomobil tasviridagi (Combine) belgisini bosib, panoramali tasvir rejimi + chap/o'ng ko'rinish rejimiga o'ting.

Old/ orqa kattalashtirilgan tasvir rejimi

Panoramali tasvir + old/orqa ko'rinishi rejimida, tegishli kattalashtirilgan tasvir rejimiga o'tish uchun ko'rinishlardan birini bosib.

Kattalashtirilgan tasvirni qayta bosib, tegishli panoramali tasvirga + bitta ko'rinishga qaytish mumkin.

To'xtash joyidagi yordamchi chiziqlar

Panorama tasviri + old/orqa ko'rinishi rejimida yordamchi belgilash chiziqlari panorama rejimida va yakka ko'rinish rejimida aks ettiriladi.

- ① **Ogohlantirish chizig'i:** боковое автотомобил g'ildiraklaridan masofa taxminan 20 sm.
- ② **G'ildiraklar trayektoriyasi:** avtomobil g'ildiraklarining harakat trayektoriyasi.
- ③ **Xavfsizlik chizig'i:** avtomobildan taxminan 50 sm masofada.

Dinamik yordamchi chiziq: rul g'ildiragining aylanish burchagiga qarab o'zgaradi. U avtomobil harakatining hisoblangan trayektoriyasini ifodalaydi. Rul g'ildiragi nol holatida dinamik yordamchi chiziq berkitiladi.

3D ko'rish rejimi

3D rejimiga o'tish uchun [3D View] tugmasini bosib. Tegishli 3D ko'rinishni almashtirish uchun avtomobil tasviri atrofidagi boshqaruvni 3D ustiga bosib.

Sozlamalar

Panorama tasvir rejimida yoki ko'rinishlardan birida multimedia tizimi displeyidagi chap tomondagi [Sozlash] tugmasini bosib, mos ravishda yordamchi chiziqlarni yoqish, panorama tasvirni yoqish sozlamasi va to'xtash joyidagi datchiklarni yoqish funksiyasini yoqing.

Tasvirlarni intellektual almashtirish

15 km/soatdan oshmaydigan tezlikda panoramali tasvir rejimida burilish ko'rsatkichi yoqilganda, panoramali tasvir avtomatik ravishda yoqilgan burilish ko'rsatkichiga muvofiq chap/o'ngdan vaziyatni aks ettirishga o'tadi.

Avtomobil 15 km/soatdan oshmaydigan tezlikda harakatlanganda, panoramali tasvirni aks ettirish rejimida, agar old radar avtomobil yonida to'siqni aniqlasa, panoramali tasvir rejimi avtomatik ravishda aniqlangan to'siq ko'rinishiga o'tadi.

Agar to'siq avtomobilning old yoki orqa qismiga yaqin (50 sm oralig'ida) joylashgan bo'lsa, panoramali tasvir rejimi avtomatik ravishda yuqoridan ko'rinishga o'tadi.

Avtomobilning "shaffof" kuzovi

"Shaffof" kuzov funksiyasi avtomobil harakatlangan joy haqidagi videoma'lumotlarni saqlash orqali amalga oshirildi. Avtomobil harakatlanayotganda funksiya avtomobil ostidagi yo'l tasvirini ko'rsatadi. Avtomobil tezlashganda tasvir transport vositasining tezligiga mos ravishda dinamik ravishda yangilanadi. Avtomobil sekinlashganda va to'xtaganda saqlangan video panorama tasvir tizimiga yozib olinadi va keyin o'chiriladi.

OGOHLANTIRISH

Panoramali tasvir avtomobil kuzovi pastki qismidagi aylana ko'rishni qayd etish tizimining kameralari yordamida hosil bo'ladi. Kamera linzalarining texnologik xususiyatlarini hisobga olgan holda, u haqiqiy masofani haqiqiy yo'l sharoitlaridan farq qiladigan vizual ravishda o'zgartirish orqali saqlanib qoladi;
Avtomobil ostidagi harakatlanuvchi jismlar, masalan, kichik hayvonlarni aniq ko'rsatish mumkin emasligi sababli, xavfsizlikni ta'minlash uchun haqiqiy yo'l holatini kuzatib boring!

Harakatlanish paytida aylana ko'rishni qayd etish tizimi

Aylanma kuzatuvni qayd etish tizimi harakat vaqtida avtomobilga o'rnatilgan 4 ta kamera (old, orqa, chap va o'ng) yordamida avtomobilning atrof-muhit tasvirini oladi va uni TF kartada saqlaydi. Yozib olingan videoni multimedia tizimi displeyida ijro etish yoki kompyuter ekranida ko'rish mumkin.

OGOHLANTIRISH

- Aylana kuzatuvni qayd etish tizimi kameralaridan olingan tasvir, kamera linzasining texnologik xususiyatlaridan kelib chiqqan holda, haqiqiy masofani vizual ravishda o'zgartirish orqali saqlaydi;
- Kameraning ruxsat cheklovlari tufayli ba'zi obyektlar, masalan, ingichka to'siqlar, ustunlar, panjaralar va daraxtlar aks ettirilmaydi yoki aniq ko'rsatilmayligi mumkin;
- Almashtirgich [siklni yozib olish] yoqilganda, ko'rish va harakatni yozib olish tizimi harakat vaqtida fon rejimida ishlaydi;
- Ushbu usulda yozib olingan videolardan yo'l-transport hodisalari kabi dalillarni to'plash uchun foydalanish mumkin va boshqa noqonuniy maqsadlarda foydalanish mumkin emas.

ESLATMA

- Mashhur ishlab chiqaruvchilarning TF xotira kartalaridan foydalaning. O'qish va yozish tezligi CLASS 10 dan past bo'lmasligi kerak (uzatish tezligi kamida 10 MB). U1 (minimal yozish tezligi 10 MB/s) va undan yuqori markali TF kartalardan foydalanish tavsiya etiladi. Qalbaki va soxta kartalardan foydalanmang.
- Katta sig'imli 4 kamerali videoyozuv fayli, taxminan 4 Gb/soat. Kamida 8-64 Gb sig'imli xotira kartalaridan foydalanish tavsiya etiladi.
- TF xotira kartasini birlamchi o'rnatishda tizim avtomatik ravishda xotira qurilmasi sig'imini to'rtta saqlash sohasiga ajratadi: uzluksiz oqimli video, favqulodda video sohasi, haydashda yordam videosi va fotosuratlar sektori.
- Uzluksiz oqimli video [loop video] papkasi to'liq to'ldirilgandan so'ng, tizim yozishni davom ettirish uchun eng eski video yozuvlarni avtomatik ravishda o'chirib tashlaydi.
- Avariya videoyozuvlari yoki fotosuratlari avtomatik o'chirilmaydi. Agar ajratilgan hajm 100% to'lishga yaqin bo'lsa, joyni qo'lda bo'shatish kerak. Aks holda, favqulodda yozuvlarni, fotosuratlarni yoki ekran suratlarini olish imkoni bo'lmaydi.
- TF kartasi nozik bo'lib, uzluksiz video va/yoki favqulodda yozuv vaqtida olib tashlanganda shikastlanishi mumkin. Joriy videoyozuvga zarar yetishi va uni qayta tiklab bo'lmayligi mumkin. Yozuv sikli yoki favqulodda yozuv tugaganidan keyin va tasvirning yuqori chap burchagidagi [Saqlash] so'zi yo'qolganidan keyin TF kartani chiqarib olish tavsiya etiladi.
- Qayta tiklashning cheklovlari tufayli kompyuterda faqat kombinatsiyalangan tasvirni qayta tiklash mumkin. Tanlangan bitta ko'rinishni takrorlash imkoni mavjud emas.
- Xotira kartasi mavjud bo'lmasa yoki nosoz bo'lsa, videoni faqat real vaqt rejimida tomosha qilish mumkin va yozib olish yoki suratga olish funksiyalari

Foydalanish

1. Videotasvirlarni saqlash uchun TF xotira kartasini sotib olish va uni kartalar slotiga o'rnatish kerak. Xotira kartalari uchun slot konsolning USB ulagichi yonida joylashgan.
2. Avtomobilning elektr ta'minotini yoqing ("ON" holati). Multimedia tizimi displeyida saqlangan videoyozuvlarni ko'rish yoki mos sozlamalarni o'zgartirish uchun [Video registrator aylana ko'rinishi] tugmasini bosning.
3. [Aylana ko'rinish videoregistratori] interfeysida "Kamera," "Fotoalbum" va "Sozlamalar" rejimlaridan birini tanlash mumkin. Har bir funksiyaning batafsil tavsifi quyida keltirilgan.
4. Aylanma ko'rinishni ro'yxatdan o'tkazish interfeysidan chiqish uchun "uy" tugmasini bosning

Kamera

Kamera rejimida real vaqt rejimida atrof-muhit videolarini ko'rish, yozib olish kalitini boshqarish va suratga olish mumkin.

Album

Album rejimida TF-kartada saqlanayotgan video yoki fotosuratlarini ko'rish va ijro etish/o'chirish/uzatish kabi amallarni bajarish mumkin.

Yozib olish vaqti: Siklik yozuv rejimida bitta videoyozuvning davomiyligini o'rnatish (1 daqiqa, 3 daqiqa va 5 daqiqa).

Xotira kartasini formatlash: formatlash xotira kartasidagi barcha ma'lumotlarni o'chirib tashlashga olib keladi. Ushbu funksiyani tanlashda ehtiyot bo'ling.

Avarya holatlarini videoyozuv orqali qayd etish

Favqulodda vaziyatlar videoyozuvlarini kafolatli saqlash uchun favqulodda vaziyatlarning aylana ko'rinishini qayd qilish funksiyasi quyidagi holatlarda, favqulodda vaziyat sodir bo'lishidan 15 soniya oldin va keyin (jami taxminan 30 soniya) faollashtirilishi mumkin va maxsus ajratilgan favqulodda video papkasida saqlanadi. Tizim uni avtomatik ravishda o'chirib tashlay olmaydi.

Avtomatik ishga tushirish:

- Avtomobil kuchli zarba yoki to'qnashuvga uchraganda;
- Keskin tormozlanish holatida (mutlaq sekinlashish $\geq 6 \text{ m/s}^2$);
- Favqulodda vaziyatlar videoyozuvi tugmasi bosilganda.

Kerakli videoyozuvni uzatmalar kaliti yonidagi favqulodda saqlash tugmasini bosish orqali favqulodda

video sifatida saqlash mumkin.

KRUIZ NAZORATI

Adaptiv kruiz nazorati (ACC) ✖

Adaptiv kruiz-nazorat tizimi (ACC) oldinda ketayotgan avtomobilgacha belgilangan masofani saqlash uchun mo'ljallangan bo'lib, u old bamporning pastki panjarasiga o'rnatilgan millimetrlil to'liqlar diapazoni (MMW) radari yordamida aniqlanadi yoki harakatga xalaqit bermasa, belgilangan tezlikni saqlab turadi. Agar oldindagi transport vositasi belgilangan tezlikdan past tezlikda harakatlanayotgan bo'lsa, adaptiv kruiz-nazorat tizimi ushbu transport vositasigacha belgilangan masofani saqlab qoladi, avtomatik ravishda tezlashadi va to'liq to'xtashgacha sekinlashadi. Avtomobil oldindagi transport vositasiga qarab harakatlanayotgan/to'xtayotganini tekshiring.

Adaptiv kruiz nazorati (ACC) funksiyasidan foydalanishdan oldin ushbu bo'limning barcha ma'lumotlarini diqqat bilan o'qib chiqing va tanishib chiqing.

OGOHLANTIRISH

ACC tizimi tezyurar avtomagistrallarda yoki yo'l sharoiti yaxshi bo'lgan yo'llarda foydalanish uchun mo'ljallangan. Undan shahar yo'llari yoki tog' yo'llarida harakatlanishda foydalanish tavsiya etilmaydi. Estakadalar yoki tunnellarda harakatlanayotganda ACC dan foydalanmang.

ACC tizimi faqat bitta harakat chizig'ida joylashgan va bir yo'nalishda harakatlanayotgan transport vositalarida ishlaydi. U qarama-qarshi va yo'lni kesib o'tayotgan transport vositalariga yoki harakatsiz yoki sekin harakatlanayotgan transport vositalariga (masalan, svetofor oldida to'xtab qolgan yoki nosozlik yoki YTH tufayli harakatsiz qolgan avtomobillar) nisbatan munosabat bildirmaydi. Shuningdek, u piyodalar, hayvonlar yoki yo'ldagi boshqa obyektlarga qarshi ishlamaydi.

Xavfsizlik nuqtayi nazaridan quyidagi holatlarda ACC

dan foydalanish tavsiya etilmaydi:

- Avtomagistraldan chiqish joylarida, shuningdek, atrofdagi obyektlar radar signallarini kuchli aks ettirgan vaziyatlarda;
- Ta'mirlanayotgan yo'llarda (xotirada qayd etilgan tezlikka istalmagan tezlanishni oldini olish uchun);
- Yomon ko'rinish sharoitida (kuchli yomg'ir, tuman, do'l, qum bo'roni, kuchli qor va boshqalar);
- Yo'l qoplamasining yomon holati (muzlama, sirpanchiq / nam yo'l, shag'al, yumshoq tuproq, yo'lining qor bilan qoplangan qismlarida);
- "Keskin" burilishlarda yoki tik tushish/ko'tarilishlarda harakatlanganda;
- Metall obyektlar (metall sexlar, temir yo'l relslari va shu kabilar) joylashgan hududlardan o'tishda;
- Ko'pgina to'siqli yopiq binolardan (katta garajlar, paromlar, tunnellar va shu kabilar) o'tishda.

Adaptiv kruiz-nazorat tizimi (ACC) to'siqlar detektor yoki to'qnashuvlardan himoya qilish tizimi hisoblanmaydi. U haydash qulayligini oshirish uchun mo'ljallangan. Haydovchi avtomobilni boshqarish uchun to'liq javob beradi va yo'ldagi vaziyatni nazorat qilishi, yo'lovchilar va yo'l harakatining boshqa ishtirokchilari harakati xavfsizligini ta'minlashi shart. Adaptiv kruiz nazorati tizimi (ACC) haydovchiga yordam beradi, lekin uni to'liq almashtirolmaydi. ACC faollashtirilganda ham haydovchini avtomobilni boshqarish, tezlik rejimi va yo'l harakati qoidalariga rioya qilish uchun javobgarlikdan ozod etilmaydi. Murakkab ob-havo sharoitida harakatlanayotganda, adaptiv kruiz-nazorat radari barcha obyektlarni to'g'ri aniqlashni kafolatlay olmaydi. Murakkab ob-havo va yo'l sharoitlarida harakatlanayotganda ACC

funksiyasini yoqmang.

ESLATMA

ACC tizimi ishlayotganda, tormoz tizimi tormoz tizimining ishga tushishiga o'xshash tovushlarni chiqarishi mumkin. Bu nosozlik emas va tizimdan bema'lol foydalanishni davom ettirish mumkin. Agar avtomobil ACC tizimi yordamida tormozlansa, tormoz pedali qattiq bo'lib qoladi. Bu holda, haydovchi avvalgidек, tormoz pedalini bosib, avtomobil sekinlashishini mustaqil ravishda nazorat qilishi mumkin.

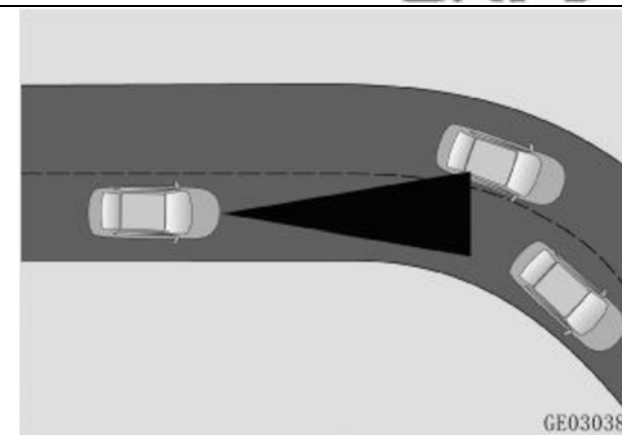
Tirkamalardan foydalanishda yoki boshqa transport vositalarini shatakka olishda ACC tizimining samaradorligi pasayadi.

Avtomobil konstruksiyasiga o'zgartirishlar kiritish yoki uni modifikatsiyalash (masalan, tirqishni pasaytirish, old panelni, avtomobil raqami yoki bamperining montaj plastinkasini o'zgartirish va boshqalar) adaptiv kruiz nazorati samaradorligini pasayishiga va/yoki uning ishdan chiqishiga olib kelishi mumkin

Quyidagi vaziyatlarda oldinda harakatlanayotgan transport vositasini aniqlashning iloji bo'lmagan yoki kechikib aniqlangan hollarda haydovchi avtomobilni boshqarishni o'z zimmasiga olishi kerak:

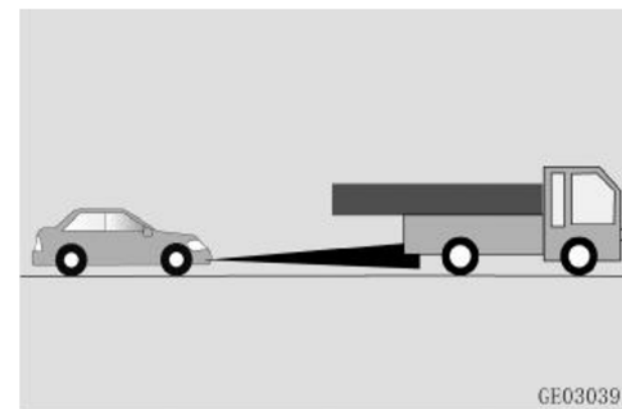
1. Burilishlardan o'tish

Radar oldinda harakatlanayotgan transport vositasini aniqlamasligi yoki yo'lining burilish va qayrilish joylaridan o'tayotganda notekis yo'lda harakatlanayotgan transport vositasini qo'shni harakat yo'lagida aniqlamasligi mumkin.

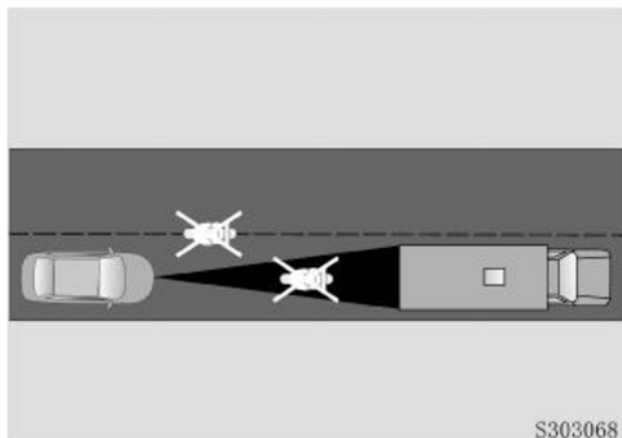
2. Maxsus yuklar yoki maxsus uskunalar ortilgan transport vositalari

Radar oldinda harakatlanayotgan transport vositasining yon tomonida, orqasida yoki tepasida transport vositasining o'lchamlaridan tashqarida joylashgan buyumlarni yoki transport vositasida joylashgan anjomlarni aniqlamasligi mumkin. Agar oldinda harakatlanayotgan yoki quvib o'tayotgan transport vositasi yuqorida aytib o'tilgan maxsus moslamalar yoki anjomlar bilan jihozlangan bo'lsa yoki gabariti katta bo'lsa, haydovchi ehtiyotkor bo'lishi va kerak bo'lsa, ACC ni o'chirib, avtomobilni boshqarishni o'z zimmasiga olishi kerak.

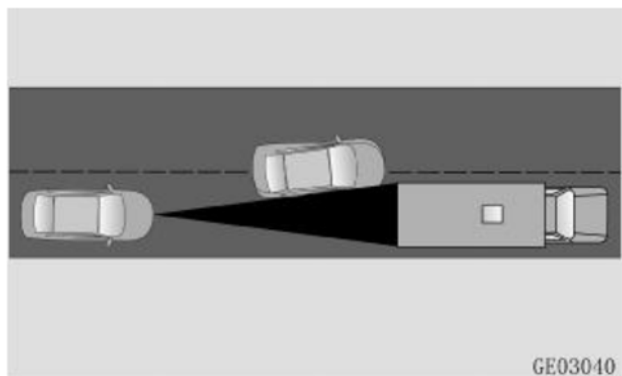
3. Oldinda harakatlanayotgan kichik hajmli transport vositasi

Radar mototsikl va velosiped kabi kichik hajmli transport vositalarini aniqlamasligi mumkin.

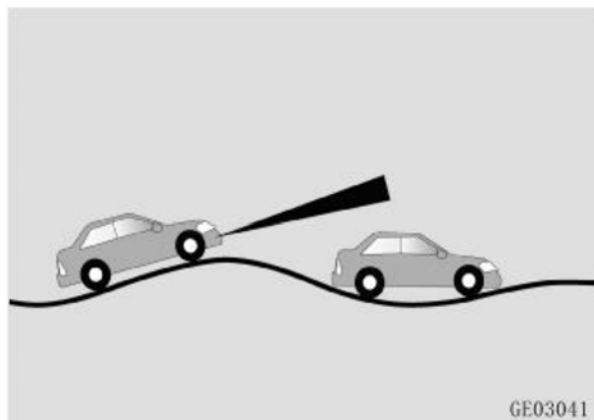
4. Yo'l harakatining boshqa ishtirokchilari tomonidan harakat yo'lagi almashtirilishi

Agar qo'shni yo'lakda oldinda harakatlanayotgan transport vositasi egallagan harakat yo'lagiga qayta moslashsa va u radarning aniqlanish zonasiga to'liq tushmasa, radar uni aniqlamasligi yoki transport vositasi aniqlanish zonasiga to'liq tushmaguncha kechikib aniqlashi mumkin. Bunday holda, qaysi transport vositasini tanlash va harakatni davom ettirish kerakligini aniqlashda xatolik yuz berishi mumkin.

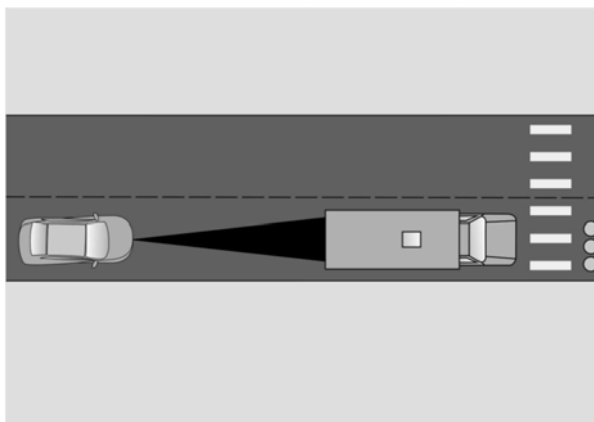
5. Qiyaliklar va estakadalar bo'ylab harakatlanish

Avtomobil pandusga chiqayotganda yoki yo'lining tepalik qismida harakatlanayotganda radiolokator oldinda harakatlanayotgan transport vositasini aniqlay olmaydi.

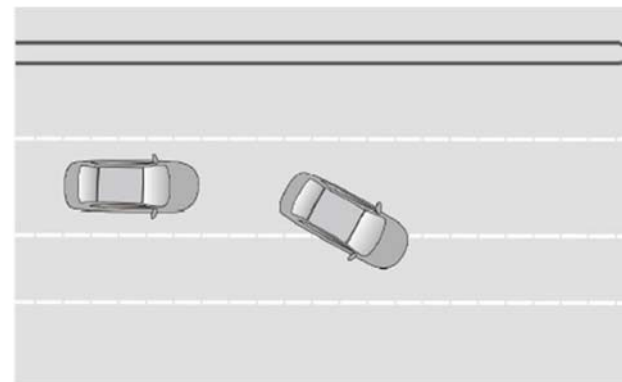
6. Qo'zg'almas obyektlar

Radar oldinda joylashgan qo'zg'almas obyektlar va/yoki transport vositalarini aniqlay olmaydi.

7. Kursdan katta og'ish

Radar avtomobilga ma'lum burchak ostida joylashgan transport vositalarini aniqlay olmaydi.

Rul g'ildiragidagi ACC tizimini boshqarish tugmalari

Avtomobil komplektatsiyasiga qarab tugmalar joylashuvida ba'zi farqlar bo'lishi mumkin.

: Adaptiv kruiz nazorati tizimini (ACC) faollashtirish yoki IACC dan ACC ga o'tish;

: ACC adaptiv kruiz nazorati funksiyasini o'chirish;

: Oldinda ketayotgan transport vositasigacha bo'lgan vaqt/masofalarni sozlash (avtomobil va oldinda ketayotgan transport vositasi o'rtasidagi nisbiy vaqt oralig'i);

: ACC tizimini tiklash yoki kreyser tezligini oshirish;

: ACC tizimini o'rnatish yoki kreyser tezligini kamaytirish;

Kruiz nazorati tizimi interfeysi

1. Kruiz nazorati tizimi holati indikatsiyasi:

- **Oq:** tizim kutish rejimida;
  - **Yashil:** tizim faol;
  - **To'q sariq:** tizim nosoz;
2. O'rnatilgan kreyser tezligi;
3. Boshqariladigan avtomobilning sxematik tasviri;

4. Oldinda harakatlanayotgan transport vositasigacha belgilangan vaqt oralig'i va masofa;
5. Oldinda harakatlanayotgan transport vositasi;
6. Oldinda harakatlanayotgan transport vositasigacha bo'lgan masofa;
- Kruiz-nazorat tizimining interfeysi sotib olingan avtomobil modeliga qarab farq qilishi mumkin.

OGOHLANTIRISH

Oldinda harakatlanayotgan transport vositasigacha yoki qo'shni harakat yo'lagida joylashgan obyektlargacha bo'lgan masofa adaptiv kruiz-nazorat tizimi faollashtirilganidan keyin ko'rsatilishi mumkin. Asboblar panelidagi ko'p funksiyali displeyda aks ettiriladigan transport vositalarining qo'shni harakat yo'laklaridagi masofasi va joylashuvi real vaziyatdan farq qilishi mumkin. Haydovchi avtomobilni boshqarish uchun to'liq javobgar bo'ladi va yo'ldagi vaziyatni nazorat qilishi, yo'lovchilar va yo'l harakatining boshqa ishtirokchilari harakati xavfsizligini ta'minlashi shart. Quyosh nuri kuchli bo'lganda yoki haydovchi avtomobilni quyoshdan saqlovchi ko'zoynakda boshqarayotgan bo'lsa, asboblar panelidagi ko'p funksiyali displeydagi ma'lumotlarni qiyinchilik bilan o'qishi mumkin. Derazalar ochiq, harakat tezligi yuqori yoki ko'p funksiyali ko'ngilochar qurilmaning ovozi baland bo'lganda ACC tizimining ogohlantiruvchi signali eshitilmasligi mumkin. Haydovchi har doim yo'l va atrof-muhitni diqqat bilan kuzatib borishi, yo'lning holati to'g'risidagi ma'lumotlardan to'g'ri foydalanishi va avtomobilni o'z vaqtida boshqarishni o'z zimmasiga olishi, ogohlantirish ma'lumotlarini kutmasligi yoki qarshi choralar ko'rishi kerak.

Kruiz nazorati tizimidan foydalanish

Agar kruiz-nazorat tizimining holat indikatorini oq rangda yonsa, bu tizim kutish rejimida ekanligini bildiradi. Kruiz nazorati tizimidan quyidagicha foydalanish mumkin:

1. Adaptiv kruiz nazoratini faollashtirish (ACC)

Avtomobil dvigateli ishga tushgach, tugmani bosish orqali moslashuvchan kruiz-nazorat funksiyasini

faollashtiring:

Dvigatelning ish sikli davomida quyidagi

yoki

tugmalarini bosish

orqali tizimning kreyser tezligini yoqish va sozlash mumkin. ACC funksiyasi faol bo'lganda, kruiz-nazorat tizimining holat indikatorini yashil rangda yonadi.

Adaptiv kruiz-nazorat tizimini quyidagi shartlarda faollashtirish mumkin emas. Tizimni faollashtirish uchun asboblar panelining ko'p funksiyali displeydagi ko'rsatmalarga amal qiling:

- Haydovchi xavfsizlik kamarini mahkamlamagan;
- To'xtash tormozi faollashtirilgan;
- AUO'Q selektori "D" (Drive) holatda bo'lsa;
- ESC tizimi o'chirilgan;
- Avtomobilning tezligi soatiga 150 km dan oshsa;
- Haydovchi eshigi yopilgan;
- Avtomobil harakatlanayotganda tormoz pedalini bosish;
- HDC/ESC/ ABS tizimlari faollashtirilgan yoki ishga tushirilgan.

- Adaptiv kruiz nazorat tizimini faollashtirishga imkon bermaydigan boshqa sharoitlar.

2. Kreyser tezligini sozlash

Adaptiv kruiz nazorati tizimi (ACC)

faollashtirilgandan so'ng, quyidagi

yoki

— tugmalari yordamida kreyser tezligini 20 km/soatdan 150 km/soatgacha oraliqda sozlang.

- Tugmani qisqa vaqt bosish belgilangan kreyser tezligini 5 km/soatga oshiradi/kamaytiradi. Tugmani uzoq vaqt bosish belgilangan kreyser tezligini tegishli yo'nalishda 1 km/soatga o'zgartiradi.

ESLATMA

Adaptiv kruiz nazorati tizimi (ACC) faollashtirilganda faol tezlanish holatida, joriy tezlikni kreyser tezligi sifatida o'rnatish uchun rul g'ildiragining chap

tomonidagi

tugmasini bosish.

- Burilishlardan o'tishda yo'lning burilish radiusiga qarab tezlikni kamaytirish tavsiya etiladi. Burilish qanchalik tik bo'lsa, tezlik shunchalik past bo'ladi. Burilishni bosib o'tgandan so'ng belgilangan tezlikni tiklang.

OGOHLANTIRISH

Murakkab yo'l sharoitlarida (uzluksiz va/yoki tik burilishlar) va aniqlash tizimining ishlash imkoniyati cheklanganda, burilishlarda tezlikni kamaytirish zarur bo'lganda, ACC tizimi tomonidan manyovr xavfsizligini to'liq kafolatlash mumkin emas. Kreyser tezligini yo'l sharoiti va yo'l harakati xavfsizligi qoidalariga muvofiq sozlang. Tezlik rejimi chegarasidan oshmang.

3. Transport vositalari o'rtasidagi vaqt intervalini sozlash

Adaptiv kruiz nazorati tizimi (ACC)

faollashtirilgandan so'ng, quyidagi tugmani bosish, oldinda harakatlanayotgan transport vositasigacha bo'lgan masofa/interval o'rnatiladi.

Adaptiv kruiz-nazorat rejimida transport vositasini kuzatib borishda 4 ta masofadan birini tanlash mumkin. Oldinda harakatlanayotgan transport vositasigacha bo'lgan masofa bir bo'lakdan to'rt bo'lakkacha o'zgarganda ortadi, bunda bir bo'lak eng yaqin, to'rt bo'lak esa eng uzoq masofa. Avtomobil har bir qayta ishga tushirilgandan so'ng o'rnatilgan masofa rejimi oxirgi berilgan qiymatga mos keladi.

Adaptiv kruiz nazorati tizimi ishlayotganda, avtomobil va oldinda harakatlanayotgan transport vositasi o'rtasidagi masofa asboblari panelining ko'p funksiyali displeyida yashil, to'q sariq va qizil ranglarda aks etishi mumkin:

- **Yashil:** avtomobillar o'rtasidagi haqiqiy interval belgilangan qiymatga to'g'ri kelsa;
- **To'q sariq:** Idinda harakatlanayotgan transport vositasigacha bo'lgan haqiqiy oraliq belgilangan qiymatdan kam;
- **Qizil:** oldinda harakatlanayotgan transport vositasigacha bo'lgan haqiqiy oraliq (masofa) belgilangan qiymatga nisbatan juda kichik. Masofani kuzating! Juda e'tiborli va ehtiyotkor bo'ling, kreyser tezligini yoki avtomobillar orasidagi masofani sozlang. Zarur bo'lsa, avtomobilni boshqarish nazoratini o'z zimmangizga oling.

ESLATMA

Vaqt va masofa oralig'ining qiymati faqat sozlash paytida ko'rsatiladi. Oldinda harakatlanayotgan transport vositasigacha masofa qancha qisqa bo'lsa, haydovchining javob reaksiyasiga shuncha kam vaqt qoladi.

Kreyser tezligi va oldinda harakatlanayotgan transport vositasigacha bo'lgan masofa/intervalni tashqi omillar: transport oqimining zichligi, ob-havo sharoiti va boshqa yo'l sharoitlariga muvofiq belgilang.

4. Adaptiv kruiz rejimidan chiqish (ACC)

Adaptiv kruiz nazorati faollashtirilgandan so'ng, quyidagi amallar bajarilganda yoki quyidagi shartlarga rioya qilinganda, tizim avtomatik ravishda kutish holatiga o'tadi:

- Tormoz pedalini bosish;
- Avtomobilni to'xtatish;
- Avtomobilni to'xtatgandan keyin shatakka olish;
- Rul g'ildiragidagi tugmasini bosish;
- Haydovchi eshigi ochiq;
- ESC tizimi o'chirilgan;
- AUO'Q selektori "D" holatda emas;
- Xavfsizlik kamari mahkamlanmagan;
- HDC/ESP/ ABS tizimlari va frontal to'qnashuvdan ogohlantirish tizimi faollashtirilgan yoki ishga tushirilgan;

- Avtomobilni 15 daqiqadan ortiq faol boshqarish;
  - Avtomobilning tezligi soatiga 155 km dan oshganda;
  - Radar ifloslangan/ tizim nosoz;
  - Tizim ishidagi shu bilan bog'liq xatolar;
- Agar tizim avtomobilni to'liq to'xtatishgacha boshqarsa, u tormoz pedalini bosganda o'chmaydi.

ESLATMA

Har qanday xavfli vaziyat yuzaga kelganda, haydovchi to'qnashuv xavfi mavjudligini aniqlasa, kruiz-nazorat tizimini bekor qiling yoki o'chiring va darhol avtomobilni boshqarishni o'z zimmangizga oling.

5. ACC tizimini tiklash

Adaptiv kruiz nazorati tizimi faol holatdan kutish rejimiga o'tkazilganda:

Tugmani bosib , adaptiv kruiz nazorati tizimi faollashtiriladi va avtomobil tezligi avval o'rnatilgan tezlikka qaytadi;

Rul g'ildiragining chap tomonidagi tugmani yoki tugmani bosib, adaptiv kruiz nazorati tizimi (ACC) yana faollashadi va avtomatik ravishda joriy harakat tezligini kreyser tezligi sifatida o'rnatadi.

ESLATMA

Kruiz-nazorat funksiyasini tiklash tugmasi bosilganda, avval o'rnatilgan tezlik joriy harakat tezligidan sezilarli darajada farq qilishi mumkin. Avtomobilning tezligi yo'lning ushbu qismida nazarda tutilgan tezlik rejimini cheklash qoidalariga mos kelishiga ishonch hosil qiling va avtomobilning tezlanishi va sekinlashishiga e'tibor bering. Kreyser tezligini o'z vaqtida sozlang.

6. ACC ishlayotganda faol tezlanish rejimi

ACC tizimi ishlayotganda faol tezlanish rejimi - bu haydovchi tomonidan avtomobil harakatini tezlashtirish uchun akselerator pedalini faol bosishdir, masalan, quvib o'tish uchun, kruiz-nazorat funksiyasi faollashtirilganda. Haydovchi akselerator pedalini qo'yib yuborganidan so'ng, adaptiv kruiz-nazorat avtomatik ravishda ilgari o'rnatilgan kruiz tezligini tiklaydi.

ESLATMA

Kruiz-nazorat tizimi faollashtirilganda avtomobil faol tezlashsa, boshqaruv to'liq haydovchiga o'tadi va adaptiv kruiz-nazorat tizimi avtomobilning tezlanishi yoki tormozlanishini nazorat qilmaydi.

7. Adaptiv kruiz nazorati tizimi yordamida avtomobilni to'xtatish va harakatni boshlash

Agar oldinda ketayotgan avtomobil sekin to'xtasa, ACC tizimi avtomobilni oldinda joylashgan transport vositasining orqasida to'liq to'xtamaguncha boshqaradi.

Agar to'xtatilgandan keyin asboblar panelida "ACC tizimi yordamida to'xtatish. Qayta ishga tushirish

uchun tugmasini bosib," ACC tizimi avtomobilni avtomatik boshqarishni davom ettiradi va oldindagi transport vositasi harakatlanishni boshlasa, ACC tizimi yoqilgan avtomobil uning ortidan harakatlanishni boshlaydi.

Agar asboblar panelida "ACC tizimi yordamida to'xtatish, yangilash uchun tugmasini

bosib, ehtiyot bo'ling, yo'lni kuzating" so'rovi paydo

bo'lsa. Harakatni boshlash va adaptiv kruiz-nazorati tizimini faollashtirish uchun tugmasini

bosib yoki akselerator pedalini biroz bosib.

ACC tizimi yordamida to'liq to'xtatilgandan so'ng, avtomobil quyidagi sharoitlarda avtomatik ravishda elektr mexanik to'xtatish tormozini faollashtiradi:

- 3 daqiqadan ortiq to'xtatish;
- Kapot/haydovchi eshigi ochiq;
- Haydovchining xavfsizlik kamari mahkamlanmagan;
- Dvigatel o'chirilgan;
- ESC tizimi o'chirilgan;
- AUO'Q selektori "D" holatda emas.

8. ACC tizimi ogohlantirishlari

Adaptiv kruiz nazorati tizimi avtomobil imkoniyatlarining taxminan 40% tormoz kuchidan foydalanishga qodir. Agar ACC tizimining tormozlash kuchi oldinda joylashgan transport vositasigacha kerakli masofani saqlash uchun yetarli bo'lmasa, uzluksiz tovush signali eshitaladi va "Avtomobilni boshqarishni nazoratga oling" axborot xabari paydo bo'ladi. Avtomobilni boshqarishga darhol aralashish va to'qnashib ketmaslik uchun vaziyatga qarab tormoz pedalini bosish kerak.

Ehtimoliy nosozliklar va ularni bartaraf etish usuli

Agar adaptiv kruiz nazorati tizimi (ACC) radar bloklangan yoki nosozligini aniqlasa yoki ACC ishlashi bilan bog'liq tizimlardan biri (masalan, ESC) ishdan chiqqan bo'lsa, qurilma panelining ko'p funksiyali displeyidagi kruiz nazorati holati indikatorini to'q sariq rangga aylanadi va displeyda tegishli xabar aks etadi.

1. Radar bloklangan

Uskunalar panelidagi displeyda "Radar bloklangan" xabari paydo bo'lsa, radar yuzasi tozaligiga ishonch hosil qiling. Agar yuzada iflosliklar mavjud bo'lsa, ularni tozalang. Agar radarning yuzasi tozalangandan keyin nosozlikni avtomatik ravishda bartaraf etib bo'lmasa va asboblar panelidagi xabar uzoq vaqt davomida o'chmasa, diagnostika va/yoki ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli xizmat markaziga murojaat qiling.

2. Funksiya cheklovlari

Quyida tavsiflangan nosozliklar yuzaga kelganda va uzoq vaqt davomida, shu jumladan avtomobil qayta ishga tushirilgandan so'ng, nosozlikni avtomatik ravishda bartaraf etishning iloji yo'qligi haqida eslatmalar mavjud bo'lganda, diagnostika va/yoki ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling:

- Adaptiv kruiz nazorati vaqtincha mavjud emas;
- Adaptiv kruiz nazorati o'chirilgan;
- Adaptiv kruiz-nazorat tizimining nosozligi.

Quyidagi holatlarda radarni tekshirish va kalibrlash uchun CHANGAN vakolatli xizmat markaziga murojaat qiling:

- Radar yoki old bamper qismlarga ajratilgan yoki qayta o'rnatilgan;
- Radar yoki uning ishiga tashqi kuchlar ta'sir ko'rsatadi;
- To'qnashuv yoki avariya natijasida olingan mexanik shikastlanishlar natijasida;
- ACC tizimining ish sifati/ samaradorligining pasayishi (manzilgacha bo'lgan masofaga rioya qilmaslik yoki qo'shni yo'lakdagi transport vositalarini tez-tez yolg'ondan aniqlanishi).
- Shoshilinch tormozlashda avtomatik yordam tizimining noto'g'ri ishlashi (tez-tez yolg'on ogohlantirish yoki tormozlash va boshqalar).

ESLATMA

Avtomobilga noto'g'ri texnik xizmat ko'rsatish radarning siljishiga olib kelishi mumkin, bu esa ACC/AEB tizimining ishlashiga ta'sir qiladi. Avtomobilni ta'mirlash yoki xizmat ko'rsatish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

XAVFSIZLIK TIZIMLARI

Favqulodda tormozlashda yordam berish tizimi (AEB) ✖

Avtomobilning favqulodda tormozlanishida yordam tizimi old to'qnashuv to'g'risida ogohlantirish tizimini va favqulodda avariya tormozlanishining avtomatik tizimini o'z ichiga oladi.

Oldinda harakatlanayotgan transport vositasi bilan to'qnashuv xavfi yuzaga kelganda frontal to'qnashuv to'g'risida ogohlantirish tizimi haydovchini tormozlash zarurligi to'g'risida o'z vaqtida xabardor qiladi.

Agar haydovchi tomonidan beriladigan tormozlash kuchi yetarli bo'lmasa, u holda shoshilinch tormozlashda avtomatik yordam ko'rsatish tizimi haydovchiga to'xtashga yordam beradi. Agar haydovchi tizimning ogohlantirishlariga javob bermasa yoki kechikib javob bersa, u holda avariya tormozlash tizimi to'qnashuvdan qochish yoki to'qnashuv natijasida yetkazilgan shikastlarni kamaytirish uchun to'qnashuvdan oldin sekinlashish uchun zarur bo'lgan tormoz kuchini ishga soladi. Ushbu bo'lim bilan diqqat bilan tanishib chiqing.

OGOHLANTIRISH

Favqulodda tormozlashda avtomatik yordam tizimi (AEB) haydovchiga faqat ma'lum vaziyatlarda yordam berishi mumkin. Yo'l sharoitlari va tizimning ishlashiga ta'sir qiluvchi tashqi omillar funksiyaning barcha yo'l vaziyatlarida ishlashini kafolatlay olmaydi. Avtomobilni boshqarishda e'tiborli bo'lish va vaziyatni to'liq nazorat qilish kerak. Haydovchi avtomobilni boshqarish va to'qnashuv xavfi uchun javobgardir. Faol haydash rejimida yoki haydovchi to'qnashuv xavfini mustaqil ravishda chetlab o'tib, tizimning ishlashiga xalaqit berganda shoshilinch tormozlash tizimi ishlamaydi. Tizim oldinda joylashgan, shu harakat yo'lagida harakatlanayotgan transport vositalariga javob berishi mumkin.

Shoshilinch tormozlash tizimi qarama-qarshi yo'nalishda, yon tomondan harakatlanayotgan transport vositalari, harakatsiz yoki sekin harakatlanayotgan transport vositalari, shuningdek hayvonlar va boshqa yo'l obyektlari holatida ishlamaydi. Tizim mototsikl va velosiped kabi kichik radiolokatsion to'lqinga ega obyektlarni aniqlamasligi va shu sababli ular bo'lganda ishga tushmasligi mumkin. Faqat AEB tizimi ishga tayanish, AEB tizimi triggerlarini qasddan sinab ko'rish yoki AEB triggerlarining ishga tushishini qasddan qo'zg'atish tavsiya etilmaydi. Tizimning o'ziga xos cheklovlari tufayli yolg'on ishga tushishdan butunlay qochib bo'lmaydi.

Avtomobilni favqulodda to'xtatishda avtomatik yordam tizimi va adaptiv kruiz nazorati tizimi (ACC) oldinda bo'lgan transport vositasini aniqlash uchun millimetrlil to'lqinlar diapazonidagi bitta oldingi radardan foydalanadi. Integratsiyalashgan adaptiv kruiz nazorati tizimi bilan jihozlangan modellarda shoshilinch tormozlashda avtomatik yordam ko'rsatish tizimi millimetrlil to'lqinlar diapazonidagi old radar va old kameradan foydalanadi. Radar ishidagi cheklovlar tizimning ishlashiga, shu jumladan oldindagi obyektlarni aniqlashga ta'sir qilishi mumkin.

OGOHLANTIRISH

Murakkab ob-havo va iqlim sharoitlarida, yo'ldagi zich vaziyatda va tashqi omillar ta'sirida avtomobilidan foydalanishda radiolokator oldinda joylashgan transport vositalarini aniqlashni kafolatlay olmaydi. Agar radiolokator transport vositalarini aniqlay olmasa, tizim to'g'ri ishlamaydi.

- Murakkab ob-havo sharoiti (yomg'ir, qor, do'l va boshqalar) va sirpanchiq yo'l qoplamasi (muz, qor, nam yoki botqoq yo'llar) tizimning ish samaradorligini pasaytiradi.

- Qayta saflanish, harakat yo'lagini almashtirish va/yoki qisqa masofada keskin burilishlar va avariya tormozlanishlarsababli aniqlash diapazonidan chetga chiqadigan obyektlarni aniqlashda, tizim tomonidan yangi obyektlar aniqlanganda tizimning ishlashi sezilarli darajada pasayadi va keng cheklovlarga duch keladi.

- Radiolokator tizimining ishlashiga atrof-muhit omillari (elektr maydonining ta'siri, yer osti avtomobil to'xtash joyi, tunnellar, metall ko'priklar va temir yo'l kesishmalari, qurilishlar, yuqori balandlikdagi darvozalar va boshqalar) ta'sir ko'rsatishi mumkin. Ular aniqlanganda, tizimning ish samaradorligi pasayadi va/yoki triggerning yolg'on ishga tushish soni ortadi.

- Radiolokatorning kalibrlanishiga kuchli yoki yengil zarba yoki tebranish ta'sir qilishi mumkin. Tizimning ish samaradorligi pasayishi va/yoki yolg'on ishga tushirishlar soni oshishi mumkin. Agar kerak bo'lsa, radiolokatorning holatini tekshiring yoki uni qayta kalibrlang.

- Murakkab ob-havo va iqlim sharoitlarida, past manfiy haroratlarda avtomashinadan foydalanishda kamera to'g'ri ishlamaydi. Yomg'ir, tuman, qor yoki loy va past yorug'lik kamera tomonidan obyektlarni aniqlashga ta'sir qilishi va shoshilinch tormozlashda avtomatik yordam tizimining samaradorligini pasaytirishi, shuningdek, piyodalarni o'z vaqtida ogohlantirish imkonini bermasligi mumkin.

- Kamera loy, qush axlati, muz, hasharotlar va boshqalar bilan ifloslanganda, tizim noto'g'ri ishlashi mumkin. Old oynani, ayniqsa datchik/kamera yaqinini ta'mirlash (salon ichidagi orqa ko'rish oynasi yaqinida joylashgan) qat'iyon taqiqlanadi. Old oyna shikastlangan bo'lsa, uni almashtirish kerak.

- Avtomobil tuzilmasini o'zgartirish yoki uni modifikatsiya qilish (masalan, yo'l oraliq'ini

kamaytirish, avtomobil old panel/ bamperini o'zgartirish va h.k.) tizimning ish samaradorligini pasaytirishi va/yoki triggerning yolg'on ishga tushishi sonini oshirishi mumkin, bu esa tizimdan foydalanishning imkonsizligiga olib keladi.

Favqulodda tormozlashda yordam tizimining ishlashi (AEB)

Tizimni multimedia tizimi displeyi orqali faollashtirish/faolsizlantirish mumkin. [Vehicle centers (Avtomobil sozlamalari)] → [Driving (Boshqarish)] bo'limini bosing. Interfeys [Safety assistance (Xavfsizlik tizimlari)] → 2-kichik funksiyani yoqish/o'chirish [Front collision warning (Old to'qnashuv haqida ogohlantirish)] va [Auto emergency braking (Avtomatik favqulodda to'xtatish tizimi)].

OGOHLANTIRISH

Favqulodda tormozlash tizimi fon rejimida ishlaydi va haydovchiga sezilmaydi. Agar tizim oldinda kelayotgan avtomobilni aniqlasa, belgilangan xavf darajasiga yetguncha ogohlantirish yoki avtomatik tormozlash amalga oshirilmaydi.

OGOHLANTIRISH

Quyidagi hollarda tizimni faollashtirish taqiqlanadi:

- Avtomobilni shatakka olish;
- Avtomobil sinov stendida joylashganda;
- Tashqi kuchlarning radarga ta'siri.

To'qnashuv haqida ogohlantirish tizimi

Avtomobil o'rta va yuqori tezlikda harakatlanayotganda, oldinda joylashgan transport vositasi bilan to'qnashuv xavfi yuzaga kelganda, tizim to'qnashuv xavfi haqida "Old to'qnashuv xavfi" xabarini uzatadi va uzluksiz ogohlantiruvchi tovush signali eshitaladi.

Aniqlash kamerasi va radarning ishlashi cheklanishi to'qnashuv haqida ogohlantirish va favqulodda tormozlash tizimining samaradorligiga ta'sir qiladi. To'qnashuv xavfi haqida ovoqli ogohlantirish quyidagi tezliklar oralig'ida ishlaydi:

- qo'zg'almas transport vositalari uchun: 15-150 km/soat;
- harakatlanayotgan transport vositalari uchun: 15-150 km/soat;
- piyodalar uchun: 15-85 km/soat.

Agar to'qnashuv xavfi oshsa, u holda favqulodda avariya tormozlash tizimi qisqa muddatli tez tormozlashni amalga oshiradi.

Quyidagi holatlarda old to'qnashuv haqida ogohlantirish tizimi ishlamaydi:

- Tizim faollashtirilmagan;
- Haydovchi xavfsizlik kamari mahkamlanmagan;
- AUO'Q selektori "D" holatda emas;
- Avtomobilning tizim ishchi tezlik diapazonidan tashqaridagi tezligi;
- Haydovchi tormoz pedalini bosganda;
- Haydovchi avtomobilni faol boshqarganda (pedal va rul g'ildiragiga ta'sir);
- Haydovchi akselerator pedalini keskin bosganda;

- Dvigatel o'chirilgan;
  - To'qnashish xavfi bartaraf etilgan;
  - Avtomobil beqarorlashtirilgan;
  - Tizim initsializatsiya qilinganda;
  - ESC tizimi nosoz;
  - Tizim xatoligi;
  - Asboblar paneli nosozligi;
  - AEB tizimi nosoz;
  - Radar bloklangan.
  - Kamera bloklangan (piyodalar/harakatsiz obyektlar/velosipedchilar uchun).
- Haydovchi old to'qnashuv haqida ogohlantirish tizimining sezuvchanligining uch darajasidan birini tanlashi mumkin: yuqori, standart va past. Tizimning sezgirligi qanchalik yuqori bo'lsa, u to'qnashuv xavfi haqida shunchalik erta ogohlantiradi va ogohlantirishlar tez-tez sodir bo'ladi.

Avtomatik avariya tormozlash tizimi

Agar old to'qnashuv haqida ogohlantirilgandan so'ng haydovchi tormoz pedalini bossa, lekin tormoz kuchi yetarli bo'lmasa, avtomatik avariya tormozlash tizimi to'qnashuvning oldini olish uchun avtomobilni to'liq to'xtatishga sekinlashtirishga yordam beradi va displeyda "Diqqat! Avtomobilning shoshilinch tormozlanishi" xabari paydo bo'ladi. Ushbu funksiya quyidagi tezlik oralig'ida ishlashi mumkin:

- o'zg'almas transport vositalari uchun: 4-150 km/soat;
- harakatlanayotgan transport vositalari uchun: 4-150 km/soat;

Quyidagi hollarda favqulodda tormozlash tizimi ishlamaydi:

- Tizim faollashtirilmagan;
- Haydovchi xavfsizlik kamari mahkamlanmagan;
- AUO'Q selektori "D" holatda emas;
- Avtomobilning tizim ishchi tezlik diapazonidan tashqaridagi tezligi;
- Haydovchi avtomobilni faol boshqarganda (pedal va rul g'ildiragiga ta'sir);
- Haydovchi akselerator pedalini keskin bosganda;
- Dvigatel o'chirilgan;
- To'qnashish xavfi bartaraf etilgan;
- Avtomobil beqarorlashtirilgan;
- Tizim initsializatsiya qilinganda;
- ESC tizimi nosoz;
- Tizim xatoligi;
- ACC adaptiv kruiz nazorati tizimi nosoz;
- Radar bloklangan.
- Kamera bloklangan (piyodalar va velosipedchilar uchun).

ESLATMA

Avtomatik avariya tormozlash tizimi faol tormozlashni avtomobilni 2 s ga xavfsiz to'xtatgunga qadar qo'llaydi. Keyinchalik tizim tormozga bo'lgan kuchni kamaytiradi va haydovchi o'z vaqtida avtomobilni boshqarishni o'z zimmasiga olishi kerak (masalan, tormoz pedalini bosib).

Yo'l chiziqlarini kesib o'tish haqida ogohlantirish tizimi (LDW) ✖

Yo'l chizig'ini kesib o'tish haqida ogohlantirish tizimi (LDW) avtomobil yuqori tezlikda harakatlanayotganda haydovchiga yo'l chizig'ini kesib o'tish haqida xabar beradigan yordamchi tizimdir. Tizim avtomobil oynasining orqasiga o'rnatilgan kamera yordamida avtomobil oldidagi yo'l chiziqlarini aniqlaydi. Yo'l chizig'ini kesib o'tishda ogohlantiruvchi xabar paydo bo'ladi, tovush signali eshitiladi va rul g'ildiragi tebranadi, haydovchiga ushbu vaziyat haqida xabar beradi.

OGOHLANTIRISH

Yo'l chizig'ini kesib o'tish haqida ogohlantirish tizimi (LDW) - bu har qanday ob-havo va yo'l sharoitida barcha harakat sharoitlari uchun mo'ljallanmagan yordamchi funksiya. Haydovchi har doim avtomobilni ehtiyotkorlik va diqqat bilan boshqarish, harakat xavfsizligini ta'minlash, avtomobil, yo'lovchilar va boshqa yo'l harakati ishtirokchilari uchun javobgardir. Haydovchi boshqa barcha yo'l belgilari, chiziqlari talablariga rioya qilishi va LDW tizimi ularni aniqlamagan yoki tanimagan hollarda yo'l sharoitiga amal qilishi shart. E'tiborli bo'ling va avtomobilni boshqarishga darhol harakat qilishga tayyor turing. Tizim faqat faollashtirilgan va amaldagi qoidalar va qonunlar talablariga javob beradigan harakat yo'lagi chizig'ini aniqlagan taqdirdagina ogohlantirishi yoki avtomobil harakatini to'g'rilash imkoniyatiga ega bo'ladi (agar avtomobil ushbu funksiya bilan jihozlangan bo'lsa).

LDW tizimi sovuq va yomon ob-havoda (yomg'ir, qor, tuman) yoki yorug'lik kuchsiz va/yoki keskin pasayganda (masalan, tunnelga kirish va undan chiqishda) nosoz ishlashi mumkin, chunki ushbu sharoitlar datchikning to'g'ri ishlashiga ta'sir qilishi mumkin.

LDW tizimi quyidagi holatlarda va yo'l sharoitlarida

ishlamasligi yoki yolg'on ogohlantirish berishi mumkin:

- Yo'l qoplamasiga vaqtinchalik yo'l-qurilish belgisi qo'yilgan va hokazo;
- Yo'l qoplamasi shikastlangan yoki suv bosgan bo'lsa;
- Yo'l chiziqlari loy/qor bilan qoplangan;
- Datchik/kamera bloklangan;
- Avtomobil tor yo'ldan yoki keskin burilishlardan o'tayotganda;
- Avtomobil shatakka olinganda;
- Yorug'lik tufayli kameraning qisqa muddatga xiralashgan holatlarida.

Old oynaning yoriqlari, sinishlari va boshqa nuqsonlari tizimning unumdorligi va ishlashiga, shuningdek, kamera ishining sifatiga ta'sir qilishi mumkin. Old oynani ta'mirlash, shu jumladan sensor/kamera yaqinida (salon ichidagi orqa ko'rish oynasi yonida joylashgan) qat'iyan taqiqlanadi. Old oyna shikastlangan bo'lsa, uni almashtirish kerak. Datchik yonidagi old oynani to'sib qo'yish qat'iyan taqiqlanadi.

LDW tizimidan foydalanish

Yo'l chizig'ini kesib o'tish haqida ogohlantirish tizimini multimedia tizimi displeyida yoqish/o'chirish mumkin. [Vehicle center (Avtomobil sozlamalari)] → [Lane departure assistance mode (Harakatlanishda yordam)] → [LDW] (Yo'l chizig'ini kesib o'tish haqida ogohlantirish) tugmasini bosning. Avtomobil elektr ta'minoti yoqilganda ("ON" holati) LDW funksiyalarini sozlash uchun "erta ogohlantirish" tugmasini bosning:

- Avtomobil 60 km/soatdan past tezlikda harakatlanayotganda, tizim kutish rejimida bo'ladi va asboblari panelidagi harakat yo'lagidan chiqish haqida ogohlantirish tizimi indikator (LDW) oq rangda yonadi.

- Avtomobil tezligi 65 km/soatdan oshganda, tizim avtomatik ravishda faollashadi va asboblari panelidagi harakat yo'lagidan chiqish haqida ogohlantirish tizimining holati indikator yashil rangda yonadi.

Agar datchik yo'l chiziqlarini har ikki tomondan aniqlasa, unda asboblari panelidagi harakat yo'laklari chiziqlari oq rangda aks etadi. Agar yo'l chiziqlari faqat bir tomondan aniqlansa, u holda qurilma panelidagi ushbu tomon oq rangda yoritiladi, boshqa tomondagi chiziq esa tizim tomonidan aniqlanmaguncha kulrang rangda bo'ladi.

OGOHLANTIRISH

Haydovchi avtomobilni diqqat bilan boshqarish, harakat xavfsizligini ta'minlash, yo'lovchilarni va yo'l harakatining boshqa ishtirokchilarini himoya qilish uchun to'liq javobgardir. Haydovchi boshqa barcha yo'l belgilari, chiziqlari talablariga rioya qilishi va LDW tizimi ularni aniqlamagan yoki tanimagan hollarda yo'l sharoitiga amal qilishi shart. E'tiborli bo'ling va avtomobilni boshqarishga darhol kirishishga tayyor turing.

- Tizim og'ish haqida doimiy ravishda ogohlantirmaydi yoki harakat trayektoriyasini o'zgartirmaydi. Avtomobil harakat trayektoriyasining og'ishi yoki ravon sozlanishi haqida ogohlantirish berilgandan so'ng, haydovchi darhol avtomobil boshqaruvini o'z zimmasiga olishi va haydash xavfsizligini ta'minlash uchun uning harakat trayektoriyasini sozlashi kerak.

- Tizimning to'g'ri ishlashiga murakkab ob-havo sharoitlari ta'sir qilishi mumkin: kuchli yomg'ir, qor yoki tuman, qumli chang, yomon ko'rinish va/yoki yuqori kontrastli/ yorqin yorug'lik sharoitlari (masalan, tunnelga kirish va undan chiqishda). Harakat trayektoriyasining og'ishi haqida ogohlantirish yoki ravon sozlash amalga oshirilmasligi yoki kechikishi mumkin. Ushbu cheklangan sharoitlarda tizimdan foydalanmang.

- Avtomobilning harakat trayektoriyasini yordamchi sozlash tizimi avtomobilning sirpanchiq yo'lda, keskin burilishlarda, yuqori tezlikda harakatlanayotganda va hokazolarda harakat yo'lagidan chetga chiqishiga to'sqinlik qila olmaydi.

Yo'l chizig'i kesishganligi to'g'risida xabar berish usullari

Yo'l chizig'i kesishganligi haqida xabar berish usulini multimedia tizimi displeyida tanlash mumkin [Vehicle center (Avtomobil)] → [Driving assistance (Boshqaruv)]:

1. Ovoqli ogohlantirish;
2. Rul g'ildiragidagi tebranish;
3. Tovushli ogohlantirish + ruldagi tebranish;

Asboblar panelida yo'l belgilarining kesishishi haqida bildirishnoma paydo bo'ladi: kesib o'tiladigan belgilash chizig'i qizil rangda ko'rsatiladi. Avtomobil harakat trayektoriyasidan chetga chiqishni qo'shimcha tuzatish tizimi faollashtirilganda va chetga chiqish haqida ogohlantirish berilganda, kesib o'tiladigan belgilash chizig'i to'q sariq rangda aks etadi.

Yo'l chizig'i kesib o'tilgani haqida xabar berilganda avtomobilning harakat yo'nalishini darhol sozlang.

Funksiyani faollashtirish

Avtomobil komplektatsiyasida yo'l chizig'ini kesib o'tish haqida ogohlantirish tizimi (LDW) mavjud bo'lsa, multimedia tizimi displeyida avtomobilning yo'l chizig'ini kesib o'tishi haqida ogohlantirish rejimini tanlash mumkin [Vehicle center (Avtomobil)] → [Driving assistance (Avtomobilni boshqarishda yordam)] → (Ogohlantirish/og'ishni tuzatish yoki O'chirish).

Agar "Ogohlantirish" tanlansa, avtomobil harakat yo'lagidan chetga chiqsa, tizim:

Agar tizim o'chirilgan bo'lsa, yo'l chiziqlari trayektoriyasidan chetga chiqishni sozlamaydi va chetga chiqish haqida ogohlantirmaydi.

Diagnostika va nosozliklarni bartaraf etish

Yo'l belgilarining tasodifiy kesishishi haqida xabar berish tizimi (LDW) kamera siljigan yoki bloklanganligini, tizim nosozligini, kalibrlash amalga oshirilmaganligini yoki tegishli tizim ishdan chiqqanligini aniqlasa, asboblarni panelidagi LDW indikator to'q sariq rangga aylanadi va nosozlik sababini ko'rsatadi.

1. Kamera bloklangan;
2. Harakat chizig'ini kuzatish tizimi (LAS) kalibrlanmagan;
3. Yo'l belgilarining kesishishi haqida xabar berish tizimining nosozligi;
4. LDW funksiyasi ishini cheklash;
5. Harakat yo'lagini saqlab turishda yordam berish funksiyasi cheklangan.

Agar uzoq vaqt davomida nosozlikni bartaraf etib bo'lmasa, tizim xatoligi haqidagi xabar avtomatik ravishda o'chirilmasa va avtomobil qayta ishga tushirilgandan keyin yo'qolmasa, tekshirish va xizmat ko'rsatish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

CHIQINDI GAZLARNI NAZORAT QILISH TIZIMI

Dvigatel bir necha marta ishga tushirishga urinilsa, uni ishga tushirishning iloji bo'lmasa yoki dvigatel beqaror ishlasa (uzilishlar bilan) va o'chib qolsa, chiqindi gazlar chiqishini nazorat qilish tizimi buzilib qolishi mumkin.

Chiqindi gazlar chiqarilishini nazorat qilish tizimiga va dvigatelning har qanday tarkibiy qismlarini qayta jihozlashga biror-bir o'zgartirish kiritish taqiqlanadi.

Har qanday o'zgarishlar avtomobilning ekspluatatsiya xususiyatlariga ta'sir qilishi mumkin, bu esa tegishli qonunlar yoki me'yoriy hujjatlarni buzilishiga olib kelishi mumkin. Avtomobil va uning agregatlarining har qanday shikastlanishi yoki ushbu o'zgarishlar tufayli dvigatelning ishlashida yuzaga kelgan nosozliklar kafolat doirasiga kirmaydi.

Barcha tekshiruvlar va sozlashlar CHANGAN Automobile vakolatli servis markazida amalga oshirilishi kerak.

Dvigatelning chiqindi gazlarini chiqarish tizimi uchun ehtiyot choralari

Agar avtomobil salonida gazning hidini sezsangiz, darhol avtomobilni shamollating. Agar avtomobil harakatlanayotganda tashqaridan unga chiqindi gazlar tushganligiga ishonchingiz komil bo'lmasa, barcha oynalarni oching va avtomobilni tekshiring. Dvigatel ishlab chiqarayotgan chiqindi gazlarni hidlamang.

Chiqarish tizimining yaxlitligiga ishonch hosil qiling. Avtomobilga xizmat ko'rsatish, moyni almashtirish yoki boshqa ishlarni bajarishda avtomobilning chiqindi tizimini muntazam tekshirib turing. Agar dvigatel ishlayotganda yoki avtomobilning pastki qismi begona jismlarga urilganidan keyin gaz chiqarish tizimining tovushi o'zgarsa, gaz chiqarish tizimini tekshirish uchun imkon qadar tezroq CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Agar avtomobilda bino ichida harakatlanish yoki tashqariga chiqish zarurati bo'lmasa, dvigatelni yopiq yoki shamollatilmaydigan xonada (masalan, garajda, hatto eshigi ochiq bo'lsa ham) ishga tushirmang. Dvigatelni faqat dvigatelni ishga tushirish va avtomobilni garajdan siljitish uchun zarur bo'lgan vaqtga ishga tushiring.

Avtomobilda odamlar borligida dvigatel ishlayotganda uzoq to'xtash va to'xtab turishdan saqlaning.

Avtomobilni dvigateli ishlayotgan holda uzoq vaqt ochiq joyda qoldirish kerak bo'lsa, ventilyatsiya tizimini tashqaridan havo kirishiga moslang (tashqi ventilyatsiya) va ventilyatorning maksimal ishlash rejimini yoqing. Bunday sharoitda uzoq vaqt avtomobilda o'tirmang.

DIQQAT

Dvigatel chiqaradigan chiqindi gazlar tarkibida uglerod oksidi (SO), kanserogenlar va boshqa zaharli komponentlar (benzol hosilalari) mavjud. Chiqindi gazlarni uzoq vaqt davomida haddan tashqari ko'p hidlash sog'lig'ingizga zarar yetkazishi, hatto hushdan ketishi yoki o'limga olib kelishi mumkin.

Katalitik neytralizatorning shikastlanishiga yo'l qo'ymaslik uchun ehtiyot choralari

- Dvigatelning nosozligi, masalan, o't o'chirgichning nosozligi yoki quvvatning sezilarli darajada pasayishi kabi nosozliklar mavjud bo'lganda avtomobilda harakatni boshlamang.
- Dvigateldan noto'g'ri foydalanmang, masalan, o't oldirish o'chirilgan holda ("OFF" holatida) harakatlanmang yoki uzatma o'chirilgan holda tik qiyalikdan pastga tushmang.

- Dvigatelning uzoq vaqt (besh daqiqadan ortiq) yuklamasiz yuqori aylanishlarda ishlashiga yo'l qo'ymang.

- Dvigatelning har qanday tarkibiy qismlarini yoki chiqindi gazlar chiqishini nazorat qilish tizimini qayta jihozlash taqiqlanadi. Barcha tekshiruvlar va sozlashni CHANGAN Automobile vakolatli servis markazida amalga oshirish kerak.

- Yoqilg'i darajasi past bo'lgan avtomobilni boshqarmang. Agar dvigatel yonilg'i yo'qligi sababli o'chib qolsa, katalitik neytralizator shikastlanishi mumkin.

Yuqorida ko'rsatib o'tilgan profilaktik chora-tadbirlarga rioya qilmaslik katalitik neytralizatorning shikastlanishiga olib kelishi mumkin, bu esa kafolat majburiyatlarini bilan qoplanmaydi.

OGOHLANTIRISH

Avtomobilni yonuvchi moddalar, masalan, o't, qog'oz yoki barglar yonida to'xtatmang va dvigatel ishlayotganda qoldirmang. Dvigatel va gaz chiqarish tizimidan chiqayotgan issiqlik yong'inga olib kelishi mumkin. Chiqarish tizimining tarkibiy qismlariga (masalan, chiqarish quvuriga) chiqarish tizimi o'chguncha va sovigunga qadar hech qanday himoya qurilmasidan foydalanmasdan tegish taqiqlanadi. Aks holda kuyishingiz mumkin.

BOSHQA USKUNALAR

Saqlash joylari

OGOHLANTIRISH

Agar buyumlar avtomobil salonida noto'g'ri joylashtirilsa, ular tormozlanish paytida yoki keskin burilish paytida siljishi yoki tushishi va haydovchi yoki yo'lovchini shikastlashi mumkin:

- Avtomobil harakati boshlanishidan oldin qulflanadigan qo'lqop qutisining yopiqligiga ishonch hosil qiling;
- Barcha obyektlarni ishonchli muhkamlang va avtomobilda mahkamlanmagan buyumlar yo'qligiga ishonch hosil qiling;
- Saqlash va mahkamlash qutilaridan hech qanday buyum tushib ketmasligiga ishonch hosil qiling;
- Og'ir, qattiq, o'tkir, uchli yoki mo'rt jismlarni yukxonaga joylashtirib, mahkamlang.

Qo'lqop qutisi

Ochish: Tutqichni torting va tegishli o'lchamdagi buyumlarni saqlash uchun qo'lqop qutisi ochiladi.

Yopish: qopqoqni yuqoriga ko'taring va uni lozim darajada yoping.

OGOHLANTIRISH

- Avtomobil harakatlanayotganda qo'lqop qutisini uzoq vaqt ochiq qoldirmang. Baxtsiz hodisalar natijasida jarohat olmaslik uchun qo'lqop qutisini foydalanish tugagandan so'ng darhol yoping.
- Og'ir buyumlarni qo'lqop qutisiga joylashtirmang;
- Qimmatbaho buyumlarni qo'lqop qutisida qoldirmang;
- Qo'lqop qutisi ochilgandan keyin uni to'liq ochish uchun kuch ishlatmang. Bu dempferga zarar yetkazishi mumkin.

ESLATMA

Qo'lqop qutisi germetik emas. Ba'zi modellarda qo'lqop qutisining orqa qismida tirqishlar mavjud. Ular orqali qo'lqop qutisidan mayda jismlar tushishi mumkin, natijada avtomobil harakatlanganda begona tovush chiqishi yoki hatto unga zarar yetishi mumkin. Mayda buyumlarni qo'lqop qutisida saqlamang.

Qo'ltiq

DIQQAT

Avtomobil harakatlanayotganda jarohatlanish va lat yeyish xavfini kamaytirish uchun tirsakqo'ygich qopqog'ini yopiq holda saqlang. Avtomobil buzilishining oldini olish uchun tirsakqo'ygichga suyuqlik tushishiga yo'l qo'ymang.

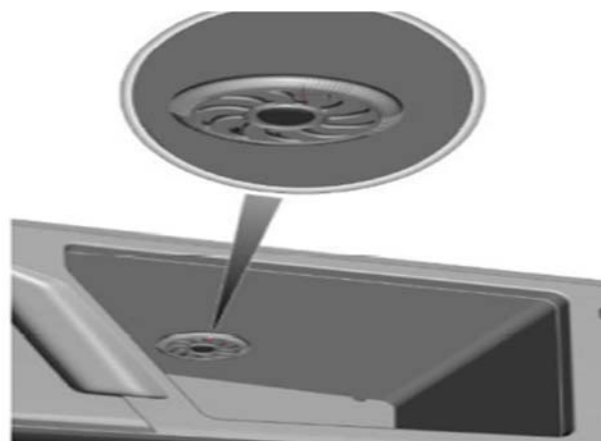
Haydovchi va old yo'lovchi tirsakqo'ygichi

Tutqichni yuqoriga torting va tirsakqo'ygich qutisini oching.

Tirsakqo'ygich saqlash bo'limidagi ventilyatsiya

Tirsakqo'ygich saqlash bo'limi ventilyatsiya tizimi bilan jihozlangan bo'lib, iqlim nazorati tizimi sovutish/isitish holatida ishlaganda va havo purkash rejimida bo'lganda tirsakqo'ygich ichiga joylashtirilgan ichimliklar va boshqa narsalarni sovutish yoki isitish funksiyasini bajarishi mumkin.

Agar saqlash bo'limidagi ventilyatsiyadan foydalanilmayotgan bo'lsa, orqa qator ventilyatsiya oqimlariga ta'sir qilmasligi uchun ventilyatsiya teshigini ko'rsatkich yo'nalishi bo'yicha oxirigacha burib yoping.

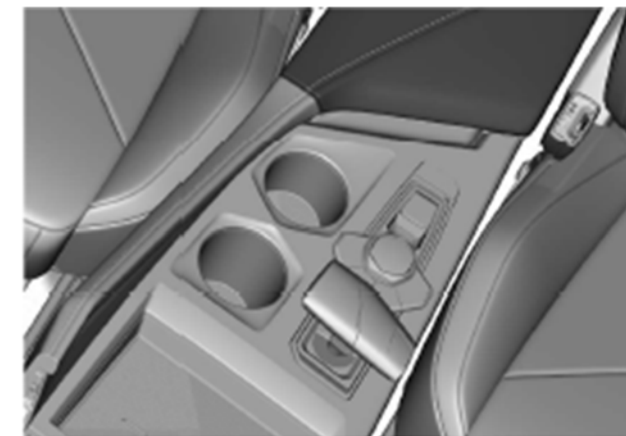
Stakan tutqichi

DIQQAT

Stakan tutqichga yengil va sinmaydigan idishlarni joylashtiring. Idishdagi ichimlikning issiq emasligiga ishonch hosil qiling. Aks holda, bu baxtsiz hodisalar natijasida jarohat olish xavfini oshirishi mumkin. Har doim stakan tutqichiga tegishli o'lchamdagi qopqoqli idishlarni o'rnatish. Aks holda, ichimlik idishdan to'kilib ketishi mumkin.

Haydovchi va old yo'lovchi stakan tutqichi

Ikkinchi qator yo'lovchilari uchun stakan tutqichi ✖

Orqa o'rindiq o'rtasida joylashgan tirsakqo'ygichni tushiring va ikkinchi qator yo'lovchilari uchun stakan tutqichni ochish mumkin.

O'rindiқ suyanchig'i cho'ntagi

Cho'ntaklar old o'rindiqlarning suyanchiqlarida joylashgan.

DIQQAT

Og'ir yoki o'tkir narsalarni o'rindiқ suyanchig'ining cho'ntagida saqlamang.

Boshqa saqlash bo'limlari

Old saqlash bo'limi

Old tomondagi yuqori saqlash bo'limiga uyali telefonlar, kalitlar, sigaretalar, zanjigalkalar kabi kichik buyumlarni joylashtirish mumkin. Katta saqlash qutisining pastki qismida sumkalar, poyabzallar va boshqalarni joylashtirish mumkin.

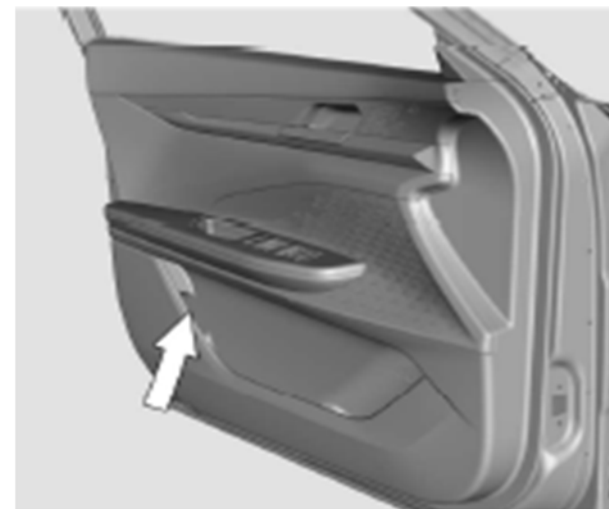
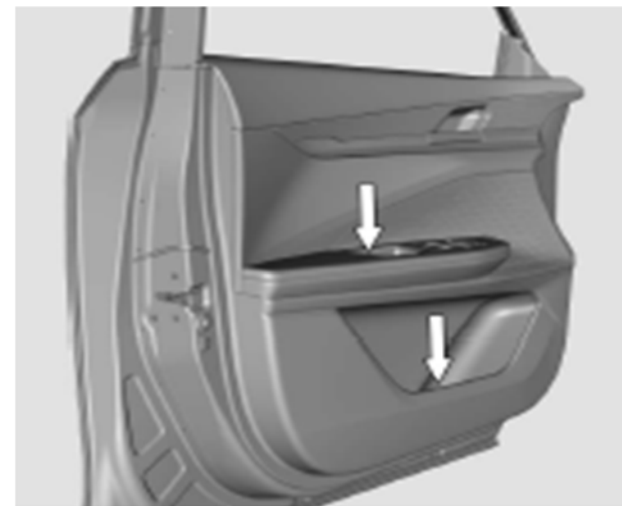
Mobil telefon simsiz zaryadlash qurilmasi yordamida zaryadlanayotganda, kalitlar, magnit kartalar va/yoki masofadan boshqarish kalitlari kabi metall buyumlarni mobil telefon yoniga joylashtirmang. Aks holda, bu mobil telefonni zaryadlash samaradorligiga ta'sir qilishi mumkin.

OGOHLANTIRISH

- Moy va xushbo'ylantirgichlarni saqlash bo'limlariga joylashtirmang va saqlamang. Aks holda yumshoq rezina prokladkalar va zichlagichlar deformatsiyalanishi mumkin. Bu tashqi ko'rinishning buzilishiga olib kelishi mumkin.

- Avtomobil yuqori tezlikda harakatlanayotganda burilishdan o'tayotganda tushib ketmasligi uchun yengil yumalaydigan buyumlarni pastki qutiga joylashtirmang va saqlamang, bu haydash xavfsizligiga ta'sir qiladi.
- Qimmatbaho buyumlarni saqlash bo'limida qoldirmang.

Eshik qoplamalaridaGI saqlash bo'limlari

Suv idishlari, ichimliklar solingan shishalar va hokazolarni saqlash uchun pastki bo'limga joylashtirish mumkin. Mayda buyumlarni saqlash

bo'limining yuqori qismiga joylashtiring.

- Mo'rt va o'tkir buyumlarni eshik qoplamasida saqlash bo'limlariga joylashtirmang. Bu baxtsiz hodisalar yoki falokatlar natijasida jarohat olish xavfini oshiradi.
- Qimmatbaho buyumlarni saqlash bo'limida qoldirmang.

Simsiz quvvatlash ✖

Simsiz zaryadlash qurilmasi bilan jihozlangan avtomobil simsiz zaryadlash funksiyasiga ega bo'lgan mobil telefonni yoki qurilmaga simsiz zaryadlash imkoniyati bilan ulangan mobil telefonni zaryadlashi mumkin. Mobil telefonning quvvatlash imkoniyati chiqish quvvatiga mos kelishi kerak. Simsiz zaryadlash qurilmasining maksimal chiqish quvvati 15 Vt ni tashkil etadi. Mobil telefonni zaryadlash tezligi mobil telefon zaryadini qabul qilish, mobil telefon va zaryadlash platasi orasidagi masofa va boshqa omillarga bog'liq.

ESLATMA

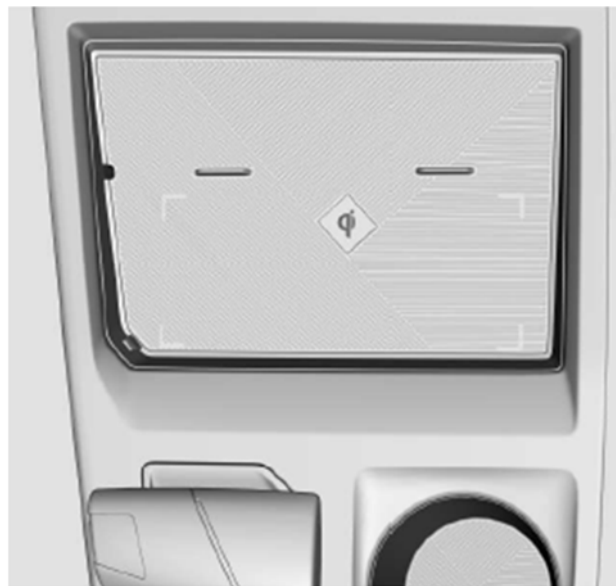
Simsiz zaryadlash qurilmasi yonida metall buyumlar, magnit kartalar va masofadan boshqarish kalitlarini joylashtirmang.

Simsiz zaryadlash qurilmasi o'rnatilgan kardiostimulyatorning ishlashiga ta'sir qilishi mumkin. Undan foydalanishdan oldin elektromagnit nurlanishning ta'siri haqida ishonchli ma'lumot olish uchun shifokor va qurilma ishlab chiqaruvchisi bilan maslahatlashish tavsiya etiladi.

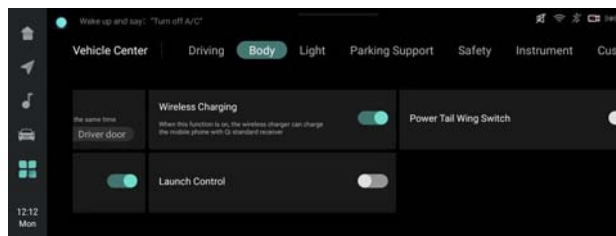
Avtomobil displeyida "Harorat juda yuqori, simsiz zaryadlash qurilmasi o'chirilgan" degan xabar paydo bo'lsa, qurilmani avtomatik himoya qilish funksiyasi yoqiladi.

Simsiz zaryadlash qurilmasidan foydalanish

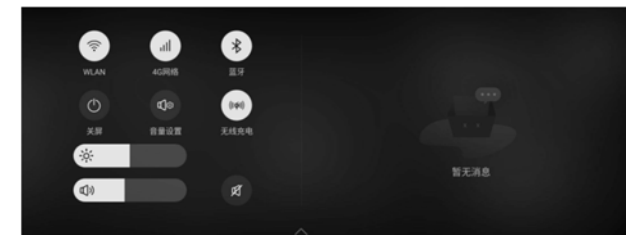
1. Simsiz zaryadlash qurilmasidan foydalanishdan oldin zaryadlash platasi yuzasidan begona jismlarni olib tashlang. Mobil qurilmani zaryadlashda mobil telefonlar uchun g'iloflardan foydalanmang.

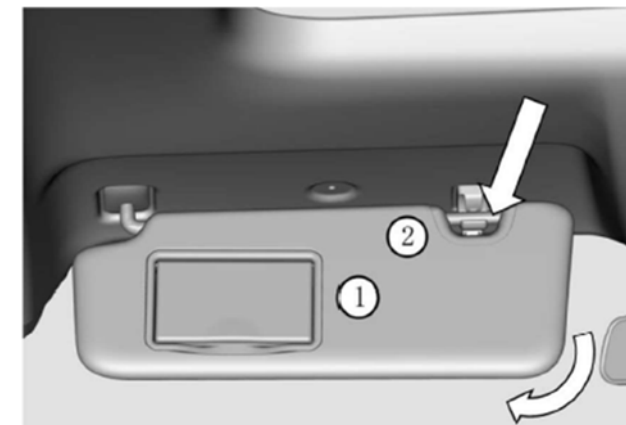
2. Mobil telefonni zaryadlash qurilmasining markaziga joylashtiring va simsiz zaryadlash qurilmasini avtomobilning ko'p funksiyali multimedia interfeysi orqali faollashtiring. Zaryadlash indikatori yoqilganda, zaryadlash boshlanadi.

3. Simsiz zaryadlash funksiyasini ekran menyusi yordamida yoqish/o'chirish mumkin.

Quyosh soyaboni

- ① Quyosh soyaboni kosmetik oynasi;
  - ② Quyosh soyaboni mahkamlash kronshteyni.
- Quyoshdan himoyalovchi soyabon haydovchi va yo'lovchilarni quyoshning yorqin nurlari va shu'lalaridan himoya qiladi.
- Quyosh soyabonini pastga tushiring va uni ushlab turgan kronshteyndan soyabonning ichki tomonini ehtiyotkorlik bilan chiqarib oling ②. Quyosh nuridan himoalanish uchun soyabonni yon tomonga buring.

IV. AVTOMOBILNI BOSHQARISH

HARAKATLANISH OLDDAN QILINADIGAN EHTIYOTKORLIK

Avtomobilni tashqi tekshirish

- Barcha derazalar, oynalar va yoritish asboblarning tozaligiga ishonch hosil qiling;
- Shinalarni shikastlangani yoki begona jismlar yo'qligini vizual tekshiring. Shinalardagi bosimni tekshiring;
- Avtomobilni quyi qismidan moy sizib chiqishi mavjudligini tekshiring;
- Dvigatel moyi va boshqa suyuqliklar me'yorida ekanligiga ishonch hosil qiling.

Dvigatelni ishga tushirishdan oldin

- Hamma eshiklarni yoping va qulflang;
- To'g'ri o'tirishga rioya qilish uchun o'rindiqlik, o'rindiqlik suyanchig'i va bosh tagligi holatini tekshiring va sozlang;
- Orqa ko'rish oynasini sozlang;
- Salondagi barcha yo'lovchilar xavfsizlik kamarlari bilan bog'langanligiga ishonch hosil qiling;
- Avtomobil elektr ta'minoti ulanganda nazorat lampalari va avariya signalizatsiyasining ishlashi va holatini tekshiring;
- Avtomobil elektr ta'minoti ulanganda ("ON" holatida) gabarit chiroqlar (UYoCh) ning ishlashini tekshiring;
- To'xtash tormozini (EPB) qo'yib yuboring va nazorat chirog'i o'chirilganligiga ishonch hosil qiling.

Dvigatel ishga tushgandan keyin

- Dvigatel sovuq ishga tushirilgandan keyin neytral yurish tezligi qizdirilgan avtomobildagiga qaraganda yuqori bo'ladi. Bu dvigatelni tezroq qizdirish uchun zarur va nosozlik hisoblanmaydi.
- Agar avtomobil harakatlanayotganda, tormoz pedalini bosish paytida begona tovushlar (keskin shovqin yoki ishqalanish tovushi, qisirlash, metall "shiq-shiq"lar) eshitilsa, darhol eng yaqin vakolatli CHANGAN Automobile xizmat ko'rsatish markazida tormoz kolodkalarini tekshirish va almashtirish kerak.

- Quloq soling va gaz chiqarish tizimini har qanday sizib chiqishlar va boshqa begona tovushlar uchun tekshiring. Agar biror-bir sizib chiqish yoki begona tovushlarni aniqlasangiz, darhol CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

DVIGATELNI ISHGA TUSHIRISH VA TO'XTATISH

Dvigatelni kalitsiz ishga tushirish ✖

Dvigatelni ishga tushirishdan oldin

1. Ortiqcha energiya iste'molchilari va avtomobil yoritgichini o'chiring.
2. SMART kaliti avtomobilda faollashuv sohasida ekaniga ishonch hosil qiling.

AUQ avtomobillar uchun

1. AUQ selektori "P" (to'xtash) yoki "N" (neytral) holatida ekaniga ishonch hosil qiling.
2. Tormoz pedalini bosing;
3. "ENGINE START STOP" tugmasi yashil rangda yongach, dvigatelni ishga tushirish uchun tugmani bosing.

OGOHLANTIRISH

Avtomobil harakatlanayotganda "ENGINE START STOP" tugmasini bosmang. Dvigatelni ishga tushirishdan oldin tormoz pedalini bosing va dvigatel ishga tushmaguncha uni qo'yib yubormang (AUQ). Agar "ENGINE START STOP" tugmasi yashil chiroq bilan yoritilmasa, dvigatel ishga tushmaydi. Dvigatel ishga tushirilgandan so'ng, dvigatelning sovutish suyuqligining harorati ish diapazoniga yetguncha harakatni ravon, doimiy kichik aylanishlarda boshlang. Bu dvigatelni ishchi harorat diapazonigacha tez qizdirish uchun zarur.

Dvigatelni muvaffaqiyatsiz ishga tushirish

Agar "ENGINE START STOP" ishga tushirish tugmasi bosilganidan keyin dvigatel ishga tushmasa, quyidagi ehtimoliy sabablarni tekshiring:

1. SMART kaliti va avtomobil o'rtasida aloqa yo'qligi. Kalit topilmagan yoki kalitning ta'minot elementi zaryadsizlangan. Dvigatelni "Dvigatelning favqulodda ishga tushishi" bo'limida tasvirlangan usulda ishga tushiring.
2. Dvigatelning muvaffaqiyatsiz ishga tushishiga ekspluatatsiya sharoiti, atrof-muhit, akkumulyator batareyasining zaryadlanish darajasi, yonilg'ining yetarli miqdorda emasligi va uning sifati va boshqalar sabab bo'lishi mumkin. Agar dvigatel ishga tushmasa, diagnostika va xizmat ko'rsatish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

AUQ bilan jihozlangan avtomobillar dvigatelini o'chirish

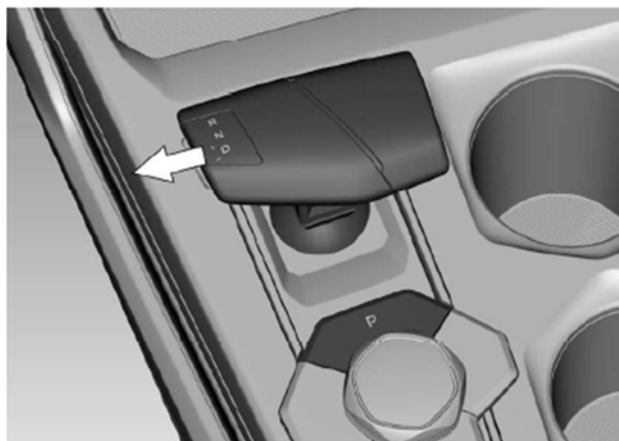
1. Avtomobil to'liq to'xtatilgandan so'ng uzatmalarni almashtirish selektorini "P" (To'xtash) holatiga o'tkazing;
2. Avtomobil to'liq to'xtagach, "ENGINE START STOP" tugmasini bosing va dvigatelni o'chiring. Avariya holatida, agar avtomobil harakatlanayotganda dvigatelni o'chirish zarur bo'lsa, tezlikni soatiga 40 km gacha kamaytiring, "ENGINE START STOP" ishga tushirish tugmasini 5 soniyadan ortiq bosib turing.

TRANSMISSIYA

Avtomatik transmissiya (uzatmalarni almashtiruvchi elektromexanik selektorli)

Rejimnlarni almashtirish

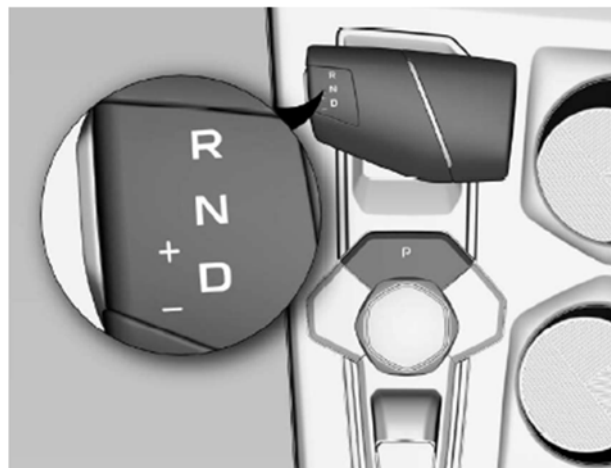
AUQ qo'l rejimiga o'tish uchun AUQ selektorini "D" holatidan chapga suring.

OGOHLANTIRISH

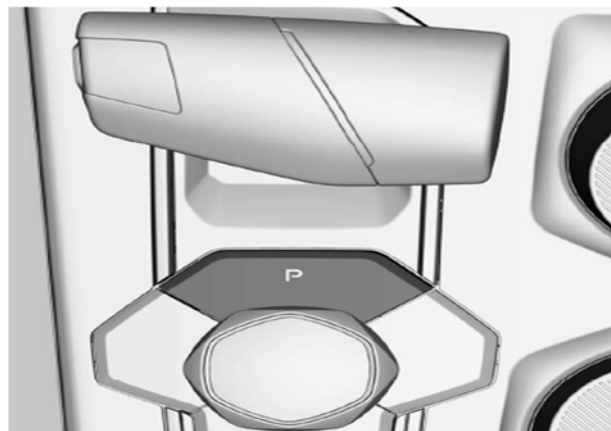
Uzatmalarni almashtirish selektori ikkita barqaror holatga - chap va o'ng holatga ega bo'lib, AUO'Q selektorini qo'l bilan shu holatga o'tkazish mumkin. AUO'Q qo'l rejimiga o'tish uchun uzatmalarni almashtirish selektorini chapga barqaror holatga o'tkazing. AUO'Q qo'l rejimi kerak bo'lmasa - selektorni barqaror o'ng holatga o'tkazing.

Uzatmalarni almashtirish

«P» (Parking) - To'xtash. "P" tugmasi bosilganda va avtomobil harakatsiz va "P" holatida bo'lganda dvigatelni ishga tushirish mumkin:

- Avtomobil to'liq harakatsiz, to'xtash tormozi faollashtirilgan (EPB klavishi yuqoriga ko'tarilgan).
- Uzatmalarni almashtirish uchun - akselerator pedalini qo'yib yuboring, tormoz pedalini to'liq bosing.

AUQ selektorini "P" holatida bloklash

Agar AUQ selektori "P" (to'xtash) holatiga noto'g'ri o'rnatilgan bo'lsa, u ushbu holatda bloklanishi mumkin va selektorni "P" holatidan o'zgartirish qiyin bo'ladi.

Almashtirish jarayoni ma'lum bir harakatlarni talab qiladi. U shovqinli bo'lishi va zarbalar bilan birga amalga oshishi mumkin. Bunday holat pandusda yoki qiyalikda to'xtashda kuzatilishi mumkin. Selektorni bloklash - odatiy holat. AUQ fiksatoriga avtomobilning to'la massasi ta'sir qiladi. AUQ fiksatori va uzatmalar qutisining shesternyalari katta ishqalanish hosil qiladi, bu esa AUQ selektorini "P" (Parkovka) holatidan o'zgartirish uchun katta kuch talab qiladi.

Agar AUQ selektorini "P" holatidan mustaqil ravishda almashtirishning iloji bo'lmasa, CHANGAN vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

«R» (Reverse) - Ortga yurish:

- Uzatmalarni almashtirish selektorini "R" (ortga yurish) uzatmasiga faqat avtomobil to'liq to'xtagan holdagina almashtirish mumkin.

«N» (Neutral) - Neytral holat

- Dvigatel ishlayotgan yoki ishlamayotganligidan qat'i nazar, avtomobil harakatlanayotganda ushbu uzatmadan foydalanmang.
- Avtomobilni dvigateli ishlayotgan holda, masalan, tirbandlikda bir muddat to'xtatish zarur bo'lsa, avval avtomobil tormozini yoqib, ushbu uzatmadan foydalaning;
- Uzatmalarni almashtirish selektori "N" (neytral holat) holatida bo'lganda dvigatelni ishga tushirish mumkin;
- Avtomobilni shatakka olishda ushbu uzatmadan foydalaning.

ESLATMA

Agar AUQ selektori nosozlik tufayli "P" (Parking) holatiga o'tmasa, dvigatelni AUQ selektori "N" (Neutral) holatidan ishga tushirishga yo'l qo'yiladi.

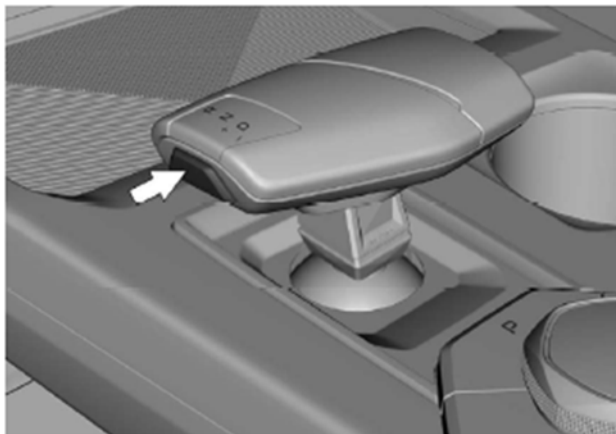
«D» (Drive) – Oldinga harakatlanish

• Ushbu rejimda uzatmalar qutisi avtomatik ravishda 1 va 7 uzatmalar orasida o'zgaradi, bunda dvigatelning aylanish chastotasi, yonilg'i sarfi va dvigatelning ishlash shovqini optimal holatda bo'ladi.

AKPP selektorini almashtirish:

"R" (Ortga yurish) / "N" (Neytral) /

"D" (Harakat) "

AUO'Q uzatmalar almashtirish selektorini kerakli yo'nalishga buring va qo'yib yuboring. Uzatmaning almashtirish selektori o'rta holatga qaytadi.

Quyidagi uzatmalarga o'tish uchun qulfdan chiqarish tugmasini bosing:

- "R" uzatmasiga o'tish;
- "P" uzatmasiga o'tish.

+/-: Qo'l rejimida yuqori va past uzatmaga o'tish:

+: Yuqori uzatmaga o'tish -
AUO'Q selektorini oldinga suring;
-: Past uzatmaga o'tish -
AUO'Q selektorini orqaga suring;

harakatini boshlamang.

ESLATMA

Agar avtomobil harakatlanayotganda asboblarning panelining ko'p funksiyali displeyida transmissiyaning nosozligi haqida ma'lumot aks etsa yoki transmissiyaning nosozligi indikator yonsa, quyidagi holatlarda tegishli choralarni ko'ring:

- Agar ulanish paytida aniq nosozliklar yoki zarbalar bo'lmasa, imkon qadar tezroq diagnostika va xizmat ko'rsatish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.
- Agar uzatmalarni almashtirish aniq zarbalar, siltanishlar va begona shovqin bilan birga kechadigan bo'lsa, harakatni to'xtating va avtomobilni shatakka olish uchun evakuatorni chaqirib, diagnostika va xizmat ko'rsatish uchun CHANGAN Automobile vakolatli xizmat markaziga murojaat qiling.
- Avtomobil quvvati kamaysa, harakatni to'xtating va avtomobilni shatakka olish uchun evakuatorni chaqirib, diagnostika va xizmat ko'rsatish uchun CHANGAN Automobile vakolatli xizmat markaziga murojaat qiling.

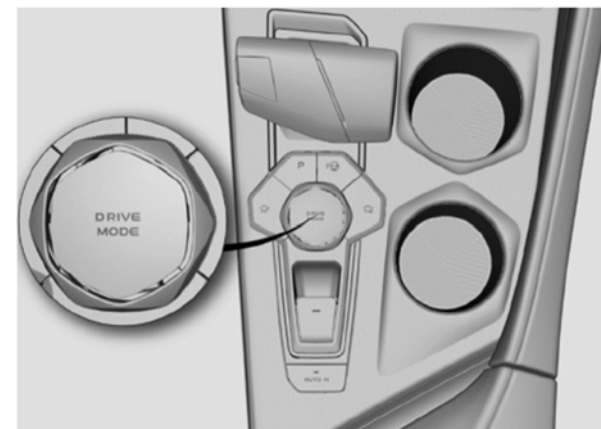
AUO'Q holati va ish rejimlarini aks ettirish

Tanlangan harakat rejimi haqidagi ma'lumotlar ("P," "R," "N," "D" belgisi) asboblarning panelidagi ko'p funksiyali displeyda aks ettiriladi. Qo'lda ishlaydigan AUO'Q displeyida ma'lum bir uzatish haqida ma'lumot (masalan, 1, 2... va h.k.) ko'rsatiladi.

Noto'g'ri amallar bajarilsa, ko'p funksiyali displeyda matnli va grafik ko'rsatmalar paydo bo'ladi. Uzatmalarni to'g'ri almashtirish uchun tavsiyalarga amal qiling.

Harakat rejimini tanlash

Avtomobil komplektatsiyasiga qarab, markaziy tonnelda rejimlarni o'zgartirish joystikini aylantirish orqali avtomobilni boshqarishdan maksimal zavq olish uchun yo'l sharoiti va shaxsiy afzalliklarga muvofiq avtomobilni individual boshqarish rejimini tanlash mumkin.

Standart rejim: quvvat, qulaylik va yoqilg'ini tejash muvozanati.

ECO rejimi (tejamkorlik rejimi): yoqilg'i tejamkorligini ta'minlaydi, ammo quvvat va qulaylik kamayadi.

SPORT rejimi (sport rejimi): eng yaxshi tezlik ko'rsatkichlarini ta'minlaydi, ammo yoqilg'i tejamkorligi va qulaylik kamayadi.

SMART rejimi (intellektual rejim): avtomobil haydash usuli va uslubini mustaqil belgilaydi va avtomobilni yaxshiroq tanish va undan zavqlanish uchun tejamkor, standart va sport rejimlari o'rtasida avtomatik ravishda almashadi.

OGOHLANTIRISH

Avtomatik uzatmalar qutisining xizmat muddatini va uning ishlash samaradorligini oshirish uchun past haroratda (-20°C dan) dvigatel sovuq ishga tushirilgandan keyin 30 sekunddan oldin avtomobil

TORMOZ TIZIMI VA ASSISTENTLAR

Tormoz tizimi

Old va orqa disk tormozlari

Avtomobil gidravlik disk tormozlari bilan jihozlangan. Ishchi tormozni faollashtirish yoki o'chirish uchun tormoz pedalini bosib yoki qo'yib yuboring.

Agar tormoz pedali dvigatelni ishga tushirishdan oldin bosilgan bo'lsa, ishga tushirilgandan so'ng tormoz pedaliga tushadigan kuch yengillashadi va pedal pastga tushadi, bu vakuum kuchaytirgichli tormoz tizimining normal ish hodisasidir.

OGOHLANTIRISH

- Avtomobil harakatlanishni boshlashdan oldin barcha nazorat chiroqlari va tormoz tizimi indikatorini normal ishlayotganligiga ishonch hosil qiling.
- Tormoz kolodkalari eskirish datchiklari bilan jihozlangan. Agar tormozlash paytida metall tovushi eshitiladigan bo'lsa (metall prujinali sensor tormoz diskiga tegsa), iloji boricha tezroq CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling va tormoz kolodkalari/disklarini almashtiring.
- Tormoz kolodkalari yeyilgan avtomobilni boshqarmang. O'zingizni va boshqa yo'l harakati ishtirokchilarini avariya xavfiga duchor qilmang.

Tormoz tizimi assistentlari

Elektromexanik to'xtash tormozi (EPB)

Elektromexanik to'xtash tormozining (EPB) funksiyalari: to'xtab turish vaqtida avtomobilni joyida ushlab turish, ko'tarilishda start olishda avtomobilning orqaga siljishini oldini olish, tormoz mexanizmlarining yuqori haroratlarida tormoz kuchini sozlash, dinamik tormozlash funksiyasi.

Avtomobilni harakatsiz ushlab turish funksiyasi

Avtomobil to'liq to'xtagach, EPB tugmasini yuqoriga torting. To'xtash tormozi faollashadi, asboblari

panelidagi ko'p funksiyali displeydagi EPB indikatorini qizil rangda yonadi, to'xtash tormozi klavishi indikatorini esa to'q sariq rangda yonadi.

Avtomobil to'xtash tormozini o'chirish uchun avval tormoz pedalini, keyin EPB tugmasini bosib. To'xtash tormozi blokdan chiqariladi va asboblari panelining ko'p funksiyali displeydagi va to'xtash tormozi klavishidagi tegishli indikatorlar o'chiriladi.

Avtomobilni to'xtash tormozini yoqish yoki o'chirishda tormoz mexanizmlarining shovqini kuzatilishi mumkin.

ESLATMA

Agar elektr mexanik to'xtash tormozining nosozlik indikatorini yonsa, avtomobilni turgan joyida qayta ishga tushirib, elektr mexanik to'xtash tormozi (EPB) tugmasini bosib va yuqoriga torting. Agar nosozlik indikatorini yonishda davom etsa, diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

OGOHLANTIRISH

- Avtomobil harakatlanayotganda elektromexanik to'xtash tormozi (EPB) tugmasiga tegmang;
- Og'ir buyumlarni EPB tugmasiga qo'ymang.

Harakatni boshlashda yordam tizimi (DAA)

Harakatni boshlashda yordam tizimi (DAA) - EPB ning yordamchi funksiyasidir. DAA tizimi ishlayotganda haydovchi EPB tugmasini bosishi kerak emas. Tizim harakatni boshlashni aniqlaganida, EPB avtomobilni to'siqlarsiz ishga tushirish uchun akselerator pedalini bosganda to'xtash tormozini avtomatik ravishda qo'yib yuboradi. Ushbu funksiya avtomobil harakatini boshlashda qulaylikni sezilarli darajada oshiradi.

Harakatni boshlashda yordam tizimi (DAA) quyidagi shartlar bajarilganda ishga tushadi: haydovchining xavfsizlik kamari taqilgan, haydovchining eshigi tegishli tarzda yopiq bo'lsa.

OGOHLANTIRISH

DAA tizimi ortga harakatlanish uchun qo'llaniladi. Diqqatli va ehtiyotkor bo'ling.

Qizish paytida tormozlash kuchini sozlash (HTR)

HTR tizimi EPB ning yordamchi funksiyasidir. Tez-tez to'xtatish tormoz mexanizmlarining qizishiga sabab bo'lishi mumkin. Avtomobilning harakatsizligini va to'xtash joylarining xavfsizligini ta'minlash uchun HTR tizimi avtomobil to'xtaganidan keyin muntazam vaqt oralig'ida avtomatik ravishda faollashtiriladi. Tizim ishlayotgan vaqtda tormoz mexanizmlarining shovqini KUZATILADI.

ESLATMA

Bir qator uzluksiz tormozlanishlardan so'ng, to'xtash vaqtida xavfsizlikni ta'minlash uchun avtomobilni tekis joyda to'xtatishga harakat qiling.

Dinamik to'xtash tizimi (CDP)

CDP dinamik to'xtatish tizimi elektr mexanik to'xtash tormozining (EPB) yordamchi funksiyasi bo'lib, u elektr mexanik to'xtash tormozini (EPB) favqulodda to'xtatish uchun uzluksiz ravishda faollashtiradi.

OGOHLANTIRISH

CDP tizimi yordamida tormozlash faqat favqulodda vaziyatlarda amalga oshirilishi mumkin.

AUO'Q selektori "P" holatga o'tkazilganda to'xtash tormozini faollashtirish (SIPA)

AUO'Q selektorini "P" holatga o'tkazishda avtomobil to'xtash tormozini avtomatik yoqish tizimi elektromexanik to'xtash tormozining qo'shimcha funksiyasidir. Avtomobil to'liq to'xtatilgandan so'ng, tormoz pedali bosilganda va AKPP selektori "P" holatiga o'tkazilganda, elektromexanik to'xtash tormozi avtomatik ravishda ishga tushadi va asboblarning panelining ko'p funksiyali displeyi va to'xtash tormozi (EPB) klavishidagi indikatorlar yonadi.

ESLATMA

AUO'Q selektori "P" holatidan almashtirilgandan so'ng, elektromexanik to'xtash tormozi avtomatik ravishda blokdan chiqmaydi. To'xtash tormozini blokdan chiqarish uchun tormoz pedalini va EPB tugmasini bosing.

Antibloklash tormoz tizimi (ABS)

Avtomobil ho'l va/yoki sirpanchiq yo'lda harakatlanganda yoki favqulodda vaziyat yuzaga kelganda keskin tormozlanganda, ABS tizimi boshqaruvni va barqarorlikni saqlash, shuningdek, tormozlash paytida avtomobilning harakatlanish trayektoriyasiga rioya qilish uchun g'ildiraklar bloklanishi oldini oladi.

ESLATMA

Avariya holati yuzaga kelganda:

- Tormoz pedalini qattiq bosing, tormoz pedalini qo'yib yubormang va bosimni kamaytirmang!
- Hech qachon tormoz pedalini uzluksiz bosmang va tormoz pedaliga bo'lgan bosimni kamaytirmang!
- Tormoz pedali to'liq bosilgan holda avtomobil harakat trayektoriyasini yo'l vaziyatga mos ravishda boshqaring.
- Tormoz pedali qo'yib yuborilganda yoki tormoz pedaliga ta'sir kuchi kamaytirilganda ABS tizimi avtomatik ravishda o'chiriladi.
- ABS tizimi ishga tushirilganda, tormoz pedali orqali oyoq panjasining yuqori qismida sezilarli tebranish kuzatiladi va motor bo'linmasida tegishli tovush bilan ABS tizimi uzatmasi faollashadi, bu normal hodisadir.
- Avtomobilning har bir ishga tushirilishi va birlamchi 10 km/soat tezlikka erishilgandan so'ng, ABS tizimi avtomatik ravishda tegishli tovush bilan birga o'z-o'zini diagnostika qiladi, bu normal hodisadir.

Antibloklash tizimi (TCS)

TCS tizimi tekis yo'l qoplamasi yoki tog' yo'li bo'ylab harakatlanayotgan avtomobil yetakchi g'ildiraklarining sirpanishini oldini olish uchun mo'ljallangan. Yetakchi g'ildiraklar sirpanishida TSC tizimi g'ildiraklar va dvigatel aylanish momentini tortishni ushlab turish uchun nazorat qiladi va boshqaradi, harakat barqarorligini, tezlanishni, barqarorlikni va avtomobilni boshqarishni yaxshilash uchun yetakchi g'ildiraklarning sirpanishini oldini oladi yoki kamaytiradi.

Yoqish (ON)/ O'chirish (OFF)

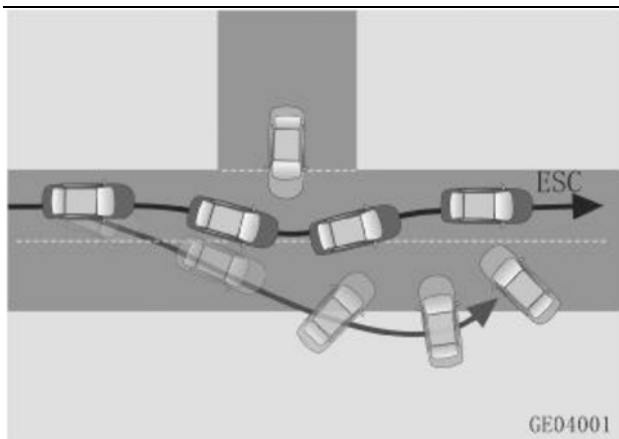
TCS ag'darilishga qarshi tizimi avtomatik ravishda faollashadi. Tizimni yoqish va o'chirish ESC funksiyasining ishlashi bilan bog'liq. ("Elektron kurs barqarorligi tizimi (ESC)" bo'limiga qarang).

ESLATMA

Avtomobil qor, loy yoki qumga tiqilib qolganda, dvigatelning nominal aylanish momentini tiklash va to'siqni yengib o'tishda quvvatni oshirish uchun ag'darilishga qarshi nazorati tizimini (TCS) o'chirish tavsiya etiladi.

Kurs barqarorligining elektron tizimi (ESC)

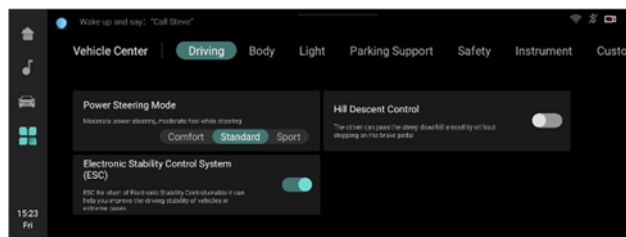
Elektron kurs barqarorligi tizimi (ESC) avtomobil holatini nazorat qilish uchun datchiklardan foydalanadi va avtomobilning barqarorligi va ishlashini yaxshilaydi. Agar avtomobil kritik turg'unlik holatida bo'lsa (masalan, keskin burilishlar yoki harakat yo'laklarining to'satdan o'zgarishi), tizim tormoz kuchini va dvigateldan g'ildiraklarga uzatiladigan aylanish momentni boshqaradi. Bu avtomobil harakatida barqarorlikni oshiradi, avariyalarning ehtimolini samarali kamaytiradi va haydash xavfsizligini oshiradi.

ON/OFF Yoqish (ON)/ O'chirish (OFF)

Kurs barqarorligi elektron tizimi (ESC) dvigatelni ishga tushirishda birlamchi ravishda yoqiladi. ESC tizimini yoqish/o'chirish uchun multimediali display interfeysidan [Vehicle Center (Avtomobil)] - [Driving (Boshqarish)] - [Elektron kurs barqarorligi tizimi (ESC)] ni tanlang. Tizim o'chirilgandan so'ng, asboblari

panelidagi ko'p funktsiyali displayda "OFF" indikatorini yonadi va "TCS" tizimi o'chiriladi. ESC tizimi yoqilganda ESC tizimi indikatorini o'chiriladi va "ESC" va "TCS" tizimlari faollashadi.

ESLATMA

Kurs barqarorligi elektron tizimi (ESC) dvigatelni ishga tushirishda birlamchi ravishda yoqiladi.

Haydash xavfsizligini ta'minlash uchun kurs barqarorligi elektron tizimini (ESC) o'chirish tavsiya etilmaydi, quyida tavsiflangan ayrim holatlar bundan mustasno:

- Avtomobil sirpanishga qarshi zanjirlar bilan jihozlangan;
- Chuqur qor yoki yumshoq qoplama bo'ylab harakatlanganda;
- Avtomobil tiqilib qolganida va chiqib ketishga uringanda.

Tizim ishga tushganda, asboblari panelining ko'p funktsiyali displaydagi ESC indikatorini miltillaydi, tormoz pedali biroz tebranadi va dvigatel bo'linmasida ESC tizimi uzatmasi faollashadi. Bu normal hodisa.

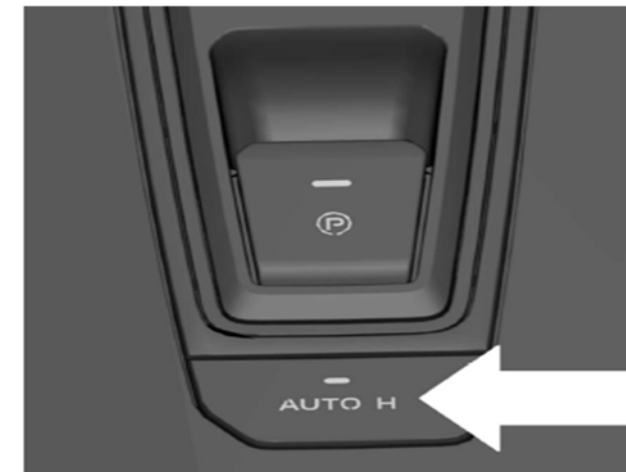
Avtomobil har safar ishga tushirilgandan so'ng va 10 km/soat tezlikka erishgandan so'ng, ESC tizimi avtomatik ravishda tegishli tovush bilan o'z-o'zini diagnostika qiladi.

OGOHLANTIRISH

ESC va TCS tizimlari harakat xavfsizligini oshirishiga qaramay, avtomobilni boshqarishda e'tiborli va ehtiyotkor bo'ling. Harakatlanayotganda avtomobilning tormoz yo'lini hisobga olgan holda zarur masofaga amal qiling.

Kurs barqarorligi tizimi (ESC) tormoz tizimi, podveska, g'ildiraklar, rul boshqaruvi, elektr tizimlari va boshqalar bilan uzviy bog'liq. Avtomobil va xavfsizlik tizimlarini mustaqil ravishda qayta jihozlash, shuningdek, tizimlar dizayniga xususiy tartibda aralashish ESC tizimining ish xususiyatlarining yomonlashishiga yoki uning ishdan chiqishiga olib kelishi mumkin.

Avtomobilni avtomatik ushlab turish tizimi(AUTO HOLD)

Avtomobilni avtomatik ushlab turish tizimi (AUTO HOLD) ESC tizimi yordamida tormoz tizimidagi bosimni ushlab turadi va haydovchiga avtomobilni harakatsiz holatda ushlab turishga yordam beradi. Tormoz pedali qo'yib yuborilganda avtomobil harakatsiz qoladi. Akselerator pedali bosilganda harakatni boshlash uchun sharoit yaratiladi, to'xtab turish tormozi avtomatik ravishda bo'shatiladi va avtomobil ravon harakatlana boshlaydi.

Avtomatik ushlab turish funktsiyasi (AUTO HOLD) haydovchiga quyidagi holatlarda yordam beradi:

- Avtomobilni harakat boshlanishida, ayniqsa tik qiyaliklarda ushlab turadi;
- Avtomobilning, ayniqsa, tik qiyaliklarda tasodifiy va o'z-o'zidan harakatlanishini oldini oladi;
- Tirbandlikda yoki svetofor oldida harakatlanayotganda vaqtincha to'xtash holatida to'xtash tormozi vazifasini bajaradi.

Avtomobilni avtomatik ushlab turish tizimining ishlash shartlari (AUTO HOLD):

- Avtomobil butunlay harakatsiz;
- Dvigatel ishlayapti;
- Haydovchi xavfsizlik kamari taqilgan;
- Eshiklar (jumladan haydovchining eshigi) yopiq;
- EPB (Elektromexanik to'xtash tormozi) tizimining nosozlik indikatorini o'chirilgan;
- ESC tizimi yoqilgan.

Agar avtomobil ag'darilishga moyil bo'lsa, AUTO HOLD avtomatik ushlab turish tizimi avtomatik ravishda avtomobil harakatining oldini olish uchun tormoz tizimining kuchini oshiradi. Bir vaqtning o'zida ESC tizimining ishlash ovozi eshutiladi va oyoqqa kichik tebranish uzatiladi. Avtomobil ag'darilishi bilan bog'liq takroriy vaziyatda AUTO HOLD tizimi avtomatik ravishda avtomobilni to'xtash tormoziga o'rnatadi, bu tizimning normal ishlash algoritmi hisoblanadi.

Avtomobil harakatlana boshlaganda AUTO HOLD avtomatik to'xtatish tizimi ishlasa, avtomobilni to'xtatish rejimidan chiqarish uchun akselerator pedalini bosib.

Agar avtomobilni avtomatik ushlab turish tizimi (AUTO HOLD) haydashda noqulaylik tug'dirsa, masalan, orqaga yurganda, tirbandliklarda va h.k., uni vaqtincha o'chirish mumkin.

ON/OFF Yoqish (ON)/ O'chirish (OFF)

Funksiyani AUTO HOLD tugmasi yordamida faollashtirish yoki o'chirish mumkin.

Markaziy boshqaruv blokidagi AUTO HOLD

kalitini bosib, AUTO HOLD indikatorini oq rangda yonib, funksiya faollashtirilganini bildiradi. Almashtirgichni yana bir marta bossangiz, indikator o'chadi va funksiya o'chiriladi.

ESLATMA

- Og'ir buyumlarni klavish ustiga qo'ymang[AUTO HOLD];
- [AUTO HOLD] tugmasini uzoq vaqt bosib turmang. Tizim buni xatolik sifatida aniqlaydi va xatolik haqida xabar beradi.
- Avtomobilni ushlab turish rejimidan chiqarish uchun harakatni boshlashda akselerator pedalini bosib. Aks holda, avtomobil harakatlana olmaydi. MUO'Q bilan jihozlangan avtomobillarda dvigatel to'xtab qolishi mumkin.
- AUTO HOLD avtomatik ushlab turish tizimi AUTO HOLD tizimi avtomobilni qo'zg'almas holatda ushlab turishni boshlagan vaqtdan taxminan 3 daqiqa o'tgach, avtomatik ravishda elektromexanik to'xtash tormoziga almashadi;
- AUTO HOLD funksiyasi faollashtirilganda tormoz pedalini qattiqroq bo'lishi mumkin.
- AUTO HOLD avtomatik ushlab turish tizimi to'xtash tormozi o'rnini bosmaydi. Avtomobilni xavfsiz gorizontall joylarda to'xtatib. Avtomobil dumalab ketmasligiga va sirpanmasligiga ishonch hosil qiling.
- AUTO HOLD funksiyasi ishlayotganda AUTO HOLD indikatorini yashil rangda yonadi.
- Agar AUTO HOLD tizimining barcha ishlash shartlariga rioya qilinsa, lekin tugma indikatorini ishlamasa, diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Ko'tarilishda harakatni boshlashda yordam tizimi (HHC) ※

Ko'tarilishdagi harakat boshlanishida yordam berish tizimi (HHC) harakat boshlanishida avtomobilning teskari yo'nalishda siljishining oldini olish uchun mo'ljallangan. Tormoz pedalini qo'yib yuborishda tizim avtomobilni qisqa vaqt davomida (taxminan 2 soniya) harakatsiz ushlab turadi, bu esa akselerator pedalini bosib turish uchun vaqt berib, dumalashning oldini oladi.

ESLATMA

- HHC tizimi zavod sozlamalarida standart holatda faollashtiriladi. Uni o'chirish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.
- Tizim normal ishlaganda solenoidlarning elektromagnit klapanlari "qarsillaydi," bu nosozlik hisoblanmaydi.
- HHC tizimi tormoz tizimidagi zo'riqishni oshirmaydi. Agar tormoz pedalini kichik kuch bilan bosilsa, HHC avtomobilni ushlab tura olmasligi mumkin.

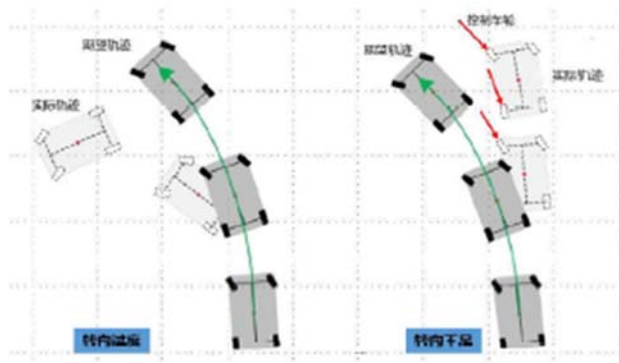
OGOHLANTIRISH

- Belgilangan qisqa vaqtdan so'ng avtomobil harakatlanmasa yoki haydovchi akselerator pedalini biroz kuch bilan bossa, HHC tizimi avtomobilni harakatsiz holatda ushlab turishni to'xtatadi va uning ag'darilish xavfi yuzaga keladi, bu esa avariya, baxtsiz hodisalar va jarohatlarga olib kelishi mumkin.
- Agar HHC tizimi ishlayotgan paytda haydovchi eshigi ochilsa, tizim darhol o'chiriladi va avtomobil qiyalikdan sirpanib tusha boshlaydi.
- Uzatmalarni almashtirish selektori "D" (oldinga harakatlanish) yoki "R" (ortga harakatlanish) holatida ekaniga ishonch hosil qiling.

Tortish vektorini dinamik boshqarish (DTV)

Burilishda DTV aylanish momentini dinamik boshqarish tizimi avtomobilning burilishdagi turg'unligini va shinalarning yo'l qoplamasi bilan ilashish holatini maksimal darajada oshirishga yordam beradi. Avtomobil katta tezlanish bilan yoki katta tezlikda burilganda, bu transport vositasining haddan tashqari burilib ketishiga olib kelmaydi, bu ESC/TCS aralashuvini kamaytiradi va transport vositasiga harakat paytida boshqaruv va barqarorlikni saqlashga yordam beradi.

Ishlash prinsipi

Avtomobil harakat trayektoriyasi, IYOD aylanishi va g'ildiraklar aylanish tezligini kuzatuvchi datchiklar yordamida DTV tizimi avtomatik ravishda haydovchining maqsadini va yo'l trayektoriyasi va relyefining o'zgarishini aniqlaydi. Real vaqt rejimida kutilayotgan harakat trayektoriyasini avtomobilning haqiqiy harakat yo'nalishi bilan hisoblaydi va taqqoslaydi va berilgan trayektoriyadan sezilarli darajada og'gan taqdirda avtomobilning burilishdagi harakat natijasida yuzaga kelgan siljishini ehtiyotkorlik bilan tuzatadi. Avtomobilni boshqarish samaradorligini oshirish va burilishlarda avtomobilning barqarorligini ta'minlash hamda avtomobilni boshqarishdan zavqlanishga erishish uchun tizim transport vositasining harakat trayektoriyasini haydovchi tomonidan kutilayotgan harakat trayektoriyasiga maksimal darajada mos

ravishda nazorat qiladi va to'g'rilaydi.

Yoqish (ON)/ O'chirish (OFF)

DTV tizimi avtomatik ravishda yonadi va majburiy ravishda yoqilishi yoki o'chirilishi mumkin emas.

Faollashtirish shartlari: Xavfli burilishlar zanjiridan iborat egri-bugri yo'l, qiya va uzoq davom etadigan burilishlar, aylanma harakatlar va boshqalar.

To'xtash tormoziga avtomatik o'rnatish

Dvigatel to'xtatilgandan va avtomobil elektr ta'minoti o'chirilgandan so'ng ("OFF" holati) EPB tugmasini ko'tarish va to'xtash tormozini faollashtirishga hojat yo'q. Elektromexanik to'xtash tormozi (EPB) funksiyasi avtomobilni avtomatik ravishda to'xtash tormoziga o'tkazadi.

ESLATMA

Agar dvigatel o'chirilgandan keyin avtomobilni to'xtash tormoziga o'rnatishning hojati bo'lmasa, dvigatel ishlaganda EPB tugmasini 3 sekunddan ortiq bosib turing va dvigatelni bir vaqtda o'chiring. Elektromexanik to'xtash tormozi (EPB) o'chiriladi. Dvigatelni keyingi ishga tushirishda o't oldirish o'chirilgandan keyin avtomatik to'xtash funksiyasi tiklanadi.

- Og'ir buyumlarni EPB klavishiga qo'ymang; Xavfsizlikni ta'minlash uchun avtomobilni tark etishdan oldin avtomatik to'xtash tormozi faollashtirilganini tekshiring. Avtomobil to'xtash tormoziga o'tkazilgandan so'ng quyidagi harakatlarni amalga oshiradi:
- Dvigatel o'chirilgandan so'ng, to'xtash tormozi indikator 10 soniya davomida yonib turadi.
- Dvigatel o'chirilgandan so'ng, asboblarning panelidagi "P" to'xtash tormozining qizil indikator 10 soniya davomida yonadi.
- Avtomobilni to'xtash tormoziga o'tkazish/olishda elektr dvigatel va orqa tormoz mexanizmlarining shovqini 2 soniya davomida kuzatiladi.

Rul boshqaruvi

Rul boshqaruvi elektr kuchaytirgichi (EPS)

Rul boshqaruvi elektr kuchaytirgichi (EPS) haydovchi tomonidan rul g'ildiragiga beriladigan kuchni sezilarli darajada kamaytiradi. Past tezlikda rul g'ildiragining aylanish kuchini pasaytiradi va yuqori tezlikda rul boshqaruviga bo'lgan kuchni barqarorlashtiradi. Bu avtomobilning qulayligi va boshqariluvchanligini oshirish, yonilg'i sarfini kamaytirishga erishish imkonini beradi.

Agar rul boshqaruvi elektr kuchaytirgich tizimi nosoz bo'lsa va elektr kuchaytirgichning samaradorligi pasaysa, avtomobil rul boshqaruvi ta'siriga katta kuch bilan javob berishni davom ettiradi. Diagnostika qilish va ta'mirlash uchun vakolatli CHANGAN xizmat markaziga murojaat qiling.

OGOHLANTIRISH

Agar rul g'ildiragi eng chetki holatga aylantirilib, uzoq vaqt shu holatda qoldirilsa, rul g'ildiragidagi kuchlanish ortadi. Tizim sovigandan keyin rul g'ildiragidagi kuchlanish me'yorga qaytadi.

ESLATMA

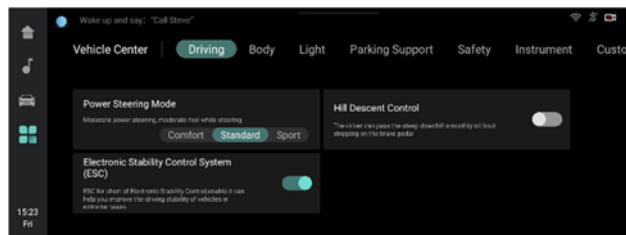
Rul g'ildiragi aylanganda rul boshqaruvi elektr kuchaytirgichining mumkin bo'lgan ish tovushini (shovqini) eshitish mumkin. Bu nosozlik emas.

Rul boshqaruvi elektr kuchaytirgichi rejimlari

Rul boshqaruvi elektr kuchaytirgichining ko'p funksiyali rejimi ruldagi kuchlanishlarni shaxsiy xohish-istaklar yoki yo'l sharoitlariga muvofiq tanlash imkonini beradi.

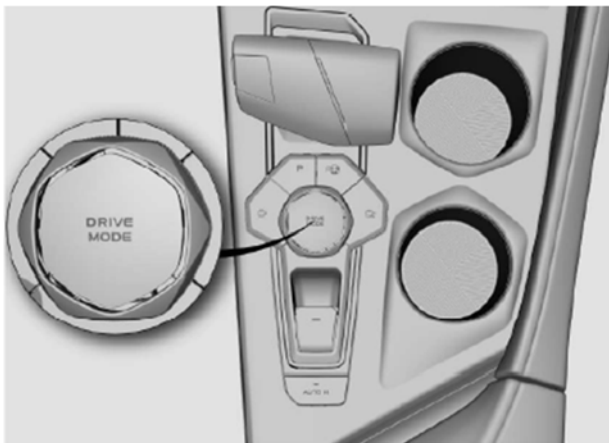
Ruldagi kuchlanishlarni ko'p funksiyali multimediali display menyusi yordamida tanlash mumkin. Rul boshqaruvi elektr kuchaytirgichi rejimini tanlash uchun quyidagi tugmalarni bosing:

[Vehicle Center (Avtomobil)] - [Driving (Boshqarish)] - [Rul boshqaruvining elektr kuchaytirgichi] va displayda elektr kuchaytirgichning joriy rejimi sozlamalarga muvofiq ko'rsatiladi.

- ECO: Rul boshqaruvining standart rejimi;
- Qulay rejim: rul g'ildiragiga eng kam kuch.
- Normal rejim (NOR): rul g'ildiragiga ta'sirning o'rtacha darajasi;
- Sport rejimi (SPT): rul g'ildiragiga eng yuqori kuch.

Rul boshqaruvi elektr kuchaytirgichining rejimi avtomobilni boshqarish rejimini tanlash bilan bog'liq bo'lishi mumkin. Ushbu funksiyaga muvofiq, markaziy boshqaruv konsolining boshqaruv rejimini tanlash selektori almashtirilganda, boshqaruv elektr kuchaytirgichi rejimi tanlangan boshqaruv rejimi bilan birga o'zgaradi. Multimedia displayning bosh sahifasida [Vehicle center (Avtomobil)] → [Driving (Avtomobilni boshqarish va rul boshqaruvi)] funksiyasini yoqish/o'chirish.

Dvigatel to'xtatilgandan va keyinchalik ishga tushirilgandan keyin rul boshqaruvi elektr kuchaytirgichining sozlash rejimlari avval o'rnatilgan rejimda qoladi. Biroq, akkumulyator batareyasi o'chirilgandan va qayta yoqilgandan so'ng, sozlamalar standart rejimga qaytadi.

ESLATMA

- Harakat vaqtida rul boshqaruvinini o'zgartirishda e'tiborli va ehtiyotkor bo'ling.
- Rul boshqaruvi elektr kuchaytirgich tizimi nosoz bo'lsa, rul boshqaruvi rejimlarini tanlash funksiyasi ishlamaydi.
- Rul g'ildiragining aylanishini ta'minlashda rul boshqaruvi elektr kuchaytirgichining rejimi o'zgarganda, displayda tanlangan rejim aks ettiriladi va xavfsizlik uchun rul g'ildiragidagi kuchlanish rul g'ildiragi o'rta holatga qaytarilgandan so'ng avtomatik ravishda tanlangan rejimga o'tadi.

FOYDALANISH TAVSIYALAR

BO'YICHA

Chiniqtirish

Ushbu avtomobil modeli maxsus chiniqtirish shartlarini talab qilmaydi, ammo avtomobilning xususiyatlarini yaxshilash, yoqilg'ini tejash va xizmat muddatini uzaytirish uchun dastlabki 1600 km (chiniqtirish davri) davomida quyidagi ehtiyot choralariga rioya qilish tavsiya etiladi:

- Dvigatel ishga tushirilgandan keyin dvigatelni yuqori tezlikda (3000 ayl/daq. dan ortiq) ishlashini ta'minlash tavsiya etilmaydi. Harakatni boshlashdan oldin dvigatelni ohista va ehtiyotkorlik bilan qizdiring. Dvigatelning aylanishlari o'zgarasligi uchun gaz pedalini qattiq bosmang.
- Uzoq vaqt davomida bir xil doimiy tezlikni (yuqori yoki past) ushlab turmang. Avtomobilni chiniqtirish davrida dvigatelni to'liq ishga tushirish uchun dvigatel turli xil aylanishlarda ishlashi tavsiya etiladi.
- Ishlab chiqarish texnologiyasiga muvofiq, yangi shinalarning adgezion xususiyatlari yaxshi holatda bo'lmaydi. Yangi shinalarda dastlabki 300 km masofani ehtiyotkorlik bilan bosib o'ting.
- Tormoz diskleri va tormoz kolodkalari dastlabki 500 km masofa davomida ishqalanadi. Eng yaxshi natija uchun shoshilinch tormozlashni qo'llamaslikka harakat qiling, ayniqsa birinchi 300 km davomida.
- Avtomobildan sport/poyga rejimida yoki chiniqish paytida intensiv haydash rejimida foydalanmang.
- Avtomobilni qo'lda harakatlantirishda yuqori tezlikda harakatlanish uchun past uzatmani yoki past tezlikda harakatlanish uchun yuqori uzatmani tanlamang. Harakat sharoitiga mos ravishda uzatmalarni o'z vaqtida almashtiring.

- Zaruriyatsiz favqulodda tormozlanishdan saqlanish.
- Dastlabki 2000 km davomida shatakka olishdan saqlanish.

Avtomobillarni chiniqtirish davrida AUO'Q avtomobillar uchun tavsiyalar:

- AUO'Q avtomobillarda "D" (Oldinga harakat) rejimidan foydalanish;
- Tavsiya etilgan tezlik 100 km/soatdan oshmasligi kerak;

• AUO'Q qo'lda ishga tushirishda tavsiyalarga amal qiling.

Avtomobilni qo'lda chiniqtirish davri uchun tavsiya etilgan maksimal tezlik:

Uzatma	Tezlik (km/soat)
1	20
2	30
3	50
4	70
5	90
6	110
7	120

Avtomobil uzoq vaqt to'xtab turganda tavsiyalar

- Agar avtomobil to'rt haftadan ortiq muddatga avtoturargohga qo'yilsa, akkumulyator batareyasi zaryadsizlanishi va ortiqcha zaryadlanishi tufayli ta'mirlashga yaroqsiz bo'lib qolishi mumkin.
- Avtomobil uzoq vaqt avtoturargohda to'xtaganda shinalarni dvigateldan, akkumulyator batareyasidan va yoqilg'i-moylash materiallaridan uzoqda saqlash tavsiya etiladi. Avtomobilni quyosh nuri va yomg'irning bevosita ta'siridan, yuqori harorat va namlikning ta'siridan to'sib qo'ying. Rezina zichlamalarni tozalang va moylang, barcha eshiklarni yoping va avtomobilni qulflang. Agar avtomobil bino ichida to'xtab turgan bo'lsa, eshik oynalarini biroz ochiq qoldiring.
- Uzoq muddat saqlanganda avtomobilni yaxshilab yuvib quriting va unga mum surting. Avtomobilni quruq, yaxshi shamollatiladigan joyda to'xtating va avtomobilning pastki qismidagi himoya mum qatlamini tekshiring. Shinalardagi bosimni zavod jadvalida ko'rsatilgan ruxsat etilgan maksimal qiymatgacha oshiring. Shinalar deformatsiyasining oldini olish uchun haftada bir marta shinalar holatini o'zgartirish uchun avtomobilni harakatlantiring. Har oyda shinalardagi bosim ko'rsatkichlarini tekshiring

Yuqori tezlikda harakatlanish

- Tekshiring va kerak bo'lsa, shinalardagi bosimni tavsiya etilgan qiymatgacha sozlang.
- Avtomobil tezligi ortganda tormoz yo'li ham ortadi. Tormoz pedali yordamida avtomobilning harakat tezligiga qarab uni boshqaring.
- Oldinda ketayotgan transport vositasigacha xavfsiz masofani saqlang.
- Tog' dovonidan o'tayotganda, uzun o'lchamli transport vositasini quvib o'tayotganda yoki tunnelga kirayotganda tezlikni pasaytiring, chunki avtomobilga yon tomondan shamol ta'sir qilishi mumkin.

DIQQAT

Tungi qorong'i paytlarda, yomon ko'rish sharoitida, yomg'irli ob-havoda, qor bosgan, iflos va sirpanchiq yo'llarda yuqori tezlikda harakatlanish tavsiya etilmaydi.

Qorong'i vaqtda harakatlanish

- Yuqori tezlikda harakatlanishga yo'l qo'ymang va oldinda ketayotgan transport vositasigacha xavfsiz masofani saqlang.
- Harakatni boshlashdan oldin, ko'zni qamashtiradigan ta'sirni kamaytirish uchun, orqa ko'rish oynalarini sozlang.
- Harakatni boshlashdan oldin yaxshiroq yoritish va ko'rish masofasi uchun faralarning tozaligini tekshiring.
- Harakatni boshlashdan oldin yoritish elementlari va burilish signallari, yurish va gabarit chiroqlari, tovush signali va boshqa jihozlarning soz, ishga yaroqli holatda ekanligiga ishonch hosil qiling.

Yomg'irli va nam ob-havoda harakatlanish

- Past tezlikda harakatlaning: kuchli yomg'ir haydovchining ko'rish qobiliyatiga ta'sir qilishi va tormoz yo'lini oshirishi mumkin;
- Harakatni boshlashdan oldin oyna tozalagichning ishlashini tekshiring;
- Harakatni boshlashdan oldin shinalarning bosimi va holatini tekshiring. Shinalarning yomon holati avtomobil shinalarining toyib ketishi va sirpanishiga, akvaplanlanishiga va YTHga olib kelishi mumkin;
- Yomg'ir paytida yoki suvli to'siqni yengib o'tgandan so'ng, normal tormozlash effekti tiklangunga qadar tormoz diski va kolodkalaridan namlikni olib tashlash uchun tormoz pedalini bir necha marta bosing.

DIQQAT

Yomg'irli va nam ob-havoda harakatlanayotganda boshqa yo'l harakati qatnashchilarini ogohlantirish uchun yaqinni yoritish chiroqlarini yoqing.

Suv to'sig'idan o'tish

- Harakatlanayotganda dvigatelga suv tushishining oldini olish uchun chuqurliklar va suv bosishlardan saqlanishga harakat qiling.
- Suv to'sig'ini yengib o'tayotganda tezlikni minimal darajaga tushiring; g'ildiraklar suv to'sig'idan bir vaqtda o'tishiga harakat qiling; g'ildiraklar sirpanib ketmasligi va avtomobil yon tomondan sirpanib ketmasligi uchun tormoz pedalini bosmang.
- Avtomobilning dvigateli, transmissiyasi va elektr jihozlariga zarar yetkazmaslik uchun bosib o'tiladigan sayozlik chuqurligining chegarasidan va harakat tezligining 5 km/soatdan oshishiga yo'l qo'ymang.

- Suvli to'siqni yengib o'tgandan so'ng, normal tormozlash effekti tiklangunga qadar tormoz diski va kolodkalar sirtidan namlikni olib tashlash uchun tormoz pedalini bir necha marta bosing.

Iflos va sirpanchiq yo'lda harakatlanish

- Yuqori tezlikda harakatlanmang.
- Eskirganlaridan foydalanish tavsiya etilmaydi. Shinalar holatini kuzatib boring va o'z vaqtida almashtiring.
- Iflos va sirpanchiq yo'lda uzoq masofalarga yo'l bosgandan keyin avtomobilni yaxshilab yuvish va texnik xizmat ko'rsatish kerak.

Qiyalik va tog'li hudud bo'ylab harakatlanish

- Qiyalik bo'ylab ko'tarilishda aylanish momentini oshirish va dvigatelning ortiqcha yuklanishidan kelib chiqadigan shikastlanishlarning oldini olish uchun dvigatelning burilish burchagi va aylanish chastotasiga muvofiq pasaytirilgan uzatmaga o'z vaqtida o'tish kerak.
- Tog'dan /qiyalikdan uzoq vaqt pastga tushishda pasaytirilgan uzatmaga o'tish va tormozlash uchun dvigateldan foydalanish kerak.

DIQQAT

Tik yoki uzun qiyalik bo'ylab pastga harakatlanayotganda, tormoz mexanizmlarining qizishi va tormoz samarasining yo'qolishining oldini olish uchun tormoz pedalini tez-tez yoki uzoq vaqt bosmang. Qiyalik bo'ylab harakatlanishda neytral uzatma/ qiyalama harakat qat'iyon taqiqlanadi (AUQ selektorining "N" holati).

Qish sharoitida harakatlanish

Qish mavsumi boshlanishidan oldin texnik xizmat ko'rsating va avtomobilni qishki ekspluatatsiyaga tayyorlang. Avtomobilni qishki sharoitda boshqarishda yo'l qoplamasining holati va qishki ob-havo sharoitlariga amal qiling:

- Atrof-muhit haroratiga mos keladigan yonilg'i-moylash materiallari va texnik suyuqliklardan foydalaning (masalan, moy, dvigatelning sovutish suyuqligi, yuvish suyuqligi va boshqalar);
  - Akkumulyator batareyasining holatini va zaryad darajasini tekshiring;
  - Avtomobilning mo'ljallangan joyi va undan foydalanish holatiga qarab, uni kerakli jihozlar bilan ta'minlash tavsiya etiladi (masalan: shinalar uchun sirpanishga qarshi zanjirlar, oynalar uchun qirg'ichlar, qum yoki tuz solingan qop, signal mash'alalari/ raketalar, kurak va boshqalar);
  - Qishki shinalarni o'rnatish va kuchli yeyilgan shinalardan foydalanmaslik tavsiya etiladi;
  - Avtomobilni ko'zdan kechiring va avtomobildagi qorni tozalang;
  - Qish sharoitida harakatlanayotganda tormozni oldindan ishga tushiring. Tormoz pedalini tez-tez bosmaslik uchun sekinlashishni kuzatib boring.
  - Avtoturargohda to'xtash tormozidan foydalanmang. To'xtash tormozi ishdan chiqishi mumkin, bu uni qo'yib yuborishga to'sqinlik qilishi mumkin.
- Uzatma qutisi selektorini quyidagi holatga o'tkazing:
- AUO'Q avtomobillari - "P" holat;
  - MUO'Q avtomobillari - 1- yoki orqa uzatma.
  - Avtomobilni qiyaliklarda to'xtatish tavsiya etilmaydi. Agar bu zarur bo'lsa, ag'darilishning oldini olish uchun rulni buring, g'ildirakni tasodifan ag'darilishning oldini olish uchun ag'darilishga qarshi tirgak bilan bloklang.
  - Zarur hollarda sirpanishga qarshi zanjirlardan foydalaning.

OGOHLANTIRISH

Qorli ob-havoda va sirpanchiq yo'llarda yuqori tezlikda harakatlanish taqiqlanadi.

Qorli va sirpanchiq yo'llarda keskin manyovr qilish, harakatni boshlash, tezlashish, burilish va tormozlash taqiqlanadi.

Iloji bo'lsa, avtomobilni to'xtash uchun tekis joyda qoldiring.

Dvigatelning tormozlanishini pasaytirilgan uzatmaga o'tkazish yo'li bilan qo'llash tavsiya etilmaydi. Sirpanchiq yuzalarda yetakchi g'ildiraklar yo'l bilan ilashish qobiliyatini yo'qotishi, sirpanish va avariya xavfini oshirishi mumkin.

Tejamkor boshqarish

Yoqilg'i sarfi va zararli chiqindilarni kamaytirish uchun quyidagi qoidalarga amal qiling:

- Foydalanish paytida avtomobilni tejamkor rejimga (ECO) o'tkazing.
- Uzoq vaqt to'xtab turganda dvigatelni o'chiring. Dvigatelning uzoq vaqt neytral ishlashdan saqlanang;
- Keskin ishga tushirishdan saqlanang: keskin ishga tushirish yonilg'i sarfini oshiradi va dvigatelning ishlash muddatini qisqartiradi;
- Avtomobil harakatini bashorat qiling: yonilg'i sarfini kamaytirish uchun keskin tezlanish, tormozlanish va to'xtashlardan saqlanang;
- Shosseda yuqori tezlikda harakatlanmang: keskin tormozlanishlar va tezlanishlarsiz doimiy tezlikda harakatlanish yo'lovchilarning qulayligini oshiradi, yoqilg'i sarfini va zararli moddalar chiqishini kamaytiradi, shuningdek, dvigatel va transmissiyaning eskirishini minimallashtiradi.
- Avtomobil og'irligini kamaytiring: qo'shimcha og'irlik yoqilg'i sarfini oshiradi.
- Shinalardagi bosimni muntazam tekshirib turing: shinalardagi past bosim harakatga qarshilikni, yonilg'i sarfini va shinalarning yeyilishini oshiradi.
- Lyuk va/yoki derazalarni yoping: tomdagi ochiq lyuk yoki derazalar shamol qarshiligini oshiradi va yonilg'i sarfini oshiradi.
- Inersiya bo'yicha harakatdan foydalaning: svetoforning taqiqlovchi signaliga yaqinlashganda yoki tog'ning tik yonbag'ridan tushganda akselerator pedalini oldindan qo'yib yuboring, bu avtomobilga inersiya bo'yicha harakatlanishga imkon beradi. Bu vaqtda dvigatelga yonilg'i uzatish minimallashtiriladi.
- Yuqori tezlikda harakatlanmang: Doimiy past tezlikda harakatlanish yonilg'i sarfini kamaytirish va yeyilishni minimallashtirish imkonini beradi. Dvigatel tirsakli valining tavsiya etilgan aylanish chastotasi 1800 ayl/min ~ 2300 ayl/min oralig'ida bo'lib, bu dvigatelning tejamkor ishlash diapazonidir.
- O'z vaqtida xizmat ko'rsatish: muntazam texnik xizmat ko'rsatish uzoq muddat xizmat qilish va optimal tejamkorlikni kafolatlaydi.

V. AVARIYA HOLATLARIDAGI HARAKATLAR

ESLATMA

Ushbu bo'limda sanab o'tilgan ogohlantirish vositalari va usullari axborot sifatida taqdim etilgan. Agar tafovutlar aniqlansa, avtomobilning haqiqiy konfiguratsiyasiga qarang.

AVTOMOBIL NOSOZLIGI TO'G'RISIDAGI OGOHLANTIRISHLAR VA BORT ASBOBLARI

Avariya yorug'lik signalizatsiyasi ✕

Yorug'lik avariya signalizatsiyasini yoqish tugmasi

konditsionerni boshqarish panelida joylashgan.

Avariya signalizatsiyasini yoqish uchun tugmani bosib, chap va o'ng burilish ko'rsatkichlari bir vaqtda miltillay boshlaydi. O'chirish uchun tugmani qayta bosib.

Avtomobil taxminan 100 km/soat tezlikda shoshilinch to'xtatilganda, avariya yorug'lik signalizatsiyasi avtomatik ravishda yoqiladi, xavf haqida ogohlantiriladi va boshqa yo'l harakati ishtirokchilarini tezlikning pasayishi haqida xabardor qiladi. Shoshilinch tormozlashdan so'ng avtomobil yana tezlashsa yoki o'chirish tugmasi bosilsa, signalizatsiya o'chiriladi.

Avariya signalizatsiyasi, shu jumladan, avtomobil o'chirilganda ham ishlaydi.

ESLATMA

- Avtomobil 100 km/soatdan kam tezlikda shoshilinch to'xtatilganda yoki ravon to'xtatilganda, avariya yorug'lik signalizatsiyasi avtomatik ravishda yoqilmaydi.
- Tormozlashda avariya signalizatsiyasi tizimining avtomatik ishga tushirilishini o'chirish yoki sekinlashganda ishga tushirish parametrlarini sozlash mumkin. CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Avariya to'xtash belgisi ✕

Avariya to'xtash belgisi bagaj bo'limida joylashgan. Favqulodda to'xtash holatida, yuqorida ko'rsatilganidek, yo'l harakati qoidalariga muvofiq, avariya holatida to'xtashning ogohlantiruvchi belgisini olish va o'rnatish kerak.

ESLATMA

Avariya holatida to'xtashda ogohlantirish belgisini olish va o'rnatish kerak.

Avariya to'xtash belgisi yo'l sharoitiga qarab boshqa haydovchilarni xavf to'g'risida o'z vaqtida ogohlantirishni ta'minlaydigan masofada o'rnatiladi. Yo'l harakati qoidalariga (YHQ) ko'ra, aholi punktlarida bu masofa avtomobildan kamida 15 metr, aholi punktlaridan tashqarida esa 30 metr bo'lishi kerak. Shuningdek, favqulodda yorug'lik signalizatsiyasini yoqish kerak.

Shatakka olingan mexanik transport vositasida avariyaviy yorug'lik signalizatsiyasi mavjud bo'lmaganda yoki nosoz bo'lganda uning orqa qismiga avariyaviy to'xtash belgisi mahkamlangan bo'lishi kerak.

Yorug'lik qaytaruvchi xavfsizlik nimchasi ✕

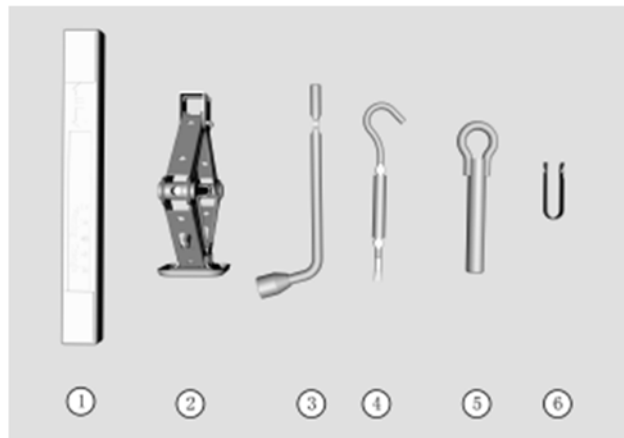
Yorug'lik qaytaruvchi nimchali sumka old yo'lovchi o'rindig'i oldidagi qo'lqop qutisida joylashtirilgan.

OGOHLANTIRISH

Yo'l harakati qoidalariga va yo'l sharoitiga rioya qilgan holda favqulodda to'xtashda yorug'lik qaytaruvchi nimchani kiyib, favqulodda to'xtash belgisini oling va o'rnatib. Avariya signalizatsiyasini yoqing. Iloji bo'lsa, qatnov qismini tark eting.

Avtomobildagi asboblarga to'plami ✕

Bort asbobi zaxira g'ildirakning pastki qismida joylashgan. Avtomobilning bort asboblari kirish uchun bagaj bo'limining pol qoplamasini ko'taring.

- ① Avariya to'xtash belgisi;
- ② Domkrat (g'ildirakni shoshilinch almashtirishda ishlatiladi);
- ③ Ballon kaliti;
- ④ Domkrat tutqichi;
- ⑤ Shatakka olish ilgagi;
- ⑥ G'ildirak gaykasi qalpog'i almashtirgichi.

⚠️ DIQQAT

Avtomobilni qatnov qismida ta'mirlamang. G'ildiraklarni almashtirishdan oldin qatnov qismini bo'shating, avtomobilni xavfsiz joyga to'xtating va uni tirgaklarga mahkamlang, nur qaytaruvchi nimchani kiying. Domkratni qattiq tekis yuzaga o'rnatang. Domkrat avtomobilning old va orqa yon qismlarida maxsus ajratilgan joylarga to'g'ri o'rnatilganligiga ishonch hosil qiling. Domkratni bampere yoki avtomobilning boshqa qismlari ostiga o'rnatmang. Domkratdan foydalanishda tana qismlarini domkratga o'rnatilgan avtomobil ostiga qo'yish taqiqlanadi. Agar avtomobilga pastdan kirish kerak bo'lsa, uni tutib turish

uchun avtomobilni tayanchga o'rnatang. Xavfsizlik choralari rioya qilinmasa, avtomobil domkratdan sirpanib ketishi mumkin. Bu jiddiy jarohatlar yoki qurbonlarga olib kelishi mumkin.

Avtomobil ko'tarilayotganda dvigatelni ishga tushirmang.

Avtomobilni ko'tarishdan oldin, salonda hech kim yo'qligiga, bola (agar bo'lsa) yo'ldan va domkrat ko'tarayotgan avtomobildan uzoqda ekanligiga ishonch hosil qiling.

G'ildiraklarni almashtirish

⚠️ DIQQAT

G'ildiraklarni almashtirishdan oldin avtomobilni qatnov qismidan oling, avtomobilni qattiq tekis yuzada xavfsiz joyga to'xtating va uni almashtirilayotgan g'ildirakning diagonal bo'ylab ikkala tomondan tirgaklar bilan mahkamlang.

Domkratdan qattiq tekis yuzada foydalaning.

Agar joriy vaziyatda g'ildirakni almashtirishning iloji bo'lmasa, CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

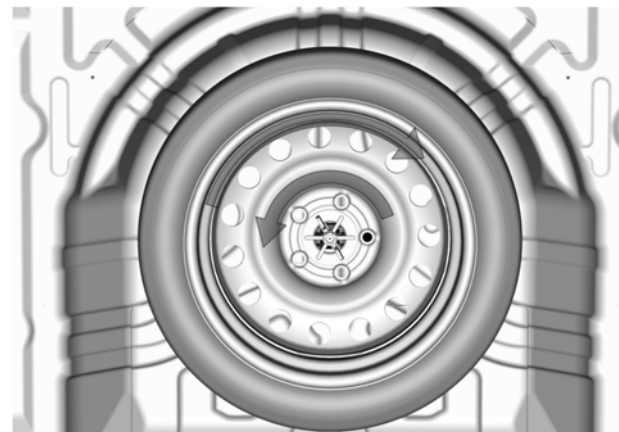
Ishga tayyorgarlik

- Avtomobilni qattiq tekis yuzada to'xtating;
- To'xtash tormozini yoqing;
- Oldingi g'ildiraklarni to'g'ri chiziqli holatga keltiring;
- AUO'Q avtomobillar uchun uzatmani "P" (to'xtash joyi) holatiga o'tkazish selektorini tanlang;
- Dvigatelni o'chiring;
- Avariya signalizatsiyasini yoqing va avariya to'xtash belgisini o'rnatang;
- Zaxira g'ildirak va asboblarga to'plamini zaxira g'ildirak pastki qismidan chiqarib oling;
- Sirpanishning oldini olish uchun almashtiriladigan g'ildirakning diagonal bo'ylab old va orqa tomonidagi g'ildiraklar tagiga tirgakni o'rnatang.

⚠️ DIQQAT

G'ildiraklarni almashtirayotganda avtomobil dumalab ketmasligi uchun domkrat yordamida ko'tarishdan oldin to'xtash tormozini faollashtiring va g'ildiraklar tagiga tirgaklarni o'rnatang.

Zaxira g'ildirakni saqlash va olish

Zaxira g'ildirakni chiqarib olish uchun zaxira g'ildirakni mahkamlash plastinasining boltini soat strelkasiga teskari burang.

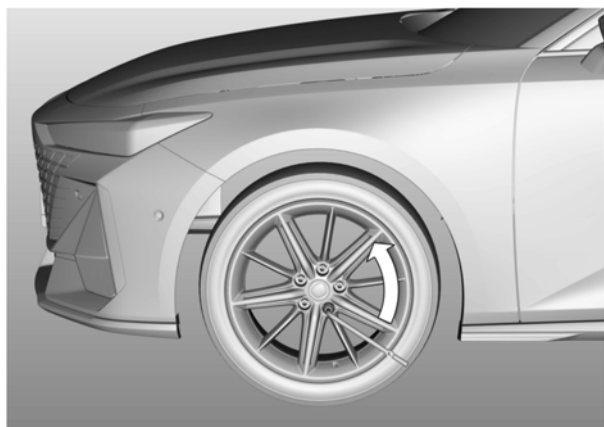
Zaxira g'ildirak almashtirilgandan keyin uni mahkamlash uchun zaxira g'ildirakning siquvchi plastinasi mahkamlash boltini soat strelkasi bo'ylab burang.

G'ildirakni almashtirish:

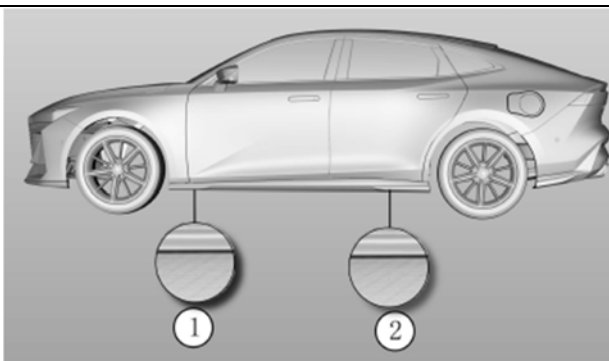
1. G'ildirak gaykalari qalpoqchasini yechib oluvchi uskunadan foydalanib, g'ildirak gaykalari qalpoqchalarini ketma-ket yechib oling.

2. G'ildirak gaykalarini soat strelkasiga qarshi bir marta to'liq aylantirib, ketma-ket bo'shating, lekin gaykalarni butunlay yechib olmang.

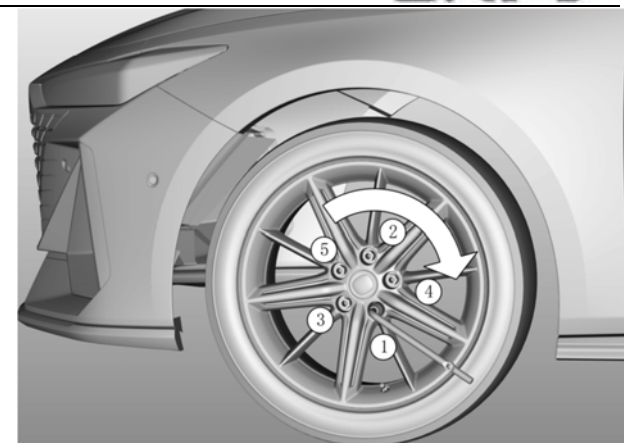
3. Domkratni avtomobilni ko'tarish uchun mos keladigan joyga, avtomobilning old/orqa qismiga, almashtiriladigan g'ildirak yoniga o'rnatning. Domkrat tayanchini o'rnatish joylari avtomobil kuzovining yon panellari/ ostonasining pastki qismida joylashgan va quyidagi rasmda ko'rsatilgan (poz. 1 yoki 2). Oldingi g'ildirak tayanchini 1-holatga, orqa g'ildirak tayanchini esa 2-holatga o'rnatning.

DIQQAT

Shikastlanishning oldini olish uchun avtomobil bilan birga yetkazib beriladigan domkratdan foydalaning. Domkratni faqat belgilangan nuqtalarga o'rnatning. Domkratni avtomobilning boshqa qismlari ostiga o'rnatmang. Domkrat noto'g'ri qo'llanilganda, avtomobil ko'tarilgandan keyin ag'darilib ketishi, sirpanishi yoki qulashi mumkin. Domkratni faqat qattiq, tekis, sirpanmaydigan yuzaga o'rnatning. Domkratni qo'llab-quvvatlash uchun yog'och doskalar/bloklar yoki shunga o'xshash buyumlardan foydalanmang. Aks holda domkrat unga qo'yilgan bosimga bardosh bera olmaydi va kerakli balandlikka erisha olmaydi. Shina bilan yuza orasidagi masofa 3 sm dan oshmasligiga ishonch hosil qiling.

4. Domkrat dastasini domkratga o'rnatning va avtomobil ko'tarilguncha uni soat strelkasi bo'ylab burang. Ballonli kalit yordamida g'ildirak gaykalarini burang.

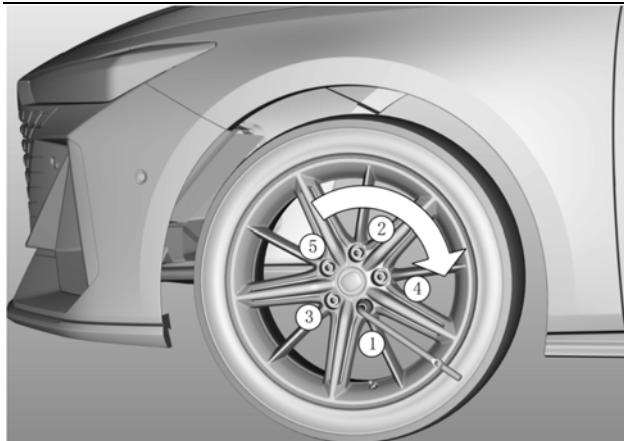
5. G'ildirakni yechib oling va avtomobil yoniga qo'ying;
6. G'ildirakning gupchak bilan tutashgan yuzasini tozalang;
7. Zaxira g'ildirakni gupchakka o'rnatning va uni mahkamlang.

DIQQAT

Ehtiyot bo'ling, g'ildiraklar va g'ildirak qalpoqlarining qirralari o'tkir bo'lishi mumkin. G'ildirakni o'rnatishdan oldin gupchakda yoki g'ildirakning o'zida begona jismlar va/yoki ifloslanish (masalan, tuproq, loy, qatron, shag'al va b.) yo'qligiga ishonch hosil qiling. Zarur bo'lsa, g'ildirakni gupchakka o'rnatish va mahkamlashga xalaqit bermasligi uchun uni tozalang.

8. G'ildirak gaykalarini qo'lda o'rnatib, qarshilik hosil bo'lguncha burang. E'tibor bering, g'ildirak gaykasining konusi ichkariga qaratilgan bo'lishi kerak.
9. Ballonli kalit yordamida g'ildirak gaykalarini soat strelkasi bo'ylab mahkamlang, so'ngra avtomobilni pastga tushiring.
10. G'ildirak gaykalarini ko'rsatilgan tartibda mahkamlang. Barcha gaykalar mahkamlanganligiga ishonch hosil qiling.

11. G'ildirak gaykalarining qalpoqchalarini g'ildirak gaykalariga navbatma-navbat o'rnatish.

ESLATMA

Boltlar yoki gaykalarni almashtirishda avtomobilga o'rnatilgan spetsifikatsiyadagi (bir xil metrik rezkali va faska konfiguratsiyali) boltlar yoki gaykalardan foydalaning. Aks holda boltlar yoki gaykalar shikastlanishi va g'ildiraklar mahkamlanmasligi mumkin. Metrik rezbadan boshqa rezkali gaykalar yoki boltlar g'ildiraklarni mahkamlash rezbasini shikastlaydi, bu esa g'ildirakni mahkamlashga imkon bermaydi.

Yangi g'ildirak gaykalari yoki g'ildiraklarini o'rnatishdan oldin ularning turi va o'lchamlarini yaxshilab tekshiring. Agar biror savol yoki qiyinchilik tug'lsa, CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

DIQQAT

Domkratda ko'tarilgan avtomobilga g'ildirak boltlari yoki gaykalarini mahkamlamang, chunki u domkratdan sirpanib tushishi mumkin. G'ildirak boltlari yoki gaykalarini avtomobil butunlay pastga tushgandan keyingina mahkamlang.

Agar gayka yoki bolt shikastlangan bo'lsa, g'ildirakni ishonchli mahkamlab bo'lmaydi. Bu g'ildirakning buralishiga va jarohatlar yoki hatto o'limga olib keladigan jiddiy avariya sabab bo'lishi mumkin.

G'ildiraklar almashtirilgandan keyin gaykalarni tavsiya etilgan tortish momenti bilan mahkamlash kerak. CHANGAN Automobile vakolatli xizmat markaziga murojaat qiling.

Zaxira g'ildirak to'liq o'lchamli zaxira g'ildiragi hisoblanmaydi va faqat favqulodda vaziyatlarda foydalanilishi mumkin. Uzoq vaqt davomida va uzoq masofalarga harakatlanayotganda zaxira g'ildirakdan foydalanish taqiqlanadi. Zaxira g'ildiragi o'rnatilgan avtomobilning tezligi soatiga 80 km dan oshmasligi kerak.

Zaxira g'ildirak o'rnatilgandan so'ng, uni to'liq o'lchamli g'ildirakka almashtirish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling. Avtomobilda bir vaqtning o'zida faqat bitta zaxira g'ildirakdan foydalanish mumkin.

G'ildirak gaykalarini tortish momenti

G'ildirak gaykasining tortish momenti 100-120 Nm.

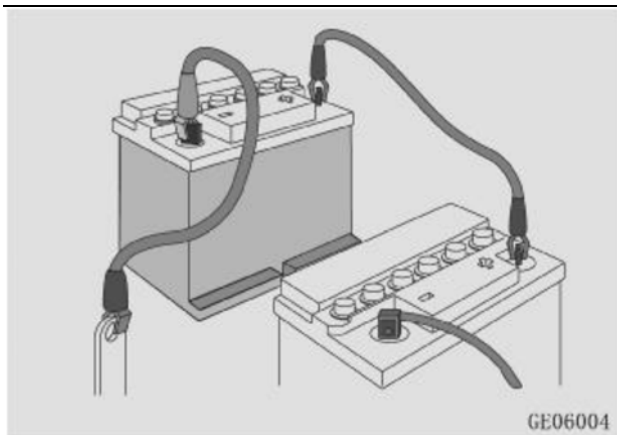
Havo klapanining qalpog'ini oching va manometr yordamida havo bosimini tekshiring. Agar shinadagi havo bosimi past bo'lsa, bosimni belgilangan qiymatgacha sozlash uchun eng yaqin texnik xizmat ko'rsatish stansiyasi oldida to'xtang. Havo bosimi tekshirilgandan yoki sozlangandan keyin havo klapani qalpog'ini o'rnatish.

Akkumulyator batareyasi kuchsiz zaryadlanganda dvigatelni ishga tushirish

ESLATMA

Avtomobilni faqat 12V kuchlanishli batareyadan ishga tushirish mumkin.

1. Tashqi quvvat manbaini avtomobil yaqiniga o'rnatish va uni uchlari "timsol" tipidagi yuqori voltli simlar yordamida ulang. Agar ishga tushirish uchun boshqa avtomobil akkumulyatoridan foydalanilsa, uni yetarli quvvatga ega bo'lmagan akkumulyatorli avtomobil kapotining eng yaqiniga joylashtiring. Avtomobillar bir-biriga tegmasligi kerak. Ikkala avtomobil to'xtash tormozini ishga tushiring.
2. Simlarni batareyaga ulashdan oldin batareya va simlarning klemmalarini tekshiring, iflosliklarni (mavjud bo'lsa) tozalang va barcha qopqoqlar mahkamlangan va tekislanganligiga ishonch hosil qiling.
3. Zaruriy xavfsizlik indikatorlaridan (masalan, faralar, favqulodda yorug'lik signalizatsiyasidan) tashqari barcha begona iste'molchilarni o'chiring.
4. Akkumulyatorlarni simlar bilan quyidagicha ulang: donor tashqi batareyasining musbat qutbini xuddi shunday zaryad talab qiladigan batareya qutbiga sim bilan ulang; so'ngra donor tashqi batareyasining manfiy qutbini manfiy qutbiga yoki batareya va yonilg'i uzatish tizimidan uzoqda, ishga tushirilayotgan avtomobilning (dvigatelning ochiq metall qismi) massasiga sim bilan ulang. Ikkala simning bir-biriga ulanmasligiga e'tibor bering.

5. Ishga tushirish uchun tashqi manba sifatida avtomobildan foydalanganda, simlar ulangandan so'ng, ushbu avtomobilning dvigatelni ishga tushiring va uni ma'lum vaqt davomida doimiy tezlikda ishlashini ta'minlang.

6. Quvvati yetarli bo'lmagan avtomobilda dvigatelni ishga tushiring.

7. Ishga tushirilgandan keyin simlarni teskari ketma-ketlikda uzing. Uzish jarayonida istalgan avtomobilning metall qismlariga tegmang.

OGOHLANTIRISH

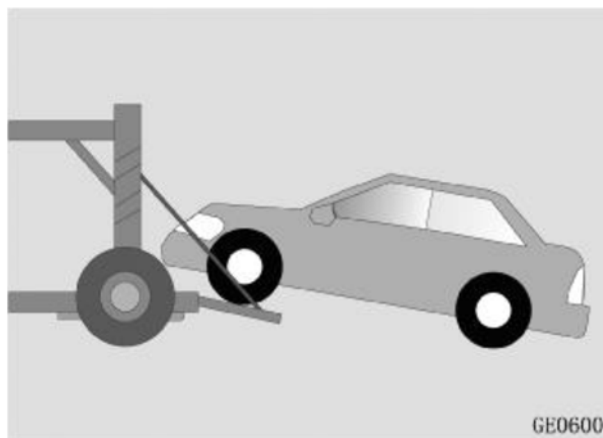
Agar akkumulyator batareyasi muzlagan bo'lsa, avtomobilni zaxira akkumulyatordan ishga tushirishga urinmang. Aks holda akkumulyator batareyasi portlab ketishi yoki ishdan chiqishi mumkin.

Simlarni zaryadsizlangan akkumulyatorning manfiy qutbiga to'g'ridan to'g'ri ulamang. Aks holda portlash ro'y berishi mumkin.

Dvigatelni ishga tushirishga urinayotganda, qo'llar va simlarni tasmasi shkv, generator tasmasi, ventilyator va dvigatelning boshqa aylanuvchi qismlaridan uzoqroq tuting.

Agar avtomobilning akkumulyator batareyasi tez-tez sababsiz zaryadsizlansa, diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli xizmat markaziga murojaat qiling.

Avtomobilni shatakka olish

- Avtomobilni orqa o'qi osilgan holda shatakka olmang, aks holda rul boshqaruvi tizimi ishdan chiqishi mumkin.
- Dvigatel ishlamayotgan bo'lsa, rul boshqaruvi kuchaytirgichi va tormoz tizimi ishlamaydi. Burish yoki tormozlash uchun ko'proq kuch talab qilinadi.
- Avtomobilni shatakka olish ilmog'idan, kuzov yoki shassi qismidan ko'tarmang, chunki bu uning shikastlanishiga olib kelishi mumkin.

- Avtomobilni old g'ildiraklari osilmagan holda orqaga shatakka olmang. Bu avtomobilning buzilishiga olib keladi.
- Avtomobilning keskin yoki nazoratsiz ishga tushishiga yoki o'z-o'zidan, beqaror harakatlanishiga yo'l qo'ymang, bu shatakka olish ilmog'i, shatakka olish trosarlari yoki zanjirlariga ortiqcha yukni keltirib chiqarishi, ularning buzilishiga olib kelishi va favqulodda vaziyatni keltirib chiqarishi mumkin. Bu avtomobilning shikastlanishi va jarohatlarga sabab bo'lishi mumkin.
- Agar nosoz avtomobilni shatakka olishning iloji bo'lmasa yoki u boshqaruvni yo'qotgan bo'lsa, harakatni to'xtating.
- Agar nosoz/shikastlangan/harakatsiz avtomobilni joyidan qo'zg'atish imkonsiz bo'lsa, shatakka olishni to'xtating.
- Shatakka olishda imkon qadar tekis va to'g'ri chiziqli harakatlaning.

OGOHLANTIRISH

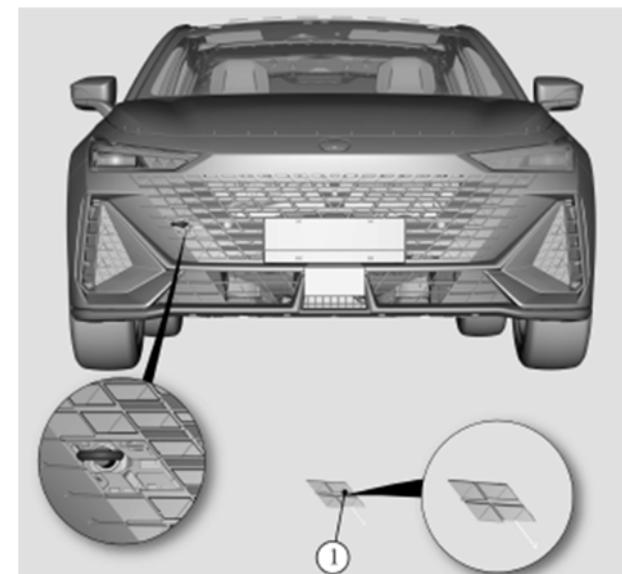
Avtomobilni shatakka olish ilmog'idan farq qiladigan har qanday qism yoki kuzov elementiga shatakka olish avtomobilning shikastlanishiga olib kelishi mumkin.

Shatakka olish uchun faqat maxsus mo'ljallangan po'lat arqon yoki zanjirdan foydalaning. Shatakka po'lat arqon yoki zanjirni ishonchli mahkamlang.

Avtomobilni shatakka olishda siltanish va keskin silkinishlardan saqlaning. Turg'un va bir tekis taqsimlangan yuklanishga amal qiling.

Shatakka olish halqasini mahkamlash nuqtalari

Old shatakka olish halqasini mahkamlash nuqtalari

Old shatakka olish ilmog'ining mahkamlash nuqtasi avtomobil old bamperining pastki o'ng qismida joylashgan. Old bamper shatakka olish ilmog'ining dekorativ qopqog'ini ① oling, old shatakka olish ilmog'ini o'rnatish va torting.

G'ildiraklarni osmasdan avtomobilni shatakka olish

Ko'rsatilgan usulda shatakka olish kichik tezlikda qisqa masofalarga ruxsat etiladi va faqat qattiq tekis qoplamali yo'llarda amalga oshirilishi mumkin. G'ildiraklar, podveska, yurish qismi, rul boshqaruvi va tormoz tizimi soz holatda bo'lishi kerak.

- Shatakka oluvchi transport vositasi shatakka olinayotgan transport vositasidan yengil bo'lmisligi kerak, aks holda avtomobillar nazoratdan chiqib ketishi mumkin;
- Shatakka olish ilgagi soz va ishonchli mahkamlanganligiga ishonch hosil qiling;
- Shatakka olish sirtmog'ini rezbaning butun uzunligiga burab kiriting;
- Halqaga shatakka olish uchun po'lat arqon yoki zanjirni mahkamlang;
- Shatakka olinadigan avtomobilni po'lat arqon yoki zanjir bilan mahkamlang;
- Shatakka olishda sekin, siltamasdan harakatlaning. Shatakka olingan avtomobil va shatakka olish ilgagini tortmang;
- Shatakka olinayotgan avtomobilni yoqing. Uzatmalarni almashtirish selektorini "N" (neytral) holatga o'tkazing va to'xtash tormozini qo'yib yuboring;
- Shikastlanishning oldini olish uchun avtomobilni oldinga, uning joylashgan yo'nalishiga qarab shatakka oling;
- Shatakka olish trosining uzunligi 5 m dan oshmasligi kerak. Trosni identifikatsiyalash uchun bayroqcha bilan belgilash zarur;
- Ehtiyotkorlik bilan harakatlaning. Shatakka olish arqonining osilib qolishiga yo'l qo'ymang.
- Ikkala avtomobil haydovchilari iloji boricha tez-tez ma'lumot almashishlari kerak.
- Qiyalik bo'ylab uzoq masofaga harakatlanganda tormoz mexanizmlari qizishi va tormozlash samaradorligi yomonlashishi mumkin. Tormozlarni sovitish uchun muntazam to'xtang.

- Avtomobilni faqat old tomondan shatakka olish mumkin. Ortga yurishda shatakka olish taqiqlanadi. Shatakka olishdagi tezlik 40 km/soatdan, shatakka olishning maksimal masofasi esa 25 kilometr dan oshmasligi kerak.

- Tormoz tizimi nosoz bo'lsa, avtomobilni shatakka olish uchun ko'chma platforma yoki avtomobilni tashishga mo'ljallangan evakuatordan foydalaning.

Yo'lda yordam

Agar avtomobilni shatakka olish zarur bo'lsa, CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga yoki avtomobillarni evakuatsiya qilish va tashish kompaniyasiga murojaat qiling. Avtomobilni shatakka olish uchun avtomobilni ko'tarish imkoniyatiga ega bo'lgan avtomobil manipulyatorlari (qutqaruv transport vositalari) yoki g'ildiraklarni osib qo'yish imkoniyatiga ega bo'lgan tekis platformalar yoki tekis platforma bilan jihozlangan evakuatorlardan foydalanish tavsiya etiladi. Agar evakuator bo'lmasa, qattiq ilgakli tortish uskunasidan foydalaning. Arqon yordamida shatakka olish taqiqlanadi.

Old uzatmali avtomobilni yo'l-qutqaruv transport vositasidan foydalangan holda shatakka olish uchun oldingi g'ildiraklarni yerdan ko'tarib qo'yish uchun tegishli uskunalaridan foydalaning yoki transmissiya va rul boshqaruviga shikast yetkazmaslik uchun old g'ildiraklarni platformaga yoki tirkamaga o'rnatib va mahkamlang. Bunda old g'ildiraklar osib qo'yiladi, orqa g'ildiraklar esa yo'l yuzida qoladi.

Avtomatik uzatmalar qutisi (AUQ) bilan jihozlangan avtomobilni shatakka olish

- Avtomatik transmissiyaning mexanik nosozligida avtomobil yetakchi g'ildiraklari yerdan to'liq uzilgan holda shatakka olinishi mumkin.

- Agar tirkamaning tezligi soatiga 20 km dan oshsa yoki shatakka olish masofasi 20 km dan oshsa, shatakka olinayotgan transport vositasining yetakchi g'ildiraklari yerdan to'liq uzilishi kerak.

- Avtomobilni shatakka olishda yetakchi g'ildiraklar yerga tegmasligi tavsiya etiladi. Xavfli yoki yetib borish qiyin bo'lgan joydan avtomobilni evakuatsiya qilish zarur bo'lganda, tezlik soatiga 20 km dan oshmasligi kerak.

Tiqilib qolishda yordam

Tiqilib qolgan avtomobilni chiqarib olishda uni keskin va kuchli tortmang, burchak ostida tortmang. Ortiqcha kuch avtomobilning shikastlanishiga olib kelishi mumkin.

Yumshoq yoki iflos yo'lda yetakchi g'ildiraklar tiqilib qolganda, avtomobilni, ayniqsa, yuklangan avtomobilni olib chiqishda ehtiyot bo'lish kerak.

Avtomobilni shatakka olish ilgagi yordamida olib chiqishga urinmang. Iloji boricha, avtomobilni to'xtab qolgan avtomobil qoldirgan iz bo'ylab proushinalari orqali orqaga tortishga harakat qiling.

AVARIYA JIHOZLARI ✕

Avtomobil favqulodda vaziyatda harakat qilishingizga yordam beradigan avariya uskunalari bilan jihozlangan.

O't o'chirish moslamasi ✕

Yong'in sodir bo'lganda va o't o'chirgichdan foydalanish ko'nikmalari mavjud bo'lsa, o't o'chirgichdan foydalaning va quyidagi amallarni diqqat bilan bajaring.

1. O't o'chirish qurilmasining yuqori qismidagi tutqichni tasodifiy bosilishdan himoya qiluvchi himoya halqasini chiqarib oling;
2. O't o'chirgichni yong'in o'chog'i tomon yo'naltiring;
3. Yong'in o'chog'idan taxminan 2,5 m uzoqlashing va o't o'chirgichni o'chirish uchun tutqichni bosing. Agar tutqichni qo'yib yuborsangiz, razryad to'xtaydi.
4. O't o'chirgichni yong'in o'chog'ining yon tomonlariga yo'naltiring. Olov o'chgach, yonayotgan joyni diqqat bilan kuzating, chunki u qayta alanganishi mumkin.

Birinchi yordam qutisi

Birinchi yordam qutisida qaychi, bint, plastir va boshqalar kabi birinchi yordam ko'rsatish uchun buyumlar mavjud.

Shinalardagi havo bosimini o'lchash manometri ✕

Avtomobildan kundalik foydalanishda shinalardagi bosim o'zgarishi mumkin va vaqti-vaqti bilan shinalardagi bosimni sozlash kerak. Bu shina nosozligi yoki shikastlanishining belgisi emas, balki normal holatdir. Sovuq holatdagi shinalardagi bosimni muntazam ravishda tekshiring, chunki harorat oshishi bilan shinalardagi bosim ortadi.

Shinalardagi bosimni tekshirish uchun quyidagi amallarni bajaring:

1. Shina devorida joylashgan havo klapani qalpog'ini oching;

2. Manometrni shinaning havo klapani ventiligaga bosib turing. Havoning bir qismi chiqib ketishi mumkin. Manometr mahkam bosilmasa, shinadan juda ko'p miqdorda havo chiqib ketishi mumkin.

3. Datchikni faollashtirish uchun manometrni havo klapani ventiligaga keskin va ishonchli bosing. Havo sizib chiqishiga yo'l qo'ymang.

4. Manometrda shinalardagi bosim ko'rsatkichlarini oling. Tavsiya etilgan qiymat bilan shinalardagi bosim ko'rsatkichlarini taqqoslang.

5. Shinalardagi bosimni belgilangan darajagacha sozlang. "Sovuq holatdagi shinalarda tavsiya etilgan bosim" bo'limiga qarang (VII. Avtomobilning texnik xususiyatlari).

6. Havo klapani qopqog'ini ventilga o'rnatib.

AVTOMOBILNING NOSOZLIGI HAQIDAGI OGOHLANTIRISHLAR

Quyidagi belgilardan birortasi aniqlansa, avtomobilga xizmat ko'rsatish yoki ta'mirlash kerak bo'ladi. Iloji boricha tezroq CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Ko'rinadigan alomatlar

- Avtomobil ostidagi suyuqlik oqishi. (Havo konditsioneridan foydalangandan keyin suv tomchilarini va suv chiqarish tizimidagi drenaj teshiklaridan suyuqlikning oqishi bundan mustasno. Bu nosozlik hisoblanmaydi);
- Shinalardagi bosimning yo'qolishi, shinalarning notekis yeyilishi yoki "churra";
- Dvigatelning sovutish suyuqligining harorat ko'rsatkichi anomal yuqori haroratni ko'rsatadi.

Ovozli alomatlar

- Chiqarish tizimi tovushining o'zgarishi;
- Burilishda shinalar shovqinining oshishi;
- Podveska ishlayotganda begona tovush;
- Dvigatelning ishlashi bilan bog'liq tashqi shovqin.

Operatsion alomatlar

- Dvigatel beqaror, uzilishlar yoki tebranishlar bilan ishlaydi;
- Avtomobilning quvvati sezilarli darajada past;
- Tormozlashda avtomobil trayektoriyadan keskin og'ishi;
- Avtomobil tekis yo'lda harakatlanganda yoki tormozlanganda trayektoriyaga rioya qilmaydi;
- Avtomobil tekis yo'lda harakatlanganda o'chishi;
- Tormoz tizimi nosoz, tormoz pedali yumshoq, pedal polga deyarli tegadi.

TEZKOR XIZMATLARNI SHOSHILINCH CHAQIRISH TIZIMI

Favqulodda tezkor xizmatlarni chaqirish tizimi favqulodda tezkor xizmatlar operatorini (FXO) avtomatik ravishda (avariya holatida) yoki qo'lda chaqirish, avtomobilning tavsiflari, uning joylashgan joyi koordinatalari, vaqti va harakat yo'nalishini tavsiflovchi minimal ma'lumotlar to'plamini (MMT) uzatish, shuningdek, avtomobil foydalanuvchilarning "ERA-GLONASS" davlat federal tizimi operatori bilan dinamik aloqasini o'rnatish uchun mo'ljallangan. Batafsil ma'lumotni ishlab chiqaruvchining saytidan olishingiz mumkin <http://www.uveos.ru>.

1. Mikrofon;
2. «SOS» tugmasi himoya qopqog'i;
3. «SOS» tugmasi;
4. Holat indikator;
5. "Qo'shimcha funksiyalar" tugmasi.

Tizimning ish rejimlari

Tizim avtomobilning bort tarmog'idan 12V nominal kuchlanish bilan ishlaydi. Favqulodda chaqiruv amalga oshirilgandan so'ng, tizim o'rnatilgan akkumulyator batareyasi hisobiga ishlaydi. Aks holda, qurilma o'chiriladi.

Tizim quyidagi ish rejimlariga ega:

- "O'chirilgan" rejimi;
- "ERA" rejimi;
- "Favqulodda chaqiruv" rejimi;
- "Sinov" rejimi;
- "Xizmat" rejimi.

"O'chirilgan" rejimi

O'chirib yoqilganda tizim "O'chirilgan" rejimida bo'ladi. Qurilmaning "O'chirilgan" rejimidan chiqishi o't oldirish yoqilganda amalga oshiriladi. O't oldirish yoqilganda va elektr ta'minoti bo'lmaganda boshqa rejimlardan "O'chirilgan" rejimiga o'tish o'rnatilgan zaxira batareyasini razryadlashda amalga oshiriladi.

"ERA" rejimi

"ERA" rejimida tizim avtomobil parametrlarini ro'yxatga olishni, avtohalokat hodisalarini avtomatik rejimda aniqlashni amalga oshiradi va foydalanuvchining boshqaruv harakatlariga javob berishni ta'minlaydi. Tizim avtotransport vositasining dastlabki yoqilishi, shuningdek, "Sinov" rejimi tugagandan so'ng yoki "Shoshilinch chaqiruv" rejimi to'xtatilgandan so'ng "ERA" rejimida bo'ladi.

"Favqulodda chaqiruv" rejimi

"Favqulodda chaqiruv" rejimi MMT uzatish va avtomobil foydalanuvchilarining aloqa markazi operatori bilan ovozli ulanishini o'rnatish uchun mo'ljallangan. "Favqulodda chaqiruv" amaliyoti YTH hodisasini identifikatsiyalash modulidan kelgan signal bo'yicha yoqilganda, shuningdek, "SOS" tugmasini kamida 3 soniya bosib turish bo'yicha qo'l rejimida avtomatik ravishda amalga oshiriladi.

YTH hodisasini identifikatsiyalash moduli: old tomondan to'qnashuvda; yon tomondan to'qnashuvda; orqa tomondan to'qnashuvda; ag'darilayotganda avariya sodir bo'lish vaqtini aniqlashi mumkin.

Qo'lda ishga tushirilgan "Favqulodda chaqiruv" rejimidan chiqish uchun ulanish bosqichida (agar tizim operatori bilan ulanish hali o'rnatilmagan bo'lsa) "SOS" tugmasini bosish kerak, shunda favqulodda chaqiruv to'xtatiladi.

"Favqulodda chaqiruv" rejimi avtomatik ravishda ishga tushirilsa, favqulodda xizmat aloqa markazi operatori tomonidan chaqiruv tugallangandan so'ng tizim "ERA" rejimiga o'tadi.

"Sinov" rejimi

"Sinov" rejimi "ERA GLONASS" tizimi operatori tomonidan avtomobil telekommunikatsiya tizimining ishlashini tekshirish uchun mo'ljallangan.

"Sinov" rejimiga kirish "SOS" tugmasini 5 soniya davomida 5 marta ketma-ket bosish orqali amalga oshiriladi. Xizmat ko'rsatish rejimini tanlash holatiga o'tgandan so'ng, qo'shimcha tugmalarni bosmasdan 10 soniya kuting.

"Sinov" rejimida BIP holat indikator yashil rangda yonadi va har 2 soniyada 3 marta qizil rangda miltillaydi.

Testni bajarish uchun ovozli ko'rsatmalarga amal qiling.

"Sinov" rejimidan chiqish quyidagicha amalga oshiriladi:

- MMT bilan qurilma sinov natijalari tizim operatoriga berilgandan so'ng;
- tashqi ta'minot uzilganda.

"Xizmat" rejimi

"Xizmat" rejimi transport vositasining xizmat ko'rsatish markazida bo'lish va/yoki ta'mirlash ishlarini amalga oshirish vaqtida qurilma barcha funksiyalarini o'chirish uchun mo'ljallangan.

"Xizmat" rejimiga kirish uchun 5 soniyadan ko'p bo'lmagan vaqt ichida "SOS" tugmasini ketma-ket 5 marta bosish kerak, shundan so'ng ovozli ko'rsatmalarga amal qilgan holda "SOS" tugmasini bosish kerak. Agar "SOS" tugmasi 5 soniya davomida bosilmasa, qurilma "Sinov" rejimiga o'tadi.

"Xizmat" rejimida BIP holat indikator yashil rangda yonadi, har 2 soniyada 3 marta qizil rangda miltillaydi va har 7 soniyada dinamikadan tovush signali uzatiladi.

"Xizmat" rejimidan chiqish quyidagi tartibda amalga oshiriladi:

- "SOS" tugmasi bosilgandan keyin;
- tashqi ta'minot uzilganda;
- avtomobilning harakat tezligi soatiga 5 km dan oshganda.

Eslatma:

1. Qurilma "Xizmat" rejimida bo'lganda burilish kritik burchagini aniqlash amalga oshirilmaydi.
2. Avtomobilni ta'mirlash yoki texnik xizmat ko'rsatish ishlari tugagandan so'ng tizimni shtat rejimiga o'tkazish zarur.

Ish rejimlarini ko'rsatish

Tizimning ishlashini indikatsiyalash uchun BIP holati indikator qo'llaniladi.

Qurilmaga ta'minot berilganda holat indikator 3-10 sekund davomida qizil rangda yonadi. Agar o'z-o'zini diagnostika qilish muvaffaqiyatli o'tkazilsa, qurilma "ERA" rejimiga o'tadi.

O'z-o'zini diagnostika qilish paytida o'rnatilgan komponentlarning nosozligi aniqlanganda, buyum indikatsiyasi "FTXChQ nosozligi" holatiga o'tadi.

Tizim holatining mumkin bo'lgan indikatsiyalari jadvalda keltirilgan.

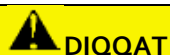
Avtomobil GLONASS/GPS sun'iy yo'ldoshlarining signalini ishonchli qabul qilmaydigan zonada uzoq vaqt turgandan so'ng, avtomobilning joylashuvini aniqlash uchun sarflanadigan vaqt oshishi mumkin.

Agar tizim ichki tarkibiy qismlarning nosozligini aniqlasa yoki tizimning boshqa nosozliklari aniqlansa, mustaqil ravishda ta'mirlamang. Texnik mutaxassisga yoki CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Shoshilinch tezkor xizmatlarni chaqirish tizimidan foydalanishning kafolat muddati avtomobil birinchi xaridorga sotilgan (topshirilgan) paytdan boshlab 36 oyni tashkil etadi.

Favqulodda tezkor xizmatlarni chaqirish tizimining ichki akkumulyator batareyasi uchun kafolat muddati avtomobil birinchi xaridorga sotilgan (topshirilgan) paytdan boshlab 12 oy.

Batafsil ma'lumot ishlab chiqaruvchining rasmiy saytida: <http://www.santel-navi.ru>

DIQQAT

- Jiddiy avariya natijasida qattiq shikastlangan avtomobilda, buning natijasida simlar uzilishi (shikastlanishi) yuz berganda tizim barqaror ishlamasligi mumkin. Bu holda normal xizmat ko'rsatishni ta'minlash mumkin emas.
- Xizmatni tarmoq qamrovidan tashqaridagi hududlarda taqdim etish mumkin emas.
- Tizimga xizmat ko'rsatish sifatini ta'minlash uchun "SOS" tugmasi bosilganda, shoshilinch yordamdan boshqa xizmatlarni so'rash uchun Call-markaz ushbu xizmatlarni taqdim eta olmaydi

Tizim holatining indikatsiyasi

ISH REJIMI	INDIKATSIYA
O't oldirilgandan keyin FTXChQ yoqish	3 dan 1o sekundgacha qizil rangda yonadi.
"ERA" rejimi	Agar ichki diagnostika muvaffaqiyatli amalga oshirilsa, yashil rangda yonadi. Agar nosozlik bo'lsa, qizil rangda yonadi.
FTXChQ nosozligi	Doim qizil rangda yonadi. Nosozlik kodi CAN-shina yoki USB ulanish orqali aniqlanishi mumkin.
Mobil aloqa tarmog'i vaqtincha mavjud emas	Beshta qisqa qizil miltillash (5 Gs) va "Uyali aloqa operatori tarmog'idan vaqtincha foydalanish imkonsiz" ovozli indikatori.
"Favqulodda chaqiruv" rejimida ulanishni o'rnatish	Sekin miltillash qizil/yashil (1 Gs). Ixtiyoriy ovozli ogohlantirish rejimida quyidagilar haqida xabar beradi: "Ulanishni amalga oshirish"; "Ma'lumotlarni tizimga uzatish."
"Shoshilinch chaqiruv" rejimida MMT uzatish	
"Favqulodda chaqiruv" rejimida ovozli ulanish	Doim yashil rangda yonadi. "Ulanish o'rnatildi" ixtiyoriy ovozli buyrug'i.
"Sinov" rejimi	Yashil rangda yonadi, uchta qisqa qizil miltillash (5 Gs), 2 soniya to'xtash, takrorlash.
"Xizmat" rejimi	Yashil rangda yonadi, uchta qisqa qizil miltillash (5 Gs), 2 soniya to'xtash, takrorlash. Har 7 sekundda tovush signali uzatiladi.

Agar mahsulot ichki tarkibiy qismlarining nosozligini aniqlasa, tizimga xizmat ko'rsatuvchi texnik mutaxassisga yoki ishlab chiqaruvchi korxonaning xizmat ko'rsatish vakiliga murojaat qilish kerak.

VI. TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH VA TA'MIRLASH

TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH VA TEXNIK XIZMAT KO'RSATISHDA EHTIYOT CHORALARI

Avtomobilni ko'zdan kechirish/texnik xizmat ko'rsatish yoki ta'mirlash yoki sozlash ishlarini amalga oshirishda transport vositasiga shikast yetkazish yoki shikastlanish xavfini kamaytirish uchun quyidagi xavfsizlik choralariga rioya qilish kerak:

- Ish boshlashdan oldin dvigatelni to'xtatib, uni sovutib. Dvigatel issiqligida hech qanday ishlarni bajarmang;
- Avtomobilning pastki qismida ishlayotganda uni ushlab turish uchun tirgak/xavfsizlik ustunlaridan foydalaning. Avtomobilni domkrat yordamida ko'tarayotganda avtomobil tagiga kirmang;
- Yonuvchi moddalar, alanganuvchi, tutayotgan, yaltirayotgan, yonayotgan va uchqun sochuvchi jismlarni akkumulyator, yoqilg'i-moylash materiallari va boshqa alanganuvchi suyuqliklar va obyektlardan uzoqda saqlang.
- Avtomobil elektr ta'minoti yoqilganda ("ACC/ON" holatda) akkumulyator batareyasi yoki boshqa elektr elementlarini ulash yoki o'rnatish taqiqlanadi;
- Klemma va simlarni akkumulyator batareyasiga ulashda ehtiyot bo'ling, ularni adashtirmang. Musbat qutbni manfiy qutbga va aksincha ulash taqiqlanadi.
- Akkumulyator, o't oldirish simlari va avtomobilning elektr zanjirlari kuchli tok yoki yuqori kuchlanish ostida bo'ladi. Qisqa tutashuvga yo'l qo'ymang.
- Yopiq joyda (masalan, garajda) ishlayotgan dvigatelni inspeksiya tekshiruvdan o'tkazishda ventilyatsiyaning mavjudligiga ishonch hosil qiling;
- Dvigatel moyi, sovutish suyuqligi, boshqa yoqilg'i-moylash materiallari va yonilg'i quyish suyuqligini bolalar va uy hayvonlaridan uzoqda saqlang;

- Tomdagi lyukka silikon yoki deraza germetigini surtmang.
- Diqqat: agar asboblarning panelidagi ko'p funktsiyali displeyda "Qattiq zarrachalar filtrining (GPF) chegaraviy nuqtasiga erishildi, texnik xizmat ko'rsatish zarur" degan xabar paydo bo'lsa, tavsialarga rioya qiling. Aks holda, bu avtomobilning normal ishlashiga ta'sir qilishi mumkin.

MAJBURIY RO'YXATI

Kundalik tekshiruv

- Asosiy yoritish faralari va lampalari: barcha yoritish asboblari va yorug'lik signalizatsiyasi (KYCh, faralar, orqa fonarlar, gabarit chiroqlari, burilish va orqaga yurish signallari, to'xtash signallari va tumanga qarshi faralar) sozligiga ishonch hosil qiling.
- Ogohlantiruvchi nazorat lampalari va yorug'lik indikatorlari: barcha asboblarning boshqaruv elementlari va ogohlantiruvchi nazorat lampalari va yorug'lik indikatorlari sozligiga ishonch hosil qiling.
- Orqaga ko'rish oynalari: ko'zgularning aks ettiruvchi yuzasi tozaligiga ishonch hosil qiling, ularni sozlang.
- Avtomobil eshiklari, bagaj bo'limi eshigi, kapot: barcha eshiklar, bagaj bo'limi eshigi, benzin baki lyuki va dvigatel kapotining erkin ochilishi va yopilishiga ishonch hosil qiling.
- Kuzovning tashqi holati: avtomobil kuzovini tirilgan yoki yirilgan joylari bor-yoqligini tekshiring va kerak bo'lsa, shikastlangan detallarda metall korroziyasi hosil bo'lishining oldini olish uchun uni imkon qadar tezroq ta'mirlang.

Yonilg'i quyish paytida tekshirish

- Dvigatelidagi moy, tormoz va yuvish suyuqliklarining darajasini tekshiring;
- Shinalardagi bosimni tekshiring;

TEKSHIRUVLAR

- Shinalarning holatini tekshiring: yon sirtida va protektorda yoriqlar yo'qligiga ishonch hosil qiling. Shina protektorlarida begona jismlar yo'qligiga ishonch hosil qiling.

Oylik tekshiruvlar

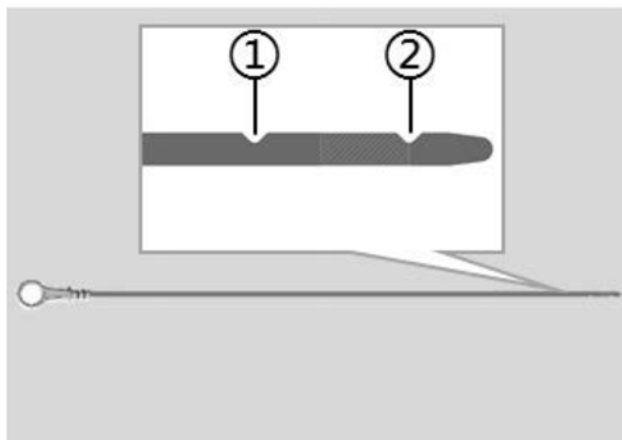
- Dvigatelning sovutish suyuqligi darajasi;
- Shlanglar, yonilg'i quvurlari va texnik suyuqliklar rezervuarlarida oqish yo'qligini tekshirish;
- Havoni konditsionerlash tizimining ishlashi;
- To'xtash tormozining ishlashi - to'xtash tormoziga qo'yish/ olishni tekshirish;
- Ovozli signal va dinamiklarning ishlashi;
- G'ildirak gaykalarining tortilish momenti: gayka va boltlar berilgan qiymatlarga tortilgan.
- Oyna tozalagichlarning ishlashi: oyna tozalagichning cho'tkalari va dastaklari soz, ishga yaroqli holatda ekanligiga ishonch hosil qiling.
- Rul boshqaruvi: rul boshqaruvini lyfta bor-yoqligini tekshiring.
- Pedallar: Tormoz pedali va ulanish pedalining soz ishlashini tekshiring.
- Amortizator ustunlari: Amortizator ustunlarining ish qobiliyatini yeyilish, oqish, himoya changdonlarining shikastlanishi va boshqa shikastlanishlar uchun tekshiring.
- Tomdagi lyuk: lyuk va uning elementlari mahkamlovchi birikmalarning mustahkamligi va germetikligini tekshiring. Drenaj kanalining chap va o'ng yo'naltirgichlarida ifloslanish va begona moddalar mavjudligini tekshiring. Lyukning ravon harakatini va uning sozlanishini tekshiring. Lyuk zichlagichlarini muntazam tekshirib turing. Lyuk ishlayotganda shubhali shovqin yo'qligini tekshiring. Zarur bo'lsa, zichlagichlarni artib, moylang.
- Spoiler ✖ : spoilerlarning uzatma mexanizmini va uning elementlarini mahkamlash birikmalari mustahkamligiga va ifloslanishiga (drenaj kanalida daraxt barglari va boshqa begona narsalar yo'qligiga) tekshiring. Ochish/yopish jarayonida spoilerlarning ravon harakatlanishi uchun hech qanday to'siq yo'qligiga ishonch hosil qiling.

XIZMAT KO'RSATISH

Dvigatel moyi

Moy darajasini tekshirish

1. Avtomobilni tekis yuzada xavfsiz joyda to'xtating;
2. Agar dvigatel ishlayotgan bo'lsa, uni to'xtatib, 5 daqiqa kuting. Dvigatel ishlayotganda yoki issiqligida moy qisqichini olmang;
3. Moy qisqichini chiqarib, tuksiz toza yumshoq mato bilan arting. Moy darajasini tekshirish uchun moy qisqichini dvigatelga qo'ying va uni qayta chiqarib oling. Agar moy darajasi minimal darajadan past bo'lsa, moy qo'shing.
4. Dvigatelni ishga tushirishdan oldin moy darajasini tekshiring. Moy darajasi "MIN" (② minimum) va "MAX" (① maksimum) o'rtasida ekaniga ishonch hosil qiling. Agar moy darajasi "MIN" belgisidan past bo'lsa (minimum), moy to'ldiring.

ESLATMA

Har xil marka va turdagi motor moylarini aralashtirishga yo'l qo'yilmaydi. Dvigatelga texnik xizmat ko'rsatishda uning shikastlanishiga yo'l qo'ymaslik uchun motor moyiga va/yoki boshqa mahsulotlarga har qanday qo'shimchalardan foydalanish qat'iy qat'iy taqiqlanadi. Ushbu sabab bilan dvigatelga yetkazilgan har qanday zarar kafolat majburiyatlari bilan qoplanmaydi. Ishlab chiqaruvchi zavodning texnik talablari va spetsifikatsiyalariga mos kelmaydigan motor moyidan foydalanmang. Bu dvigatelga zarar yetkazishi mumkin va ishlab chiqaruvchi zavodning kafolat majburiyatlari bilan qoplanmaydi.

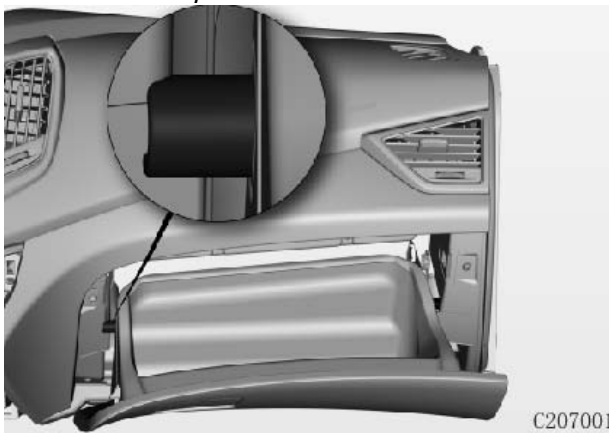

DIQQAT

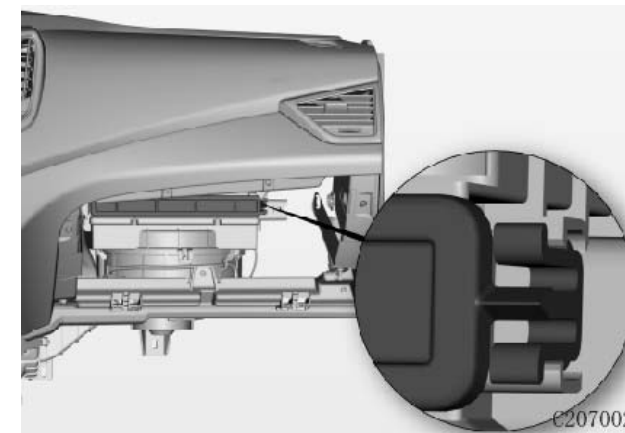
Moy quyish og'zining qopqog'i va moy qisqichini dvigatel ishlayotganda yoki yuqori haroratda olish qat'iy qat'iy taqiqlanadi.

Iqlim nazorati tizimining havo filtrini almashtirish

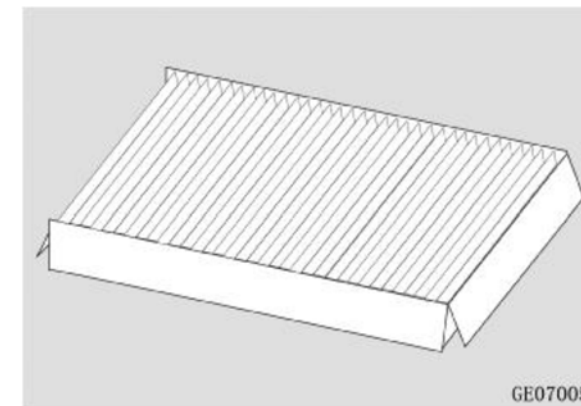
1. Qo'lqop qutisini oching va ikkala tomondagi cheklagichlarni yechib oling, shunda ular sirtmoqlarda erkin osilib turadi;

2. O'ng tomondagi qisqichni bosib, qopqoqni oching salon havo filtrini va salon havo filtrining filtrlovchi elementini chiqarib oling;

3. Salon havo filtrining filtrlovchi elementini almashtiring

4. Barchasini teskari ketma-ketlikda o'rnatish.

Dvigatelni sovutish suyuqligi

Sovuq dvigatelda sovutish suyuqligi sathi "MIN" (minimum) va "MAX" (maksimum) belgilari orasida bo'lishi kerak. Agar suyuqlik sathi "MIN" belgisidan past bo'lsa, sovutish suyuqligini to'ldirish kerak.

Yuqori haroratli kontur tizimiga sovutish suyuqligini quyish

DIQQAT

Sovutish suyuqligini faqat dvigatel sovuq holatda bo'lganda quyung. Dvigatel issiq holatida kengayish baki qopqog'ini ochmang. Aks holda, bug' va suv ichki bosim ta'sirida tashqariga otilib chiqadi va kuyishga sabab bo'lishi mumkin.

OGOHLANTIRISH

Dvigatelni sovutish uchun ishlatiladigan sovutish suvining muzlash nuqtasi tegishli mintaq va foydalanish mavsumidagi eng past haroratdan 5 C past bo'lishi kerak.

Sovutish suvi sifatida qattiq suvdan (masalan, vodoprovod suvi, daryo suvi va quduq/ buloq suvi) foydalanmang.

1. Sovutish suyuqligi kengaytiruvchi bakining qora qopqog'ini oching. Sovutish suyuqligini bakning og'zi orqali uning sathi maksimal "MAX" belgisiga yetguncha quyung;
2. Qora qopqoqni yoping;
3. Dvigatelni ishga tushiring, konditsionerni o'chiring va dvigatelga radiatorning kiritish trubkasi qiziguncha 2000 ayl/daq gacha neytral ishlashga ruxsat bering;
4. Dvigatel sovigandan so'ng, sovutish suyuqligi baki qopqog'ini oching va suyuqlik maksimal ("MAX") darajaga yetguncha to'ldiring;
5. Bu jarayonni bakdagi suyuqlik sathi pasayishni to'xtatmaguncha bir necha marta takrorlang;
6. Qora qopqoqni yoping.

Sovitish suyuqligini past haroratli kontur tizimiga quyish

1. Past haroratli kontur tizimining sovutish suyuqligi kengaytiruvchi baki ko'k qopqog'ini oching. Sovutish suyuqligini bakning og'zi orqali uning sathi maksimal "MAX" belgisiga yetguncha quyung;
2. Past haroratli kontur tizimining sovutish suyuqligi baki ko'k qopqog'ini yoping;
3. Dvigatelni ishga tushiring, konditsionerni o'chiring va dvigatelni 2000 ayl/daq gacha salt ishlashga qo'ying, toki past haroratli kontur tizimining sovutish suyuqligi bakiga haydash quvuri orqali sovutish suyuqligi tushgunga qadar;
4. Dvigatel sovigandan so'ng, sovutish suyuqligi baki ko'k qopqog'ini oching va maksimal ("MAX") belgisiga yetguncha suyuqlikni to'ldiring;
5. Bu jarayonni bakdagi suyuqlik sathi pasayishni to'xtatmaguncha bir necha marta takrorlang;
6. Ko'k qopqoqni yoping.

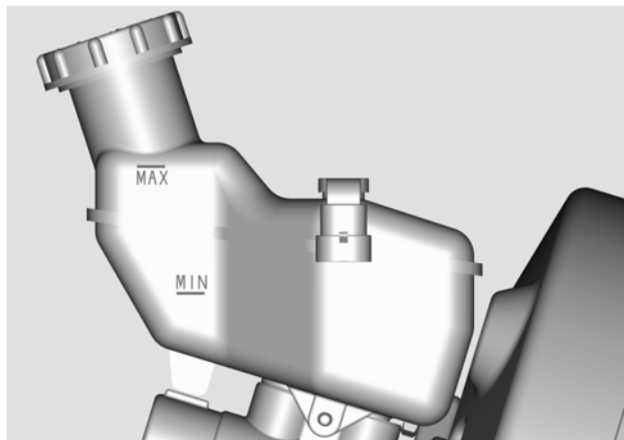
OGOHLANTIRISH

Suyuklikning teriga yoki ko'zlarga tushishiga yo'l qo'ymang. Agar shunday bo'lsa, darhol ko'p miqdorda suv bilan yuvib tashlang va iloji boricha tezroq shifokorga murojaat qiling.

Dvigatel ishlayotgan vaqtda kengaytiruvchi baki qopqog'ini olish qat'yan man etiladi. Noto'g'ri foydalanish sovutish tizimiga havo kirishiga olib kelishi, bu esa dvigatelning qizib ketishiga sabab bo'lishi mumkin. Diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Tormoz suyuqligi

Tormoz kolodkalarining eskirishi tormoz suyuqligi sathining asta-sekin pasayishiga olib keladi. Tormoz suyuqligi darajasi "MAX" (maksimum) va "MIN" (minimum) o'rtasida joylashganiga ishonch hosil qilish uchun uni muntazam ravishda tekshiring.

Tormoz suyuqligi past bo'lganda, tormoz suyuqligini "MAX" gacha to'ldiring.

Agar asboblar panelida tormoz tizimining

nosozlik indikatorini yonsa

tormoz suyuqligi sathini tekshiring. Tormoz suyuqligining past darajasi tormoz tizimining samaradorligiga ta'sir qilishi mumkin. Agar tormoz suyuqligi darajasi "MIN" belgisidan ancha past bo'lsa, imkon qadar tezroq diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

OGOHLANTIRISH

Ehtiyot bo'ling va tormoz suyuqligi teriga yoki ko'zlarga tushishiga yo'l qo'ymang. Agar bu sodir bo'lsa, darhol ko'p miqdorda suv bilan yuvib tashlang va imkon qadar tezroq tibbiy yordam so'rab shifokorga murojaat qiling. Tormoz suyuqligini almashtirayotganda himoya ko'zoynagini taqing.

Bo'yalgan yuzalarga tormoz suyuqligi tushganda, ularni darhol toza suv bilan yuvib tashlang.

ESLATMA

Yangi va toza tormoz suyuqligidan foydalaning. Unga chang, suv, neft mahsulotlari va boshqa aralashmalarning tushishi natijasida yuzaga kelgan har qanday ifloslanish tormoz tizimining shikastlanishi va nosozligiga olib kelishi mumkin.

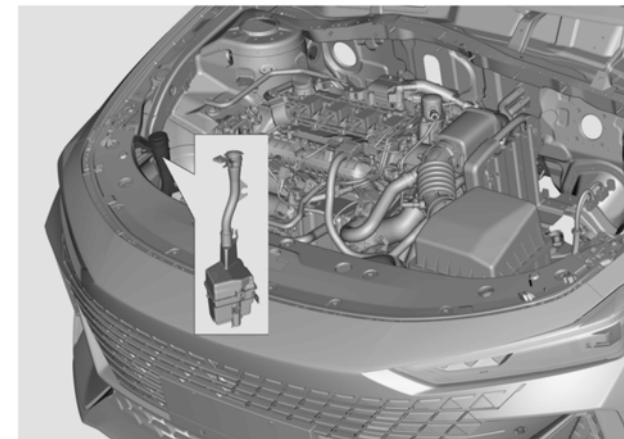
Tormoz suyuqligi almashtirilganda yoki quyilganda, spetsifikatsiyada ko'rsatilgan tormoz suyuqligidan foydalaning. Aks holda tormozlanish samaradorligi pasayishi mumkin.

Turli ishlab chiqaruvchilar yoki turlardagi tormoz suyuqligini aralashtirish va foydalanish taqiqlanadi.

Tormoz suyuqligi baki qopqog'ini olish va uni to'ldirishdan oldin, unga kir tushmasligi uchun bak atrofidagi sohani yaxshilab tozalang. Har safar tormoz suyuqligi quyilgandan so'ng, to'ldirish tugagandan so'ng, tormoz tizimidan havoni chiqarib yuborish uchun tormoz magistralli ishga tushirilishi kerak.

Yuvish tizimi suyuqligi

Old oyna yuvish suyuqligi darajasini tekshirish

Old oyna yuvish bakidagi yuvish suyuqligi darajasini muntazam tekshirib turing va kerak bo'lganda uni o'z vaqtida to'ldiring. Atrof-muhit harorati 0 C ga teng yoki undan past bo'lsa, muzlashning oldini olish uchun muzlamaydigan tozalash suyuqligidan foydalanish kerak.

Yuvish bakiga vodoprovod suvi yoki sovutish suyuqligini qo'shmang. Vodoprovod suvi muzlashi yoki quvurlar va purkagichlarda tiqilib qolishiga olib kelishi mumkin. Old oynadagi sovutish suyuqligi izlari ko'rishga ta'sir qilishi va keyinchalik avtomobil boshqaruvining nazoratdan chiqib ketishiga olib kelishi mumkin. Sovutish suyuqligi tomchilari bo'yalgan sirtlarga va kuzov bezaklariga zarar yetkazishi mumkin.

Yuqori sifatli tozalash suyuqligidan foydalaning. Past sifatli tozalash suyuqligi oyna yuvish nasosining ishdan chiqishiga, purkagichning tiqilib qolishiga va boshqa nosozliklarga olib kelishi mumkin. Agar yuvish tizimi ishdan chiqsa, tekshirish va ta'mirlash uchun imkon qadar tezroq CHANGAN Automobile vakolatli xizmat ko'rsatish markaziga murojaat qiling.

DIQQAT

- Oyna tozalagich tizimidagi suyuqlik yong'inga xavfli va oson alanganadigan bo'lishi mumkin. Tozalovchi suyuqlik bilan yuvish tizimi bakiga uchqun yoki olov tushishiga yo'l qo'ymang.
- Yuvish tizimidagi suyuqlik zaharli hisoblanadi. U bilan aloqa qilish yoki og'iz orqali iste'mol qilish jiddiy jarohatlarga yoki hatto o'limga olib keladi. Suyuqlikning teri, ko'z va ichki organlarga tegishidan saqlaning.

Akkumulyator batareyasi

Akkumulyator batareyasining o'z-o'zidan zaryadsizlanishi

Batareyaning o'z-o'zidan zaryadsizlanishi muqarrar. Avtomobil uzoq vaqt to'xtab turganda (2 oydan ortiq), batareyaning quvvati sezilarli darajada kamayadi. Batareyaning o'z-o'zidan zaryadsizlanishiga harorat va saqlash sharoitlari kabi omillar ta'sir qiladi.

- O'z-o'zidan zaryadsizlanish tezligi atrof-muhit haroratining oshishi bilan ortadi;
- Batareyaning o'z-o'zidan zaryadsizlanishi yuqori namlik va changli xonada saqlanganda tezlashadi.

Batareyaning o'z-o'zidan zaryadsizlanishini kamaytirish usullari

- Batareya klemmalari mahkamlanishi bo'shashmasligi kerak;
- Batareyaning yuzasi va kontaktlarini toza tuting;
- Avtomobilingiz uzoq vaqt to'xtab turganda, batareyani chiqarib oling va uni havo harorati o'rtacha bo'lgan quruq xonada saqlang;
- Dvigatel o'chirilgan holda avtomobil elektr jihozlari va boshqa uchinchi tomon iste'molchilaridan foydalanmaslikka harakat qiling.

Batareya zaryadsizlanishining sabablari

Batareya zaryadsizlanishi asosan quyidagi sabablarga ko'ra sodir bo'ladi:

- Elektr energiyasini doimiy ravishda iste'mol qiladigan elektr qurilmalarining quvvat sarfi (masalan, o'g'irlikka qarshi signalizatsiya);
- Avtomobildagi komponentlarning yomon elektr izolyatsiyasi elektr energiyasining oqishiga olib kelishi mumkin;
- Salbiy klemma o'chirilmaydi, bu esa elektr iste'molchilari tomonidan batareyaning tez zaryadsizlanishiga va energiya yo'qotilishiga olib keladigan tinch tok va tok oqishlariga olib keladi;
- Dvigatel ishlamaganda avtomobildagi elektr qurilmalarining ishlashi.

Batareya zaryadini tekshirish

Kuchlanish sifatida voltmeter va bosh yoritish faralari yordamida tekshirish: voltmetrni akkumulyator batareyasiga ulang va akkumulyator batareyasi kuchlanishi (AKB) ko'rsatkichini o'lchang. So'ngra bosh chiroqlarni yoqing. Agar akkumulyator batareyasining kuchlanishi 10V dan yuqori bo'lsa va tez tushmasa, avtomobil dvigatelini ishga tushiring. Avtomobil neytral yurgandan so'ng akkumulyator batareyasi qayta zaryadlanadi.

Agar akkumulyator batareyasining kuchlanishi bosh chiroqlar yoniqligida tez tushsa, akkumulyator batareyasini zaryadlash qurilmasi yordamida zaryadlang.

Akkumulyator batareyasini almashtirishdagi amallar ketma-ketligi

Akkumulyator batareyasini olishda, avval batareyaning manfiy klemmasini, keyin musbat klemmasini uzing.

Akkumulyator batareyasini o'rnatishda avval musbat klemmani, so'ngra manfiy klemmani ulang va M10 nakid yoki muguz gayka kaliti bilan mahkamlang.

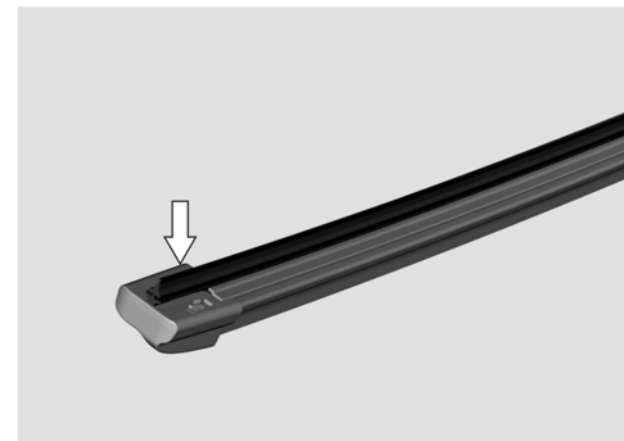
Oynatozalagichlar

ESLATMA

- Agar oynada yoki oyna tozalagich cho'tkasida begona jismlar ko'rinsa, oyna tozalagich cho'tkasining rezinka qismiga Zarar yetkazmaslik uchun ularni oyna tozalagichdan foydalanishdan oldin olib tashlang.
- Oyna tozalagichning rezina yuzasini shikastlamaslik uchun begona buyumlardan tozalashda qirg'ichdan foydalaning.
- Qishda, oyna tozalagichni ishga tushirishdan oldin, oyna tozalagichni va old oynani muz va qordan to'liq tozalang.
- Oyna tozalagich cho'tkalarini benzin, YOMM, bo'yoq erituvchilar yoki boshqa shunga o'xshash reagentlar bilan tozalamang.
- Oyna tozalagichning tayanchlari yoki boshqa elementlarining shikastlanmasligi uchun oyna tozalagichning tayanchlari va cho'tkalarini artmang va mustaqil aylantirmang. Oyna tozalagich cho'tkalarini almashtirishda katta kuch sarflamang.

Oyna tozalagich cho'tkalarini tekshirish

Cho'tkaning g'adir-budurligi va iflosligini tekshirish uchun cho'tka rezinali lentasining tozalovchi qirrasini bo'ylab barmoq uchi bilan o'tkazing.

Agar old oyna yoki tozalagich cho'tkalari begona jismlar bilan ifloslangan bo'lsa, tozalagich ishlashi buziladi. Oyna tozalagich cho'tkalarining oynasi va rezina tasmasini tozalash uchun yumshoq shimgichni va yuqori sifatli oyna tozalagich suyuqligi yoki old oynani tozalash vositasidan foydalaning va keyin ularni toza suv bilan yuving.

Agar oyna tozalagichni tozalagandan so'ng, old oynada dog' yoki ifloslanish qolsa, u holda tozalagich elastikligi eskirgan yoki shikastlangan bo'lishi mumkin va uni almashtirish kerak.

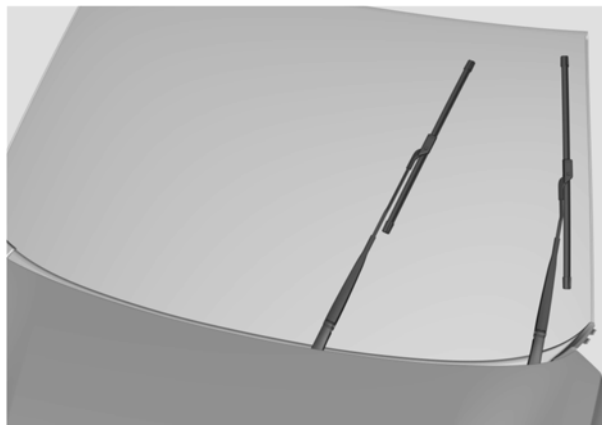
Oynatozalagich cho'tkalarini almashtirish

Ushbu model uchun haydovchi/ old yo'lovchi oynatozalagich cho'tkalarining uzunligi 575mm/ 425mm, ulanish turi esa "Bayonet" (tugma) mahkamlanish hisoblanadi;

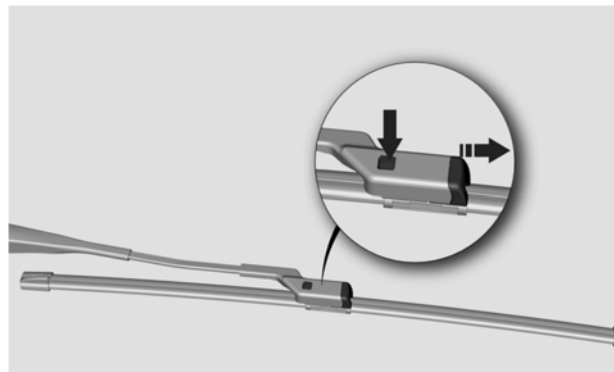
1. Oynatozalagich cho'tkalarini almashtirish uchun oynatozalagich moslamasini xizmat ko'rsatish rejimiga o'rnatib:

Oynatozalagich tugmasini "O'chirish" holatida o'zgartiring → Hi → Off.».

Oynatozalagich avtomatik ravishda vertikal ravishda, "xizmat ko'rsatish rejimida" ko'rish zonasida to'xtaydi.

2. Oyna tozalagichning tayanchini ko'tarib, oyna tozalagich cho'tkasini bir oz burchakka og'diring, oyna tozalagich cho'tkasidagi fiksatorni bosib turing va rasmda ko'rsatilgan yo'nalishda oyna tozalagich cho'tkasini chiqarib oling.

3. Yangi cho'tkani teskari ketma-ketlikda o'rnatib.

Oyna tozalagichga xizmat ko'rsatish bo'yicha tavsiyalar

Agar oyna -tozalagichlardan uzoq vaqt foydalanilmasa, ularning ishchi yuzasi (rezina tasmasi) ezilishi va deformatsiyalanishi mumkin. Bunday holda dastlabki bir necha ish siklida cho'tkalar titrab, anomal shovqin chiqarishi va oynani to'liq tozalay olmasligi mumkin. Nosozlik qisqa muddatli ish yoki cho'tkalarni tozalashdan keyin yo'qolishi mumkin, bu odatiy hol.

Avtomobilni uzoq vaqt davomida to'xtab turganda oynadan artgich cho'tkalarini ko'tarish tavsiya etiladi (old oynaga nisbatan vertikal holat). Bu artgich cho'tkasi rezina tasmasining mumkin bo'lgan deformatsiyasini kamaytirish uchun muhim. Harakatni boshlashdan oldin artgich cho'tkalarini dastlabki holatiga qaytarib.

SHINALAR VA DISKLAR

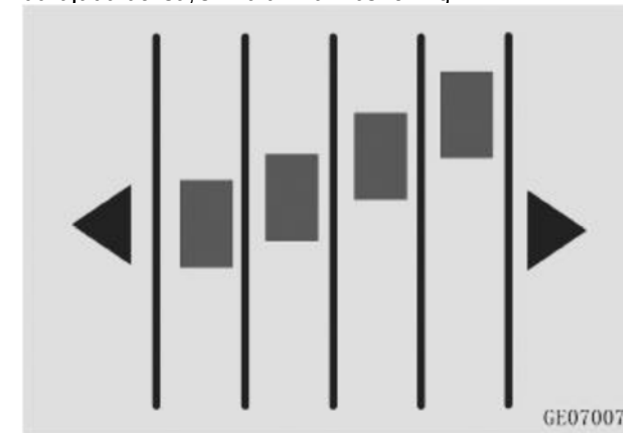
Shinalarni tekshirish va xizmat ko'rsatish

Avtomobil harakatlanayotganda to'siqlarni chetlab o'tishga harakat qiling va o'yiqlar, do'ngliklar, o'ralar, devor toshlari va boshqalarga urilishdan saqlanib.

Shina yon sirtining ishqalanishi va kesilishiga yo'l qo'ymang.

Shina yuzasini doimiy ravishda kesimlar, begona jismlar va notekis eskirish bor-yo'qligini tekshiring. Protektorning notekis eskirishi g'ildiraklar o'rnatilish burchaklarining og'ishi va muvozanatning buzilishidan dalolat berishi mumkin. Shinalar yuzasini doimiy ravishda tekshiring va shinalarni begona jismlardan tozalang.

Har oyda shinalardagi indikator bo'yicha shina protektorining yeyilishini tekshiring. Agar protektorning yeyilishi yeyilish indikatorini bilan bir xil darajada bo'lsa, shinalarni almashtiring.

Agar protektor rasmda yoki shinaning yon yuzasida notekis eskirish yoki shikastlanish aniqlansa (kesmalar, "churralar" yoki yoriqlar), shinani o'z vaqtida almashtiring.

Yoqilg'i sarfini ko'payishiga yo'l qo'ymaslik uchun, oyiga kamida bir marta shinalar bosimini (jumladan, zaxira shinani) tekshiring.

Bir o'qdagi shinalardagi bosim farqi 5KPa dan ortiq bo'lmasligi kerak. Atrof-muhit harorati sezilarli darajada o'zgarganda shinalardagi bosimni o'z vaqtida tekshiring.

Shinalardan 6 yildan ortiq foydalanilganda hatto ko'rinadigan shikastlanishlar bo'lmasa ham almashtirish kerak.

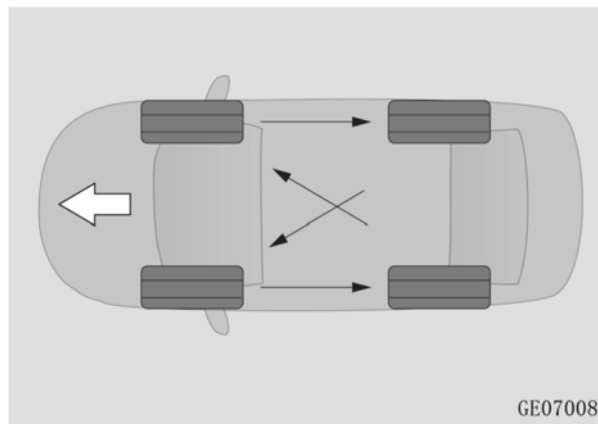
- Protector eskirishi yuqori bo'lgan shinalardan foydalanish qat'iyon taqiqlanadi. Bu juda xavfli. Eskirgan shinalar tormozlash samaradorligi, rul boshqaruvining aniqligi va keskinligini sezilarli darajada pasaytiradi.
- Avtomobilga dastlab o'rnatilgan o'lcham va turdagi g'ildirak va shinalardan foydalanish mumkin. Aks holda, bu avtomobilning samaradorligi va xavfsizligiga ta'sir qiladi va avariya va jarohatlar xavfini keltirib chiqaradi.

Shinalardagi bosimni nazorat qilish usullari

1. Shina devorida joylashgan g'ildirak havo klapani (nippel) qalpog'ini oching va yechib oling;
2. Manometr yordamida shinalardagi bosimni o'lchang. Agar sovuq holatdagi shinalardagi bosim tavsiya etilgan bosimga mos kelmasa, uni sozlang.
3. Agar bosim ortiqcha bo'lsa, havo bosimini kerakli qiymatgacha pasaytirish uchun havo klapanining markazini (shina klapanining ichida) bosing.
4. Tekshirish va bosimni sozlashdan so'ng, chang va namlik tushishining oldini olish uchun nippelga qalpoqchani o'rnatish.

G'ildiraklarni almashtirish

Avtomobilning old va orqa g'ildiraklarining bir tekisda eskirishini ta'minlash va shinalarning xizmat muddatini uzaytirish uchun shinalar holatini har 7.500 km da o'zgartirish tavsiya etiladi. Agar notekis eskirish aniqlansa, g'ildiraklarni muddatidan oldin almashtirish kerak. Qayta joylashtirish bo'yicha tavsiyalar quyidagi rasmda keltirilgan.

ESLATMA

Agar avtomobil shinalardagi bosimni nazorat qilish tizimi bilan jihozlangan bo'lsa, ularni almashtirgandan so'ng datchiklarni qayta kalibrlash kerak. Shinalardagi bosim datchiklarini kalibrlash uchun - CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling. Agar shinalar yo'naltirilgan protektor shakliga ega bo'lsa (bu aylanish yo'nalishiga mos keladigan shina yon yuzasida strelka bilan belgilangan), ularni ko'rsatilgan aylanish yo'nalishiga mos ravishda o'rnatish kerak. Faqat to'g'ri o'rnatilgan yo'naltirilgan shinalar adgeziya, shovqinni kamaytirish, yeyilishga chidamlilik va akvaplanlashga chidamlilik nuqtayi nazaridan o'zining eng yaxshi xususiyatlarini to'liq namoyon qilishi mumkin. Asimmetrik protektorli shinalar shina yon sirtidagi ma'lumotlarga mos ravishda o'rnatilishi kerak. Shina xarakteristikasidan maksimal darajada foydalanish uchun "OUTSIDE" (tashqarida) yozuvi bo'lgan shina

tomoni tashqi tomonga, "INSIDE" (ichki) deb yozilgan tomoni esa avtomobilning ichki tomoniga qaratilgan bo'lishi kerak.

Avariya (to'liq bo'lmagan o'lchamdagi) zaxira g'ildiragi ✖

Avtomobil avtomobilga o'rnatilgan standart asl g'ildiraklardan farq qiladigan avariya (to'liq o'lchamda bo'lmagan) zaxira g'ildirak bilan jihozlangan. Avariya zaxira g'ildiragidan faqat favqulodda holatlarda foydalanishga yo'l qo'yiladi va u uzoq muddat ekspluatatsiya qilish yoki uzoq masofalarga safar qilish uchun mo'ljallanmagan. Harakat xavfsizligini ta'minlash va zaxira g'ildiragidan uzoq vaqt foydalanish natijasida yuzaga keladigan kutilmagan vaziyatlarning oldini olish uchun uni imkon qadar tezroq asl to'liq o'lchamli g'ildirak bilan almashtiring.

ESLATMA

Avariya zaxira g'ildiragini old (yetakchi) o'qqa o'rnatmang. Old g'ildirak shikastlanganda, orqa g'ildirakni shikastlangan oldingi g'ildirak joyiga, avariya zaxira g'ildirakni esa orqa g'ildirak joyiga o'rnatish. Zaxira g'ildirak o'rnatilgandan so'ng shinalarda tavsiya etilgan bosimni tekshiring va o'rnatish. Zaxira g'ildirak to'liq o'lchamli zaxira g'ildirak hisoblanmaydi va faqat avariya vaziyatlarida foydalanilishi mumkin. Avariya zaxira g'ildiragidan uzoq vaqt davomida va uzoq masofalarga harakatlanganda foydalanish taqiqlanadi. Avariya zaxira g'ildiragi o'rnatilgan avtomobilning tezligi soatiga 80 km dan oshmasligi kerak. Keskin tezlanish, shoshilinch tormozlanish va keskin burilishlardan saqlanish. To'siqlarni yengib o'tishdan qoching, chuqur va o'yirlarni aylanib o'ting.

Avtomobilga bir vaqtning o'zida bittadan ortiq avariya zaxira g'ildiragini o'rnatish qat'iyon taqiqlanadi. Agar avariya zaxira g'ildiragi o'rnatilgan bo'lsa, avtomatik avtoyuvish xizmatlaridan foydalanmang.

6 yildan oshgan har qanday shinalardan (shu jumladan, zaxira shinalaridan) foydalanish taqiqlanadi.

Avariya zaxira g'ildiragiga sirpanishga qarshi zanjir o'rnatmang.

To'liq o'lchamli g'ildiraklarni qayta o'rnatgandan so'ng, g'ildirak boltlari yoki asl uzunlikdagi gaykalardan foydalaning.

Qishki shinalar va sirpanishga qarshi zanjirlar

Qor bosgan va muzlagan yo'llarda harakatlanishda qishki shinalar yoki sirpanishga qarshi zanjirlardan foydalanish tavsiya etiladi.

Qishki shinalarni o'rnatish va ishlatish avtomobilning qor va muz ustida harakatlanishini sezilarli darajada oshiradi. Qishki shinalarni atrof-muhitning o'rtacha sutkalik harorati +7°C dan past bo'lganda o'rnatish tavsiya etiladi.

Qishki shinalarni tanlash va o'rnatishda avtomobil ishlab chiqaruvchisi o'rnatgan shinalar turi, o'lchami va yuk ko'tarish qobiliyati bilan bir xil bo'lgan shinalarni tanlash kerak. Qishki shinalardagi tezlik indeksi va havo bosimi avtomobil ishlab chiqaruvchisi va qishki shina dilerlari talablariga javob berishi kerak. Aks holda, bu avtomobilning xavfsizligi va boshqarilishiga ta'sir qiladi, baxtsiz hodisalar va jarohatlar xavfini oshiradi.

Almashtirilgan shinalarni aylanish yo'nalishi bo'yicha belgilash va salqin, quruq joyda saqlash kerak. Shinalardan qayta foydalanishda ularni oldingi aylanish yo'nalishida o'rnatish.

Atrof-muhitning o'rtacha sutkalik harorati +7 °C gacha ko'tarilganda yozgi yoki umummaysumiy shinalarni o'z vaqtida o'rnatish.

O'rnatilgan sirpanishga qarshi zanjirlarning qalinligi 9 mm dan oshmasligi kerak. Old uzatmali avtomobillar uchun sirpanishga qarshi zanjirlar oldingi o'qda o'rnatilishi kerak. To'liq uzatmali avtomobillar uchun sirpanishga qarshi zanjirni old va orqa g'ildiraklarga o'rnatish kerak.

Avtomobil zanjirlarni o'rnatgandan keyin dastlabki 0,5 - 1 km yurgandan keyin xavfsizlikni ta'minlash uchun zanjirlarni tortib qo'yish zarur.

Agar avtomobil sirpanishga qarshi zanjirlar bilan jihozlangan bo'lsa, notekis, g'adir-budur yo'llarda harakatlanishdan saqlanish va favqulodda vaziyatlar (masalan, keskin tezlanish, to'satdan tormozlanish va boshqalar) yuzaga keltirmang.

Umumiy foydalanishdagi yoki tozalangan yo'llarda harakatlanayotganda sirpanishga qarshi zanjirlarni olib qo'ying. Yo'lni qor bilan qoplanmagan qismida sirpanishga qarshi zanjirdan foydalanish taqiqlanadi.

Boshqa savollar bo'lsa, sirpanishga qarshi zanjirlar ishlab chiqaruvchisi/yetkazib beruvchisining ko'rsatmalariga amal qiling.

OGOHLANTIRISH

Faqat o'lchamlari va xususiyatlariga mos keladigan zanjirlardan foydalaning. Mos kelmaydigan yoki noto'g'ri o'rnatilgan sirpanishga qarshi zanjirlar tormoz tizimi, podveska, kuzov va/yoki g'ildiraklarga shikast yetkazishi mumkin. Ushbu shikastlanishlar ishlab chiqaruvchi zavod kafolati bilan qoplanmaydi. Agar avtomobil g'ildiraklari g'ildirak qalpoqlari bilan jihozlangan bo'lsa, sirpanishga qarshi zanjirlarni o'rnatishdan oldin ularni yechib oling. M+S belgili shinalar (har qanday ob-havoda) yozdagiga nisbatan qishda foydalanish uchun yaxshiroq xususiyatlarga ega, ammo odatda qishki shinalarning xususiyatlariga yeta olmaydi.

DIQQAT

Boshqaruv yo'qolishining oldini olish uchun avtomobil g'ildiraklarining yo'l qoplamasi bilan ilashish koeffitsiyenti farqi tufayli barcha g'ildiraklar qishki shinalar bilan jihozlangan bo'lishi kerak.

Qishki shinali avtomobildan foydalanishda avtomobilning tezligi qishki shinalarning ruxsat etilgan maksimal tezligidan oshmasligi kerak. Aks holda to'satdan avtomobil boshqaruvi yo'qolishi, shina shikastlashi yoki hatto tushib ketishi, bu esa yo'l-transport hodisasiga olib kelishi mumkin.

Qishki shinalar va sirpanishga qarshi metall zanjirlardan foydalanilganda, avtomobilning tezligi 30 km/soatdan yoki sirpanishga qarshi zanjirlarni ishlab chiqaruvchi tomonidan ko'rsatilgan yo'l qo'yiladigan eng yuqori tezlikdan oshmasligi kerak.

Qishki shinalar va nometall sirpanishga qarshi zanjirlardan foydalanilganda tezlik 50 km/soatdan yoki sirpanishga qarshi zanjirlarni ishlab chiqaruvchi tomonidan ko'rsatilgan yo'l qo'yiladigan eng yuqori tezlikdan oshmasligi kerak.

Avtomobil tezligini ob-havo sharoiti, yo'l sharoiti va harakat zichligiga qarab tanlang. Avariya yo'l qo'ymaslik uchun qishki shinalarning sirpanishga qarshilik ko'rsatish jarayoni bilan tavakkal qilmang!

Shinalardagi havo bosimini nazorat qilish tizimi (TPMS)

Tizim tavsifi

Avtomobil harakatlanayotganda shinaldagi bosimni nazorat qilish tizimi barcha to'rtta shinaldagi bosimni nazorat qiladi. Agar tizim shinalardagi bosim yoki haroratning ruxsat etilgan qiymatlardan ortiq o'zgarishini aniqlasa, tizim tegishli ogohlantirish beradi.

Shinalardagi bosim haqidagi ma'lumotlar asboblarning panelidagi ko'p funksiyali displeyda aks ettiriladi. Shinalardagi joriy bosimni avtomobil harakatlanayotgan vaqtda real vaqt rejimida kuzatish mumkin. Shinalardagi havo bosimi o'zgarganda tegishli indikator yonib, bosim o'zgarishini bildiradi. Agar bu faqat havo bosimining o'zgarishi bilan bog'liq bo'lsa, shinalardagi bosimni avtomobil taxtasida ko'rsatilgan tavsiya etilgan sovuq bosimga muvofiqlashtiring. Shinalardagi bosim indikator harakat boshlanganidan bir necha daqiqa o'tgach, avtomatik ravishda o'chadi.

Shinalardagi harorat 90°C dan oshganda, shinalardagi bosim indikator yonadi. Shinalarning harorati 30°C gacha pasayganda indikator avtomatik ravishda o'chadi.

Agar bosim datchiklari avtomobilning barcha 4 ta g'ildiragiga o'rnatilgan bo'lsa, shinalardagi bosimni nazorat qilish sistemasi ishlaydi. Zaxira g'ildirakda shinalardagi bosimni nazorat qilish datchigi o'rnatilmagan. Zaxira g'ildiragi o'rnatilgandan va qisqa vaqt davomida harakatlangandan so'ng, shinalardagi bosim indikator yonadi.

Ishlab chiqaruvchi tomonidan tavsiya etilgan asl bosim datchigini shinalarga o'rnatish (CHANGAN Automobile) va uni sozlang.

Ehtiyot choralari

Shinalardagi bosimni tavsiya etilgan sovuq bosimga muvofiq, haydash va avtomobilni yuklash sharoitiga qarab o'rnatish kerak. Shinalardagi bosimni sovuq holatda tekshirish va kerak bo'lsa, oyiga kamida bir marta sozlang. Bosimni tekshirish uchun shinalar quyidagi sharoitlarda sovuq holatda hisoblanadi:

- Avtomobil kamida 3 soat davomida to'g'ridan-to'g'ri quyosh nurlari ta'siridan uzoqda harakatsiz bo'lgan;
- Avtomobil harakat boshlanganidan keyin 1,6 km dan ortiq bo'lmagan masofani bosib o'tgan.

Manometr ko'rsatkichlari bo'yicha sovuq holatda o'rnatilgan shinalardagi bosim TPMS tizimi ko'rsatkichlaridan farq qilishi mumkin. Shinalardagi bosim haqidagi axborotni asboblarning panelidagi ko'p funksiyali displeyga chiqarish mumkin.

Shinalardagi bosimni nazorat qilish tizimi, bosimning bir lahzada to'liq yo'qolishi haqida, masalan, shina chetdan teshilganda darhol xabar bera olmaydi. Bu holda rul boshqaruvini to'satdan yo'qotmaslik uchun rulni keskin burishdan saqlanib, ravon to'xtang.

Shinalardagi bosim tiklangandan so'ng, bosim haqidagi ma'lumot yangilanadi va harakat boshlanganidan bir necha daqiqa o'tgach, bosim indikator avtomatik ravishda o'chadi.

ESLATMA

Shinalardagi bosimni nazorat qilish tizimi haydovchiga o'z vaqtida xabardor qilish orqali shinalardagi bosimni nazorat qilishga yordam beradi, ammo avariya va nosozlikni bartaraf eta olmaydi.

Shinalardagi haqiqiy bosim faqat avtomobil harakatlanayotgan vaqtda o'lchanadi va aks ettiriladi. Avtomobil to'xtab turgan vaqtda shinalardagi bosim ko'rsatilmaydi yoki ma'lumot tariqasida keltiriladi.

Shinalarni almashtirish zarur bo'lsa, shinalardagi havo bosimi datchigi shikastlanmasligi uchun CHANGAN Automobile kompaniyasining vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

G'ildiraklar holati o'zgargandan so'ng, asboblarning

panelida aks ettiriladigan ma'lumotlar shinalarning haqiqiy holatiga mos kelishi uchun shinalardagi bosimni nazorat qilish tizimini qayta sozlash kerak.

Shinalardagi bosimni nazorat qilish tizimi ma'lumotlarni uzatish uchun radiokanalidan foydalanadi. Shinalardagi avariya bosim indikator xatolik bilan ishga tushishi va quyidagi holatlarda shinalardagi bosimni nazorat qilish tizimining ishlashi buzilishi mumkin:

- Avtomobil elektr yoki radiouzatish liniyalari, masalan, aeroport, radio minorasining yaqinida harakatlangan;
- Avtomobilning ichida yoki yaqinida elektron qurilmalar va radiouzatgichlardan (masalan, noutbuk, simsiz quloqchinlar, diktofonlar, videoregistratorlar va boshqalar) foydalanilgan;
- Avtomobil sirpanishga qarshi zanjirlar bilan jihozlanganda.

ESLATMA

Avtomobilga qishki shinalar va/yoki sirpanishga qarshi zanjirlar o'rnatilganda, shinalardagi havo bosimi datchiklaridan signal uzatish quvvati pasayishi va qabul qiluvchi qurilma signalni taniy olmasligi mumkin, bu esa indikatorni noto'g'ri ishga tushishiga olib keladi. Bosimni nazorat qilish tizimining noto'g'ri ishlashi va indikatorning noto'g'ri ishga tushishiga yo'l qo'ymaslik uchun CHANGAN Automobile kompaniyasining vakolatli xizmat ko'rsatish markaziga shinalardagi bosimni nazorat qilish tizimining qishki rejimi funksiyasini yoqish yoki o'chirish va shinalardagi bosimni nazorat qilish bo'yicha soxta signallarni bloklash uchun murojaat qiling.

Shinalardagi bosimni nazorat qilish tizimi ogohlantirishi

Agar shinalardagi bosimni nazorat qilish tizimi bir yoki bir nechta shinalarda bosim o'zgarganini aniqlasa, displeyda ogohlantiruvchi xabar paydo bo'ladi va shinalardagi avariya bosimi indikatorini yoqiladi. Keskin harakatlardan qochib, tezlikni pasaytiring va avtomobilni xavfsiz joyda ravon to'xtating. Shinalar sovigach, ularning bosimini tekshiring va sozlang. Zarur hollarda shinalarni almashtiring.

ESLATMA

Agar shinalardagi bosim issiq sharoitlarda o'rnatilgan bo'lsa, shinalardagi havo bosimining o'zgarish indikatorini sovuq hududga kirishda yoqilishi mumkin. Bu haroratning o'zgarishi natijasida bosimning o'zgarishi bilan bog'liq va tizimning nosozligini ko'rsatmaydi. Avtomobilni turli haroratli hududlarda boshqarishda shinalardagi bosimni o'z vaqtida tekshiring va sozlang.

Shinalardagi bosimni nazorat qilish tizimi (TPMS) nosoz bo'lsa, displeyda ogohlantirish paydo bo'ladi va asboblar panelida 60 soniya davomida miltillagandan so'ng, shinalardagi bosim indikatorini doimiy ravishda yonadi. Imkon qadar tezroq diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

G'ildiraklarni almashtirish

G'ildiraklarni almashtirish

Agar g'ildirak diski egilgan, yorilgan yoki zang bilan qoplangan bo'lsa, uni iloji boricha tezroq almashtiring. Aks holda g'ildirakdagi havo bosimi pasayadi va shina o'z-o'zidan diskdan ajralib ketishi mumkin, bu esa avtomobilni boshqarish qobiliyatini yo'qotishga olib keladi. G'ildirakka yangi shina o'rnatilgandan yoki g'ildirak almashtirilgandan/to'g'rilangandan so'ng, avtomobilga o'rnatishdan oldin g'ildirakni muvozanatga keltiring, to'rtta g'ildirakdagi havo bosimini tekshiring va sozlang.

G'ildirak disklarini tanlash

G'ildirak disklarini almashtirish kerak bo'lsa, yangi g'ildirak diskleri ishlab chiqaruvchi tomonidan o'rnatilgan disklar bilan bir xil o'lcham va xususiyatlarga ega ekanligiga ishonch hosil qiling.

Quyidagi g'ildirak disklaridan foydalanish tavsiya etilmaydi:

- Har xil o'lchamdagi g'ildirak diskleri yoki har xil turdagi disklar;
- Eski (ilgari foydalanilgan) g'ildirak diskleri;
- Ijaraga olingan va tiklangan disklar.

G'ildiraklarni muvozanatlash talablari

G'ildiraklarni o'rnatishdan oldin yoki shinalarni almashtirishda g'ildiraklarni muvozanatlashtiring. Shinalarni qayta o'rnatishda ham o'rnatish oldidan g'ildiraklarni muvozanatlash kerak.

Metall diskning bir tomoniga o'rnatilgan muvozanatlovchi yuklarning umumiy soni 2 dan oshmasligi kerak. Yuklarning umumiy og'irligi 60 g dan oshmasligi kerak. Yengil qotishmali g'ildirak diskining bir tomoniga yopishib turadigan muvozanatlovchi yuklarning umumiy og'irligi 100 g dan oshmasligi kerak. Shina g'ildiraklari sifatli yig'ilganligiga, dinamik disbalans esa bir tomondan 5 g dan oshmasligiga ishonch hosil qiling.

Yo'naltirilgan shinalarni yig'ishda avtomobilga o'rnatilgandan keyin g'ildiraklarning aylanish yo'nalishini hisobga olish kerak. U shinalarni markalashda belgilangan aylanish yo'nalishiga mos kelishi kerak.

Yengil qotishmali g'ildirak diskleri uchun ehtiyot choralari

- Yengil qotishmali g'ildiraklar uchun faqat original gaykalar va CHANGAN Automobile ballon kalitidan foydalaning.
- G'ildirak olingandan yoki almashtirilgandan keyin 1600 km o'tgach, g'ildirak gaykalarining tortish momentini tekshiring.
- Sirpanishga qarshi zanjirlardan foydalanganda, alyuminiy diskleri shikastlamaslik uchun ehtiyot bo'ling. Shikastlangan alyuminiy g'ildiraklardan foydalanmang.

OGOHLANTIRISH

1. Avtomobilning elektr sxemasiga biror yo'l bilan aralashish va o'zgartirish qat'iy man etiladi. Elektr tizimlarida rele va/yoki kuchli tok saqlagichlariga texnik xizmat ko'rsatish, almashtirish CHANGAN Automobile vakolatli servis markazida amalga oshirilishi kerak.
2. Saqlagichlarni almashtirishdan oldin o't oldirishni o'chiring va elektr uskunalari va iste'molchilarni o'chiring. Saqlagichlarni almashtirayotganda, avval qanday o'rnatilgan bo'lsa, shunday parametrli saqlagichlarni o'rning. Aks holda avtomobilning elektr jihozlariga zarar yetishi mumkin.
3. Agar xuddi shunday parametrlarga ega yangidan almashtirilgan saqlagich o'rnatilgandan so'ng darhol kuysa, barcha elektr jihozlarini o'chirib qo'ying va imkon qadar tezroq diagnostika va ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.
4. Mijozlar uchun qo'shimcha funksiyalarni amalga oshirish uchun, avtomobil komplektatsiyasiga qarab, avtomobil tizimida ma'lum bir funktsiyaga ega bo'lmagan muayyan saqlagichlar mavjud bo'lib, ularni demontaj qilmang va almashtirish uchun ishlatmang.

Saqlagichlar va relelarning saqlagichlar blokidagi joylashish sxemasi saqlagichlar bloki qopqog'ining ichki tomonida yoki asboblar saqlagichlari bloki ichki qopqog'ida tasvirlangan.

Motor bo'linmasidagi saqlagichlar bloki

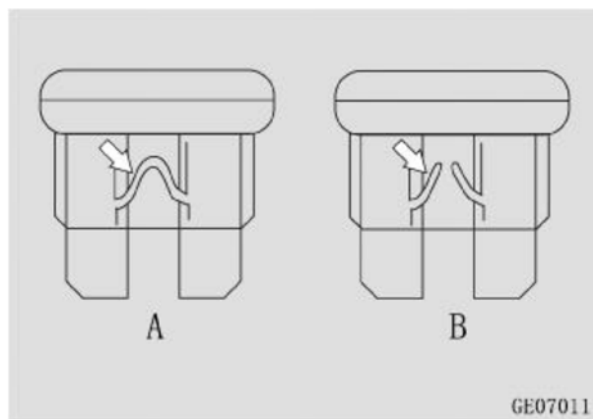
Motor bo'limida akkumulyator batareyasi yonida joylashgan.

Asboblar saqlagichlari bloki

Saqlagichlar bloki salon ichida, haydovchi tomonidagi asboblar paneli ichida qopqoq orqasida joylashgan. Sxema qopqoqning orqa tomonida tasvirlangan.

Saqlagichlarni almashtirish

1. Motor bo'linmasidagi saqlagichlar bloki qopqog'ini yoki asboblar saqlagichlari bloki qopqog'ini olib tashlang;
2. Saqlagich blokidagi saqlagichning butunligini tekshiring, uning shikastlanmaganligiga ishonch hosil qiling;
3. Kuygan saqlagichni dvigatel bo'linmasi saqlagichlari blokiga yoki asboblar saqlagichlari blokiga o'rnatilgan qisqich bilan chiqarib oling;
4. Saqlagichning kuyish sababini aniqlang va nosozlikni bartaraf eting;
5. Saqlagichni almashtiring.

A: Normal saqlagich;
B: Kuygan saqlagich

KUZOVNI TOZALASH VA LOK-BO'YOQ QOPLAMASINI PARVARISH QILISH

Avtomobil yuvish

Avtomobilning sifati va xususiyatlarini saqlash uchun unga muntazam xizmat ko'rsatish zarur. O'z vaqtida texnik xizmat ko'rsatish avtomobil kuzovida korroziya hosil bo'lishining oldini olish va lok-bo'yoq qoplamasini saqlab qolishning muhim sharti hisoblanadi.

ESLATMA

Avtomobil kuzovidagi dog'lar va loy tarkibida erituvchilar yoki korrozion-faol kimyoviy moddalar bo'lishi mumkin, bu esa kuzov elementlarining korroziyasiga va lok-bo'yoq qoplamasi va avtomobil detallarining himoya qatlamining shikastlanishiga olib kelishi mumkin. Avtomobil yuzasini o'z vaqtida ifloslik va/yoki changdan tozalang. Adgeziyaning uzoq davom etishi (kuzov elementlariga ta'sir ko'rsatish) avtomobilni tozalash va unga xizmat ko'rsatishni qiyinlashtiradi. Tozalash qiyin bo'lgan dog'larni ketkazish, shikastlanishning oldini olib, professional tozalash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga yoki ixtisoslashgan tozalash kompaniyalariga murojaat qiling.

Quyidagi holatlarda avtomobilni imkon qadar tezroq yuving:

- Avtomobil juda iflos yoki kuchli changlangan;
- Dengiz bo'ylab yoki tuzli-ishqorli yo'l bo'ylab sayohatdan keyin;
- Qurum, mineral chang, ruda, metall kukuni yoki kimyoviy moddalar bilan ifloslangan zonalariga sayohatdan keyin;
- Lok-bo'yoq yuzasi toshko'mir smolasi, shira, o'lik hasharotlar yoki ularning lichinkalari, qushlar yoki boshqa hayvonlarning axlati bilan qoplangan bo'lsa.
- Agar lok-bo'yoq qoplamasi yuzasiga benzin yoki boshqa neft mahsulotlari tushgan bo'lsa.

ESLATMA

Avtomobilni jazirama oftobda, to'g'ridan-to'g'ri quyosh nurlari ostida yuvmay.

Avtomobilni yuvish uchun bozorda mavjud bo'lgan yuvish va dezinfeksiya vositalaridan foydalanganda, lak-bo'yoq qoplamasi yoki kuzovning plastik elementlari, shuningdek, yaltiroq, charm va rezina detallarning korroziyasi, rangi o'zgarishi/rangsizlanishi va qatlamlanishi oldini olish uchun foydalanish bo'yicha ko'rsatmalarni diqqat bilan o'qing va/yoki ishlab chiqaruvchi bilan maslahatlashing.

Foydalanishdan oldin kichikroq, ko'zga tashlanmaydigan joyda tekshirish tavsiya etiladi va purkash o'rniga artish usulidan foydalaning.

Avtomobilning lok-bo'yoq yuzasiga ehtiyotkorlik bilan ishlov bering, halqalarni oling, muzni ketkazish uchun qirg'ich va boshqa qattiq jismlardan foydalanmang, shuningdek, tirnash yoki kuzovning himoya lok-bo'yoq qatlamini shikastlamaslik uchun yuzani tirtirmang.

Atrof-muhitning manfiy haroratida suv va boshqa suyuqliklarni bevosita eshik qulfi, eshik va derazalar, eshik tutqichlari, kapot qopqog'i, bagaj bo'limi eshigi va yonilg'i quyish teshigi lyukiga sepmang, aks holda zichlagichlar yoki elementlar yorilib ketishi mumkin, bu ularni ochishni qiyinlashtiradi.

Avtomobil yuvilgandan keyin tormoz samarasi kamayadi va tormoz yo'li ortishi mumkin. Yo'l sharoitiga muvofiq, tormoz mexanizmlarini quritish va normal tormozlash effektini tiklash uchun tormoz pedalini bir necha marta bosing.

Old oynasining ichki qismi yoki bagaj bo'limi eshigi oynasi tozalangandan so'ng, yumshoq matoni toza suv bilan biroz namlang va oynani gorizontaal yo'nalishda (isitish elementiga parallel ravishda) ehtiyotkorlik bilan arting, isitish elementlari yoki antennani tirnamaslik yoki shikastlamaslikka harakat qiling.

Avtomobil kuzoviga mum bilan ishlov berilgandan so'ng, old oyna va boshqa oynalardan mumni olib tashlang. Plastik detallar, chiroqlar va orqa chiroqlarning oynalari, jilosiz elementlar va jilosiz bo'yoq bilan qoplangan elementlarni mumlamang va silliqlamang.

Yomg'irli va nam ob-havoda oyna tozalagichlar, oyna va lyuk zichlagichlarining holatini tekshiring va iflosliklarni o'z vaqtida olib tashlang va changlarni arting.

Avtomobil qishda yoki atrof-muhit harorati manfiy bo'lganda yuvilgandan so'ng, lyukni oching va lyuk zichlagichi va shisha lyukni quruq yumshoq mato bilan quritib arting.

ESLATMA

- Dvigatel ishlaganda avtomobilni yuvish yoki unga mum qoplash taqiqlanadi.
- Avtomobilni yuvish uchun biror uskuna yoki qurilmani tanlashdan oldin uning avtomobilingizga mos kelishiga ishonch hosil qiling.
- Avtomobilni yuvishdan oldin yonilg'i quyish teshigining qopqog'i to'g'ri yopilganiga ishonch hosil qiling.
- Avtomobilni parvarishlashda hech qachon quyidagilardan foydalanmang:
  - o quruq, dag'al/qattiq mato yoki qattiq materiallar;
  - o tekshirilmagan, noma'lum faol tozalovchi vositalar;
  - o abraziv tozalagichlar, erituvchilar yoki tarkibida erituvchi bo'lgan yuvish vositalari.
- Iflos avtomobilni yoki u changli muhitda bo'lsa, uni silliqlamang.
- Isitgichli yoki antennali oynaning ichki yuzasini tozalash uchun oyna tozalagichdan foydalanmang.

- Avtomobilning shisha yuzalarini tozalash uchun o'yuvchi va/yoki kimyoviy faol yuvish vositalaridan ("agressiv tozalagichlar") foydalanmang.
- Lyukni tozalashda yuvish vositalari, zang erituvchilar, YOMM, agressiv moddalar, kislotali yoki kuchli ishqoriy kimyoviy moddalar yoki qurumni yo'qotish vositalaridan foydalanmang.
- Tomdagi lyukni zichlash uchun tavsiya etiladigan moy: DuPont XP1A6, yo'naltiruvchilar uchun moy: Nato Dowsyn 26o2.

Avtomobillarni avtomatik yuvish uchun uskunalar

- Avtomobillarni cho'tkasiz avtomatik yuvish tizimi bilan jihozlangan avtoyuvish joylarini tanlang. Ushbu modelga nisbatan avtomobilni yuvish portalining balandligi va kengligiga e'tibor bering;
- Avtomobilni yuvishdan oldin barcha eshiklar, derazalar va tomdagi lyuk, kapot, bagaj bo'limi eshigi va yonilg'i quyish quvuri lyukini yoping, orqa ko'rish oynalarini buklang;
- Dekorativ va/yoki himoya plyonkasi bilan qoplangan avtomobillarga issiq mum surtmang.

Avtomobilni yuqori bosimli suv bilan yuvish

- Suvning harorati 60°C dan oshmasligi kerak;
- Bosimli suv to'pponchasining soplosi avtomobil kuzovi yuzasidan kamida 40 sm masofada bo'lishi, suv oqimi esa bir tekisda sochilishi kerak. Bosimli suv to'pponchasidan suvning kuchli bosimidan saqlanib. Bu uning suv ostida qolishiga yoki lok-bo'yoq qatlami ko'chib ketishiga olib kelishi mumkin. Yelimlar va moldinglar shikastlanishi yoki ajralishi mumkin.
- Uzoq vaqt davomida suv bosimini datchiklar, dekorativ elementlar, kameralar va himoya plyonkalariga yo'naltirmang. Suvning bosimi 100 bar dan oshmasligi kerak;

- Turg'un dog'larni ketkazishdan oldin ularni namlang.

ESLATMA

Suv bosimli to'pponcha soplosini yuqori bosim ostida eshik, deraza, tomdagi lyuk va dvigatel kapotiga yo'naltirmang.

Muzlatilgan yoki qor bilan qoplangan oynalarni yuvish uchun yuqori bosimli suv to'pponchasining suv bosimidan foydalanmang;

Yuqori bosim ostidagi suvni suv to'pponchasi soplosidan avtomobilning zichlagichlari, shinalari, rezina shlanglari, izolyatsiya materiallari va/yoki boshqa mo'rt va yuqori ta'sirchan elementlariga (masalan, eshik qulflariga) yo'naltirmang; suvni bir holatda/bir joyga uzoq vaqt davomida sepmang; Avtomobil tubi va g'ildiraklarni yuqori bosimli suv bilan yuvmang; yuqori bosimli suv bilan yuvish kuzov yuzasidagi lok-bo'yoqning shikastlanishi yoki qatlamlarga ajralishiga olib kelishi mumkin.

Avtomobilni qo'lda yuvish

- Yuvishdan oldin qurigan loy va dog'larni yumshatish uchun avtomobilni ko'p miqdorda suv bilan namlang;
- Avtomobilni yuvish va tozalash uchun yumshoq gubkalar yoki tozalash qo'lqoplari va boshqa yumshoq tozalash vositalaridan foydalaning;
- Avtomobilni yuqoridan pastga tomon tomdan boshlab yuving. So'nggida g'ildiraklar, eshik ostonasi va shunga o'xshash qismlarni tozalang;
- Maxsus avtomobil yuvish vositalaridan faqat iflosliklarni olib tashlash qiyin bo'lgan hollarda foydalaning.

Avtomobilning jilosiz yuzalarini parvarishlashga qo'yiladigan talablar

- Avtomobilning jilosiz yuzalari va elementlarini tozalash uchun mumli tozalash vositalaridan foydalanmang. Avtomobilning jilosiz bo'yalgan yuzalarini qo'lda yoki maxsus yumshoq gazlamadan yasalgan tozalash moslamasi yordamida tozalang.
- Qo'lda tozalashda avval yirik iflosliklarni ketkazish uchun toza suvdan foydalaning, keyin yuzalarni tozalash uchun neytral sovun eritmasidan foydalaning va nihoyat, mayda dog'lar va iflosliklarni ketkazish uchun jilosiz bo'yoqni tozalash uchun maxsus vositadan foydalaning.

OGOHLANTIRISH

Bo'yoq shikastlanmasligi uchun kuzov elementlarining jilosiz yuzasini mum bilan qoplamang va silliqlamang. Jilosiz qoplama ta'siriga zarar yetkazmaslik uchun jilosiz bo'yoq bilan qoplangan yuzalarni o'z vaqtida parranda go'ngi, saqich, shellak, yog', moy, sovutish suyuqligi va boshqalardan tozalang.

Jilosiz qoplamali bo'yalgan yuzani shikastlamaslik uchun lok-bo'yoq qoplamalarini bo'yash yoki ta'mirlash uchun "qalamlar"dan foydalanmang. Agar jilosiz yoki bo'yalgan yuzani bo'yash kerak bo'lsa, professional, sifatli ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Avtomobil uzoq vaqt to'xtab turganda chang va quyoshdan himoyalaniish uchun avtomobil g'ilofidan foydalanish tavsiya etiladi.

Avtomobil lok-bo'yoq qoplamasini parvarishlash bo'yicha tavsiyalar

- Konsentrlangan kislotalar, ishqorlar yoki ularning asoslari bilan aloqa qilmang;
- Daraxtlar ostida uzoq turishdan saqlaning. Qush axlatlari, changlari, hasharotlar o'ligi va boshqalar - korroziya va lok-bo'yoq qatlamining shikastlanishiga olib keladi;
- Avtomobilni mayda metall zarrachalari/chang ishlab chiqaradigan kimyo zavodlari va shunga o'xshash joylar (po'lat quyish va metallurgiya zavodlari, temir yo'llar va boshqalar) yaqinida to'xtatmang;
- Avtomobil harakatlanayotganda katta transport vositalariga (masalan, katta yuk mashinalari va h.k.) yaqinlashmang.
- Shag'al yotqizilgan yo'ldan g'ildiraklar tomonidan ko'tarilayotgan toshlar avtomobilning lok-bo'yoq qoplamasiga zarar yetkazmasligi uchun sekin yuring;
- Avtomobilni uzoq vaqt quyoshda qoldirmang;
- Benzin va motor moyi kabi uchuvchan moddalarning avtomobil yuzasiga tegishiga va to'kilishiga yo'l qo'ymang. Agar bu moddalardan ozroq qismi lok-buyoq qoplamasiga tushsa, ularni darhol maxsus artish matosi bilan artib tashlang;
- Muntazam ravishda professional xizmat ko'rsating va avtomobilning lok-bo'yoq qoplamasini himoya qilish uchun kuzovga mumli qoplama surting. Yuqori sifatli qattiq mum bilan ishlov berish va avtomobilni sayqallashni yiliga kamida bir yoki ikki marta o'tkazish tavsiya etiladi. Yuqori sifatli mumli eritmani avtomobil to'liq tozalangandan keyin kuzovning quruq, suv tomchilari bo'lmagan yuzasiga surting;
- Agar avtomobil lok-bo'yoq qoplama o'zining yaltiroqligi va yorqinligini yo'qotgan bo'lsa, avtomobil bo'yog'ining yaltiroqligini tiklash uchun uni (mumli polirol) silliqlang.

Agar avtomobil yuzasidagi lok-bo'yoq qatlami ishqalangan yoki tiralgan bo'lsa, shikastlangan yuzani tozalang va quriting, uni 1500# qumqog'oz bilan silliqalang, so'ngra uni junli silliqlovchi doira bilan sayqallang. Agar shikastni bartaraf etib bo'lmasa, uni ta'mirlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga yoki professional ta'mirlash ustaxonasiga murojaat qiling.

Avtomobil kuzovi va jihozlariga xizmat ko'rsatish

Eshik va deraza zichlagichlarini yiliga kamida bir marta moylash tavsiya etiladi. Rezina zichlagichlarni yanada mustahkam qilish, germetizatsiyani yaxshilash va yopishqoqlik yoki g'ichirlashdan qochish uchun toza mato yordamida silikon surting.

Avtomobil uzoq vaqt saqlanganda, eshiklarning barcha zichlagichlariga, jumladan, yukxonaning zichlagichlariga ham silikon moyini surting va yopishib qolishining oldini olish uchun zichlagichlar tutashgan joydagi lok-bo'yoq yuzasiga mum surting.

Doimiy ravishda eshik va kapotning ilgaklari, qulflari, eshik cheklagichlari va fiksatorlarini moylab turing.

Spoyley uzatmasi mexanizmini har oyda kamida bir marta tekshirish va begona jismlardan tozalash tavsiya etiladi. Spoyleyning drenaj kanali bo'sh qolishini kuzatib boring.

Korroziyadan himoya

Avtomobillar korroziyasining sabablari

Avtomobillar korroziyasining asosiy sabablari quyidagilardan iborat:

- Tuz, loy, namlik va kimyoviy moddalar uzoq vaqt davomida avtomobil shassis, kuzovi va romlari kabi kirish qiyin bo'lgan joylarda to'planadi.
- Avariylar, tiralishlar yoki boshqa shikastlanishlar, shu jumladan toshlar va qumdan hosil bo'lgan yoriqlar va boshqalar natijasida lok-bo'yoq qoplamasining qatlamlanishi.

- Yuqori namlik korroziya hosil bo'lishini tezlashtiradi. Agar avtomobilning biror qismi uzoq vaqt davomida yuqori namlik sharoitida bo'lsa, hatto avtomobilning boshqa qismlari quruq bo'lsa ham, avtomobil korroziyaga uchraydi. Agar avtomobilning bir qismi yuqori namlik sharoitida yomon ventilyatsiya tufayli tez quriy olmasa, bu detallarning korroziyasini tezlashtiradi.

Korroziyadan himoyalashning samarali usullari

Avtomobil kuzovini toza va quruq holatda saqlang;

Avtomobilga xizmat ko'rsatishda avtomobilning pastki qismidagi eshiklar va chiqarish teshiklarini iliq yoki sovuq suv bilan tekshiring va tozalang. Drenaj teshigi shamollatiladigan bo'lishi kerak.

Avtomobil yuzasi shikastlanganda yoki lok-bo'yoq qatlami ajralganda, shikastlangan yuzani imkon qadar tezroq tiklash kerak. Shikastlangan metall yuzalarni havo ta'siriga duchor qilmang.

Namlik, chang, qum va loyning polga, salon qoplamasiga va avtomobilning ichki bo'shlig'iga tushishi korroziyani tezlashtirishi mumkin. Avtomobil salonini muntazam tekshirib turing. Ayniqsa, avtomobil yomon ob-havoda ishlaganda uning toza va quruqligiga ishonch hosil qiling.

Ayrim korrozion agressiv kimyoviy moddalarni, masalan, o'g'itlar, tozalash vositalari, ishqorlar, kislotalar va tuzlarni tashishda (ortish-tushirishda) bu kimyoviy moddalarni tashish uchun maxsus konteynerlarda tashing va yuk tushirilgandan keyin avtomobilni darhol tozalang.

Qish mavsumida avtomobilni tuz yoki boshqa reagentlar bilan ishlov berilgan yo'ldan chiqqan zahoti yuvib tashlang.

Avtomobil salonini tozalash

Plastik detallarni tozalash

Salondagi plastik elementlarni tozalash uchun nam paxta matosidan va neytral abraziv bo'lmagan suvli eritmadan foydalaning, shunda sizib chiqishlar, ajralishlar va ketmaydigan dog'lar qolmaydi.

Moyli yoki kiyin tozalanadigan dog'larni ketkazish uchun yumshoq matoni tarkibida erituvchilar bo'lmagan va detallarning asl yuzasi va rangini saqlab qoladigan maxsus neytral past konsentratsiyali (1%) yuvish vositasi bilan namlang va ifloslangan joylarini arting. Yuvish vositasining qoldiqlarini toza suv bilan olib tashlang. Salonni qog'oz sochiq yoki salfetka bilan artish tavsiya etilmaydi.

Xavfsizlik kamarlarini tozalash

Xavfsizlik kamarlarini tozalash uchun neytral sovun eritmasi yoki iliq suvda namlangan yumshoq shimgichdan foydalaning. Oqartiruvchi, dog' ketkazuvchi yoki abraziv tozalash vositalaridan foydalanmang. Tozalangandan keyin kamarni quriting yoki uni mato yoki shimgich bilan arting. Kamarni bevosita quyosh nuri ta'sirida qoldirmang.

Charm va gazlama elementlarini tozalash

Tozalash uchun faqat suv va neytral yuvish vositasidan foydalaning.

ESLATMA

Salonning ba'zi buyum va elementlari (masalan, o'rindiqlarning mato, sun'iy charm va tabiiy charm qoplamasi) rangsizlanishi va/yoki xiralashishi mumkin. To'q rangli denim kabi ba'zi to'q rangli matolardan tikilgan kiyimlar o'rindiqlik g'loflarining rangini o'zgartirishi mumkin (gazlama, sun'iy teri va tabiiy teri).

Sun'iy zamsha buyumlarini tozalash va parvarishlash

- Xizmat ko'rsatish talablari:

Sun'iy zamsha juda ingichka tolalardan (sochning 1/50 qismiga teng) iborat. U nozik va baxmaldek mayin, ammo ehtiyotkorlik bilan parvarish qilishni talab qiladi. Agar ehtiyotsizlik bilan qo'llanilsa, u osongina ifloslanadi, bu esa buyum yuzasining rangini o'zgartiradi va yoqimli his va momiqlik yo'qolishiga olib keladi.

- Tozalash usuli:

Avtomobil changyutgichi va/yoki iliq suv yordamida buyumdagi chang va iflosliklarni tozalang. Qurigandan keyin yuzani yumshoq mato yoki yumshoq cho'tka bilan tozalang.

Dog'larni ketkazish uchun matoni iliq suv yoki neytral yuvish vositasi bilan namlang. Dog'ni tashqi tomondan ichkariga arting. Qurigandan keyin yuzani yumshoq mato yoki yumshoq cho'tka bilan tozalang. Dog'larni tozalashda buyumning butun yuzasini tozalash tavsiya etiladi. Agar faqat ifloslangan joy tozalansa, tozalangan yuza rangi bilan tozalanmaganidan farq qilishi mumkin.

- Ehtiyot chorolari:

Sun'iy zamshadan tayyorlangan buyumlarni tozalashda quyidagi vositalardan foydalanmang: o'tkir predmetlar va asboblari, abraziv va ishqalanish koeffitsiyenti yuqori bo'lgan tozalash vositalari;

Zamsha/charm buyumlariga teri konditsionerlari, erituvchilar, shu jumladan, spirt, benzin va boshqalar asosidagi erituvchilar, sayqallash uchun mum, poyabzal uchun krem, dog'larni ketkazgichlar yoki shunga o'xshash eritmalar va suyuqliklar bilan ishlov bermang;

Tozalash uchun bug' tozalagichlar va mikrofibra saftetkalaridan foydalanmang.

Ushbu turdagi mahsulotlarni tozalash uchun kimyoviy tozalash vositalaridan foydalanmang.

Displeyni tozalash

Displeyni tozalashdan oldin displey o'chirilgan va sovutilganini tekshiring.

TFT/LCD displey yuzasini tozalash uchun mikrofibra matosi va tozalash vositasidan foydalaning. Displey yuzasini quruq mikrofibra matosi bilan arting.

OGOHLANTIRISH

Displeyni tozalash uchun hech qachon tarkibida spirt bo'lgan erituvchi yoki benzin, suvda eriydigan yuvish vositasi yoki maishiy tozalash vositasidan foydalanmang.

Faralarning terlashi/ muzlashi

Yoritish asboblari ishlayotganda faralardagi ichki bosim ventilyatsiya teshiklari orqali boshqariladi. Fara ichiga nam havo kirganida va fara qaytargichi past temperaturada bo'lsa, fara terlashi mumkin (manfiy temperaturada qirov hosil bo'ladi). Fonarlarning terlashi keng tarqalgan hodisadir. Bu nosozlik hisoblanmaydi va yoritish tizimining ishlashiga salbiy ta'sir ko'rsatmaydi.

Faralar terlaganida, fara qaytargichining ichki yuzasida namlik hosil bo'ladi. Terlash ma'lum vaqtdan keyin yo'qoladi, ammo keyinchalik uning qayta hosil bo'lmasligiga kafolat berish mumkin emas. Atrof-muhit harorati, havo namligi va faralardan foydalanish vaqti kabi omillarga qarab terlashning to'liq tarqalishi 2 kundan 3 kungacha yoki undan ko'proq vaqt olishi mumkin.

Faralarni terlash/ muzlash uchun tekshirish

Dvigatelni ishga tushiring, uzoqni yoritish chirog'ini yoqing. 30-40 daqiqadan so'ng chiroqdan 1 m masofada terlashni tekshirish uchun quyidagi vizual tekshiruvlarni bajaring:

1. Farada namlik bor/yo'qligini tekshiring: yoritish zonasida va chiroqning yoritilmagan qismlarida terlash izlari yo'q bo'lsa terlash bartaraf etilgan. Bu normal fizik hodisa bo'lib, nosozlik hisoblanmaydi. Agar faralar yuqoridagi shartlarga mos kelsa, faralar normal holatda bo'ladi.

2. Yoritilmagan joylarda namlik/terlash izlari mavjud bo'lsa, yoritish zonasida terlash bartaraf etilmagan. Maslahat va diagnostika uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Faralar yorqinligi

Avtotransport vositalarining farasi yorug'ligining ravshanligi davlat qonunlari va texnik reglamentlar bilan qat'iy tartibga solingan. Barcha transport vositalarida yoritish juda yorqin yoki juda xira bo'lishi mumkin emas, aks holda bu avariya olib kelishi mumkin.

Ushbu avtomobil o'ng tomonlama harakatlanishga mo'ljallanganligi sababli, qarama-qarshi harakatlanuvchi transport vositalarining ko'zini qamashtirmaslik va xavfsizlik darajasini oshirish uchun yaqinni yoritish farasi standarti joriy talablar uchun qo'llaniladi. Yaqinni yoritish chap farasining yorug'lik oqimi o'ng faradan pastroq bo'lishi kerak.

Sizningcha, faralarning yoritilishi yetarli bo'lmasa, faralarni tekshirish va sozlash uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

Texnik xizmat ko'rsatish reglamenti

Avtomobilni normal sharoitda boshqarishda texnik xizmat ko'rsatish qoidalariga rioya qiling.

Quyidagi shartlardan istalgan biri yuzaga kelganda texnik xizmat ko'rsatish jadvaliga foydalanishning jiddiy shartlariga muvofiq rioya qilish kerak, texnik ko'rikdan o'tkazish, almashtirish yoki yonilg'i quyish bo'yicha operatsiyalar esa tez-tez amalga oshirilishi kerak.

Og'ir sharoitlarda foydalanishda texnik xizmat ko'rsatish intervalini qisqartirish zarur:

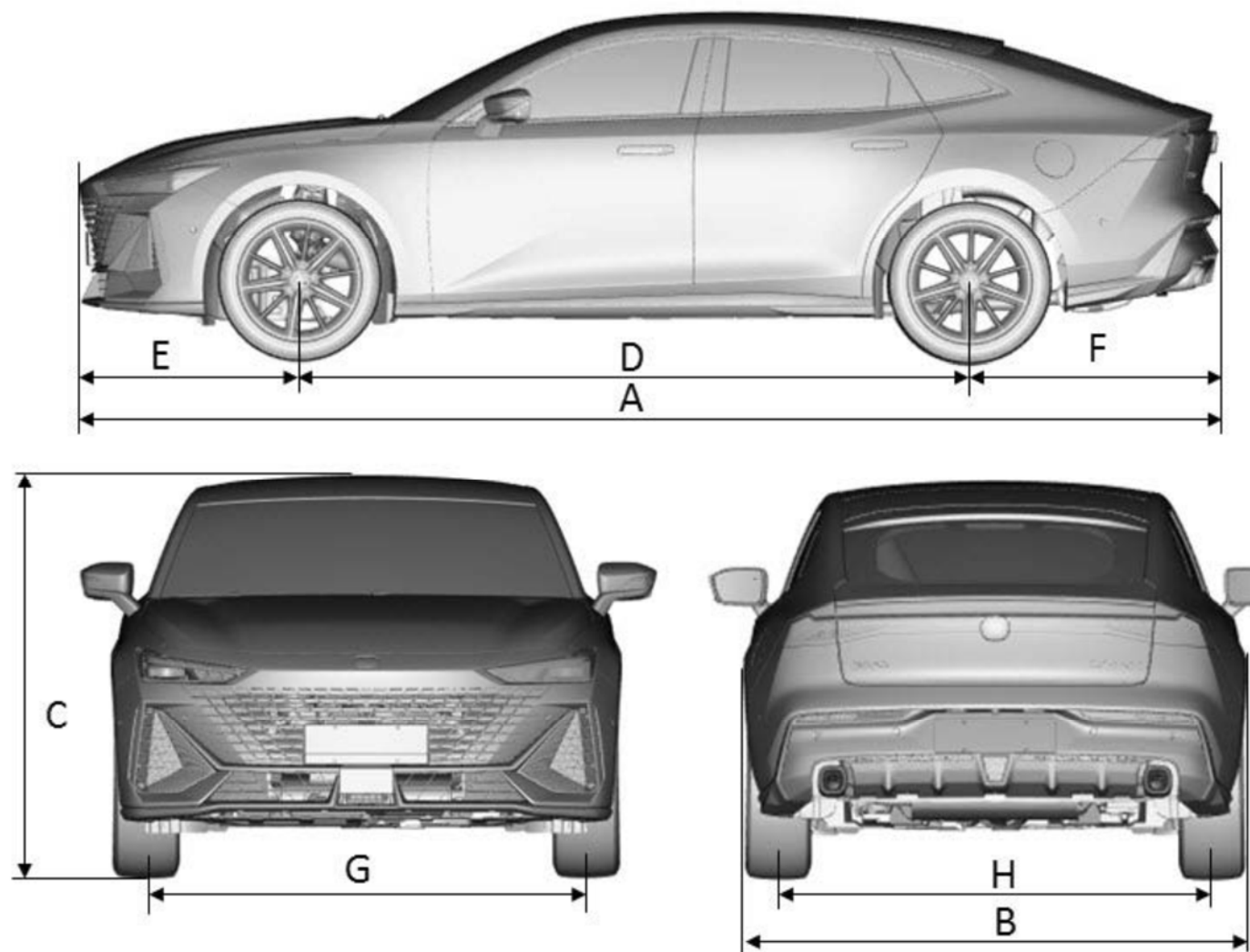
- tez-tez "start-stop" (qisqa masofalarga tez-tez to'xtab-to'xtab yurish, tirbandliklarda harakatlanish, uzoq vaqt neytral yurish, 6 km dan kam masofani bosib o'tish);
- atrof havo harorati 0 °C dan past bo'lganda 16 km dan kam masofaga safar qilish;
- notekis, tog'li yoki adirli, qumli yoki changli joylarda harakatlanish;
- katta yuklanishlar (masalan, tirkama shatakka olinganda);
- tijorat transporti rejimida yurish (taksi, yo'llarda yordam ko'rsatish, yetkazib berish xizmati), uzoq vaqt neytral yurish va past tezlikda haddan tashqari harakat qilish;
- sovuq iqlim sharoitida yoki tarkibida tuz miqdori ko'p bo'lgan sharoitlarda (dengizbo'yi hududlari) avtomobildan foydalanish;

- avtomobilni Sibir va chekka shimolda (o'ta sovuq iqlim sharoitida) boshqarish, sababi sovuq ob-havo avtomobilga qisqa masofaga tez-tez safar qilish kabi ta'sir qiladi.

Avtomobilni og'ir sharoitlarda, changli yoki qumli joylarda, ifloslangan hududda yoki umumiy foydalanishdagi yo'llardan tashqarida boshqarayotganda - havo filtrining holatini muntazam ravishda tekshiring va kerak bo'lsa uni almashtiring. Avtomobil yuqori changlanish sharoitida ishlaganda tez-tez texnik xizmat ko'rsatishni talab qiladi.

VII. AVTOMOBILNING TEXNIK XUSUSIYATLARI

AVTOMOBIL O'LCAMLARI

Avtomobil modeli		SC7154CAB6 SC7154CAD6
A	Umumiy uzunlik, mm	4680, 4695
B	Umumiy kenglik, mm (orqa oynalarsiz)	1838
C	Umumiy balandlik, mm (yuklanishsiz)	1430
D	G'ildirak bazasi, mm	2750
E	Old osma, mm	905, 920
F	Orqa osma, mm	1025
G	Old iz, mm	1576
H	Orqa iz, mm	1586

*Avtomobil o'lchamlarida hisobga olinmagan elementlar: orqa ko'rish oynalari, eshik tutqichlari, antenna.

DVGATEL

Nomi \ Dvigatel modeli	JL473ZQ7
Silindrlar soni va joylashishi	4; qatorli
Quvvat tizimi (yoqilg'i purkash turi)	Elektron boshqaruvli yonilg'ini to'g'ridan to'g'ri purkash.
Havo olish rejimi	Turbonadduvli oraliq sovutgich
Ish hajmi, sm ³	1494
Siqish darajasi	10:1
Maksimal quvvat, kVt (daq ⁻¹)	133 (5500)
Maksimal aylantirish momenti, N. m (daq ⁻¹)	300 (1500-4000)
Silindrlarning ishlash tartibi	1-3-4-2

Avtomobildan foydalanish bo'yicha qo'llanmada va boshqa axborot manbalarida ko'rsatilgan yonilg'i sarfi sinovlar davomida olingan hisobiy qiymat hisoblanadi.

Hisoblangan qiymat standart komplektatsiyadagi avtomobil uchun stend sinovlari asosida olingan. Foydalanish bo'yicha qo'llanmada va boshqa axborot manbalarida ko'rsatilgan yoqilg'i sarfining qiymati bu qiymatning yoqilg'ining amaldagi foydalanish sarfiga muvofiqligini nazarda tutmaydi va kafolat bermaydi.

AVTOMOBIL XUSUSIYATLARI

Nomi		Model	SC7154CAB6 SC7154CAD6
O'tkazuvchanlik	Ko'tarilish burchagi $\geq$ (°)		14
	Tushish burchagi $\geq$ (°)		18
	Minimal yo'l bo'shlig'i (yuksiz), mm		152
	Minimal burilish diametri, m		11.1
Dinamik	Avtomobilning maksimal tezligi, km/soat		205
	O'tilishi mumkin bo'lgan maksimal qiyalik, %		30%
Iqtisodiy samaradorlik*	Yoqilg'i sarfi (aralash sikl), l/100km. *		6,22
Tormoz pedalining erkin harakati, mm			≤ 16
Tormozlash friksion blokining ruxsat etilgan ishchi diapazoni, mm			Old tormoz nakladkalarining qalinligi ≥ 8 mm; Orqa tormoz nakladkalarining qalinligi ≥ 7 mm.
Uzatma turi			2WD (Old uzatma)

Eslatma*: foydalanish sharoitiga qarab, yoqilg'ining haqiqiy sarfi ko'rsatilgan qiymatlardan farq qilishi mumkin.

Hisoblangan qiymat standart komplektatsiyadagi avtomobil uchun stend sinovlari asosida olingan. Foydalanish bo'yicha qo'llanmada va boshqa axborot manbalarida ko'rsatilgan yoqilg'i sarfining qiymati bu qiymatning yoqilg'ining amaldagi foydalanish sarfiga muvofiqligini nazarda tutmaydi va kafolat bermaydi.

AVTOMOBIL MASSASI

Parametr		Model	SC7154CAB6 SC7154CAD6
Ruxsat etilgan maksimal umumiy massa (to'liq yuk), kg			1775
O'qlar bo'yicha yuk, kg.	Old o'q		922
	Orqa o'q		853
To'ldirilgan massa, kg.			1400
O'qlar bo'yicha yuk, kg.	Old o'q		822
	Orqa o'q		578

G'ildiraklar va shinalarning xususiyatlari, sovuq holatdagi shinalardagi tavsiya etilgan bosim

Disklar	Shinalar	Shinalardagi bosim (kPa)			
		Yuklanishsiz		To'liq yuk bilan	
		Old	Orqa	Old	Orqa
17x7J*	215/55R17	230	230	250	250
18x8J	235/45R18	230	230	250	250
19x8J	235/40R19	230	230	250	250

Eslatma:

- shinalarni almashtirishda dastlab ishlab chiqaruvchi tomonidan o'rnatilgan va avtomobil bilan taqdim etiluvchi shinalar bilan bir xil o'lcham va tavsifdagi shinalarni tanlang. Boshqa o'lchamdagi shinalari bo'lgan avtomobildan foydalanish podveska detallarining shikastlanishiga yoki asboblarning noto'g'ri ishlashiga va avtomobil tutashgan tugunlarining ishdan chiqishiga olib kelishi mumkin.
- avariyaviy zaxira g'ildiragining o'lchami **T125/70 R16**, havo bosimi 420 kPa o'rnatilgan.

160 km/soatdan yuqori tezlikda harakatlanganda oldingi va orqa g'ildiraklarga **250 kPa** bosim o'rnatish tavsiya etiladi.

* Ushbu spetsifikatsiyadagi shinalarga sirpanishga qarshi zanjirlar o'rnatilishi mumkin.

Sirpanishga qarshi zanjirlar faqat ma'lum shinalarga o'rnatilishi mumkin. "VI bob. Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash - Shinalar va disklar - Qishki shinalar va sirpanishga qarshi zanjirlar."

G'ILDIRAKLARNI O'RNATISH BURCHAKLARI (YUKLAMASDAN)

Parametrlar		Parametr qiymati
Old g'ildirak parametrlari	Shkvorenning ko'ndalang qiyalik burchagi, (°)	13,14°±0,75°
	Shkvorenning bo'ylama qiyalik burchagi (Caster), (°)	5,86°±0,75°
	Razval burchagi, (°)	-0,27°±0,75°
	Sxojudeniye burchagi, (°)	0.08°±0,2° (С одной стороны 0.04°±0.2°)
Orqa g'ildirak parametrlari	Razval burchagi, (°)	-1.1°±0,75°
	Sxojudeniye burchagi, (°)	0.2°±0,2° (С одной стороны 0.1°±0.2°)

TO'LDIRISH SUYUQLIKLARI VA HAJMLARI

Parametrlar		Xususiyatlari	Hajm
Yoqilg'i	Euro VI (b)	RON oktan soni (tadqiqot oktan soni) 92# dan kam bo'lmagan / AKI antideetonatsion ko'rsatkichi 89# dan kam bo'lmagan yuqori sifatli etillanmagan avtomobil benzini.	51 l.
Dvigatel moyi	JL473ZQ7	oW-20 moyi, SN/GF-5 sinfiga oid	3,9±0,1 l.
AUO'Qdagi moy TMO47FDB		Shell LVTF-100-5.5	4,8 ± 0,1 l.
Dvigatelning sovutish suyuqligi		BASF Glysantin G30	8,5±0,2 l.
Havoni konditsionerlash tizimi moyi		SP-10	100±10 gr.
Havoni konditsionerlash tizimi sovutgichi		R134a	480 gr.
Oyna yuvish suyuqligi		Normal iqlimli hududlar uchun: yuvish suyuqligining muzlash harorati -20 °C dan past bo'lishi kerak; Past haroratli iqlimli hududlar uchun: yuvish suyuqligining muzlash harorati -45 °C dan past bo'lishi kerak.	2,8 l.
Tormoz suyuqligi		DOT4 yoki HZY4	0,68±0,05 l.

OGOHLANTIRISH

Har qanday suyuqlik va YOMMni tekshirish, qo'shish yoki almashtirishdan oldin har doim quyish probkasi, to'kish probkasi yoki qisqich atrofidagi sohani albatta tozalang. Bu, ayniqsa, changli yoki qumli hududlarda, shuningdek, avtomobilni tuproqli yo'llarda boshqarishda muhimdir. Quyish, to'kish va nazorat teshiklarini, shuningdek, qisqichni tozalash dvigatel va boshqa mexanizmlarga ifloslik va qum tushishining oldini oladi.

Tavsiya etilgan SAE qovushqoqlik ko'rsatkichi:

Sovuq ob-havoda dvigatelning ishlashiga (dvigatelning ishga tushishi va dvigatelning texnik xususiyatlarga muvofiq ishlashi), shuningdek, yonilg'i tejamkorligiga motor moyining qovushqoqligi (zichligi, oquvchanligi) kabi xususiyatlari ta'sir ko'rsatadi. Qovushqoqligi pastroq bo'lgan motor moyi sovuq havoda yoqilg'i tejamkorligini va ish unumini yaxshilashi mumkin; ammo issiq havoda ishqalanuvchi detallarni sifatli moylash uchun qovushqoqligi yuqori bo'lgan motor moyi talab qilinadi. Tavsiya etilganidan boshqa har qanday qovushqoqlikdagi moydan foydalanish dvigatelning shikastlanishiga olib kelishi mumkin.

Sotishdan oldingi tayyorgarlik yoki texnik xizmat ko'rsatishda, zarurat bo'lganda, moy va texnik suyuqliklarni tegishli xususiyatlarga va foydalanish hududiga almashtiring.

QISQARTMALAR RO'YXATI

Qisqartma	Tavsifi	Qisqartma	Tavsifi
ABS/ АБС	Antilock Brake System/ Antibloklash tormoz tizimi	DBF	Dynamic Break Function/ Dinamik tormozlash funksiyasi
ACC	Adaptive Cruise Control/ Adaptiv kruiz nazorati	DVD	Digital Versatile Disc/ Raqamli universal disk
AEB	Autonomous Emergency Braking/ Shoshilinch tormozlashda avtomatik yordam ko'rsatish tizimi	EBD	Electronic Brakeforce Distribution/ Tormozlash kuchlarini taqsimlash elektron tizimi
ALR	Automatically Locking Retractor/ Avtomatik qulflanadigan tortuvchi qurilma	ECU/ЭБУ	Electronic Control Unit/ Elektron boshqaruv bloki
APA	Automatic Parking Assist/ To'xtash joyi uchun avtomatik yordamchi	EDC	Electronic Controlled Deceleration/ Sekinlatishni avtomatik boshqarish (Tormozlash)
AT/ АКПП	Automatic Transmission/ Avtomatik uzatmalar qutisi	ELK	Emergency Lane Keeping/ Harakat yo'lagini ushlab turish tizimi
AUTO HOLD	Automatic Parking Function/ Avtomobilni ushlab turishning avtomatik tizimi	EPB	Electrical Parking Brake/ Elektromexanik to'xtash tormozi
AVM	Around View Monitor/ Aylana ko'rish monitori	EPS	Electric Power Steering/ Rul boshqaruvining elektr kuchaytirgichi
CAB	Curtain Airbag/ Xavfsizlik yostig'i pardalari	ESC	Electronic Stability Control System/ Kurs barqarorligining elektron tizimi
CD	Compact Disc/ Kompakt disk	SVA	Side View Assist/ Yon kuzatuv yordamchisi
CO	Carbon Monoxide/ Uglerod oksidi	HDC	Hill Descent Control/ Tushishda yordam tizimi
DAA	Drive Away Assist/ Harakatni boshlashda yordam tizimi	HHC	Hill Hold Control/ Ko'tarilishda yordam tizimi
HPS	Hydraulic Power Steering/ Rul boshqaruvining gidro kuchaytirgichi	GPF	Gasoline Particulate Filter/ Qattiq zarrachalar yoqilg'i filtri
DAB	Driver Airbag/ Haydovchi xavfsizlik yostig'i	SAB	Side Airbag/ Yon xavfsizlik yostig'i
HTR	High Temperature Reclamp/ Yuqori haroratlarda to'xtash tormozini sozlash (fiksatsiyalash) tizimi	SBR	Seat Belt Reminder / Xavfsizlik kamarlari eslatmasi
IACC	Integrated Adaptive Cruise Control/ Intellectual adaptiv kruiz nazorati	SRS	Supplemental Restraint System / Qo'shimcha ushlab turish tizimi
IMT	Intelligent Manual Transmission / Intellectual mexanik uzatmalar qutisi	FAB	Front Automatic Beam/ Bosh chiroqni avtomatik boshqarish
LAS	Lane Assistant System / Harakatlanish yo'lagini kuzatish uchun yordam tizimi	TCS	Traction Control System / Tortish kuchini nazorat qilish tizim
LCD	Liquid Crystal Display/ Suyuq kristalli displey	TFT	Thin Film Transistor/ Yupqa plyonkali tranzistor
LCDA	Line Change Decision Assist/ Yo'lakni almashtirish assistenti	TPMS	Tire Pressure Monitoring System/ Shinalar bosimini nazorat qilish tizimi
LDW	Lane Departure Warning/ Yo'lakni almashtirish haqida ogohlantirish	TSP	Telematics Service Provider/ Telematika xizmatlari yetkazib beruvchi
LED	Light Emitting Diode/ Yorug'lik tarqatuvchi diod	TSR	The Speed Limit Sign Recognition/ Tezlikni cheklash belgisini aniqlash
MT/ МКПП	Manual Transmission/ Mexanik uzatmalar qutisi	USB	Universal Serial Bus/ Universal izchil shina
PAB	Passenger Airbag / Yo'lovchi xavfsizlik yostig'i	VIN	Vehicle Identification Number/ Avtomobil identifikatsiya raqami

POI	Point of Interest/ Tanlangan joylar (diqqatga sazovor joylar)	ДХО	Kunduzgi Yoritish Chiroqlari
HBB	Hydraulic brake booster system/ Tormoz tizimining gidravlik kuchaytirgichi	OBD	On-Board Diagnostics/ Bort diagnostikasi

VIII. MUNTAZAM TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH

TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH TARTIBI

Avtomobilga texnik xizmat ko'rsatish to'g'risidagi ma'lumotlar servis kitobchasida keltirilgan. Texnik xizmat ko'rsatish tartibi haqida batafsil ma'lumot olish uchun CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga murojaat qiling.

KAFOLAT QO'LLANILMAYDI

CHANGAN kompaniyasi quyidagi hollarda butlovchi qismlarni ta'mirlash yoki almashtirish xarajatlari uchun javobgar bo'lmaydi:

1. Avtomobilda servis kitobchasida keltirilgan tavsifga muvofiq TX va servis xizmati ko'rsatilmagan.
2. Noto'g'ri saqlash natijasida yuzaga kelgan rangsizlanish, zanglash yoki korroziyaga uchrashi, ichki va tashqi bezaklarning eskirishi, yoriqlarning hosil bo'lishi, panellar va rezina buyumlarning bo'yalishi.
3. Muddat yoki masofaga ko'ra ehtiyot qismlar yoki butlovchi qismlar bo'yicha kafolat muddati tugagan.
4. Yengib bo'lmaydigan ofat (masalan, suv toshqini, yong'in, ko'chki, chaqmoq chaqishi, zilzila va h.k.) natijasida yetkazilgan zarar.
5. Tashqi mexanik ta'sir, YTH, o'g'irlash yoki o'g'irlashga urinish natijasida yuzaga kelgan zarar.
6. Avtomobildan noto'g'ri foydalanish yoki saqlash oqibatida mijozning aybi bilan yuzaga kelgan zararlar.
7. Ta'mirlash CHANGAN mutaxassislarining oldindan rozilgisiz yoki CHANGAN Automobile avtorizatsiya qilinmagan xizmat ko'rsatish stansiyasida amalga oshirilgan.

8. Nosozliklar avtomobil konstruksiyasiga ruxsatsiz aralashish yoki asl bo'lmagan (yoki qo'shimcha o'rnatilgan) ehtiyot qismlar, aksessuarlar va uskunalaridan foydalanish tufayli yuzaga kelganda.

9. Quyidagi sabablarga ko'ra yuzaga kelgan nosozliklar:

- sifatsiz yoqilg'i va/yoki texnik suyuqliklar;
- ehtiyotsizlik bilan munosabatda bo'lish yoki baxtsiz hodisa natijasida;
- avtomobildan boshqa maqsadda yoki noo'rin foydalanish, jumladan, har qanday musobaqa, poyga, ralli, vaqtinchalik sinash maqsadida foydalanish;
- avtomobilning texnik ruxsat etilgan maksimal massasidan oshish;
- yuqori yuk tokchasiga va tomdagi reylinglarga tushadigan maksimal yukning oshib ketishi;
- tirkama zarur darajada jihozlanmasdan foydalanilganligi va massasi ruxsat etilgan massadan ortiq bo'lgan tirkama shatacka olinganligi;
- noto'g'ri xizmat ko'rsatish yoki qasddan shikast yetkazish, shuningdek, tozalash vositalari va materiallaridan foydalanish oqibatida yetkazilgan zarar holatida.

10. Sarf materiallari yoki tez buziladigan ehtiyot qismlarni, masalan, moylovchi moddalar, tormoz suyuqligi, saqlagichlar, antifriz, moy va boshqalarni almashtirish.

11. Odometr nosozligi, majburiy ravishda o'chirilgan yoki kelishuvsiz almashtirilgan yoki muhandislarning fikricha, masofa ma'lumotlari soxtalashtirilgan.

12. Har qanday tarkibiy qism (uzel yoki agregat) yoki uning qismlari ishdan chiqishi yoki shikastlanishi oqibatida, shu jumladan asl bo'lmagan ehtiyot qismning ishdan chiqishi bilan bog'liq har qanday turdagi bilvosita zararlar.

13. Shikastlar xalq qo'zg'olonlari, mehnat tartibsizliklari, ish tashlashlar, urushlar, qo'zg'olonlar, qo'zg'olonlar yoki inqiloblar tufayli kelib chiqsa.

14. Oqibatlar va shikastlanishlar yadroviy chiqindilar yoki yadroviy yoqilg'ining yonishi natijasida hosil bo'lgan ionlashtiruvchi radiatsiya yoki radioaktiv ifloslanishlar, sanoat yoki kimyoviy chiqindilar, havoning, o'simlik shirasining, qushlar va hayvonlar hayot faoliyati mahsulotlarining kislotali yoki ishqoriy ifloslanishi, yog'och qatroni, tuzlar (shu jumladan, yo'l tuzi), muzlashga qarshi reagentlar, do'l, yomg'ir, shamol va boshqa tabiiy hodisalar ta'sirida bevosita yoki bilvosita yuzaga kelsa.

15. Boshqa nosozliklar aniqlanganidan keyin o'z vaqtida bartaraf etmaslik. Avtomobil egasi tugunlar va/yoki agregatlar buzilib, keyinchalik ishdan chiqishi mumkin bo'lgan taqdirda yo'qotish, shikastlanish yoki buzilishlarning oldini olish uchun barcha mumkin bo'lgan ehtiyot choralarini ko'rishi, avtomobilni ehtimoliy yo'qotish yoki shikastlanishdan himoya qilish uchun barcha oqilona vositalar va usullardan foydalanishi kerak.

16. Lok-bo'yoq qoplamasining tirnalanishi va yoriqlari (shag'al, toshlar, qum, metall zarrachalari yoki o'z navbatida tashqi sabablar bilan yuzaga keladigan boshqa obyektlar ta'siri natijasida), deformatsiya natijasida hosil bo'lgan yoriqlar va boshqalar tufayli yuzaga keladigan sirt korroziyasi.

17. Eksploatatsion materiallarning (masalan, tormoz yoki sovitish suyuqligi, moy yoki yog'lovchining) o'z vaqtida sizib chiqishi yoki sarfining ko'payishi aniqlanmaganligi yoki ishlab chiqaruvchi tomonidan tavsiya etilmagan eksploatatsiya materiallari va yoqilg'ini qo'llash natijasida yetishmasligi.

18. Avtomobil yoki uning elementlarining sifatiga, tavsiflariga yoki ishlash qobiliyatiga ta'sir qilmaydigan kichik tafovutlar (masalan, avtomobil agregatlari va tizimlarining normal ishlashi bilan birga kuzatiladigan kuchsiz shovqin, g'ichirlash yoki tebranishlar); moylar, maxsus usullarni qo'llamasdan aniqlab bo'lmaydigan texnik suyuqliklar yoki moylovchi moddalarning prokladkalar va salniklar orqali kam miqdorda (normal sarfiga ta'sir qilmaydigan) sizib chiqishi; pardoqlash elementlari, lok-bo'yoq va galvanik qoplamaning kamchiliklari; ishlab chiqaruvchi tomonidan o'rnatilgan displeylar ekranlarida miqdoriy ifodada yorqin yoki qora nuqtalar (3 donadan ko'p bo'lmagan) ning oz miqdorda mavjudligi.

19. Yukni yuklash-tushirish yoki tashish natijasida yuk bo'limi va/yoki salonga yetkazilgan zarar.

20. Avtotransport vositasining identifikatsiya raqamini (VIN) yoki dvigatel raqamini o'zgartirish yoki o'chirish.

21. Avtotransport vositalariga texnik xizmat ko'rsatish (TX), shuningdek, avtomobilni noto'g'ri parvarish qilish, baxtsiz hodisalar, eskirish, tashqi va boshqa omillarning ta'siri natijasida yuzaga keladigan muammolarni bartaraf etish, ta'mirlash va almashtirish kafolat majburiyatlariga kiritilmaydi va haq evaziga amalga oshiriladi:

- dvigatel kompyuter diagnostikasi;
- yoqilg'i tizimini tozalash;
- tartibga solish, nazorat va diagnostika ishlari;
- ulanish mexanizmini sozlash;
- g'ildiraklar o'rnatish burchagini sozlash;
- farlarning yorug'lik darajasi va yo'nalishini sozlash;

- changdonlar;
- shinalarni almashtirish bo'yicha ishlarni bajarish;
- g'ildiraklarni muvozanatlash;
- tormoz diskleri, kolodkalari va nakladkalar;
- lampalar;
- oynatozalagich cho'tkalari;
- integratsiyalashgan boshqaruv blokini o'z ichiga olmaydigan saqlagichlar va rele;
- o't oldirish shamlari.

22. Maxsus transport vositalariga kafolat xizmatiga amal qilmaydi.

23. Yoqilg'i, moylar, texnik suyuqliklar yoki surkov moylari, tormoz suyuqligi, sovutish suyuqligi, yuvish suyuqligi va sovutgichdan tabiiy foydalanishdagi yo'qotilishi va sarfi.

24. Avtomobil uchun asboblari: avariya to'xtash belgisi, ballon kaliti, domkrat va domkrat koromislolari, asboblari to'plami.

25. Milliy qonunlar, qoidalar va tegishli normativ hujjatlarga muvofiq avtomobildan foydalanish bilan bog'liq ma'naviy zarar.

CHANGAN kompaniyasi nosoz avtomobildan foydalana olmaslik, vaqt yo'qotish, yoqilg'i, telefon aloqasi, transport xarajatlari, daromad yo'qotish va boshqa tijorat yo'qotishlarini qoplamaydi.

MULKDORLARNING MAJBURIYATI VA JAVOBGARLIGI

1. Xizmat ko'rsatish kitobchasida va foydalanish bo'yicha qo'llanmada bayon etilgan avtomobildan foydalanish va unga xizmat ko'rsatish bo'yicha tavsiyalarga rioya qilish, shu jumladan:

- texnik suyuqliklar sathini muntazam ravishda tekshirish;
- asboblari va signal lampalarining to'g'ri ishlashini tekshirish;

- shinalardagi bosimni tekshirish (yuklanishga muvofiq);

• sovuq sharoitda - dvigatelni harakat boshlangunga qadar ish haroratigacha qizdirish. Avtomobilni o'ta past harorat sharoitida ekspluatatsiya qilishda maxsus talablarga mos keladigan moylar va boshqa texnik suyuqliklardan foydalanish kerak.

2. CHANGAN kompaniyasining ta'mirlash va xizmat ko'rsatish texnologiyasiga muvofiq transport vositasiga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlashni o'z vaqtida amalga oshirish.

Barcha ta'mirlash ishlari CHANGAN vakolatli servis markazida amalga oshirilishi kerak.

3. Mulkdor (ishonchli shaxs) tomonidan ko'rsatilgan barcha ta'mirlash ishlari mulkdor (ishonchli shaxs) tomonidan imzolanishi kerak. Avtomobilni olishda uning egasi buyurtma - tartibida aytilgan va ko'rsatilgan barcha ishlar bajarilganligiga ishonch hosil qilishi kerak.

4. Odometr ishdan chiqqanda yoki transport vositasida aniq nosozlik yuzaga kelganda, avtomobil egasi zarur ishlarni amalga oshirish uchun avtomobilni darhol CHANGAN Automobile vakolatli servis markaziga taqdim etishi shart.

5. Mexanik yoki elektr nosozliklari yuzaga kelganda avtomobilni eng yaqin vakolatli CHANGAN Automobile servis markaziga taqdim etish zarur.

Mulkdor dilerlik yoki vakolatli servis markaziga quyidagi ma'lumotlarni taqdim etishi kerak:

- mulkdorning ma'lumotlari (F.I.Sh., telefon raqami, manzili va boshqalar);
- VIN (avtomobilning identifikatsiya raqami);
- sotish sanasi;
- murojaat vaqtida avtomobil bosib o'tgan masofa;
- nosozlik tavsifi.

KAFOLAT TUGATILISHI

Agar avtomobil CHANGAN Automobile kompaniyasining tavsiyalariga muvofiq belgilangan texnik xizmatdan o'tmasa, kafolat o'z kuchini yo'qotadi. Transport vositasiga texnik xizmat ko'rsatilmaganligi bilan bog'liq nosozliklar bilan bog'liq har qanday murojaatlar uchun to'lov transport vositasining egasi hisobidan amalga oshiriladi.

KAFOLATNI O'TKAZISH

Avtomobil kafolati dilerlik korxonasiga berilgan va mutaxassislar tomonidan tasdiqlangan CHANGAN Automobile kompaniyasining yozma so'rovi asosida transport vositasining keyingi egasiga o'tadi. E'tibor bering, yangi mulkdorning ma'lumotlari bilan birga barcha ta'mirlash hujjatlari nusxasi taqdim etilishi kerak. Ma'lumot olingandan va tekshirilgandan so'ng, ma'murlar tizimga yangi foydalanuvchini ro'yxatdan o'tkazadilar. Kafolatni bir avtomobildan ikkinchisiga o'tkazish mumkin emas.

XIZMAT KO'RSATISHGA DOIR

TALABLAR

Avtomobilga reglament va spetsifikatsiyaga muvofiq o'z vaqtida texnik va servis xizmatini CHANGAN Automobile vakolatli servis markazida amalga oshiring. Agar transport vositasiga spetsifikatsiyalarga muvofiq xizmat ko'rsatilmasa, kafolat o'z kuchini yo'qotadi. Servis daftarchasini to'g'ri va aniq to'ldirish zarur.

Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash o'tkazilganligi to'g'risidagi ma'lumotlar servis daftarchasiga aniq qayd etilishi kerak.

TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH TARTIBI

Texnik xizmatdan o'tish vaqtini (TX) aniqlash uchun avtomobil masofa (km) standartiga yoki foydalanish muddatiga amal qilish kerak. Har bir tekshirish, sozlash, moylash va boshqa zarur texnik xizmat ko'rsatish jadvallarda ko'rsatilgan vaqt bo'yicha qat'iy bajarilishi kerak.

Og'ir sharoitlarda foydalanishda texnik xizmat ko'rsatish intervalini qisqartirish zarur:

- tez-tez "start-stop" (qisqa masofalarga tez-tez to'xtab yurish, tirbandliklarda harakatlanish, uzoq vaqt neytral yurish, 6 km dan kam masofani bosib o'tish);
- atrof havo harorati 0°C dan past bo'lganda 16 km dan kam masofaga yurish;

- tog'li yoki adirli, qumli yoki changli joylarda harakatlanish;
- katta yuklamalar (masalan, tirkama shatakka olinganda);
- tijorat transporti rejimidagi safarlar (taksi, yo'llarda yordam, yetkazib berish xizmati), uzoq vaqt neytral ishlash va past tezlikda ko'p harakatlanish. Avtomobilni og'ir sharoitlarda, changli yoki qumli joylarda, ifloslangan hududda yoki umumiy foydalanishdagi yo'llardan tashqarida boshqarayotganda - havo filtrining holatini muntazam ravishda tekshiring va kerak bo'lsa uni almashtiring.

Avtomobil yuqori changlanish sharoitida ishlaganda tez-tez texnik xizmat ko'rsatishni talab qiladi.

SHARTLI BELGILAR

I - Tekshirish, ko'zdan kechirish, sozlash (zarur bo'lganda).

Zarur hollarda ta'mirlash (tozalash yoki almashtirish).

R - Almashtirish.

*1: Kamarlar tarangligini tekshirish va sozlash:

- rul boshqaruvi generatori va kuchaytirgichi (suv nasosining uzatma kamari);
- konditsioner uzatma kamari (agar o'rnatilgan bo'lsa).

Ko'zdan kechirish, sozlash yoki almashtirish (zarur bo'lsa).

*2: Dvigatel moy sathini tekshirish, jumladan har 500 km yoki uzoq safarlardan oldin moy oqishini tekshirish.

Avtomobillarga muntazam texnik xizmat ko'rsatish reglamenti

XIZMATLARARO INTERVAL NOMI	Oylar soni/avtomobil bosib oʻtgan yoʻl (qaysi biri birinchi kelishiga qarab)													
	Nº TX	TX - 0	TX - 1	TX - 2	TX - 3	TX - 4	TX - 5	TX - 6	TX - 7	TX - 8	TX - 9	TX - 10	TX - 11	TX - 12
	foydalanish muddati, (oy.)	3 oy	15	27	39	51	63	75	87	99	111	123	135	147
			1 yil va 3 oy	2 yil va 3 oy	3 yil va 3 oy	4 yil va 3 oy	5 yil va 3 oy	6 yil va 3 oy	7 yil va 3 oy	8 yil va 3 oy	9 yil va 3 oy	10 yil va 3 oy	11 yil va 3 oy	12 yil va 3 oy
masofa, km (x1.000)	5	15	25	35	45	55	65	75	85	95	105	115	125	
KUCH AGREGATLARI														
GTM kamari *3	I	Har 80.000 ~ 100.000 km da almashtirish												
Uzatma kamarlari *1		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Dvigatelning motor moyi va moy filtri *2	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
Dvigatelning sovutish suyuqligi	I	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	R
MUOʻQ uchun transmissiya suyuqligi *3	Har 60.000 km yoki 3 yilda almashtirish													
AUOʻQ uchun transmissiya suyuqligi *3	Har 60.000 km yoki 3 yilda almashtirish													
Qoʻsh ulanishli AUOʻQ uchun transmissiya suyuqligi *3	Har 60.000 km yoki 3 yilda almashtirish													
Tarqatish qutisidagi transmissiya suyuqligi, differensial (4WD) *3	Har 60.000 km yoki 3 yilda almashtirish													
Sovutish tizimi (quvurlar, shlanglar va ulanishlar)	I		I		I		I		I		I		I	I
Havo filtri	I	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	R
YOQILGʻI TIZIMI														
Yoqilgʻi quvurlari, shlanglar va ulanishlar	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Yoqilgʻi filtri (EURO V) *3	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
Yoqilgʻi filtri (EURO VI) *3*4	Har 100.000 km yoki 4 yilda almashtirish													
Yoqilgʻi baki	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Yoqilgʻi bakidagi filtr (EURO VI) *3	I	I	I	I	R	I	I	I	I	R	I	I	I	I

*1: Generator, rul boshqaruvi kuchaytirgichi, suv nasosi, konditsionerning uzatma tasmasi (mavjud bo'lsa) taranglik kuchini tekshirish va sozlash.

*2: Dvigateldagi moy darajasi va uning sizib chiqishini har 500 km da yoki uzoq masofaga yurishdan oldin tekshiring.

*3: Mavjud bo'lsa.

*4: Konstruktiv jihatdan yoqilg'i nasosi tarkibida yoqilg'i filtri bilan jihozlangan avtomobillar uchun.

XIZMATLARARO INTERVAL NOMI	Oylar soni/avtomobil bosib o'tgan yo'l (qaysi biri birinchi kelishiga qarab).													
	Nº TX	TX - 0	TX - 1	TX - 2	TX - 3	TX - 4	TX - 5	TX - 6	TX - 7	TX - 8	TX - 9	TX - 10	TX - 11	TX - 12
	foydalanish muddati, (oy.)	3 oy	15	27	39	51	63	75	87	99	111	123	135	147
			1 yil va 3 oy.	2 yil va 3 oy.	3 yil va 3 oy.	4 yil va 3 oy.	5 yil va 3 oy.	6 yil va 3 oy.	7 yil va 3 oy.	8 yil va 3 oy.	9 yil va 3 oy.	10 yil va 3 oy.	11 yil va 3 oy.	12 yil va 3 oy.
	masofa, km (x1000)	5	15	25	35	45	55	65	75	85	95	105	115	125
O'T OLDIRISH TIZIMI														
O't oldirish svechalari		I	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R
KUZOV VA SHASSI														
Tormoz suyuqligi / ulanish suyuqligi		I	I	I	R	I	I	R	I	I	R	I	I	R
To'xtash tormozi		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Tormoz magistrali, shlanglar va ulanishlar		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Tormoz tizimi (disklar va kolodkalar)		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Rul boshqaruvi - rul reykalari, tutqichlar va uchliklar		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Uzatma vallari, changdonlar va SHRUSlar		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Shinalar (bosim, protektorning eskirishi)		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Old protektor sharsimon tayanchlari, saylentbloklar		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Kuzov va shassi bolt va gaykalarni tortish momentlari		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
ELEKTR JIHOZLARI														
Simlar jgutlari, birikmalar va lampalar		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
KONDITIONER (IQLIMNI BOSHQARISH TIZIMI)														
Havoni konditsionerlash tizimidagi sovutgich		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Kompressor, radiator, bug'lantirgich		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Iqlimni boshqarish tizimining havo filtri (agar mavjud bo'lsa)		I	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I	R
Konditsioner tizimining quvurlari va ulanishlari		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I

I - Tekshirish, ko'zdan kechirish, sozlash. Zarur hollarda ta'mirlash (tozalash yoki almashtirish).

R - Almashtirish.

Og'ir foydalanish sharoitlarida avtomobillarga texnik xizmat ko'rsatish reglamenti

Og'ir sharoitlarda foydalaniladigan avtomobillarda quyida ko'rsatilgan qism va elementlarga nisbatan tez-tez xizmat ko'rsatish zarur. Texnik xizmat ko'rsatish intervallari jadvalda keltirilgan.

Nomi	Amallar	Xizmat ko'rsatish oralig'i	Foydalanish shartlari
Dvigatel moyi va moy filtri	R	Har 5000 km yoki 6 oyda almashtirish	A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L
Havo filtri	R	Holatga ko'ra almashtirish	C, E
O't oldirish svechalari	R	Holatga ko'ra almashtirish	A, B, H, I
Rul boshqaruvi - rul reykas, dastaklar va uchliklar	I	Holatga ko'ra tekshirish	C, D, E, F, G
Old podveskaning sharsimon tayanchlari, saytbloklar	I	Holatga ko'ra tekshirish	C, D, E, F, G
Kuzov va shassidagi bolt va gaykalarni tortish momentlari	I	Holatga ko'ra tekshirish	C, D, E, F, G
Tormoz tizimi (disklar, kolodkalar, gupchaklar va yo'naltirgichlar)	I	Holatga ko'ra tekshirish	C, D, E, F, G
To'xtash tormozi	I	Holatga ko'ra tekshirish	C, D, G, H
Uzatma vallar, changdonlar va SHRUSlar	I	Holatga ko'ra tekshirish	C, D, E, F, G, H, I
MUO'Q uchun transmissiya suyuqligi (mavjud bo'lsa)	R	Har 15.000 km yoki 12 oyda tekshirish. Zarur hollarda suyuqlikni almashtirish.	C, D, E, F, G, H, I, K, L
AUO'Q uchun transmissiya suyuqligi (mavjud bo'lsa)	R	Har 60.000 km	A, C, F, G, I
Qo'sh uzatmali AUO'Q uchun transmissiya suyuqligi (mavjud bo'lsa)	R	Har 40.000 km	C, D, F, G, H, I, K
Iqlimni boshqarish tizimining havo filtri (mavjud bo'lsa)	R	Holatga ko'ra almashtirish	C, E

Og'ir foydalanish sharoitlari:

- A: Qisqa masofaga bir necha marta (takroriy) safarlar: normal haroratda 8 km dan kam yoki past haroratda 16 km dan kam.
- B: Dvigatelning neytral holatda uzoq vaqt ishlashi yoki katta masofalarga past tezlikda harakatlanish.
- C: Avtomobildan notekis, changli, iflos, tuproq, shag'al yo'llarda yoki tarkibida tuz miqdori ko'p bo'lgan yo'llarda foydalanish.
- D: Avtomobildan tarkibida tuz va/yoki boshqa korrozion moddalar ko'p bo'lgan yo'llarda (yoki tumanlarda) foydalanish. Past haroratlarda foydalanish.
- E: Avtomobildan yuqori chang sharoitida foydalanish.
- F: Avtomobildan tirbandlik va tiqilinchlarda foydalanish
- G: Tog' yo'llarida, uzoq davom etadigan ko'tarilish va tushishlarda avtomobildan bir necha marta (takroriy) foydalanish.
- H: Tirkamani shatakka olish, kempneri tashish yoki tomda yukxonadan foydalanish.

- I: Avtomobildan patrul mashinasi, taksi, tijorat avtomobili yoki transport vositasini shatakka olish vositasi sifatida foydalanish.
- J: 140 km/soatdan yuqori tezlikda harakatlanish.
- K: 170 km/soatdan yuqori tezlikda harakatlanish.
- L: Avtomobildan tez-tez ishga tushirish-to'xtash sharoitlarida foydalanish